ММ “Ақтөбе облысы білім басқармасы
Хромтау ауданының білім бөлімі
№1 “Күншуақ” бөбекжай-балабақшасы МКҚК

Бекітілді:
Әдіскер: Асанова Л.М

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
мектепке дейінгі тәрбиемен оқытуың үлгілік оқу бағдарламасы
негізінде құрылған **«Ақбөбек» ересек тобының**
Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

2024-2025 оқу жылы

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардыңқұрылукезеңі:02.09 – 06.09.2024ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	***Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*** *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналар менәңгімелесу, Кеңесберу	***«Өнегелі 15 минут»****«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №2*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** *Мақсаты: Түстерді айырып, топтай алады.*	***Картотека №3*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Жыл мезгілдері»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгідері туралы және мезгілдерінің атауларын(қыс, көктем, жаз, күз)атай алады.*	***Картотека № 4*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Заттық фриздер»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау арқылы қоршаған орта жайлы өз ойын айта алады.*	***Картотека №7*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** *Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде айта отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі.*	***Картотека №9*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Үй жануарлары»*** *Мақсаты: Балалар үй жануарлары мен төлдерін ажыра біледі. олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан.				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну - «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»*** *Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	***«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру***				
	Достар бірге жүреміз	Жарық болсын күніміз	*Күнмен бірге тұрамыз ,*	*Шақырамын сендерді*	*Қолалысып, қәне,*

дайындық	*Бірге ойнап күлеміз* *Бірге балық аулаймыз* *Міне біздер қандаймыз*	Жарқын болсын үніміз Елін сүйіп ер жетер Біз болашақ гүліміз	*Құспен бірге ән саламыз* *Қайырлы таң! Ашық күн!* *Көңілді біз баламыз.*	*Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөңгеленгеншеңберді.*	*біз,* *Достасайық бәріміз.* *Достарменен бір жүру!* *Қандай жақсы дос болу!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қазақ тілі*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** ***Тәрбиеші көмекшісінің даусы.*** *Маған кім көмектеседі. Тігіншіге хабарласу керек болып тұр. Тәрбиеші: Балалар біздің апайымыз неге көмек сұрап жатыр екен, сұрайықшы. Көмекші апай: Менің ыдыс жуғанда киетін алжапқышым көнерді, енді маған жаңа алжапқыш керек. Балалар апайға алжапқыш жасап береміз бе? (жапсыру)* ***Менің сүйікті бұрышым.Шығармашылық ортада жұмыс.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.* *1.Алжапқышты үлгі бойынша қиып алу.* *2.Әр түрлі гүлдерді қию* *- қайшынымен жұмыс жасауда қауіпсіздік ережесін түсіндіру.* *Қиылған гүлдерді дайын алжапқышқа жапсыру.* ***Ой қозғау.*** *-Алжапқыштың түсі қандай?* *-гүлдердің түсі қандай?* ***Дидактикалық ойын:«Сыйлық»***	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** *Көңілді әуен бұрышынан көңілді музыка.* *Ой балалар бізді көңілді әуен бұрышы шақырып жатыр, билеп бару.* ***Сұрақ-жауап.*** *Көңілді әндер айтқанда қандай көңіл-күйде боламыз.Біз балабқшада не туралы әндерді үйрендік. Ойыншықтар, Балабақша. Біз көп достарды қайдан табамыз.Балабақшадан. Ендеше достар туралы ән үйренейік.****Ән айту:*** ***«Достасайық бәріміз». сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек. Қортынды:*** *Шапалақ, бір-бірімен құшақтасу.* ***Достар бірге жүреміз*** ***Бірге ойнап күлеміз*** ***Серуенге бірге шығамыз*** ***Міне біздер қандаймыз*** ***Ғажайып сәт:*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Қызыл телпек:*** *- Сәлеметсіңдер ме, балалар! ме алыс жақтан, ертегілер елінен келдім.*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жосапрымен)* ***Сылдырмақ үні.*** ***Шеңберге шақыру.*** *«Әдемі жүрекшелер» (қызыл қағаздан қиылған)* *Бір-бірімізге жүрек жылуымызды сыйлаймыз* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Өлең оқу.*** ***«Ойыншықтар» Н. Әлімқұлов.*** *Біздерде бар қуыршақ,* *Бұзау қозы құлыншақ* *Ойыншықтар тыңдайды,* *Емес олар ұрыншақ.* *Қуыршақтар ұйықтайды,* *Айтқанымнан шықпайды* *Бұзау, қозы, құлыншақ,* *Маған қабақ шытпайды.* *Өлең не туралы айтылған?* ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Сұрақ-жауап.*** *-Қандай ойыншықтар көріп тұрсыңдар?* *-Ойыншықтар неден жасалады?* *-Неден жасалған ойыншықтар қатты*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Қуаныш смайлктерін балаларға таратып беру.*** *Балалар сендерге көңілді болған ұнай ма? Ендеше бүгін бізде ерекше күн болмақ, себебі бізге ертегілер елінен сиқырлы поезд Желаяқ келе жатыр екен.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар, сендер ертегіні жақсы көресіңдер ме? Ендеше ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Онда ертегілер еліне барайық.* *Поезд: (видео роликтен көрсетіледі)* *Саламатсыңдар ма, балалар! Мен ертегілер еліндегі Желаяқ поездымын. Ертегілер еліне барар жолымыз ұзақ, жаяу барсаңдар шаршап қаласыңдар бәріңіз поездға отырыңдар әндетіп барайық.* *Тыныштық сәті:* *Ертегілер елі өте ғажап, айнала толы әдемі түрлі - түсті гүлдерге, жап*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ғажайыптар әлемі бізге сыйлық дайындап қойыпты..*** *сыйлықты тауып көрейік.* ***Түстер бойынша топтарға бөлу.*** ***Дидактикалық ойын: «Өз түсіңді тап»*** ***Шарты:*** *Түстерді тапдап алады. Төрт түсті топтарға бөлінген балалар бөлмені аралап жүріп, өздерінің қолдарындағы дөңгелектің түсіне байланысты жасырылған конверттті тауып алып, ішінде не (барын байқайды. Жасырылған конверттің ішінен әдептілікке (байланысты

	Тәрбиеші: *Біз алжапқышты дайындап жапсырдық, енді апайымыз тігіншіге апарып оны тіктіріп алсын Жасаған жұмысты корзинаға салып көмекші апайға беру. (Нәтижесін көрсету, шынайы түрде тіктіру)* ***Сергіту сәті: Музыка әуенімен.*** ***Тақпақ «Тігінші»*** *Автор:* ***Мылтықбай Ерімбетов*** *Түрлі-түрлі матаны,* *Көйлек етіп жатады.* *Барлық адам біледі,* *Киім тіккіш апаны.* *Жіптің – қызыл, ағы бар,* *Жасыл, көгі тағы бар.* *Бір көйлектің өзінен,* *Түрлі өрнек табылар.* ***Дидактикалық ойын:«Суреттер сөйлейді»*** *мамандықтар туралы фото альбомдар қарау.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Тосын сәт: Аудио дыбыс. Ой, ой, ой, енді не істеймін, енді не істеймін, шашылып жатқан суреттерб бояул көрсету. Балалар бұл кім деп ойлайсыңдар? Дұрыс суретші.* *Суретшінің салып жатқан суреттері бір себептермен шашылып бөлініп қалыпты, жинауға көмектесейік* ***Дидактикалық ойын:«Суретшіге көмек»*** ***Шарты:****Суретшінің*	*Сендерге қызықты тапсырма алып келдім Орындайсыңдар ма?* ***Миға шабул*** *Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»* ***Жұмбақ жасыру*** *Диқанның тұқымын* *Шашпай тек кетпейді* *Қарны тоқ, қайғысы жоқ* *Мысық қуса жетпейді.* ***Тышқан*** *2.Тауықтар қорқып жасқанған* *Құлағы артық басқа аңнан.* ***Түлкі*** *3.Орғыған қорқақ, көзі қыли* *Қыспен жазда екі түрлі тон киеді.* ***Қоян*** ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Аю, бақа,қасқырдың даусы жазылған аудиодан сұрақ-жауап.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар бұл жануарлар қай ертегі түрлерінде кездеседі?* *Ертегі қалай аталады?* *Жарайсыңдар балалар,* ***Үйшік ертегісі*** *Қызыл телпекпен қоштасу.* ***Ой дамыту.*** *Үйшікте қандай жануарлар бар?* *Үйшік ертегісінде жануарлардың арасында не болды.* *Достық деген не?* *Ертегі желісін оқи отырып көрсету, түсіндіру.*	*болады?* *-Қандай ойыншықтар жұмсақ болады?Неліктен?* ***Ой қозғау.*** ***Топқа бөлу.*** ***1-топ. Дьенеш блоктарымен жұмыс.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылда?»*** ***Шарты:****Блоктардан ойыншықтар құрастыру.* ***2-топ. Миға шабул*** *Сұрақ- жауап.* *Ойыншықтар неден жасалады?* *Қандай ойыншықтар тез сынады?* *Қандай ойыншықтар ауыр болады?* *Қандай ойыншықтар жеңіл болады?* *Сыни ойлау арқылы жауап* ***3- топ.*** ***Шығармашылық топ.Дидактикалық ойын: «Қандай түс?»*** *Шарты: Берілген ойыншықтарды бояу.* ***4-топ.*** ***Мнемотехникамен жұмыс.*** *-Мнемокесте арқылы ойыншықтарға сипаттама беру. Өз ойын айту.* ***«Бірлік шеңбері»*** ***Көркем сөз*** ***Қ. Мырзалиев.*** ***«Ойыншықтар»*** *Іші толған бөлменің,*	*жасыл ағаштарға толы керемет. Ал енді терең тыныс алып көзімізді ашамыз. Біз ертегілер еліндеміз.* *Қандай ертегілерді білесіңдер?* *Кейіпкерлерді атайықшы?.* *Кенеттен боялмаған Әтеш пайда болады. Ол көңілсіз екен, мұңайып тұр. (роликтен көрсетіледі)* *Мынау не?* *- Балалар әтештен сұраңдаршы неге ол көңілсіз?* *Кім оны өкпелетті, ренжіткенін білейік.* *Әтеш: - Сәлеметсіңдер ме балалар,* *Балалар бірінші мынау мен туралы ертегіні көріп, мен туралы әңгімені тыңдасаңдар, барлығы түсінікті болады, сұрақтарыңның жауабы сол жерден табасыңдар.* ***«Әжемнің еретгісі »Әтеш және бояулар ертегісі*** *Мені бір суретші бала салды, содан ол мені бояуды ұмытып кетіпті. Содан мен аулаға серуендеуге шықсам, барлығы маған күле бастады. Кішкентай балапандар да күлді. Содан алдымнан бір күшік шығып, ол таңырқап маған қарап тұр екен. Мен ол*	*мазмұнды суреттер шығады.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технол жұмыс.*** ***1 суретті әңгімелеу*** *Суреттен бір қыз баланың таяқ таянған қарт кісіге қамқорлық көрсетіп, көшеден өтуге көмектесіп тұрғанын көріп тұрмыз. Бұл қыз өте қайырымды екен. Біз де осы қыз сияқты қайырым боламыз.* *Түйіндеу.* *- Тамаша, балалар! біз көп жақсы істерді жасай білуге үйренеді екенбіз.* ***2 суретпен жұмыс.*** *Екінші суреттен табиғат аясында ағаштарға су құйып, гүлдердің түбін қопсытып жатқан бір топ балаларды көріп тұрмыз. Балаларға бірлесіп жұмыс істеген ұнаған сияқты. Олар өте көңілді. Біз де осы балалар сияқты айналамызға, табиғатқа*

	шашылған суреттерін жинап құрастыру. *Суреттерге ат қою.* ***Ой дамыту.*** *Балалар суретте не байқап тұрсыңдар.* *Суреттің екінші бөлігін суретші бояп үлгермеген Қане суретшіге тағыда көмек керек.* ***Дидактикалық ойын:«Әдемі суреттер»*** *Суреттердің екінші бөлігін бояу.* *Дайын суреттерді ретімен жинап корзинаға салып, суретшіге беріп жіберу.* ***Мен суретші боламын,*** ***Бәріңді де саламын.*** ***Марапатқа ие болып,*** ***Бірінші орын аламын.*** ***Аудио дыбыс:*** *Ой балалар не деген керемет балаларсыңдар, мен қатты уайымдадым, енді міне көңілдімін. Көгілдір экраннан көңілді суретшіні көрсету.* ***Шапалақ. Осы көтеріңкі көңіл күймен серуенге шығайық.***	***Сергіту сәті:*** *Алаңда үйшік* *Есікте құлып* *Сәулетті үйшік тым жақсы* *Үйшікте кім бар тіл қатшы* *Тук, тук ,тук* ***Сюжеттік рольдік ойын «Театр әлемі»*** *Ертегіні бет перде киіп сахналау.* ***Балалардың әрекеті. Бақылау.*** ***Топтық жұмыс «Менің сүйікті бұрышым»*** *Балалар бізде өзімізге арнап үлкен достық үйін құрастырайық.* ***Дидактикалық ойын:«Достық үйі»*** *(Үлкен ватм қағазының беріне пішіндерден үй құрастыру)* *Үйдің құрлысы неден тұрады.* *Қандай пішіндер қолданамыз?* *Қандай түсті үйлер ұнайды?* ***Топтық жұмыс.*** *Енді осы құрастырған үйімізді сол бетке жапсырып іліп қояйық. Пішіндерді жапсыру.* ***Үйді іліп көрсету.*** ***Ситуациялық сұрақ:*** *Ой балалар біздің үйімізге бір нәрсе жетіспей тұр, не жетіспей тұр деп ойлайсыңдар.*	*Ойыншығым мол менің.* *Босқа тізіп қоймайық,* *Келе ғой, дос ойнайық.* ***Сұрақ-жауап.*** *Ойыншықтар не үшін керек екен?* *Ойыншықтармен қалай ойнау керек?* ***Зерттеу бұрышы*** ***Тәжірибе: «Кішкентай ғалымдар»*** *Үлкендеу табақшаға су құйып, оған доптарды салу арқылы доптардың жеңіл екенін балаларға көрсетіп, түсіндіру.* ***Сұрақ-жауап:****Балалар доп жеңілме ауырма, және суға батама, батпай ма? Осыны біліп көру үшін қазір біз сендермен тәжірибе жасаймыз: допты суға салайық. Қане, қараңдаршы доп суға бата ма, жоқ па? Батпайды екен. Қалай ойлайсыңдар неге, батпайды?* *Балалар қараңдаршы доп су бетінде жеңілме әлде ауырма?* *Балалар: Жеңіл* ***Қортынды:****Доп су бетінде жеңіл болады. Ішіне ауа толтырылған.Сондықтан ол ұрсаң секіреді,тепсең қашады. Сонымен доп қандай ойыншық түріне жатады?*	*күшіктен сұрадым. Күшік неге таңырқап қарап тұрсың? Күшік ой сен неге аулада боялмаған түріңмен жүрсің? Мен күшікке сенбей аулада жатқан көлшікке барып суға қарасам, расында мен боялмаған екем. Бәрі түсінікті болды, барлығы не үшін күлгендері. Содан мен көңілсіз отыр едім қасыма күшік келді. Енді мен не істеймін, аулада қалай жүремін?- дедім мен күшікке* *- Әтеш сен қорық па, сас па, сен балаларға бар, көмек сұра оларда бояулар көп солар саған көмектеседі - деді күшік. Мен сөйтіп балалар сендерге көмек сұрап келдім, менің бірақ арманым бар, мені әдемі етіп бояп беріңдерші?* *- Балалар сендер Әтештің оқиғасын көрдіңдер, әтешке қандай көмек керек екенін айтыңдаршы?* *- Дұрыс айтасыңдар!* *- Балалар біз сиқырлы ертегілер елінде емеспіз бе?* *- Әтешке көмектесеміз бе?* *- Әрине, көмектесеміз. Біз бояуларға айналуымыз керек, ал ол үшін басымызға әр түсті бояуды білдіретін, бояу бас киімін киіп алайық. Ал енді*	*қамқорлық көрсете аламыз.* ***3 суретпен жұмыс*** *Бұл суреттен сүйіспеншілігі мол, бір-біріне ыстық ықыласпен, аялы сезіммен қарап отырған дастарқан басындағы отбасы мүшелерін байқадық* ***4 суретпен жұмыс. «Мен де жақсы бала боламын»*** *Мақсаты: балаларды жағымды істерге жұмылдыру* *Мысалы:* *- Мен де атама орнынан тұруға көмектесемін.* *- Мен де інімменойыншықтармен бөлісемін.* *- Мен де үйдегі гүлге су құямын.* *- Мен де ата-анамның айтқанын тыңдаймын.* *- Мен де өз ойыншықтарымды шашпаймын.* ***Ғажайып сәт*** *Мына ғажайыптар әлемінің бізге дайындаған бірнеше сыйлықтары бар екен.*

		Әрине үйіміздің жан-жағы бос тұр. ***Балдарды топқа бөлу.*** ***1-топ*** *үйдің төбесіне күн суретін салу.* ***2-топ*** *үйдің жан-жағына талдардың суретін салу,* ***3-топ*** *гүлдердің суретін салу.* ***Үйді ілу.Шапалақ қуану.***	*Жеңіл, сондықтан суға батпайды.* ***Сергіту сәті:*** ***Музыкамен*** ***Кім доп туралы тақпақ біледі?*** ***Доп туралы тақпақ жаттау.*** *Добым менің, добым менің,* *Өзің неткен көңілді едің.* *Зымырайсын,құтындайсың,* *Бірақ менен құтылмайсың* ***Доппен ойнаған ұнай ма?*** ***Серуенде доппен ойын ойнаймыз*** ***Қимылды ойын «Доп кімде?»*** *Шарты: Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Драйвер таңдалды. Ол шеңбердің ортасында тұрады, ал қалғандары бір-біріне мықтап жақын тұрады, бәрінің қолдары артында.* *Педагог біреуге доп береді (диаметрі 6-8 см), ал балалар оны шеңбер бойымен арқаларына береді. Жүргізуші доп кімде екенін анықтауға тырысады. Ол былай дейді: «Қолдар, қолдар!» - осы кезде оған балалар доптың жоқтығын көрсеткендей екі қолын, алақанын жоғары көтеруі керек. Егер*	*боясақ бояйық, менің сиқырлы себетім бар, сол себетте бояулар бар, қазір бояуларды алып әтешті бояймыз. Әтештің арманын орындаймыз. Балалар сендер бояулар бар себетті көріп тұрсыңдар ма? себетіміз қайда? Айналамыздан іздеп көрейікші. Міне сиқырлы себет.* ***Тосын сәт.Аудио. телефон шырылдау.*** *- Саламатсыңдар ма балалар! Біз сендерге көмектесу үшін хабарласып отырмыз. Зұлым сиқыршы себетті сиқырлап қойды, егер балалар себеттегі берілген тапсырмаларды, дұрыс орындасаңдар себеттің сиқыры кетіп түрлі түсті бояулар пайда болады сонда ғана әтешке көмектесе аласыңдар. Балалар орындаймыз ба?* *1-тапсырма* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** *– Суретте ең көп бейнеленген қандай зат?* *–Қандай заттар бір-бірден салынған?* *Мұнда қанша тауық бар?* *- Қанша балапандар бар?* *- Мына ағашта қанша алма?* *- Ал, мына ағашта қанша алма?*	*- Бұл Бояу, кітап, пішіндер.* *- Балалар, бұл сыйлықтар бізге қандай көмек көрсете алады? Ой балалар мына жерден карта тауып алдым. Картадағы аялдамалардан қандай суреттерді көріп тұрсыңдар?* ***1-бет. Табиғат көрінісін бояу.*** *Ол үшін бізге не көмектеседі. Әрине бояу.Дидактикалық ойын:* ***«Кішкентай суретшілер»*** ***2-бет. Тақпақтар әлемі деп жазылған.*** *Ол үшін бізге не көмектеседі? Кітап. Біз үйренген тақпақтарымызды айту керекпіз.Дидактикалық ойын:* ***«Ақындар»*** ***3-бет. Әр түрлі үйлер құрастыру****.Бізге пішіндер көмектеседі.Әр беттің тапсырмасын орындау.* ***Дидактикалық ойын:«Құрлысшылар»***

			жүргізуші дұрыс болжаса, ол допты алып, шеңберге тұрады, ал допты тапқан адам жүргізе бастайды.	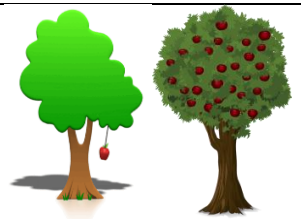 *Балаларды мадақтау.* ***2-тапсырма: Көп, аз ұғымы*** *Бірінші сөреде неше ойыншық бар? (біреу)* *Екінші сөреде неше доп көріп тұрмыз? (біреу)* *үшінші сөреде қанша машина бар екен? (көп)* *Үлкен машина қанша? (біреу) Ал кішкентай машиналар қанша екен? (көп)* ***3-тапсырма: Салыстыру.*** *Үлкен және кіші қуыршақтар арқылы салыстыру жұмыстарын жүргізу* *- Иә, дұрыс.* *Жарайсыңдар балалар тапсырманы дұрыс орындадыңдар енді біздің себетіміздің сиқыры жойылды, ішінен бояуларды алып әтешті бояйық, балалар екі топқа бөлініп бір топ қылқаламмен , екінші топ дәстүрден тыс әдіспен түрлі түсті дәнді дақылдармен желім арқылы жапсырып орындаймыз.* *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.* *Ал балалар жарайсыңдар*	***Қортынды балаларды мадақтау***

				біз әтешке көмектестік міне біздің боялған әтешіміз қандай әдемі, енді ол аулада ұялмай серуендей алады. *АҚТ көгілдір экраннан әтеш балаларға келіп* *- Балалар маған көмектесу үшін сендер тапсырмаларды дұрыс орындадыңдар рақмет сендерге* *Сендер шаршаған шығарсыңдар бәріміз бірге сергіту жаттығуын орындайық* *Сергіту сәті:* *Әтеш ерте оянды* *Жан жағына қарады* *Шынықтырып денесін* *Қанаттарын қағады.* ***Ой дамыту.*** *Балалар қане әтешпен бірге ойын ойнауға келісесіңдер ме?* ***«Ертегі құрастыр» (пазл)*** *Шарты: суреттерге қарап ертегі кейіпкерлерін рөлін дұрыс құрастырып, сол ертегіні айтып беру.* *Әтеш: Ал енді мен өз аулама барып өзімнің сұлулығымды көрсетейін, сендерге көп - көп рахмет, сау болыңдар.* *- Балалар біздің қайтар жолымыз өте ұзақ, сондықтан сиқырлы поезға отырып әндетіп қайтайық. Вид ролик* *Балабқшаға келу.Балаларды мадақтау.*	

				Жарайсыңдар. Балаларға көңілді смайлктер беру	
Серуенге дайындық	***Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №13*** ***Аула маңындағы көліктерді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға көліктер туралы , жүргізушілер туралы кең мағлұмат беру.* ***«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»*** *ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату.*	***Картотека №14*** ***Ауа- райын бақылау*** ***Мақсаты:*** *Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.*	***Картотека №17*** ***«Күз көрінісін бақылау»*** ***Мақсаты:*** *Күз ерекшеліктерін айыра білуге ; күннің салқындауы, жаңбырдың жиі жаууы, жапырақтардың сарғаюы, адамдардың жылы киінуі туралы түсінік қалыптастыру.* ***Қим ойын:Допты қуып жет*** *Добым, добымдомала, Балшыққа сен жолама. Бүлдіресіңқолымды, Жеккөреміноныңды.*	***Картотека №11*** ***Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.*	***Картотека №2*** ***Күзгі жапырақтарды бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету.*
Серуеннен оралу	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау..*** *Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*** *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*** *Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№4 1. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№5 1. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№3*** *Көзіміздізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылып бір алайық.*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***№81. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				

Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидойын? «Сөйлемді жалға»*** ***Мақсаты:*** *адамның белгілі бір кәсібіне байланысты сөздер мен сөз тіркестерін пайдаланып сөйлемдерді аяқтай білуге дағдыландыру.* *Аспаз ... тазартады (балық, көкөністер, ыдыс-аяқтар ...)* *Кір жуушы ... (орамал, төсек-орын, халаттар ...) жуады.* *Тәрбиеші таңертең балалармен ... (жаттығулар жасайды, таңғы ас ішеді, сабақ жүргізеді ...)* *Қыста аулада сыпырушы ... (қар күректейді, аумақтарды тазартады, жолдарға құм себеді ...) т.б.* ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр»*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1-топқа жұмбақ*** *Өскен шашты жаратпайтын,* *Қайшысы бар жалақтайтын.* ***(Шаштараз)*** ***2-топқа жұмбақ*** *Қалпағы ақ қарасаң,* *Дәрігер емес, бірақ ол.* *Дәм мәзірін қаласаң,* *Алға ұсынып тұрады ол.**(аспаз)*** *3-топқа жұмбақ* *Жол қозғалысы ережелерін біледі* *Оның досы бар – бағдаршам.* *Бағдаршаммен жүреді,* *Ережесін жаттаған* ***(Жүргізуші)***	***Көңілді шеңбер «Дос болайық бәріміз»*** *Армысың досым,* *Кел, маған қосыл.* *(Қолмен шақырады).* *Алақанға салып алақан,* *Шеңберге бірге тұрайық.* *(Қолдарын ұстайды).* *Жер шарындай айналып* *Әлемге жарық, ұқсайық.* *(Айналады).* *Қолымызды көтеріп,* *Күннің нұрын алайық.* *(Қолдарын көкке созады).* *Ортамызда күн нұры,* *Құшаққа оны алайық.* *(Құшақтасады).* *Барлығы хормен:* *Шаттанамыз бәріміз,* *Өміріміз көңілді.* *Мәңгілік достықпен* *Мақтанамыз бәріміз!* ***Ыстық орындық әдісі.*** *Бір балаға орындыққа отырады. Сол балаға дос туралы сұрақтар қояды.* *– Сенің досың кім?* *– Сен кіммен дос болғың келеді?* *Ойын бұрышындағы сурет альбомдар қарау.* ***Көңілді жаттығу «Достар»*** *Музыкамен* ***Дидактикалық ойын:«Досыма арналған гүл»*** *Балалар біз доспыз бір-бірімізге гүл жасап сыйлайық.* ***Шығармашылық бұрыш***	***Ғажайып сәт.*** *Есік қағылады. Топқа бауырсақ кіреді* *Сәлеметсіңдер ме, балалар, мен атам мен апамнан ойнап жүріп адасып қалдым, сендерден көмек сұрап келдім.* *- Балалар, бауырсақ ертегісін білесіңдер ме?* *- Бауырсаққа кімдер кездеседі?* *Сендер бауырсаққа көмектесу үшін осы кейіпкерлердің әр түрлі тапсырмалары бар екен. Сол тапсырмаларды орындасаңдар ғана бауырсақ атасымен апасын таба алады.* ***Ой қозғау.*** *Бауырсаққа бірінші не кездеседі.* ***1. Қоян.*** *Қоянның тапсырмасы.* ***Дидактикалық ойын:«Ойыншықтар сөйлейді»*** *Ойыншықтарға сөйлем құрау.* ***2. Қасқар:*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам»Шарты:*** *Ойыншықтарды көрсеткенде олардың аттарын жылдам айту керек.* ***3. Аю:****Маған мына корзинама ойыншықтарды*	***Жұмбақтар сыры. Тәулік бөліктері.*** ***Дидактикалық ойын: «Бұл қай кезде болады»*** *Тәулік бөліктері туралы. Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын. **(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? **(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті-қолды жуып* *Төсекті жинап тазалықты сақтап,* *Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез? **(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? **(Кеш)*** *-Ал енді балалар, тәулікті ретімен атап көрейікші. Таңертең, күндіз,түс, бесін,кеш, түн*	***Дидактикалық ойын:«Жасырынған пішіндер»*** *Ойын шарты: Суретке қарап,затттардың қай бөлігі қай пішінге ұқсайтынын табу керек.* ***Сызық арқылы түстерді қос.*** 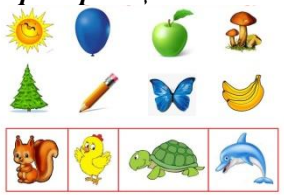 ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Гүл ұшып гүлге қонады,* *Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек)* *2.Қарайып ұшты қарғадай,* *Бармаған жері қалмады-ай.* *Жерге түсті, ін қазды,* *Аяғымен тырмалай. (Қоңыз)* *3.Таңертеңнен ыжылдап ж-ж-ж,* *Гүлден-гүлге қонақтап.* *Тынбай ұшар, Бал жинар.* *(Ара)* *4.Шырылдаған дауысы* *Естілер тек жазда: шыр-шыр.*

	Әр топ өз жұмбағы бойынша осы мамандықтардың құралдарын мүсіндеу. ***Сюжеттік рольдік ойын:*** *«Жүргізуші», «Аспаз», «Шаштараз»*	*Картонға салынған гүл суретінің үстіне ермексазды жағу арқылы түрлі-түсті гүл мүсіндеу.* ***Түсіндіру:*** *Ермексазды алақанда жұмсарту, созу, жағу әдістерін үйрету. Бақылау, қадағалау. Дайын гүлді бір-біріне сыйлау.*	*жапсырып беріңдер, осы корзинамен құлпынай теруге барамын, достарыма көрсетемін. Жапсыру.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ.****Сары корзинаға допты жапсыру* ***2-топ****.Қызыл корзинаға шелекті жапсыру* ***3-топ.****Көк корзинаға машинаны жапсыру.* ***Тақпақ*** ***ОйыншықтарБекіту*** *Біздер де бар қуыршақ* *Бұзау, қозы ,құлыншық* *Ойыншықтар тыңдайды* *Емес олар ұрыншақ*		*Шөп ішінде секіріп,* *Шыр-шыр еткен жәндікті* *Білесің бе, балақан?* *(Шегіртке)* ***Қимылды ойын:*** ***«Ұстап алушылар» ойыны (ленталармен).*** *балалар шеңбер бойымен құрастырылған; әрқайсысында белдің артқы жағына бекітілген түрлі-түсті лента бар. Шеңбердің ортасында қақпан бар. Педагогтың белгісі бойынша: «Бір, екі, үш - ұста!» - балалар ойын алаңының айналасына шашырайды. Ұстаушы лентаны біреудің қолынан тартып алуға тырысып, ойыншылардың соңынан жүгіреді. Педагогтың белгісі бойынша: «Бір, екі, үш - шеңберге тез жүгір!» - барлығы шеңбер бойымен тұрады. Педагог лентаны жоғалтқандарға, қолдарын көтеруді ұсынады және оларды санайды. Ұстаушы ленталарды балаларға*

					қайтарады, ал ойын жаңа жүргізушімен қайталанады.
Балалармен жеке жұмыс	*Азизге Тақпақ жаттау.* *Мен дәрігер боламын,* *Бәрін емдеп жазамын.* *Адамдарды құрметтеп,* *Бәріне ие боламын.*	*Аянаға «Менің досым» Тақпақ* *Күнде бірге жүреміз,* *Бірге ойнап күлеміз.* *Бірімізге –біріміз* *Көмектесіп жүреміз.*	*Саянға Тақпақ :* *Ойыншық* *Іші толы бөлменің* *Ойыншығым мол менің,* *Босқа тізіп қоймайық,* *Келе ғой, дос, ойнайық*	*Егорға Карандашпен үйдің суретін саладыру*	*Ердаулетке Ойын: «Түстерін сәйкестендір»* *Шарты: суреттегі түрлі түсті үйлерге пішіндерді түстеріне қарай орналастыру.* *Балалар пішіндерді түстерін ажырата отырып үйлерге орналастырады.*
Серуенгедайындық	***«Еңбегі адал жас өрен» -*** *Еңбек сабағы: Балаларға әртүрлі жұмыстар ұсыну, мысалы, бөлмені жинастыру, гүлдерге су құю, ойыншықтарды жинау. Әр тапсырманы адал және жауапты орындау қажеттілігін түсіндіру.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №13*** ***Аула маңындағы көліктерді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға көліктер туралы , жүргізушілер туралы кең мағлұмат беру.* ***Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Тақия тастамақ»***	***Картотека №14*** ***Ауа- райын бақылау*** ***Мақсаты:*** *Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.*	***Картотека №17*** ***«Күз көрінісін бақылау»*** ***Мақсаты:*** *Күз ерекшеліктерін айыра білуге ; күннің салқындауы, жаңбырдың жиі жаууы, жапырақтардың сарғаюы, адамдардың жылы киінуі туралы түсінік қалыптастыру.*	***Картотека №11*** ***Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.* ***Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Арқан тарту»***	***Картотека №2*** ***Күзгі жапырақтарды бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	***Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

		Балалардың үйге қайтуы.	*Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*ескерту.*	

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 09.09 – 13.09.2024ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерге баулу.*** *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	***Өнегелі -15 мин.****«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үс тел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №2*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра алады.*	***Картотека №9*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қай жануар артық»*** ***Мақсаты:*** *Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Ойын шарты:*** *әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады.*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары*** ***Ойын шарты:*** *балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі.* *Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	***Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.****Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* ***Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*** *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Балалар кітапханасы»-жобасы***				
	Жарқырап күнде , Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн!	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім,*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз,*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек*

	Біз көңілді баламыз! *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымдыболамын.*	*Қайырлы таң балалар!* *Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлытаңбалалар*	*Күнге ұқсайды екенбіз*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қазақ тілі*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** ***Ойын: «Ақ қоян».*** ***Шеңберде*** *Ақ қоян-ау, ақ қоян,* *Орныңнан тұршы,* *Бетіңді жушы,* *Шашыңды тарашы,* *Айнаға қарашы,* *Қане бізбен дос болшы.* *(Қоян қозғалмайды)* *Балалар қоян көңілсіз сияқты, әлде ұйқысын аша алмай тұрма.* *Қоянмен жаттығу залына барып бірге жаттығу жасайық.* *Қоян Алақай маған жаттығу жасағаны ұнайды.* ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Шығармашылық ортада жұмыс.*** *Үлкен-кіші сәбіздер арқылытопқа бөлу.* *1- топ Үлкен қоян мүсіндейді.* *2-топ кішкентай қоян мүсіндейді.* ***Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.*** *1. Ермексазды жұмсарту;* *2. Бөлшектерге бөлу;* *3. Бөлшектерді*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Тосын сәт.*** *Білмеспек шығады.* *Дымбілмес: Менімен ешкім сөйлеспейді, ойнамайды, ешкім дос болмайды. (Дымбілмес жылайды).* ***Сұрақтар ілмегі.*** *Балалар қалай ойлайсыңдар.* *-Дымбілмеспен неге ешкім дос болмайды?* *- Сендердің достарың бар ма?* *– Достық дегенді қалай түсінесіңдер?* *-Достар қандай болу керек?* *Балалар байқадыңдар ма Білмеспек амандасты ма сендермен?* *Ендеше дымбілмеске достық туралы ән айтып берейік* ***Ән айту:*** *«Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек)* *Е.Өтетілеуұлының «Көңілді балалар»* ***Ән соңында Дымбілмеске балалар тақпақ айту.*** *Жабырқауды білмейміз,*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жосапарымен)* ***Әжемнің ертегісі.Қызығушылықты ояту. АҚТ технологиясымен жұмыс*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әні ойнайды.*** *Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?»* ***Балалар: Я.*** ***Таяқша айналып кетеді.*** *Аюдың дауысы.* ***Тосын сәт****. Қонаққа үш аю шығады, амандасады.* ***Үш аю:*** *Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме?* *Балалар: Иә, көмектесеміз.* ***Ой қозғау.*** *Ертегі желісін сурет*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Дидактикалық ойын:«Жаттығу заттарын ата»*** ***Сұрақ –жауап.*** *Жаттығуды не үшін жасаймыз?* *Қандай заттармен жаттығу жасаймыз.* ***Тосын сәт. Хат келу.*** ***Хатты оқу.*** *Құрметті балалар мен Суреттер әлемінің ханшайымымын.* *Суреттер әлемінен жаттығу құралдарын жасап, альбом құрастыру керек.* *Балабақшадағы барлық топтарға хат жолдадым.* *Балалар ендеше топқа бөлініп, жаттығу құралдарының суреттерін бенелеп альбом құрастырайық.* ***Дидактикалық ойын:«Бізептіміз»*** ***1-топ: «Суретшілер»*** ***Сылдырмақтың суретін трафарет арқылы бояу.*** ***2-топ: «Мүсіншілер»*** *Допты мүсіндеу* ***3-топ: «Қол өнершілер»***	***Музыка*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Телефон шырылдайды.* *Құрметті менің кішкентай білімді ізбасарларым, мен сендерге сиқырлы пішіндер қорапшасы арқылы өзімнің білім әлемінен көптеген тапсырмалар жібердім.* *Осы тапсырмаларды орындап маған суретке түсіріп жіберіңдер, мен сендерге келесі үлкен топқа баруларыңды тексеремін.* *Бұл білім ханшайымы* *Есік қағылып қорапша келу.* *(қорапшаның сыртында үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек пішіндер конверт секілді жасап,, жай скочпен жабыстырп қою)* ***Ой қозғау. Сұрақ-жауап.*** *Қорапшаның сыртынан қандай пішіндер көріп тұрмыз?* *Түстері қандай?* *Үш бұрышты қораптан алу.* *Үш бұрыштың тапсырмасы.* *Балаларды түстер арқылы топқа бөлу.* ***1-қызыл түс тобына тапсырма :*** *«Жақсы деген немене, жаман деген немене»*

	домалатып қоянның басын жасатып, шымшып екі құлағын жасау *Балалардың жұмыстарын жанама бақылау., креативтілік дағды.* ***Дидактикалық ойын:«Қоянның достары»*** *Балалардың жұмысын бағалау.* *Қоянға достарын беру.* ***Сергіту сәті: Қоянмен бірге.*** *Ұзын құлақ сұр қоян,* *Естіп қалып сыбдырды* *Ойлы қырлы жерлермен* *Ытқып ытқып секірді.* *Қоянмен қоштасу.* ***Ой қозғау.*** *Балалар сендер қоян туралы ертегі білесіңдер ма?* ***Балалар : Бауырсақ.*** *Топтық жұмыс:* ***1-топ:*** ***Дидактикалық ойын:«Ретімен қой»*** *Шарты: Ертегі желісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.* ***2-топ:*** ***Дидактикалық ойын:«Бөлігін тап»*** *Ертегідегі кейіпкерлерді қиынды суреттерден құрастырып ретімен қою* *Ертегі желісін*	*Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.* ***Қоштасу.*** ***Суретті альбомдар қарау.*** ***Дидактикалық ойын:«Суреттші қай жерде қателесті»*** *Шарты: Қиынды суреттерді құрастыру арқылы суретшінің қателескен жерін орныныа дұрыс қоя білу.* ***Тосын сәт.Аудио дыбыс. Күшіктің үрген даусы.*** *Күшік келеді. сендерден көмек сұрау үшін келіпті. Күшіктің тұратын үйі жоқ екен. Не істейміз? Көмектесіп,үйшік салып береміз бе?* *Ал,сендер қандай үйде тұрасыңдар?* ***Суреттер топтамасын қарау.*** *Күшіктің үйшігі қандай болады? Қандай пішіндерден жасалған? Ит адамның досы деп неге айтқан?* ***Дидактикалық ойын:«Күшікке көмек»*** *Үйшік жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету, түсіндіру..* *Қауіпсіздік ережесімен таныстыру.* ***Сертгіту сәті.*** *Иіліп оңға бір,* *Иіліп солға бір.* *Денемізді дұрыстап,* *Тұрамыз тік ұстап.* *Балалар жұмыстарын*	*арқылы түсіндіру.* *-Неліктен үш аю деген?* *Аюлар қандай?* *Олардың ыдыстарының көлемі қандай?* *-Олар қайда өмір сүреді?* *-Маша аюлардың үйіне қалай барды?* *-Ол үлкен ыдыстардан неліктен тамақ іше алмады?* *Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай?* ***Топпен жұмыс:*** ***Дидактикалық ойын:«Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау: «Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды.*** ***Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар.* *Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек.*	*Таяқшаны қағаз бетіне жапсыру.* ***4-топ «Құрлысшылар»*** *Гимнастикалық орындықты құрастыру.* ***Миға шабуыл.*** *Доптың пішіні қандай?* *Түсі қандай?* *Сылдырмақта неше пішін бар?* *Түсі қандай?* *Таяқша қандай пішін?* *Қандай түсті таяқша жапсырдың?* *Гим орындықтың пішіні қандай?* ***Альбом құрастыруға*** ***Телефонмен суретке түсіру.*** ***Суреттер әлеміне жіберу.*** ***Тақпақ «Доп»*** ***Ернұр Сейдахмет*** *Асау тайдай тулайды,* *«Гол!» - деп бәрі шулайды.* *Жалықтырмас добымыз,* *Қуып жүрміз оны біз.* *Секең- секең етеді,* *Ұшып, көкке жетеді.* *Ойын құмар добымыз,* *Қуып жүрміз оны біз.*	*Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу.* ***2- сары түс тобына тапсырма:*** ***Дидактикалық ойын:*** *«Суреттер сөйлейді»* *Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту.* ***3- жасыл түс тобына тапсырма:*** ***Дидактикалық ойын:*** *«Табиғаттың досы кім?»* *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.* ***Төртбұрыштың тапсырмасы:*** ***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?»Достар қандай болу керек?Мейірімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* ***Дидактикалық ойын: «Достық үйін құрастыру»*** ***Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй құрастырып, өз ойларын айту.* ***1-топ Мейірмділік үйі.*** *«Пазл»* ***арқылы үй құрастыру*** *Сипаттама беру. Әр бала айту.* *Біздің үйіміз мейірмділік үйі деп аталады.* *Біз бір-бірімізге мейірмділміз.* *Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз* *Мейірмділік үйі көңілді болады.* *Дос деп ең жақын адамды*

	түсіндіру. *Сұрақ-жауап* ***Рольдік ойын:*** ***«Бауырсақ»*** ***Көңілді шеңбер:*** ***Сергіту сәті*** ***музыкамен*** ***Тосын сәт.*** ***Аудио дыбыс.*** *Құрметті балалар біз орманнан бауырсақты іздеп келе жатырмыз, біздің бауырсағымды түлкі алып кетіпті. Қоян сендермен дос екен, сендерді жақсы мейрімді балалар деген соңзвондап жатырмын.* ***Балалар:*** *Ата –мен әженің бауырсағын түлкі алып қашып кетті ғо. Қане түлкіден ата мен әжеге алып берейік.* ***Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс трафарет әдісі арқылы бауырсақты салу.* *Бауырсақтың пішіні қандай?* *Түсі қандай?* *Неліктен бауырсақ домалайды?* *Балалардың жұмысы.* *Қадағалау.* ***Дидактикалық ойын :*** ***«Тәтті бауырсақ»*** *Дайын бауырсақты себетке салып беріп жіберу.* ***Тақпақ: Бауырсақ***	*жалғастырады.* *Жеке көмек.* *Күшік балалардың жасаған үйлеріне қуанып,қоштасады.*	*Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?* ***Ой дамыту.*** *-Ертегі құсы қандай болады?* *-Олардың түсі неге құбылып тұрады?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық* *Алақанды соғайық.* *Бір отырып, бір тұрып* *Біз тынығып алайық.* ***Үлгі көрсету түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс әдіс –тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу.* ***Дидактикалық ойын:«Біз суретшіміз»*** ***Топқа бөліну.*** ***1-топ:****Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу.* ***2-Топ:*** *Дайын картонға салынған құстың үстінене ермексазды жағу.* *Балалардың жұмысына бақылау жасау.* *Балаларды мадақтау* ***Ханшайымға суретке түсіріп жіберу.*** ***Кішкентай допты (диаметрі 6-8 см) екі қолмен жоғары лақтыру.*** *Лақтыруды орындау кезінде педагог балалардың назарын аяқтардың бастапқы орналасуына аударады: аяғы бөлек, доп оның алдында бүгілген қолында. Доптың ұшуын*		*айтамыз.* ***2 –топ. Ақылдылар үйі.*** ***Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.*** *Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз* *Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен,* *ойласып жасадық* ***3 – топ. Қамқоршылар үйі*** ***Таяқшамен үй жасау.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз* *Достарымызбен барлығын бөлісеміз* *Достарымызға жақсылық жасаймыз* ***Сергіту сәті:*** *Музыкамен .* *Енді біз демаламыз,* *Айналаны шоламыз.* *Қол –аяқты кезекпен,* *Оңға-солға созамыз.* *Күн шыққанда сүйсініп,* *Бәйшешектей иіліп,* *Біз тынығып аламыз.* *Жиі-жиі жаттығып,* *Үлкен кісі боламыз* ***Дөңгелектің тапсырмасы.*** ***Миға шабул:*** ***Пед жет ойын: «Не істеуге болмайды?»*** *1.Үлкендердің алдынан.....(кесіп өтуге болмайды)* *2.Кішкентай баланы.....(жылатуға)* *3.Құстарды.....(атуға болмайды)* *4.Қыз баланы.....(ренжітугеболмайды)*

	Апам мені пісірген, *Қызыл күрен бауырсақ.* *Шықпай қояр түсіннен,* *Біраз жемей сағынсақ.*		*бақылап, оны кеудеге баспауға тырысыңыз*		*5.. Досыңды.....(ренжітугеболмайды)* ***Дидактикалық ойын: «Не істеукерек?»*** *1.Үлкен кісіні.....(сыйлау керек)* *2.Үлкеннің тілін....(алу керек)* *3.Үлкендерге.....(сәлем беру керек)* *4.Кішілерді....(қамқорлау керек)* *5.Ата-ананың айтқанын.....(тілін алу,тыңдау керек)* *6.Көлікте өзіңнен үлкен адамға... (орын беру.)* *8. Абайсызда көршіңді немесе досыңды ренжітіп алсаң.....(кешірім сұрау керек)* ***Тақпақ . Атам маған әрқашанда,*** ***Кішіпейіл бол деген,*** ***Атасөзімсанамда,*** ***Жасыүлкенгежол берем*** ***Сұрақ – жауап*** *Бізге Білім ханшайымы не жіберді?* *Түстері қандай ?* *Сізер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар* *Жарайсыңдар балалар*
Серуенгедайындық	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	***Үнемді тұтыну. «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»*** *Тазалық процедурасы.*				

	Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтырушаралары	***№9*** *1. Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10****1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *1. Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. ***«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.*** ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасы қосымша тіркелген.***				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үст елүсті ойындары, бейнелеуәр екеті,кітап тарқарау және тағы басқаәреке ттер)	***Ой дамыту.*** ***Сұрақ-жауап*** *Балалар осы күн бізге не үшін керек?* *Егер күн болмаса мына гүлдер, шөптер өсеме?* *Күн маған да саған да керек екен.* *Олай болса күн туралы ертегі еліне саяхат жасайық.* *-Ертеде аспанда Күн сәулесі өмір сүріпті. Күн сәулесі аспанда жалығып, жер бетіне түсуді ойлайды. Жерге түсіп, жылаған гүлді көріп, оған жылуын сыйлайды. Гүл қуанып, күлімсіреп, рақметін айтады.* *Ұшып бара жатып, қанатын сулап алып ұша ламай жүрген аарны көреді, шуағымен қанатын кептіріп, араның ұшуына көмектеседі. Ара да оған*	***Ой қозғау.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме***	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Саусақ жаттығуы:*** ***«Дос болайық»*** *Торғайлармен дос болайық* *Көңілдірек қанекей.* *Жем береміз, бәріміз.* *Егер жаңбыр жауа қалса,* *Тығыламыз бәріміз.* *күн шуағын шашса бізге, қуанамыз бәріміз.* ***Ой дамыту*** ***-Күн туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап* *-Күннің түсі қандай?* *–Күннің шуағы деген не?* ***2.Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** ***Дидактикалық ойын:«Қандай пішін»*** *Ұжымдық жұмыс жасау.*	***«Отбасы аялдамасы»*** *- Балалар отбасы деген не?* *- Ең алдымен отбасында не болуы керек? /Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек/* *-Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек.* ***Сахналық көрініс. Алдын ала жүргізілуі тиіс жұмыс . тақпақты жаттату.*** ***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** ***1-бала:****Айтшы білсең егер де,* *Бақыт деген не?* ***2-бала:*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,* *Күннің күліп тұрғаны* *БАҚЫТ- дәні далаңның.*	***«Менің әлемім»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ*** *Өзіне ұнаған суретті ірікпен алып, «Мен және менің жақындарым» тақырыбында коллаж құрастыру.* ***2- топ*** *Құрлымдалған ойын: Қима суреттерден үйдің суретін құрастыру. Сипаттама беру. Балабқша, үй, ғимараттар туралы әңгіме құрау. Мыс: менің анам мына ғимаратта эжұмыс жасайды т.б.* ***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем,* *Отан-анам!»* *«Туған ел!» деп,* *«Туған жер!» деп,* *Ол бекерге аталмаған...* *Атам,Әжем,Әкем,Анам –* *Төртеуі де «Отан!»* *маған.*

	ризашылығын білдіреді. *Тағы ұшып келе жатып, солып қалған гүлдердің арасынан шыға ламай жатқан көбелекті көреді. Гүлдерге сәулесін түсіреді. Олар бастарың көтергенде олардың арасынан көбелек ұшып шығады. Көбелек күн сәулесіне рақметін айтады. Күн сәулесі қиын сәтте басқаларға көмектескеніне өзі риза болады.* *Күн сәулесі табиғат пен адамзатқа өз шуағы мен жылуы қажет екенін түсініп, аспанға орнына барады.* *Сендерге ертегі ұнады ма?* ***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде***	*-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.* ***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде***	*Үлкен форматта ортаға салынған дөңгелек пішінге, бояуға алақан саусақтарды батыру арқылы күннің шуақтарын салу* *Қадағалау, көмектесу* ***Дидактикалық ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: қызығушылықтарын дамыту мақсатында балалардың жұмысынан көрме ұйымдастыру,* ***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде***	*«Ботам» деуі әжеңнің,* *Тыныштығы әлемнің.* ***3-бала:*** *Қайда бақыт мекені,* *Қалай оған жетеді?* ***4- бала:****Адал еңбек етесің* *Сонда ғана жетесің.* ***Сезім:*** *Көрінбейтін көзіңе,* *Сонда оның өзі не?* ***5- бала:****Бақыт деген, сөзім шын* *Айналайын, өзіңсің!* ***Қортынды:****Біздің ата-анамыз жанымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз.* ***Ұлттық құндылық негізінде.***	*Төртеуі де «Ботам!» дейді,* *«Ер азамат атан!» дейді ...* *Мақтанамын Отанымен, Отаныма «Ботаным!» мен* ***Қим ойын: Картотека № 1«Доп қуу »*** ***Мақсаты:*** *Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.* ***Ұлттық құндылық негізінде.***
Балалармен жекежұмыс	***Дидактикалық ойын: «Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дидактикалық ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дидактикалық ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дидактикалық ойын «Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың	***«Өнегелі 15 минут»*** ***Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				

Үйге қайтуы					
	Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 16.09 – 20.09.2024ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі –ұлттық өнерді балаға дәріптеу.*** *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңесберу	***Өнегелі -15 мин -ата-аналармен баланың мінез-құлық дағдылары туралы әңгімелесу.*** *Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы сұрау.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №7 «Нан дастарханғақалайкеледі?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайдықалайөсіруженеоданнандықалай жасаужөніндегібалалардыңбілімдерінтолықтырыпжүйелеу. Диқаншылардыңеңбегінқұрметтеугетәрбиелеу.*	***Картотека №10 Жер,су,ауа*** ***Мақсаты:*** *балаларға берілгентапсырманы тез шешуге,жылдам жауап беруге, жерде ,ауада, суда не болатыны дұрысайтуға төселдіру,қоршаған ортағақамқорлық сезімен тәрбиелеу*	***Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттер, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.*	***Картотека №17 «Жыл атасы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту. Балалар жыл мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі?*
	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру.Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.****Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* ***Қауіпсіздік ережелері - қауіпсіздік ережелерін ескерту.****Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.* *Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Аспан ашық ,* *көгілдір,* *Күн шуағын төгіп* *Қол ұстасқан* *біздерді* *Тереземнен көріп тұр*	*Күнім күліп арайлы,* *Тереземнен қарайды.* *Достарыммен* *шеңберге,* *Тұрғанымды қалайды*	*Көк аспанда күн күлсін* *Бірге күлсін бүлдіршін.* *Көк аспанда күн күлсін* *Жерге ұдайы нұр құйсын.*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымдыболамын.*	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қазақ тілі*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Ғажайыпсәт.****Қонаққа қуыршақтар–Сәулемен Арманкеледі.* *Сәлеметсіздер ме!Қуыршақтархатал ыпкеледі.* *Педагог:* *Қараңдаршы, бізге хат келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарыныңсуреті).* *Қандайкеремет,мына суреттекімбар?* *Балаотбасымүшелері ніңфотосуреттерінт ауып,олартуралыәңгі мелейді.* ***АҚТ технол*** *Слайд – Суретте не көріп тұрсыңдар?* *-Суреттегі балаға ат қойыңдар.* *-Қай баланың ісі сендерге ұнады?* *– Осы суреттен не байқадыңдар?* *-Қай балаға ұқсағың келеді?* *-Не үшін ол балаға*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** *АҚТ технологиясымен жұмыс. Әже шығады.Ұлттық құндылық әдептілік,қамқорлық* ***Әңгімелесу.*** *Қандай жылы, әдепті сөздерді білесіңдер?* *Әдепті балалар қандай болады?* *Әдептілік дегенді қалай түсінесіңдер?* ***«Әдепті баламыз» өлеңі*** *Сыйлап үлкен ағаны* *Сәлем берген баланы* *Кім дейміз?* *Әдепті екен бұл дейміз.* *Кітап, дәптер, қаламы* *Кір шалмаған баланы* *Кім дейміз?* *Ұқыпты екен бұл дейміз.* *Таудай биік талабы* *Жақсы оқитын баланы* *Кім дейміз?* *Үлгілі екен бұл дейміз.* ***Сергіту сәті*** *Досым, досым жан досым,* *Неге сонша шаршадың.*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Музыка*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Балалар шеңбер бойымен тұрып, бір-бірлеріне жақсы тілектер айтады.*** ***Ғажайып сәт.*** *Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.* *–Сәлеметсіздер ме?!* ***Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақырады.*** *Балалар барабанды айналдыра отырып, ұпай жинайды, сұрақтарға жауап береді, тапсырмаларды орындайды.* *Ұлттық құнылық отбасы туралы түсінік қалыптастыру.* ***Бірінші тапсырма:*** *Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атау.* *Атам, әжем, Әкем, шешем.* *Әпкем, сіңілім,* *Ағам, інім және мен.* *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел, санайық екеуміз.* ***Екінші тапсырма:*** *Отбасы туралы қандай мақал білесіңдер?* *Балалар мақалдарды естеріне*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.*** *-Сәлеметсіздер ме?!* *Өткен тақырыпты қайталау.* ***Ойын «Кім көп біледі?»*** *Мазмұны: балалардың әрбір айтқан сөз, сөйлеміне фишка беріледі. Соңында фишкалар саналып, жеңімпазды анықталады.* *-Қандай мамандықтарды білесіңдер? (Ғарышкер, құрылысшы, сатушы, дәрігер)* *-Балабақшада кімдер жұмыс істейді? (Тәрбиеші, аспаз, мейірбике т.б)* *-Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. Сенің әкең кім болып жұмыс істейді? (Менің әкем – дәрігер).* ***Педагог:*** *Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?* ***Қазір бәріміз жағдаят шешейік. 1-жағдаят:*** *Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне*	***Музыка*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Ғажайып сәт:*** ***Ақ көгершін ұшып келеді.*** *Сәлеметсіз бе балалар?* *Мені табиғат-ана жіберді.* *Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! Бала үні.* ***2.1. Табиғат ананың хатын оқу.*** *Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар сендер «Өлі және тірі табиғатты» жайлы білесіңдер ме? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат жолдадым, Табиғат ананың тапсырмасын орындау* ***3. Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *- Балалар табиғат дегеніміз не?* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығы неде?* ***4.Ой қозғау*** ***Экологиялық тәрбиені қалыптастыру.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»***

	ұқсайсың? ***Дидактикалық ойын:«Жақсы деген немене, жаман деген немене »*** *Кітап бұрышына саяхат* *Суреттер қарау.* *Әдептілік туралы өз ойларын айту.* ***Ой дамыту.*** *Ұлттық құндылық әдептілік,қамқорлық* ***М.Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқып, түсіндіру.*** ***Ашық сұрақтар әдісі*** *Әңгіме не туралы?* *-Нақысбек қандай іс істеді?* *-Оның істегені неге дұрыс деп ойлайсыңдар?* *-Назымбек Нақысбекке неге көмектеспеді?* *-Сендер олардың орнында болсаңдар не істер едіңдер?* ***Сергіту сәті.*** *Біз кішкентай баламыз,* *Өніп өсіп толамыз.* *Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* *Қанат қағып ұшамыз,* *Қарлығаштай*	*Кане ұста қолымнан,* *Секір, секір, секірші,* *Бір серігіп аларсың!* ***Дидактикалық ойын:«Жалғастыр»*** ***Шарты: «Не істеуге болмайды?»*** *жалғастырады.* *1. Үлкендердің алдын -* *2. Кішкене баланы -* *3. Құстарды -* *4. Қыз баланы -* *5. Құстың ұясын -* *6. Үйге жүгіріп –* ***Дидактикалық ойын: «Топтастыр»*** *Шарты: Суреттерді құрастыру арқылы жақсы, жаман суреттерді топтастыру* ***Ыстық орындық*** ***Дидактикалық ойын: «Әдепті сөздер»*** *Балалар отырып бір біріне әдепті сөздер айтады.* ***Қ. Мырзаалиев.*** ***«Не үшін керек» өлеңді мәнерлеп оқып беру.*** *Екі құлақ не үшін керек?* *Жақсы сөзді есту үшін.* *Екі көзін не үшін керек?* *Жақсыларды көру үшін.* *Екі қолын не үшін керек?* *Еңбек ету үшін керек?* *Еңбек ету үшін керек* *Екі аяқ не үшін керек?* *Отаңына қызмет ету үшін керек.* ***Өлең мазмұны арқылы***	*түсіреді.* *Отан отбасынан басталады.* *Баланың бас ұстазы – ата-ана.* *Інісі бардың – тынысы бар,* *Ағасы бардың – жағасы бар.* ***Үшінші тапсырма:*** *Отбасымен түскен суреттер, фото альбоммен жұмыс.* *Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды.* *Мынау – менің отбасым.* *Мынау – ата. Атамның аты Атам теледидар көреді.* *Мынау – менің әжем.* *Әжемнің аты* *Әжем ән айтады.* *Мынау – менің әкем. Әкемнің аты* *Әкем ойыншық берді.* *Мынау – менің анам. Анамның аты* *Анам тамақ пісіреді.* *Біз тату тұрамыз.* ***Төртінші тапсырма:*** *Диалог құру. Сұрақтарға жауап беру. Балалар бір-біріне сұрақтар қояды.* *–Сенің ағаң бар ма?* *–Ағаңның аты кім?* *–Сенің әпкең бар ма?* *–Әпкеңнің аты кім? т.с.с* ***Бесінші тапсырма.Дидактикалық ойын: «Тыңда, есте сақта, қайтала»***. *Қуыршақ Сәуле сан тіркесімен отбасы мүшелерін айтады, балалар тыңдап алып, қайталаулары керек.* *Мысалы: менің 2 әжем,*	*ойыншық береді.* *-Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың?* *Балалар жауап береді.* ***2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы.*** *-Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың?* *-Мен кешірім сұраймын.* *-«Кешір» деген сөзді айтамын.* *-Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды.* *Өнегелі-15мин* ***Ойын: «Ғажайып сөздер»*** *-Сәлеметсіз бе?* *-Өтінемін.* *-Рақмет, рақ-мет.* *-Кешіріңіз.* *Балалар жаңа сөздерді қайталайды.* ***Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»*** ***Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз.*** *Қай жауабы дұрыс?* *Апаң сенің базардан* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін, жақсысын* *Саған таңдап әперді.* ***Не деп айтып жеу керек?*** *«Рақмет, апа!» – деу керек. Балалар жүр көшеде,* *Естілді шу-айғай.* *Сен де шықтың досыңды,* *Қағып кеттің байқамай.* ***Не деу керек?***	*- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Топтық жұмыс*** *Құрлымдалған ойын: «Өлі және тірі табиғат»* ***1-топ:*** *Қима суреттерден тірі табиғатты құрастырып, атау.* ***2-топ:*** *Өлі табиғатты дөңгелектің ішіне жапсыру.* *Жасаған жұмыстарын Табиғат анаға түсіріп жіберу.* *Тосын сәт. Аудио Телефоннан Табиғат ана сендердің қамқорлықтарыңызды көріп риза болып тұрмын.Рақмет сендерге.* ***Шапалақ әдісі.*** ***Эксперимент жұмыстар*** ***Топырақты зерттеу.*** ***Міндеттері:*** *балаларды жансыз заттарды (топырақ, құм, саз) зерттеуге қызығушылығын арттыру; ауаның қасиеттерін анықтау*

	самғаймыз. ***«Ыстық доп» әдісі арқылы қорытындылау.*** ***«Кімнің іс-әрекеті саған ұнады?»*** ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Жақсы әдеттерді Үлкен ағашқа жапсыру* *Жаман әдеттерді ағып жатқан суға жапсыру.* ***2-топ:*** *Адамдарға пайдалы табиғатты құрастыру. (орман, су, күн, гүл, құс)* ***3-Топ:*** *Күн шуағымен мүсіндеу.* *Бәрі бірге* *Жылы-жылы жүзбенен* *Күлімдейін қарайын* *Жылы-жылы жүзбенен* *Жүрегімді сыйлайын* *Балаларды мадақтау.*	***сұрақ –жауап.*** ***Шығармашылық топ*** *Балаларды топқа бөлу* *Өз еркімен жұмыс* *Қрастыру, мүсіндеу, жапсыру*	*1 атам, анам, 3 інім бар.* ***Сергіту*** *Дөңгеленіп тұрамыз, Керегені құрамыз.* *Уықтарша иіліп,* *Шаңырақты көтеріп,* *Қазақ үйді құрамыз.* ***Дидактикалық ойын:«Ата, әжеме сыйлық»*** ***Еркін жұмыс***	***Жеке жұмыс*** *жүргізу.* *Ойын «Сұраққа жауап бер».* *Сен әдепті баласың ба?* *Иә. Мен әдепті баламын.* *Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба?* *Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын* ***Шығармашылық топ*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Әжеге көмектесу суреті*** *Суреттеі құрастыр, өз ойыңды айт.* ***2-топ: Көбелекті гүлге қондыр.*** *Гүлге көбелектерді жапсыру* *Өз ойыңды айт.* ***3-топ.Анама гүл сыйлаймын*** *Гүлді мүсіндеу.* *Не үшін сыйлайсың, өз ойыңды айт*	*үшін эксперименттік әрекеттерді тәуелсіз пайдалануға ықпал ету;* ***Ресурстар:****қалыптар, су шелектері, күректер, таяқшалар, ұлғайтқыш әйнек.* ***Мазмұны:*** *күннің топырақты жылытуына назар аудару* *- топырақ көктем мезгілінде күн жылуымен босап, өз қалпына келеді* *. Бірінші жасыл шөп жерді жарып өтеді. Таңертең салқын, күндіз жылы болады. Қар толығымен еріген күнде топырақ жұмсақ болады.* ***«Жас эколог» экологиялық жоба*** ***Тәжірибе №1.*** ***«Топырақтың температураға байланысты жағдайы».*** *Шуақты күнде балаларды жерді зерттеуге шығару, қолдарымен топырақты түртіп қарау:* *-жылы (күн оны қыздырды),* *-құрғақ (қолында ұсақталады),* *-түсі (ашық қоңыр),* *жерді суару (жаңбыр жауды), балаларды тағы да топырақты қарауға шақыру.* *Жер қараңғыланды, ылғалданды, балалар саусақ ұшымен бетін басады - жабысқақ болып, кесектерге жабысады. Салқын су топырақты салқын жаңбыр сияқты салқындатты.* ***Тәжірибе №2.*** ***«Топырақтың жағдайы»***

					Топырақты ауланың әртүрлі бөліктерінде немесе балабақша аумағында алынған қораптарға құю үшін шпательдерді қолданыңыз. Қолмен ұстау үшін: түйір, түйір емес, тегіс, қатты, жұмсақ және т.б. Лупа арқылы неден тұратынын тексеріп қарау.
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.* ***Қауіпсіздік ережелері.*** *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру.*Серуен кезінде күз мезгілінің ауа райы, құстар, жәндіктер туралы білім толықтыру. Серуен картотекасы бойынша.*				
Серуенненоралу	***Үнемді тұтыну – жуыну барысында суды үнемді тұтыну туралы түсіндіру.*** *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	***Үнемді тұтыну –****Ұқыпты тамақтану дағдыларын,тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау.* ***Қауіпсіздік ережелері*** *- ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.*				
Күндізгіұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 7 Майтабанның алдын алу.*** *Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтын ұшымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру. Арнайы жолдармен жүру.*	***21.Алақаныңды көрсет.*** *Қолдары иықта, Қолдарды алға созу, алақан көрсету. Қалыпқа келу. Қайталау, сол жаққа, алақан төменде. Қалыпқа келу.*	***22.Балалар ұйқыдан оянады.*** *Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.*	***№5.Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.*** *Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап Бір демалып алайық.*	***26.Асығыңдар жаттығуға.*** *. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. ***«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.*** ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				

Бесінас	***Үнемді тұтыну дағдысы.*** *Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалар-дың дербес әрекеті(бая у қимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқа рау және тағы басқаәреке ттер)	*«Еңбегі адал – жас өрен» жобасы аясында балалардың шығармашылық дағдысын дамыту.*				
	Дәстүрден тыс сурет салу ***«Торғайға көмек»*** ***Тосын сәт.*** *Торғай ұшып келеді. Балалардан көмек сұрайды. Досым жоқ. Маған дос торғайлар керек дейді. Көмектесеміз бе?* ***Торғайға көмек*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру. Трафаретпен жұмыс жасауды түсіндіру. Балалардың өз бетінше жұмысы. Бақылау.* ***«Біздің көрме»*** *Балалардың жұмысын бағалау.*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Топқа қозы келеді.*** *Балалармен амандасады. Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?. Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді. Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік. Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық. Келісесіңдер ме? Балалардың жауаптары.* ***Топқа бөлу.*** 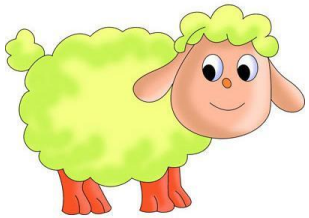 ***1-топ*** *қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады.* ***2-топ*** *қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады.*	***Қызығушылықтаын ояту.*** ***Тосын сәт. Тауық келеді.*** *Балалар тауықпен амандасады. Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын тауыққа аударады.)* *-Балалар тауық бізге келе жатып балапандарынан адасып қалыпты, тауықтың балапандарын табуға көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** *Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.* 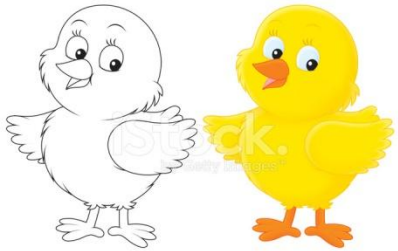 ***1-топ*** *тауық тобы балапанды сары гуашпен бояйды.* ***2-топ*** *балапанды саусақ арқылы бояйды.* ***3-топ.*** *балапан сұлбасын дән арқылы беру.*	***Дәстүрден тыс сурет салу.*** ***Жазғы ағаштар*** *Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс-тәсілімен таныстыру. Қырыққабат жапырағынан жазғы ағаш келбетін қағаз бетіне түсіру* ***Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып. Құстар жүрген сайрап, Салқын түссе-шешіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш)* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу. Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* ***«Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.*	***Тосын сәт топқа құтың құшып келуі.*** ***Бсалалар мына құс неге шырылдап ұшып жүр. Біз оған қандай көмек бере аламыз.*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Тал басында тамаша үй (ұя) Жарайсыңдар балалар, осы ұяда нелер мекендейді? Құстарға ұя не үшін қажет?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түрлі түсті қағаздан ұя жапсырады* ***2-топ*** *тарелкі ішіне түрлі түсті қағазды қиып жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау. Жеке көмек көрсету.* ***Қорытынды.*** *Сұрақтар қою.* ***Еркін ойын*** ***Жанама бақылау.***

		 Балалардың жұмысын бақылау. *Жеке көмек көрсету.* ***Галерея шаралау.*** *Бір бірінің жұмыстарын бағалау.* *Жасаған жұмыстарын қозыға беру.*	 *Балалардң жұмысын бақылау.* *Тауыққа балапандарды сыйлау.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жұмысын қорытындылау.*		
Балалармен жеке жұмыс	***Қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді дамыту***				
	ЕрдаулеткеДидактикалық ойын: Кеңістікті бағдарлау. ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.*	***АльзирағаДидактикалық ойын: «Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.*	***САЯНҒАДидактикалық ойын: «Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.*	***ЕгорьғаДидактикалық ойын: «Төртінші артық»*** ***Ойын шарты:*** *Басқаларына сәйкес келмейтін заттыалып тастауды біледі.*	***АянағаДидактикалық ойын: «Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді.* *Жеке баламен жұмыс*
Серуенге дайындық	***«Еңбегі адал жас өрен» - өзіне қызмет етіп үйрену.*** *Киімдерін дұрыс кие білу.. Аяқ киімнің оң солын ажырата білу.. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру. серуен кезінде табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	***«Өнегелі 15 минут»*** ***Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*

	ескерту.				

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 23.09 – 27.09.2024ж

Күн тәрті	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*** *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	***Өнегелі -15 мин.****Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы, қызығушылығы туралы әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертегілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека №4*** ***«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** *Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту*	***Картотека №11*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты****: суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Орнын тап»*** ***Мақсаты****: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру.* *Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.*				
	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***«Еңбегі адал – жас өрен» жобасы аясында «Мамандықтар әлемі»***				
	Қазақ тілі ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Телефон шырылдау* *Құрметті балалар. Мен Дарамын. Мен көпірден өте алмай тұрмын, Ол үшін құрамалы көпірді құрастыру үшін маған көмек керек болып тұр. Құрамалы көпірдің әр бөлігінде тапсырмалар орналасқан. Мен тапсырмаларды досым ала қарғадан беріп ұшырамын* *Дараға көмектесуге дайынсыңдар ма?* ***Ой қозғау*** ***1 тапсырмасы:*** *-Балалар қазір біз* ***«Кім жылдам?»*** *ойынын ойнаймыз.* ***Ойынның шарты:*** *Бөлменің ішінде хат жасырылған. Сол хатты тез, жылдам іздеп табамыз.* *Осы сәтте бөлмеге алаяқ түлкі кіріп балалардың хаттарын ұрламақшы болады.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар қараңдаршы алаяқ түлкі сендердің хаттарыңды ұрламақшы*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт.*** *Білмеспек келеді.* *Балалармен амандасып, көмек сұрайды.* *Маған мұғалім мамандық туралы біліп кел деді, мен ештеңе білмеймін.* ***Ой қозғау.*** *Білмесбекке көмектесу үшін мамандықтар әлеміне саяхатқа шығамыз ба?* *-Мамандықтар әлемі алыста екен сондықтан бізге саяхатқа бару үшін не керек?- Көлік.* *- Ендеше мен сендерге жұмбақ жасырайын, қандай көлікпен баратынымызды тауып көрейік.* *Көше бойлап аяндайды. Адам тасып аялдайды.* ***(Автобус)*** *- Иә, балалар, ал автобусты жүргізетін адамды кім дейміз? Жүргізуші.* *- Қане, кім автобус жүргізушісі болғысы келеді?* *Қане балала равтобусқа отырайық. Ал, кеттік* *-Осы кезде бағдаршамның қызыл көзі жанып, автобус тоқтайды.*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Музыка*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Тақырыбы: «Дәрігер Айболит»*** *(ертегі мультфильмін көрсету)* ***ҰІӘ өтілу барысы*** ***Тосын сәт.*** ***Есік қағылады.*** *Бұл кім екен? Балалар бізге қонаққа дәрігер Айболит келді.* *Дәрігер Айболит: Сәлеметсіздер ма балалар. Мен сендерге қонаққа келдім, мен аңдарды емдеп, енді сендердің денсаулық-тарыңды тексеруге келдім.* ***Дидактикалық ойын: «Дәрігер заттарын ата»*** ***Шарты:*** *Дәрігер заттарын атап айту* *Қазір мен сендердің күлімдеген көздеріңді, қызғылт түсті беттеріңді және әдемі күлкілеріңді, тістеріңді қарағым келіп тұр.* *Балалар қуана қарсы алады. Дәрігер Айболит балаларға жақындап, олардың бастарын сипалап, денсаулықтарын*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** *-Есік қағылып ішке пошташы кірді* *-Саламатсыздар ма, балалар. СендергеАйгүл достарыңыз хат беріпжіберді.* *-Хаттыңішінашыпоқимыз. Балалар мен сендерге мына жұмбақтарды жібердім шешуін білмей жатырмын маған көмектесіңдерші?* *-Балалар жұмбақты шешіп көмектесеміз ба?* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ*** *1.Тәп-тәтті тағамы Астардың маманы. (Аспазшы)* *2.Кірпіштен үй салады, Ол адам кім болады? (Құрлысшы)* *3. Мектептің жүрегі, Білімнің тірегі. (Мұғалім)* *4. Сауықтырар сырқатты, Жылы үнмен тіл қатты. (Дәрігер)* *Балаларды мадақтау.* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.****Мамандық түрлерімен таныстыру. Балалар, мына суреттерде кімдердің суреттерін көріп отырсыңдар?*	***Музыка*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Миға щабуыл*** *Балалар қазір қандай жыл мезгілі?* *-Танертең тұрғанда не істейміз?* *-Таңертеңгілік жаттығу не үшін қажет?* *-Қандай жаттығу жасайсыңдар? Кім көрсетеді?* ***Дидактикалық ойын:«Менептімін»*** *Шарты: Жаттығуды жасалуын көрсетеді.* *Деніміз сау болу үшін не істеуіміз керек?* *Ал ауырып қалған жағдайда не істейміз?* ***Дидактикалық ойын: «Күн және түн»*** *Шарты: «Күн» белгісін бергенде, балалар күледі, жүгіреді, секіреді. Ал «Түн» белгісін бергенде, қозғалыстарын тыйып, бәрі «ұйықтайды».* ***Ой дамыту.*** *Денсаулықты сақтау үшін, денсаулық ережелерін білу маңыздылығын түсіндіру. «Денсаулық - зор байлық», «Дені саудың – жаны сау»-деген қағидаларды бала бойына жетілдіру.* ***Ой қозғау.***

	түлкіні қалай тоқтатамыз. «Алааяқ ұрлама,алааяқ ұрлама» деп балалар түлкіні тоқтатады. Түлкі «қап бәлем» деп қатып қалады. Енді балалар тапқан хатымыздың сыртына қарайықшы не көріп тұрсындар. Ия , сандар математиканы біраз есімізге түсірейік. ***Дидактикалық ойын:«Кім жылдам»*** *1.Мына дөңгелектегі пішіндерді және түстерін ата* *2. Үш бұрыш нешеу, төртбұрыш нешеу, сопақша нешеу сана. Жақсы балалар.* *Енді* *хаттың ішінде тұрған кескін қағазды құрастырамыз.* *-Балалар сендерде қандай мамандықтардың суреттері шықты ?* *-Сендер сол мамандық туралы не білесіңдер?* ***2 - тапсырма:*** ***«Балықшы» ойыны.*** ***Шарты :*** *берілген заттар қай маман иесіне қажет* ***Сергіту сәті*** *видеомен* ***3- тапсырма: .*** *Балаларды топқа бөлу.* *1-топ* ***«Құрылысшы» ойыны*** *Шарты: әртүрлі фигуралардан үй*	*-Балалар біз неге тоқтадық?* *- Бағдаршамның қызыл көзі жанғанда тоқтау керек.* *- Дұрыс айтасыңдар балалар, бізге жол нұсқап тұрған кім?* ***- Жол сақшысы.*** ***Бір бала****:Ала таяқ ұстаған Жол тәртібін нұсқаған Өмірінді күзеткен Жол сақшысы мен болам. Жол сақшысы жүре бер деген белгі береді.* *Ал, балалар аялдамаға келдік.* ***1-аялдама. Аурухана*** *- Міне мамандықтар әлеміне де келіп жеттік. Мына жерде не көріп тұрсыңдар* *?- Бұл кісі кім екен?дәрігер.* *Бір бала: Мен дәрігер боламын* *Үлкеннің де баланың Қиналғанда қасына Бірінші болып барамын* *Дәрігер қандай мамандық иесі екен?* *Дәрігер ауруханда жұмыс істейді. Дәрігер балалардың ауырып қалмауын қадағалайды.* ***Дидактикалық ойын:«Танып біл»*** *- Мынау не балалар? - Ине* *- Иә бұл ине, ал мынау стетаскоп бұл құралмен біздің кеудемізді тыңдап, қай жеріміз ауырып тұрғанын анықтайды. Ал*	*сұрайды.* *Айболит енді сендерден көмек сұрағым келіп тұр. орманда бір маймыл бүкіл заттарды араластырып жіберіпті, соны өз орнына қоюға көмектесіңдер.* ***Дидактикалық ойын:«Өз орнына сал»*** *Шарты: Заттарды өз жұбына қою.* *Мыс: Балға –балта, ручка-дәптер, шприц-дәрі т.б* *Айболит: Балалар: Аңдарға күнде нүктелі жаттығу жасаймыз, ал сіздер жасайсыздар ма? Әрине дәрігер біз күнде нүктелі жаттығулар жасаймыз.* ***1. Мұрын саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***2. Қасымызды бармақпен айналдырайық;*** ***3. Құлағымызды саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***4. Маңдайымызды саусақ ұшымен айналдырайық.*** *Дәрігер Айболит: жарайсыңдар балалар, сендер жаттығуды жақсы біледі екенсіңдер, мен сендерге ризамын сол үшін сендерге тазалық сақтайтын құралдарды беремін, мен енді кетейін аңдар мені күтіп жатыр, ал сендерге айтарым, өздеріңді таза ұстаңдар,*	*-Олар не істейді ?* ***Дид ойын.«Сен өскенде кім болғың келеді?»*** *Әр бала өз ойын айтады.* ***Сергіту сәті.*** *Соз қолыңды оң жаққа, Соз қолыңды сол жаққа. Қолды айналдыр бұлданбай Шеңбер жасап тұрғандай* ***Дидактикалық ойын:*** *«Мамандықтар себеті»* *Шарты: Әр себетке мамандықтардың суретін жапсыру, мамандықтың құралдарын себеттің сыртына қарап ретімен жинау.* ***Шығармашылық бұрышта жұмыс.*** ***«Шебер қолдар, сыр шертеді»*** ***Суретшілер тобы:*** *Дәрігер заттарын бояу, атау.* ***Мүсіншілер:*** *Мұғалім заттарын мүсіндеу.* ***Қорытынды*** *балаларды мадақтау*	*Суретпен жұмыс.* ***Дидактикалық ойын:«Әдепті бала және салақ бала»*** *Шарты: Салыстыру.* *-Гигиена деген не?* *-Гигиена дағдыларына нелер жатады?* *Сұрақ – жауап.* *-Балалар, адамдардың көңілді, әдемі жүруі неге байланысты?* ***Дидойын: «Не өзгерді?»*** *Шарты: Суреттегі көңіл күйді дұрыс айыра біледі. Көңіл күй туралы суреттер.* ***Қорытындылау.*** *Мадақтау, смайлктер беру.*

	құрастырады. ***2-топ «Ғимараттар»*** *Шарты: Ғимараттарға терезе жапсыру.* ***4- тапсырма:*** ***«Аспазшы» ойыны.*** ***Шарты:*** *Бір – бір баладан шығып бірінші бала компотты дайындайтын жемістер ді жинайды. Екінші бала борщты дайындайтын көкеністерді жинайды.* ***Қане бұл тапсырмаларды Дараға түсіріп, телефонмен жіберейік.*** *Балалар Дара тапсырмаларды дұрыс орындағандарына өте риза.* *Дараның тапсырмалары сендерге ұнады ма?* *-Әлде қиын, қызықсыз болды ма?* ***Дараның тапсырмалары, ұнаса , жолдорбасына қызыл түсті гүл жапсырыңдар ал , ұнамаса сары түстіні жапсырыңдар.*** ***Балаларды мадақтау.***	*мынау дәке, мақта.* ***Сөздік жұмыс: стетаскоп, дәке, мақта.*** ***2-аялдама. Асхана*** *- Балалар, мынау асхана. Асханада кімдер жұмыс істейді? Аспаз.* *- Мынау не балалар? Электр пеші* *- Асханада қандай құралдар бар?* *- Шыны, пияла, тәрелке, қазан кастрөл.* *Аспаз менің жұмбағымды шешіп көріңдерші:* *Кесе – шыны пиала,* *Оларсыз шай құя ма?* *Қасықсыз тамақ жемейді,* *Бәрінің атын не дейді?* ***(Ыдыс - аяқ)*** ***3-аялдама*** *- Ал енді балалар біз қайда келдік?* *- Дүкенге. Дүкенде кім бар?* *- Дүкенші* *Дүкенші: Ойыншық аламыз, ойыншық аламыз.* *- Балалар дүкеннің бірнеше түрі болады. олар: азық - түлік дүкені, киім дүкені, ойыншықтар дүкен.* *- Біз қандай дүкенге келдік? Ойыншық дүкеніне* *- Дұрыс, дүкенде ойыншықтар сатылады екен.* *- Қандай ойыншықтар көріп тұрсыңдар?Атау* ***4-аялдама*** *-Бұл қандай мамандық түрі екен?* *- Шаштараз мамандығы.*	*ауырмайық, әрдайым көтеріңкі көңіл күйде болыңдар, жақсы сау болыңыздар.* ***Қортынды*** *Сұрақ- жауап* *Балаларды мадақтау.*		

		- Балалар, біздің шашымыз өсіп кеткенде кімге келеміз? Шашатаразға. *- Бұл кісі шаштараз. Қолымда қайшы тарағым Тәртіпке шашты салатын Мен шаштараз боламын.* ***Дидактикалық ойын:«Шаштараз заттарын ата»*** *- Мынау менің қолымдағы не? Тарақ, айна, қайшы.* *- Ал мынау шаш кептіргіш, бұл құрал шашты кептіруге арналған, электрмен істейді.* ***5-аялдама*** *- Балалар мынау құрылыс алаңы. Бұнда құрылысшы жұмыс істейді. Міне мына кісі құрылысшы. Құрылысшы не салады? Үй салады.* *- Ал мынау қандай құрал?* *- Қалақ.* ***Бір бала: Қолда темір қалағым.*** ***Саздан сарай саламын*** ***Астанадан аумайтын*** ***Әсем қала саламын.*** *Балалар біздің тобымызға қайтатын уақытта болыпты.* *Саяхаттан оралу.* ***Қортынды.*** *Білмесбек не үйренді тексерейік* ***Дидактикалық ойын: «Сөйлеп тұрған кім?»*** *Балалар біз қазір мына сөздерді естіп қандай мамандық иесі сөйлеп*			

		тұрғанын анықтайықшы: *1) Балмұздақ сатамын! Балмұздақ!* *2) Жүріңіз қай жаққа апарып тастайын?* *3) Қай жеріңіз ауырып тұр? Қазір ыстығыңызды өлшейін.* *4) Шашыңызды қандай үлгіде қиып берейін?* *5) Бүгінгі сабақта біз балалар қысқы табиғат туралы әңгімелесеміз.* *6) Мен манты жасап жатырмын, қазір дайын болып қалады.* ***Білмесбек бәріне жауап беріп , балалрға рақмет айтып кетіп қалады*** *Қорытынды бөлім:* *- Біз бүгін қайда саяхаттап келдік?* *- Балалар сендер бүгін сұрақтарға жақсы жауап бердіңдер және тақпақтарды жақсы айттыңдар. Сол үшін сендерге жұлдызша беремін.*			
Серуенге дайындық	***Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету.*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. ***Табиғатқа қамқорлық таныту. Серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	***Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету.*** *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				

Түскі ас	*Үнемді тұтыну - ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№9*** *1. Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10****1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *1. Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету, жаттығу жасап, киімдерін дұрыс кие білу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну – Жуыну барысында суды ұқыпты пайдалану, қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру.«Ізденімпаз бүлдіршін» өнер тапқыштыққа алғашқы қадам*** ***Танымдық, эксперименталдық іс-әрекет***				
	Қызығушылықты ояту. ***Дидактикалық ойын:«Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру* *Дәміде жоқ,түсі жоқ,* *Пайдаланбас кісі жоқ.* ***(су)*** *Сұрақ –жауап.* ***Ой дамыту.*** *-Су туралы түсінік беру.* *-Сұрақ-жауап.* *-Судың қандай пайдасы бар?* *-Судың қасиеттері қандай?* *- Адамдар суды не үшін пайдаланады?* *(ішеді, жуынады)* *- Суды адамдардан басқа тағы нелер пайдаланады (жануарлар, өсімдіктер)* *Су ағa ма? Неліктен?* *Өйткені ол сұйық.* ***Балаларды топқа бөлу. .*** ***Тәжірибе жасау*** ***Дидактикалық***	***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.* *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.* *Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен.* *Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б* *Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік.* *Ал құмды не үшінпайдалануғаболады?* *Құрылыста,ыдысжасағанда ,шыны ,айна.балаларсендерғалымд*	*Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту.* ***Миға шабуыл*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Төрінде тұр нұр көзі,* *Жердің биік күмбезі.* ***(Аспан)*** ***Айдалада көк шатыр,*** *Көк шатырда* *Қызыл көзді шал жатыр.* ***(Аспан мен Күн)*** *Көшіп жүріп желменен,* *Сеуіп шықты тамшысын,* *Қыраттарға шөлдеген.* ***(Бұлт)*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен түсінік беру*** ***Тәжірибе № 1 «Бұлтты жасау».*** ***Мақсаты:*** *- балаларды бұлттардың, жаңбырдың пайда болу процесімен таныстыру.*	***Ой қозғау:*** *-Жыл мезгілдеріне саяхат.* *-Сюжетті суреттермен жұмыс.* *-Бір жылда неше мезгіл бар?* *Әр мезгілдегі табиғаттың көрінісін ата?* *-Кімге қай мезгіл ұнайды? Несімен ұнайды?* *-Қазір қай мезгіл?* *3.Ой дамыту.* *-Табиғат туралы түсінік беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер , құстар,жануарлар т.б.)* *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* ***Ой толғаныс.*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?* *Табиғат байлықтарына нелер жатады?* *-Оны қорғау деген не?* *-Табиғатты сүйе білу деген не?*	***Эксперименттік алаң*** ***Тәжірибе «Күнжүйесі».*** ***Мақсаты:*** *Неге барлықпланеталаркүнніңа йналасындаайналады?түс індіру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.* ***Тәжірибелік жұмыс*** *Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз* *Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды.* *Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..* *Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі.* *Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетеді*

	ойын:«Зерттеушілер» ***1-топ. Сүт пен суға тәжірибе*** *Қайсысы көрінетінін, қайсысы көрінбейтінін бақылайды.* ***"Су - мөлдір"*** ***2- топ. Бояулармен.*** *Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан түс пайда болғанын бақылау.* ***"Су - түссіз"*** ***3 - топ. Су және ванилин*** ***Яғни:"Судың иісі жоқ".*** ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап*** ***Балалардың жауабы.***	*ар боласыңдар.* ***Тәжрибе№1*** ***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды түтікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады ия.* ***2-нұсқа.*** *Қасықтың көмегімен төбешік жасау. Құм қандай?* *Сусылдақ, жылжымалы.* ***Тәжірибе №2*** *Енді ылғалды құмды байқайық, құмды үрлеп көрейік үрленбейді. Жақын көрсететін шынымен қарап құмның пішіндерін анықтайық.* *Енді ылғалды құмды байқайық олар бір-біріне жабысып пішіндер көрінбейді.құмның түсі қандай? Сары,ақшыл ,ал ылғалды құм қара түсті.*	*Ресурстар: үш литрлік банка, ыстық су, мұз кесектері.* *3 литрлікбанкағаыстық су құямыз (шамамен 2,5 см).* *Бірнешемұзкесектерінқұмырағасалыңыз.* *Консервініңішіндегіауакөтеріліп, салқындайбастайды.* *Ондағы су буықоюланып, бұлттардытүзеді.* *Бұлтәжірибежылыауасалқындағанкездебұлттардыңпайдаболуынимитациялайды.* *Жаңбырқайданшығады?* *Тамшыларжергеқыздырылғанкездежоғарыкөтерілеедіекен.* *Ондаоларсуықболып, бұлттардыжинап, бір-бірінежабысады.* *Біргекездескендеоларүлкейіп, ауырлап, жаңбыртүріндежергеқұйылады.*	***Дидактикалық ойын: «Шатастырма»*** *1.Көктемде қар жауады.* *2. Қазір күз мезгілі?* *3.Көктемде қар ериді?* *4.Көктемнің бірінші айы - наурыз* *5.Қыста жапырақтар сарғаяды?* *6 . Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *7.Жаз ең суық жыл мезгілі?* *8.Күзде бәйшешектер өседі ?* *9.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *10.Жазда балалар оқиды?* ***Қорытындылау.*** *Балаларды мадақтау.*	*жәнебұлмәңгілікқозғалыс жұмысісистемейді* ***Тәжірибе №3 «Күн мен түн».*** *Мақсаты:* *- балаларға не үшінкүн мен түнекеніntүсіндіріңіз.* *Ресурстар: фонарь, глобус.* *Мұныңеңжақсытәсілі – күнжүйесініңмоделі! ...* *Оған тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктіқосып, оны өзқалаңыздыңжанындағы жершарынабағыттаңыз.* *Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды. Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады.* *Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділігін арттыру.*
Балалар мен жеке жұмыс	*Айлинге Дидактикалық ойын:* *«Өзім және отбасым»* *Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	*Мединаға Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз»* *Мақсаты: Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	*Азизге* *Дидактикалық ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»* *Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, дықаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	*Саянға* *Дидактикалық ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»* *Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	*Екатеринаға* *Дидактикалық ойын «Әдемі гүл»* *Ойынның мақсаты:* *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*

Серуенге дайындық	***Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету.*** *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтардыбақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. ***Табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*
	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 30.09 – 04.10.2024ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңесберу	***«Өнегелі 15 минут»*** *- ата – анаға бала тәрбиесіне кеңес беру. Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека № 1 «Кім тез жинайды»*** ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады.*	***Картотека № 2 «Бізгекүз не әкелді?»*** ***Ойыншарты:*** *суреттерінкөрсетіп,олардыңбір-біріненажыратыпайтутап сырылады. Білімдерінанықтаубарысындаолартуралыбалалардың білетінтақпақтарынайтқызуғаболады.*	***Картотека №3 «Жануарларға қамқор боламыз»*** ***Ойын шарты:*** *Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.*	***Картотека № 4 «Құстар біздің досымыз»*** ***Ойын шарты:*** *суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.*	***Картотека № 5 «Нан дастарханғақалайкеледі?»*** ***Ойыншарты:*** *Жүргізушіңбелгісіненкейін бос тор көздердіжарысаотырып, қажеттісуреттерментолықтыру.*
	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында ойындар. ***Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан***				
Таңертенгіжаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - Суды, үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту*				
	Біз гүлдерше өсеміз, Жапырағы жайқалған. Сабақтары салалы, Желмен бірге жайқалған.	*Бойыңды сергек тік ұста Емін – еркін тыныста Деміңді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға.*	*Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн Жаса, жаса жарқын*	*Бір, екі, үш, Қане, қанат қағамыз. Бір, екі, үш, Қарлығаш боп ұшамыз.*	*Жел улейді у-у Құйын келіп билейді зу-зу Қатты, қатты жел соқты гу-гу*

		Оң қол да бос тұрмасын, Шеңбер жасап зырласын	*күн*	*Бір, екі, үш, Жинап алдық күш.*	*Жапырақтар қол соқты ду-ду*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында күзгі табиғат көрінісі кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Аудио дыбыс.*** *Құрметті балалар мен Бағбан атамын. Менің күзгі бағыма келіп көмек берулеріңді өтінемін.* *Балалар барамыз ба Бағбан атаның күзгі бағына.* *Онда жақсылып шынығып алайық.* *Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.* *Кеттік саяхатқа* ***"Ғажайып күз бағына" Саяхат.*** *(топ тбөлмесінің екінші жағына үш түрлі алмалар дайындап қою)* *- Міне "Ғажайып күз бағына" келдік. Мына алма ағашына қараңдаршы, өте көңілсіз сияқты.* *Неге көңілсіз тұрғанын сұрайық.* *-Алма ағашы сен неге көңілсізсің?* ***Алма ағашы:*** *-Сәлеметсіңдер ме балалар!Менің ғажайып бағыма қош келдіңдер! Менің көңілсіз тұрған себебім, менің алмаларымның барлығы да пісті. Бірақ, оны теріп алатын ешкім жоқ.* ***Барлығы:****-Алма ағашы сен*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар, бір дыбыс естілетін сияқты, тыңдайықшы.* *-Топқа ертегілер әлемінен Сиқыршы қонаққа келеді.* ***Сиқыршы:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар, сендер ғажайыптарға сенесіңдер ме? Сендер ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына барғыларың келе ме? Сиқырлы таяқшаны айналдырып: балаларды ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына әкеледі.* ***Сиқырлы сандық көрсетеді.*** *Сиқырлы андық ішінен сиқырлы бақшаның көкөністерін көрсетеді. Ендеше бүгін біз* ***«Көкөністер айтысы» ертегісімен танысамыз.*** ***Көркем әдебиет.*** *(Балаларға ертегіні саусақ театры арқылы мазмұнын мәнерлеп айтып беру).* ***Ой қозғау.*** *Сұрақ қою.* *-Балалар, ертегі не жайлы екен?* *-Ертегідегі көкөністер не*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Музыка*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Менің сүйікті бұрышым Жұмбақтар сыры.*** ***Дидактикалық ойын: «Ұйқасын тап»*** *Іші толған шәрбат* *Дәмі қандай әйбат* *Үзесің бірден жүзін* ***Оның аты-...(жүзім)*** *Дөп-дөңгелек сары* *Ішінде бар дәні* *Қызығасың көріп* ***Оның аты-...(өрік*** *Бір сабақта көп түйме* *Жей алмайсың көк күйде* *Санап қара қанша* ***Оның аты-...(шие)*** *Бұтақта ілініп тұрамын, Піскенде себетке құладым.(Жеміс)* ***Дидактикалық ойын:«Бақшада ма бақтама»*** *-Бақшада нелер өседі, бақта нелер өседі?* *Бізге қандай пайдасы бар? Дәрумендер береді.* ***3.Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді.*** *Амандасу. Балалардан көмек сұрайды.Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы*	***Дене шынықтыру*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Шаттық шеңбері.*** ***Н. Жанаев.*** *Табиғат – анамыз.* *Табиғат ол –анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз.* ***Қызығушылықты ояту*** *Саяхатты хабарлау. Қай ертегілер еліне саяхатқа баратынымызды мынау сыйқырлы қорапша арқылы білеміз.* *- мына қорап ашылмай жатыр!* *-Қораптың үстінде хатты оқу. «Осы жұмбақты шешсеңдер ғана қорап ашылады»,-деген.* ***Миға шабуыл*** *Жұмбақ жасыру.* *Әрі қызыл, әрі тәтті,* *Татқан жанды таңырқатты.* *Дұрыс айтасыңдар, бүгінгі ертегіміздің аты- «Алма»ертегісі.* ***ІІІ. Ой қозғау.*** ***Сөйлемді дамыту.*** ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр»***	***Музыка*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Телефон шырылдау.*** ***Аудиомен дыбыс.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар. Мен бағбан атамын. Күз мезгілі аяқталуға жақын қалды. Мен барлық жемістерімді жинап алдым, бірақ мына алма ағашым өте биік болып өскендіктен жоғарыда қалған алмаларымды жинай алмай тұрмын.* ***Ой дамыту.*** ***Педагог :*** *Ал балалар не істейміз бағбан атаға көмектесеміз бе? (экраннан алма ағашының суреті шығады)* ***Аудио дауыс. Бұл алма ағашы жай ағаш емес сиқырлы ағаш, егер осындағы алуан түрлі алманы алам десеңдер менің тапсырмамады орындайсыңдар. Мен сиқыршымын. Әйпесе алма ағашын өте жоғары өсіп кете береді.*** *Педагог Ой балалар ендеше тапсырмаларды орындап, бағбан атаға тезірек алмаларын жинап берейік* *Балалар: Я біз*

	көңіліңді түсірме, қазір біз саған көмектесеміз. ***Дидактикалық ойын:«Алма жинау»*** ***Алма ағашы:*** *-Рахмет сендерге балалар!Мен жеңілдеп, көңіл-күйім көтеріліп қалды.Мен сендерге тапсырмалар беремін. Егер тапсырмамды жақсы орындасаңдар сендерге өзімнің сыйымды беремін.* ***Тапсырма: Еңбек туралы қандай тақпақтар білесіңдер.*** *(алдын ала дайындалған жұмыс)* ***«Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Қиындықтың бәрін,* *Еңбек қана жеңбек.* *Саяхаттан қайту.* ***Сұрақ –жауап.*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Шығармашылық бұрыш.*** *Біз күзгі бақта қандай жемістер көрдік. Сол жемісті өзіміз топ бұрышымызға жасап қоямыз ба?* *Алманың пішіні қандай?* *Қандай түсті алмалар бар?* *Алма қайда өседі?* *Жоғарыда ма төменде ма?* *Алма ағашының жапырақтарының түсі қандай?*	*үшін дауласты?* *-Ертегіде қандай көкөністер бар?* ***Сахналау.*** *Балалар бетперделерді киіп ертегіні сахналау.* *Балаларды мадақтау.* ***Балабақшаға оралу.*** *Сиқыршы: Қане,балалар көзімізді жұмайық. Қолындағы сиқырлы таяқшаны айналдырып: бір,екі,үш бізді топқа жеткізеді.* *балалар, топқа келген соң* ***Сиқыршыға рахмет айтып, қоштасады.*** ***Тосын сәт.*** *Екі бала топқа көкеніс пен жеміс тиелген арбаны сүйреп әкеледі.* *-Балалар не сүйреп әкелді -Көкеністердің атын атап, көрсетіңдерші.* *-Енді жемістерді атаңдар.* *-* *Көкеністер қайда өседі* *-Жемістер қайда өседі* ***Дидактикалық ойын:«Егін жинау»****Жемістерді бір бөлек себетке,көкеністердң бөлек себетке жинау керек.* ***ІІІ.Ой қозғау.*** *Қысқа көкөністерден не жасаймыз, жемістерден не жасаймыз?* *Бүгін қысқа көкөністер тұздап* *Дайындаймыз.*	*дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші?* ***Сұрақтар ілмегі.*** *Сонымен дәрумендерді қайдан аламыз?* *-Жемістер мен көкөністерден аламыз.* *- Айгүлге көмектесу үшін не істейміз?* *-Жоғалтып алған дәрумендерінің суретін салып берейік.* ***Сергіту сәті.(Айгүлмен бірге сергіту жасайық)*** *Алма баққа барайық, (орында тұрып ,жүру)* *Алма теріп алайық, (алма теру қимылын жасайды)* *Қол жетпесе алмаға (оң қолды көтеріп секіру)* *Секіріп қол созайық (Екі қолды көтеріп секіру)* ***5.Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу* ***4. Топқа бөлу(жемістер)*** *Қане тіке тұрайық* *Бау – бақшаға барайық* *Жеміс теріп алайық* *Қалтамызға салайық* ***1- топ. Алма*** ***Трафаретпен жұмыс.*** ***Алманы бояу.*** ***2- топ. Құлпынай***	***Шарты:*** *Ертегіде қандай кейіпкерлер барын табу.* *Мұрны бейне түйме,* *Үсті толған ине* ***(Кірпі)*** *Түрі көмірге ұқсайды,* *Қалбалақтап ұшады* ***(Қарға)*** *Қыста ұйықтайды,* *Жазда қыдырады.* ***(Аю)*** *Қалқиып ұзын құлағы,* *Елеңдеп қорқып тұрады* ***(Қоян)*** ***Өлең жолдарын айтып тұрып ертегі еліне бару.*** *Ал, балалар, қараңыз,* *Таңғажайып бар аңыз.* *Ертегілер еліне,* *Қыдырып бірге барамыз.* *Ну орманға енеміз,* *Әсем гүлдер тереміз.* *Көңілді боп әрқашан.* *Тату болып келеміз.* *Бөлме шетіндегі орман алаңы.* ***Ой дамыту.*** *Ертегі желісін айтып түсіндіру.* *Кейіпкерлерін рет-ретімен көрсету.* *Сұрақ-жауап.* *- Жылдың қай мезгілі еді?* *- Жабайы алма қайда қалды?* *- Алманы кім көрді?* *- Қоян Қарғаға не деді?*	*тапсырмаларды орындауға келісеміз.* *Ресурс арқылы топқа бөлу* *1-топ қызыл алма* *2-топ сары алам* *3- топ жасыл алма* *(Тапсырмалар арқылы әр топ жауап беріп ағаштағы алманы себетке жинаймыз)* ***1-ші кезең. Қызыл алмаларды жинаймыз. Әр топ бір алмадан жинайды.*** ***1-ші топқа тапсырма.*** *Күз мезгілін сипаттаңдар.* ***Сұрақ жауап***. *-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады?* *-Құстар қай жаққа ұшып кетеді?* ***Жарайсыңдар*** ***2-топқа тапсырма.*** *Күз мезгіліне байланысты Математикалық есеп Педагог балалардың ойлау қабілеттері мен танымдық мүмкіндіктерін дамыту мақсатында берілген сурет бойынша санау, салыстыру ұғымдарын бекіту.* ***3-топқа тапсырма Дидактикалық ойын:«Жол картасын бейнеле»*** *Шарты. Кеңістік ұғымын бекіту.* ***2-Кезең .*** *Сары алмаларды*

	Балаларды топқа бөлу. ***1-топ: Жасыл алма мүсіндеу.*** ***2-топ: Қызыл алманы бояу*** ***3-топ: Сары алманы жапсыру.*** ***4-топ: А3 форматта күзгі бақ құрастыру.*** ***Жасаған алмаларды күзгі баққа орналастыру.***	***Топқа бөлу.*** *Қиылған суреттер арқылы топқа бөлу.* ***Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.*** *Жұмыс істеу ережесін есімізге түсірейік.* *Тазалық, ұқыптылық туралы айту.* ***Барлық топ банкіні қиып алу.*** ***1-Топ*** *Қызыл қызанақты қиып банкіге жапсыру* ***2-Топ:*** *Қияр мүсіндеу* ***3-топ:*** *Банкінің ішіне салынған бұрышты бояу.* ***4-топ:*** *Күзгі бақшаны құрастыру.* ***Қызығушылықты ояту АҚТ технологиясы. (теледидардан көрсету)*** *Күз ханшайымы күз мезгілінде терген жемістерін алып келеді.* ***Әңгімелеу.*** *Жемістер денсаулыққа пайдалы. Өйткені оның құраманыда дәрумендер көп. Жемістерді жеген кезде қолды жуып жеу керек.* *Мен сендерге жемістер туралы өлең әкелдім.* ***«Жемістер жыры»*** *Нарттай қызыл алмам бар,* *Мәз болады алғандар.* *Жазда әдемі киінем,* *Тілді балдай үйірем.* *Көктемде ерте гүлдеймін,* *Кешігуді білмеймін.* *Піспей тұрған кезімде,*	***Қағаздан жырту әдісімен жапсыру.*** ***3- топ. Алмұрт.*** ***Ермексаздан мүсіндеу.*** ***4- топ. Шиебағын құрастыру.*** ***Сұрақ – жауап.*** *Қандай жеміс салдың?* *Жемістердің түсін, пішіні қандай?* *Балалардың жұмысын бағалау. Салынған суретті себетке салып Айгүлге беру. Қоштасу.* ***Көркем әдебиет*** *Өрік, шие, бәрі бар,* *Қауын, қарбыз көбейді.* *Жегің келсе бәрін ал,* *Неге аласың демейді.* *Жемісі мол теретін,* *Күз дос екен бізбенен.* *Бәрін тауып беретін,* *Жомарт екен күз деген.*	*- Қарға не істеді?* *- Кірпі нені алып кетті?* *- Үшеуі қайда барды?* *- Аю не депжауапберді?* *Психологиялық сәт.* ***Тыныштық сәті:*** *Үнтаспадан сайраған құстардың, жел тербеп сыбдырлаған ағаш жапырақтарының, сылдырап аққан судың, сусылдаған құмның, уілдеген желдің даусы естіледі.* ***Саяхаттан қайту.*** ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Дидактикалық ойын:«Ретімен қой»*** ***Шарты:*** *А3 форматта жасалған орман алаңына Ертегі кейіпкерін жапсыру.* ***Тіл ұстарту жаттығуы:*** *Ер-ер-ер Жемістерді тер Сұрағанын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән Әжем айтқан ән.* ***Ой қозғау.*** *Балаларға жұмбақ жасыру.* *1. Күзде қолға доп боп оралады. (алма).* *2. Түбі толған құмалақ. (картоп).* *3. Ұзын мұртты*	*жинау. Әр топ бір алмадан жинайды.* ***Қоршаған орта құстар әлемі*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Экранмен жұмыс.* *Жұмбақтың шешеуін экраннан көрсету.* *Балаларды екі топқа бөлу.* ***1-топқа тапсырма*** *Өзі сақ, өзі ұсақ,* *Шықылықтап тұрмайды.* *Құйрығы ұзын, өзі ала,* *Бұл қандай құс? (Сауысқан)* *Ауылда, қалада мекені,* *Жолаушы жүрсек шығарып салады.* *Алдыңнан шығады* *Жаныңды еркелетеді. (Қарлығаш)* *Орманда жоғары,* *Ағашқа қонады.* *Тұмсығын балға қып* *Тоқ-тоқ соғады. (тоқылдақ)* ***Дид ойын «Сөйлемді аяқта»*** *Ойынның шарты:мен сөйлемдер айтам ,сендер аяқтайсыңдар мұхият тыңдаңдар:* *Қарға------ қарқылдайды* *Сауысқан----- шақылдайды* *Тоқылдақ -------- тоқылдайды* *Бұлбұл – сайрайды* *Қаз – қаңқылдайды.* *Торғай – шиқылдайды.* *Көкек – көкектейді.*

		«Менен аулақ жүр», - деймін *Уылжыған өрікпін,* *Бау-бақшаға көрікпін.* *Қара деген атым бар,* *Менен де дәм татыңдар.* *Дәрі орнына жүруге,* *Кейде менің хақым бар.* *Балаларға қайталатып айтқызу.* *Мағынасын түсіндіру.*		*сарылар,қойнында наны бар. (бидай).* *4. Доптар жатыр желісі бар, қабат-қабат терісі бар. (орамжапырақ).* *5. Ішіне түйме толтырып, бүйірі шықты томпиып .(қарбыз).* *6. Қызыл, сары кемелер, су бетінде қалқиды.(жапырақ).* ***«Даналық ағашы » ойыны.*** *Сұрақтарға жауап беру арқылы алмаларды себетке жинау.Біздің бақшамызда балалар жиналмаған алма қалып кетіпті. Олай болса мына алмаларды себетке жинап алайық. Жақында күн суытқалы жатыр, алманы жинап алмасақ үсіп кетеді.* *1. Қазір қай мезгіл?* *2. Күзде құстар қайда ұшып кетеді?* *3. Ауа – райында қандай өзгерістер болады?* *4. Күзде жапырақтардың түсі қандай болады.* *5. Бау-бақшалардан нелерді жинаймыз?* *6. Егін даласынан нені орады.?*	***Сергіту сәті*** *Қарлығаш боп ұшайық,* *Торғай болып қонайық,* *Сауысқан боп секіріп,* *Бүркіт болып самғайық.* *Қане қанат жазайық* *Ұшып-ұшып алайық,* *Орнымызға қонайық.* *Балалар дала құстары мен үй құстары араласып кетіпті. Біз құстарды топтастырып өз мекеніне орналастырайық.* ***2-топқа тапсырма*** ***Сөйлеуді дамыту.*** ***1-тапсырма :*** *Қандай құстарды білесіңдер?* *Күзде құстар неліктен ұшып кетеді?* ***2-тапсырма*** *Құстардың қандай пайдасы бар?* *Жыл құстары жайлы не айта аласыңдар?* ***3-тапсырма :*** *Құстарға қандай қамқорлық жасайсыңдар?* *Дидактикалық ойын: «Адасқан құстар»* ***Топтық жұмыс.*** *Үй құстары мен мен дала құстарын өз мекеніне орналастыру.* ***Сұрақтар ілмегі:****Орман дегенде көз алдымызға не елестейді?* *Дала құстары қайда мекендейді?* *Үй құстары қайда мекендейді?* ***3-ші кезең. Жасыл алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан***

				Балаларды мадақтау.	***жинайды.*** ***Шығармашылық саласымен жұмыс*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Құстардың аудио дыбыс*** ***Педагог:*** *Ой балалар күн суытып барады, құстар қарнымыз аштыдеп дыбыстап жатыр, қане құстарды тамақтандырайық.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу* ***1-топ: Дәстүрден тыс сурет салу.*** *Бала ақ қағаздың бетіне трафаретті қою арқылы торғайды бояйды.* *2-топ: Торғайға дән мүсіндеу.* *3-топ: Ағаштарға күзгі жапырақтарды жапсыру.Балаларды мадақтау.* ***Қортынды*** ***Сұрақ –жауап*** ***Балалар хормен.*** *Жаңбыр жауды,* *Тық-тық-тық.* *Сен көшеге шық-шық-шық.* *Жел соғады гу-гу-гу,* *Құйын тұрды ой-ой-ой* *Бұл күз мезгілі екенін біліп қой.* *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				

Серуен	***Картотека №2*** *Күзгіжапырақтардыбақылау*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуынужолдарын түсіндіру* *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру,* *дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау. Дұрыс ұқыпты киіну. *Қауіпсіздік ережелері – төсектен абайлап тұру, жаттығу кезінде өауіпсіздікті түсіндіру.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті кітаптар қарау және тағыбасқа әрекеттер)	***Проблемалық сұрақ:*** *Пайдалы және салауатты тағам деген не?* *Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді.* ***Музыка тыңдау:*** *Дауыс жаттығулары:* *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз.* ***Ән айту:«Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі***	***Дидактикалық ойын:«Өз үйіңді тап»*** *Шарты:Жерде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.*	***Дидактикалық ойын:«Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.*	***Миға шабул Жұмбақ жасыру.*** *Сыртындағы азығы, Ортасында бар қазығы.* ***(Алма) т.б*** *алмұрт, өрік, жүзім)* ***Ой дамыту*** *Натюрморт туралы түсінік беру.* *- Натюрморт дегеніміз не?* *- Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз?* *-Осы жемістер бізге не береді?* *Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б.*	***Әжемнің ертегісі.*** *Балалар бізге бүгін қонаққа ертегі кейіпкер келді.* *-Ол қандай ертегіден деп ойлайсындар.* *- Бауырсақ (ойыншық) келіп балалардан өзі туралы сұрайды.* *Бауырсақ:* *- Мен қандай ертегіден келдім?* *-Ертегіде менімен не болды?* *-Балалар сендер дұрыс айтасыңдар тамаша.* *-Балалар бауырсақты түлкі неге жеп қойды?* *-Мақтану жақсы ма,жаман ба?*

	Ұ.Қонысбекова).			*Сұрақ – жауап.* ***Сөздік жұмыс.*** *Натюрморт,* *бақ, дән, дәрумен.* ***2. .Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру. Қиынды суреттерді құрастыруға үйрету.*	*-Бауырсақтың шал мен кемпірден кетіпқалғаны жақсы болды ма?Неге?* *-Бауырсақтың аңдардан кетіп қалғаны несімен жақсы?* *-Балалар қалай ойлайсыңдар бүгін бізге буырсақ неге келді?* *Бауырсақ :* *-Балалар мені түлкіден құтқарыңдаршы* *Бауырсақты түлкіден аман алып қалу үшін не істеу екрекпіз?* *-Кім бауырсаққа көмектеседі?* *Бауырсаққа қандай заттар көмектесе алады?* *- Балалар бауырсақ сендерге қызық жұмбақтар дайындапты, шешіп көреміз бе?* *Тораулдыап ауылды,* *Қыс бойына жатады,* *Тісі десең тісі бар,* *Тәтті ұйқыға батады,* *Түнде жортар ісі бар. (аю, қасқыр)* *Қалқиған ұзын құлағы,* *Сайқымазақ қулығы бар,* *Елендеп қорқып тұрады,* *Барған жерде ұрлығы бар. (қоян, түлкі)* *Балалар бауырсақпен кездескен аңдардың кезегін анықтайды* *- Бірінші бауырсаққа не кездесті?* *- Ең соңында нені кездестірді?* *- Бауырсақ түлкінің*

					алдында нені жолықтырды? *- Қояннан кейін нені?* *- Бауырсаққа кездескен аңдардың арасындағы ең мықтысы?* *- Тағы қандай күшті аңды бауырсақ кездестерді?* ***Қорытынды: "Бауырсақ кімді кездестірді" ойыны*** *(жануарлардың қимылдарымен әрекеттерін келтіру)*
Балалармен жеке жұмыс	*Аянаға «Қуыр-қуыр, қуырмаш»* *саусақ ойыны:* *Мақсаты: Балалардың саусақ қимылы жетіледі, үлкендерден кейін қайталап айта алады.*	*Улянаға Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау. «Кішкентай бала»* *Мен кішкентай баламын* *Кітап оқи аламын.* *Дәптер, қалам, сызғышты* *Сөмкеме өзім саламын.*	*Жасминге Сюжетті – рөлді ойын. «Қонақ күтеміз»* *Ойын барысы. Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»*	*Ердаулетке Шығармашылық саласы* *Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.*	*Тайсияға Дидактикалық ойын:* *«Ұяшыққа орналастыр»* *Мақсаты: екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады* *.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгіжапырақтардыбақылау* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Түйілген орамал»*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстардыбақылау»* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «ұшты-ұшты»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. *Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.* *Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау.* *Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау.* *Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер»* *Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.* *Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

	туралы әңгімелесеу	*жетістігі туралы әңгімелеу.*			

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 07.10 – 11.10.2024ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – ұлттық құндылық, баланы ұлттық өнерге баулу.*** *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	***Өнегелі -15 мин –ата-анамен бала мінез –құлқы, баланың жетістігі туралы әңгімелесу.*** *Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы мағұлұмат алу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №10 «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру*	***Картотека №11 «Әдептілік»Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.*	***Картотека №7 «Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу*	***Картотека №14 «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека № 18 «Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Отбасында гүліміз, *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақегершеңберге,* *Алақандыұрайық*	*Ертетұрыпкүнде мен* *Тереземдіашамын.* *Сәлемдеймінкүнге мен* *Шаттықәнгесаламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушыларымыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту. «Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды таңда»*** ***Шарты:****Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.* ***Ортақ сұрақ :*** *Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар?* ***Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі*** ***Нұсқау:*** *Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді* ***1-топ:*** *«жемістер»* ***2-топ: «****көкөністер»* ***3-топ:*** *«шырындар»* ***4-топ: «****тағамдар»* ***Зерттеуді жоспарлау:*** ***Ой қозғау: қоршаған орта.*** *1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай?* *2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?* ***Балалардың өз ойы, сыни ойлау.*** ***Тосын сәт:*** *Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен.* ***Дәрігер: Сәлеметсіңдер***	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!)*** ***Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба?*** ***Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады.(Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.)*** *-Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған.* *Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді.* ***Ой дамыту.*** *Денсаулық үшін тағы не қажет?* *- Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз.* *- Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер. Азық-түлік слайдтары.* ***Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл»*** *Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл -	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* *Таңғажайып сәт:* (Микроб қонаққа келеді) *Микроб: Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб дегенпатшаларыңболамын. Сендерменікүттіңдер ме? Мен жеміс-жидектердіжумайжейтін балалардыңқасындажүргендіқынатамын.* *Тәрбиеші: Бізсіздішақырғанжоқпыз. Біз, балалар, жемістердіжақсылапжуып, тазалапжеймізғоиә?* *Балалар: Иә, апай!* *Микроб: Сіздерменіменқалайкүресу керек екенінбілеміекенсіздер. Менімендосболмасаңыздар, мен сіздердісиқырлапастаймын.* *Балалар: Бізсіздіңсиқырыңызғасиқырланбаймыз. Сізбенқалай күресу керек екенінбілеміз. Жеміс-жидек пен көкөністердіжуып-тазалапкөпжейміз. Біздіңденсаулығымызкүшті.* *Дидактикалықойын: «Дәрумендердіажырат»*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Суреттер әлемі.*** ***Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау.*** *Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім.* *Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі.* ***Дидактикалық ойын:«Жемістерді жина»*** *Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз.* *– Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз.* *Тәрбиеші:* *-Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон).* *- Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады.*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Көңілді шеңбер*** *Қайырлы таң күлімдеген жүздер!* *Қайырлы таң күн мен құстар!* *Барлығы мейірімді, сенімді болсын.* *Қайырлы таң кешке дейін созылсын!* *Балалар, бір-бірімізге күлейік,* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары)* *Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары).* *дұрыс тамақтану қажет.* *Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам).* ***Дидактикалық ойын:«Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап»*** *Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер*

	ме, балалар! Дәрігер: *балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай сезінесіңдер?* ***Дәрігер:*** *Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?* ***Дәрігер:*** *Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек.* ***Дәрігер:*** *Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды жазайық.* ***Дидактикалық ойын:«Ғажайып қалта».*** ***Ойынның шарты:*** *қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.* ***Көркем әдебиет.*** ***«Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті***	*жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз.* ***Дидактикалық ойын:«Түрлі-түсті себеттер»*** *Балаларды екі командаға бөлу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек.* ***Дидактикалық ойын:«Ғажайып сөмке»*** *Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.) Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады? 1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау. 2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші).*	*Мақсаты: Жемістер мен көкөністердіажыратабілу геүйрету, дәрумендердің адам ағзасынақандайпайдасы бар екендігінайту. Түсінік беру. Шарты: Балаларберілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарынабөліпорналастыру керек. Тәрбиеші:Балалар, бізге хат келгенсияқты. Қарапкөрейікші. Бәрімізэкранға назар аударайық. Балалар, бізгебалабақшамыздыңдәрігері не айтарекен, тыңдапкөрейік.* ***Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.*** ***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** **(**Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді**)** *Сергіту сәті:* Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың. *Тәрбиеші: Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер*	*- Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас? 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.* ***Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.*** *Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.* ***Сергіту сәті:*** *«Бұл алма» Мынау алма! (тұру)*	*карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек.* ***Тәрбиеші:*** ***Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік.*** *Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)? Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.* ***Ой дамыту.***

	мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту. ***Дидактикалық ойын:***«Кім жылдам» ойыны ***Шарты:*** *Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады* *Дидактикалық ойын:«Кішкентай ғалымдар»* *Көкөністер мен Жемістер* ***«№ 1 тәжірибе»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды.* *Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады,*	*3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл).* *-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады. Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады?* *Олардың атын бірге атайық.* *Дидактикалық ойын: «Тағамның атын ата»* *-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны).* *Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы)* *Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы).* *Өрік компоты? (Өрік компоты).* *Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.* ***Сергіту «Компот».*** *-Компот пісіреміз.* *Сізге көптеген жемістер керек, мұнда!* *Алмаларды тураймыз* *Біз алмұртты кесеміз* *Лимон шырынын сығыңыз* *Су құйып және құмды салыңыз!* *Біз пісіреміз, компот пісіреміз,* *Адамдарға көмектесеміз.* *Карточкалар бойынша жұппен жұмыс:* *Дидактикалық ойын: «Не артық?»* *- Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын,*	*жасап шығарады.* *— Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).* ***Ғалымдар бұрышы.*** ***Тәжірибе№1*** ***Жемістер - оларды қалай жеуге болады?*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады* *шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен*	*Бұл (қолдар екі жаққа)* *Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде)* *Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз)* *Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз)* *Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз)* *Алма алу қиын (жоғары тартылды)* *Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)* *Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).* ***Тәрбиеші:*** *-Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық.* *-мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік?* ***№1 тәжірибе.*** ***Түстер құпиясы.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?*	*Сұрақ –жауап.* *Апельсин қайда өседі? (ағашта)* *Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе?* *Балалардың жауаптары.* *Балалармен әңгіме:* *Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі.* *Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады.* *Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.* *Апельсинмен тәжірибе жасайық.* *Қортынды тәжірибе:* *Апельсин қабығының қасиеттері* *Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік. Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға*

	сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру. ***Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған.*** ***№ 2 Тәжірибе. «Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар»*** ***Мақсаты:*** *барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу.* *Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка.* ***Жүргізілу барысы:*** *Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше жеміс*	*олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді.* ***Дидактикалық ойын:«Зерттеуші шеберлер»*** *Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз. Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз. Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менде, менде бәрі бар, Дәмім бірде қышқыл,бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді Сол ақылды болып өседі. (Апельсин).* *-Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары)* ***Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық.*** ***№1 тәжірибе. «Бату – батпау».*** *-Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин*	*екенін сұрайды.* *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді.* ***Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар.*** *Іс-әрекетті бағалау кезеңі:* *— Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен?* *— Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады?* *Тәрбиеші: Балалар сендер ұіә жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.*	*- Ол жолды қандай түспен қалдырды?* *Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз* *- Аскөк сурет салады ма?* *- Иә* *- плюс қойыңыз. Қандай түс?* *- Жасыл* *- шеңберді жасыл түске боя.* *Енді пиязды қолданып көрейік.* *-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?* *- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ....* *Пияз сурет салады ма?* *- Иә* *- Плюс қойыңыз. Қандай түс?* *Жасыл* *- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!* ***№2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз*** *- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз ....* *Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу.* *- Сәбіз салады ма?* *- Иә* *-Олай болса, сәбіз*	*қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді).* *Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады.* ***Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма?*** *Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін*

	кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді. ***Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз негұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз.Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады.*** ***Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі.*** ***№ 3 Тәжірибе:*** *Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері»* ***Мақсат.*** *Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.* ***Жүргізілу барысы:*** *1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз. 2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз*	*бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме? нені болжауға болады. (Балалардың жауаптары). Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары).* ***№2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма.*** *Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр". Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.* ***Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік.*** ***№3 тәжірибе «Жүзімге не болады?»*** *Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол*		*салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....* ***Сергіту сәті.«Бағбан»*** *Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу) Алма ағаштарын әкпен әктедік. (оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз) Біз қоршауды жөндедік. (балға соққыларына еліктейді) Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді) Сіз біздің бағбанға айтасыз Бізге сыйлық ретінде не бересіз? Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,..... (жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ*	*салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.*

	бірнеше күнде жасылға айналады. *3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады.* *Неліктен?* ***Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді.*** *6. Лексикалық тақырып: «Көкөністер. Жемістер»* *№5 тәжірибе «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»* *Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.* *Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.* *Мазмұны. Мұғалім мен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын мұғалім балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды*	*судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді.* *Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады.* *Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады.* ***Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады.*** ***Тәжірибе №4 «Сықырлы лимон».*** *Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз, Екі стаканға құйамыз. Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз. Қасықпен араластырыңыз. Шай түсінің қалай өзгергенін бйқауға болады..* *Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің денемізге көмектеседі: олар пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күшті және сау болады.* *Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды.*		*бүгіледі).* *Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз.* ***№3 Тәжірибе. Жидектер қарақат, таңқурай*** *- Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз.* *- Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз.* *- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?* *Балалардың жауаптары.* *-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.* *- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз,*	

	косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. *Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.*			*әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың!* *- Балалар сендерге зертхана ұнады ма?* *- Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды?* *- Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен?* *Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық.*	
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу - серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру аясында табиғатқа қамқорлық таныту. ***Серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Үнемді тұтыну. Суды үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелей отырып, балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Қауіпсіздік ережелерін ескерту. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*	***<u>№14 Ояну</u>*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				

Бесін ас	*Үнемді тұтыну - жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.* *Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*«Smart bala» жобасы - «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.*				
	Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» ***Мақсаты:*** *Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.* *Жүргізілу барысы: Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді.* *Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз*	***Су ағыны.*** ***Мақсаты****: Судың пішіні болмайтынын, төгілмейтінін, ағып жатқанын көрсету.* *Жұмыс барысы: су құйылған 2 стакан алыңыз, сонымен қатар қатты материалдан жасалған 2-3 затты (текше, сызғыш, ағаш қасық және т.б.) осы заттардың пішінін анықтайды. «Судың пішіні бар ма?» Деген сұрақты қойыңыз. Балаларды бір ыдыстан екінші ыдысқа (кесе, табақша, құты, т.б.) су құйып, өз бетімен жауап табуға шақырыңыз. Су қайда және қалай төгілетінін есте сақтау* ***Қорытынды:*** *Судың пішіні жоқ, ол құйылған ыдыстың түрін алады, яғни пішінін оңай өзгерте алады.*	***«Күздегі ағаштар» тәжірибе«Әртүрлі жапырақтар қалай түседі»*** *Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету.* *Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар парақтар.* *Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады. Неліктен?* *-Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық* *жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ ұшу ең әдемі.* *Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз.* *Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан*	***Өсімдіктер қалай тыныс алады?*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау.* ***Ресурстар:*** *ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек* ***Эксперимент барысы:*** ***№ 1 зерттеу.*** *Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз).* ***№ 2 зерттеу.*** ***«Парақ арқылы»*** *тағы бір экспериментті келесі ретпен жүргіземіз:* *2-3 см бос қалдырып, бөтелкеге су құйыңыз; жапырақты бөтелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салыңыз;* *бөтелкенің аузын тығын сияқты пластилинмен тығыз жауып тастаңыз;* *Кішкене тесік жасап, сабақтың ұшы суға*	*Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.*** *Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін.* *Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз* *Балалар: Ия, мүмкін.* ***От бізге қалай көмектеседі?*** *Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет.* *Балалар: Орманда от жағуға болады.* *Тамақты отқа пісіруге болады.* ***От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе?***

	майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады. ***Қорытынды. Қызылшаны пайдаланған кезде көкөніспен ысқылаған жері бірге қызарып кетеді. Қияр (алма) маскасынан кейін бет өзінің бастапқы түсіне (тазартылған) ие болады, тері жұмсақ және тегіс болады. Ересектер көкөністер мен жемістердің теріге пайдасы туралы біле отырып, оны косметика (кремдер, маскалар) өндіруде қолдану идеясына келді. Бұл өнімдерді қолданғаннан кейін тері болады жұмсақ және барқыт, қажетті түсті алады. Ересектер өз терісіне осылай күтім жасайды.***		*жапырақты босатыңыз. Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме,ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?*	*жетпейтіндей етіп салыңыз, пластилинмен бекітіңіз; бөтелкеден ауаны шығару - сабақ арқылы ауаны сорып алу. Сабақтың суға батқан ұшынан ауа көпіршіктері шыға бастайды.* ***№ 3 тәжірибе Өсімдік жапырағынан ылғалдың буланууы*** ***Мақсаты:*** *судың жапырақтардан қайда жоғалып кететіндігін тексеру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *өсімдік, целлофан пакет, жіп.* ***Тәжірибе:*** *Өсімдікті қарастырайық, су топырақтан жапыраққа қалай ауысады? (тамырдан сабаққа, одан жапыраққа дейін); содан кейін ол қайда жоғалады, өсімдікті неге суару керек? (су жапырақтардан буланып кетеді). Біз қағазға полиэтилен пакетін салып, оны бекіту арқылы болжамды тексереміз. Өсімдікті жылы, жарық жерге қою. Сөмкенің іші тұманға айналғанына назар аударыңыз. Бірнеше сағаттан кейін сөмкені алыңыз. Бұл қайдан пайда болды?*	*Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде. Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады. Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі? Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік? Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.*

				(жапырақ бетінен буланған) *неге қалған жапырақтарда су көрінбейді? (су қоршаған ауаға буланған).* ***Қорытынды:*** *ауа жапырақша арқылы сабаққа өтеді, өйткені ауа көпіршіктерінің суға түсуі көрінеді.*	
Балалармен жеке жұмыс	*Ердаулет «Қажет суретті тап»* *Ойынға қажет заттар: Үлкен және кішкене суреттер немесе қуыршаққа арналған ыдыстар, пластилиннен жасаған заттар, конфет, бауырсақ, т. б.*	*Уляна Құрылыс ойындары «Үй жиһаздары»* *«Қуыршақтарға үй құрастырамыз».*	*Аяна «Қуыршақ қонаққа дайындалуда»* *Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	*Азиз Әдемі кілемшелер* *Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	*Альзира Үстел үсті ойындар: «Үйшік» құрастыр. .Балалармен достары туралы әңімелесу.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Кзгң табиғат құбылыстарын бақылау. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 14.10 – 18.10.2024ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – күй өнері арқылы баланы ұлттық мәдениеттке тәрбиелеу.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин -ата-аналармен баланың мінез-құлық дағдылары туралы әңгімелесу.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойыншарты: суреттегікиімдердіқаймезгілдекиетіндігінайтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Ойын арқылы экологиялық мәдениет қалыптастыру. ***Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан***				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну – жуыну кезінде ережелерді түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру.* *Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері - Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Кітаппен жарқын әлемге» тақпақтар шумағы.*				
	Қуанамыз, біргеміз, *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,*	*Қайырлытаң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлытаң!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлытаң*	*Ертетұрыпкүнде мен* *Тереземдіашамын.* *Сәлемдеймінкүнге мен*

	Бір жүреміз күнде біз!	*Достасқан бар балалар.* *Қайырлытаң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлытаң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Мадақтайық, мақтайық!*	*,жайдарыжанға да,* *Қайырлытаңалғаассын,* *Кешке дейінжалғассын!*	*Шаттықәнгесаламын.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Жас эколог» экологиялық жоба аясында – экологиялық мәдениетті қалыптастыру.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт.*** *Жай музыка әуені естіледі. Педагог балаларға аң-таң болып қарап, оларды санайды. Ол: «Мен ештеңе түсінбей тұрмын, бізде жаңа бала бар ма?» Дымбұлмеске қарайды. Балалар ия басқа бала бар.* *Білмесбек бәріне қарап, бәрің сондай әдемі, ақылдысыңдар. Мен де сендермен ойнағым келеді. Мына альбомды әкелдім, бірақ ішінде не бар екенін білмеймін.* *Қане біз көрейік мүмкін біз білетін шығармыз.* *Білмесбек мата үлгілері бар альбомды көрсетеді.* ***Ой дамыту.*** *Балалар сендер бұл не екенін білесіңдер ме? балалардың жоқ.* *Бұл киім тігілетін мата үлгілері.* *Тәрбиеші: Балалар, айтыңдаршы, сендердің үстеріңде не бар?* *Киім түрлерін атайық* *Мұны бір сөзбен қалай*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар?* *Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата)* *Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады?* *Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?* ***Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек:*** *Үш рет айналып Ғалымға айналайық.* *Тәжірибе алаңы.* *Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз.* *Балалар, міне, келдік,*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Ойын бұрышы*** ***Дидактикалық ойын: «Киім дүкені» Шарты:*** *киім түрлері бойынша тақырыптық суреттерді орналастыру сыртқы киім, Аяқ киім, әйелдер, ерлер, балалар, қысқы, жазғы, мерекелік, арнайы киімдер.* ***Ой дамыту*** *-Киімді кім тігеді? (тігінші)* *Киім қалай жасалады? (ол тігілген, тоқылған)* *-Киімнің дизайнын кім жасайды? (сән дизайнері) - Кім киім тігеді? (тігінші)* *- Киім неден тігіледі? (матадан)* *– Тігін тігумен қай фабрика айналысады? (тігін фабрикасы)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балаларды қызыл, сары, жасыл, көк түстер бойынша топқа бөлу.* ***1-топ: қызыл түс.*** ***Дидактикалық***	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Проблемалық жағдай:*** *Киім ауыстыратын бөлменің бұрышында киім-кешек шашылып жатыр.* *Балалар не істеу керек? Балалардың жауаптары: орнына жинау керек.* ***Дидактикалық ойын:Киім жинауға көмектесеміз»*** ***Шарты:*** *Балалар киімнің атын атап. орнына іліп қояды.* *Педагог балалардың назарын бір-біріне арқасын қойып отырған қуыршақтарға аударады.* *Біздің қуыршақтарға не болып жатыр?* *Балалар: Олар бір-біріне ренжіген.* *Оларды қалай татуластыруға болады? Құшақтасу,қол алысу, кешірім сұрау, бір-біріне күлу арқылы татуласады.* *Басқа қалай татуласуға болады?* *-Бірге ойнауға.*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме?* *Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.* ***1.хат:Дидактикалық ойын: «Мнемо жолмен сөйлем»*** *Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау.* *Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде,қысқыда,көктемде киіледі.*

	айтуға болады? (Киім) Қалай ойлайсыңдар, адамдар үнемі осындай киім киген бе? ***(Жоқ).*** *Дұрыс! Әр уақытта адамдар әртүрлі киім киген. Киімдердің қалай пайда болғанын, бұрын қандай болғанын білгілерің келеді ме? Олай болса мен сендерді саяхатқа шақырамын. Бүгін біз уақыт арқылы саяхатқа шығамыз, алдымен өткенге, содан кейін біз бүгінге ораламыз: біз киімдеріміздің ғажайып түрленуінен өтеміз.* ***«Біздің киімдер тарихы» АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Тәрбиеші презентацияны қарау барысында киімнің пайда болу тарихы туралы әңгіме жүргізеді. Сіз бен біз болмағанда адамдар орманда, үңгірлерде өмір сүріп, шикі ет жеп, киімсіз өмір сүрген. Жел мен жаңбырдан жасыратын ештеңе болмады. Ал айнала үлкенді-кішілі жапырақты ағаштар, биік шөптер, гүлдер өскен.Осылайша адамдар жапырақтарды бұтақтарға жинап, жаңбыр мен желден қорғанды. - Қалай ойлайсыңдар, шөп*	*кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз, қандай сан? (1) Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз) Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз* ***Тәжірибе №1.*** *Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар) Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс). Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы. Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә) белгілеу + +*	***ойын:«Жолды табамыз»*** *Біз еденге әртүрлі ұзынша жолақ маталардан жолдарды орналастырамыз, бұл жолдар. Ал өз кезегінде біз тар, кең, ұзын, қысқа жолды және т.б. табамыз;* ***2- топ: сары түс. Дидактикалық ойын:«Жолды жамаймыз»*** *Балаларды түсі, үлгісі, пішіні бойынша үлкен матаның бөлігіне сәйкес жамауды алып сәйкестендіру.* ***3- топ: Жасыл түс. Дидактикалық ойын:«Түймелерді тап»*** *Шарты: Балаларды қуыршаққа көмектесу үшін үлгі бойынша түймелерді табуға шақыру.* ***4-топ: Көк түс. Дидактикалық ойын:«Артығын тап»*** *Шарты: төрт суреттің ішінен қосымша біреуін алып тастау керек (киім бейнеленген үш сурет, біреуі аяқ киім немесе бас киім немесе киімге мүлдем қатысы жоқ нәрсе)* ***Ой қозғау.*** *Дидактикалық ойын:«Кішкентай ғалымдар» Қағаз, шүберек және сумен тәжірибе жасау: Шарты: балаларды қағаз*	***Қуыршақтарға «Киімді шкафқа сал» ойынын ойнауға үйретеміз бе?*** *Қане біз жұптасып ойнаймыз. ойынға жұп таңдау. Шарты: Шкафтағы сөрелер әртүрлі түстерде екенін есте сақтаңдар және біз сөремен бірдей түсті киімдерді таңдаймыз. Көйлектің аты қандай, түсі қандай?* ***1-ші бала:*** *Бұл қызғылт сары түсті көйлек.* ***2-ші бала:*** *Бұл жасыл шорт және т.б. Соңында балалар тапсырманың дұрыстығын бір-бірін тексереді.* ***1, 2, 3 - ойынды бастау. (Музыкамен)*** *Қызықты ойын үшін қуыршақтар балаларға алғыс білдіреді. Жарайсыңдар балалар, керемет жұмыс жасап, шкафтағы заттарды ретке келтірді.* ***Дидактикалық ойын:«Көңілді сыйлық»*** ***Сұрақ –жауап.*** *Үстелдің үстінде не жатыр? майлықтар, желім, картоннан кесілген 2 көйлек силуэттері бар. Қане қуыршақтарға өз қолымызбен сыйлық жасаймыз. Көйлектерді түрлі түсті*	*(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.* ***2-ші хат:Дидактикалық ойын: «Түрлі –түсті қалпақ»*** *Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады. Оның достары қандай қалпақ сыйлады? Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды: Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б. Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.* ***Дидактикалық ойын:«Қалпақтарды жинаймыз»*** *Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды» Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр. Сары қалпақ шкафтың*

	пен жапырақтан тігілген киімдер төзімді болды ма? *-Дұрыс, нәзік, ол құрғап жыртылады.* *- Қыста мұндай киіммен жүруге бола ма?* *- Жоқ.* *- Неге?* *- Қыста суық болғандықтан тоңып, ауырып қалуыңыз мүмкін.* *-Ормандарда адамдардың қасында әртүрлі жануарлар өмір сүрді. Олар желден де, суықтан да қорықпайды.* *– Сонда әлгі адамдар ойлады: «менде мал сияқты жылы тері болса, мен тоңмас едім».* *–Осылайша адамдар аңға шығып, аңның терісін алып, одан киім тіккен.* *Педагог терінің бір бөлігін көрсетеді.* *Міне мынандай тері. Оны біреуімізге өлшеп көрейік.* *Тері қандай?Тері кішкентай.* *Неліктен біз онымен ештеңе тіге алмаймыз?* *Бізге қандай тері керек? (үлкен)* *Үлкен теріні алу үшін үлкен аңды аулау керек.* *Ендеше аңшылар ойынын ойнайық.* ***Қим ойын: «Аңшылар»*** *Сонымен аңшылар! жануарларды көп өлтіруге болмайды екен.*	***Тәжірибе №2*** ***Қағаз мен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?* *Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз.* ***Тәжірибе№3.*** ***Қағаз мен матаны тегістеу.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз*	*бен матаның қасиеттерімен және оларды салыстыруға үйрету, балаларға белгілі бір заттардың, әрекеттердің және жағдайлардың әсерінен олардың күйінің өзгеруін көруге көмектесу.* ***№ 1 Тәжірибе.*** *Қағазға және жарықта матаға мұқият қарасаңыз, матаның жіптерден тұратынын көруге болады, ал қағаздан көре алмаймыз.* *Қағаз басқа материалдан (үгінділер) жасалған.* ***№2 Тәжірибе.*** *Қағаз мен матаны қайшымен кесуге болады. Қағаз матаға қарағанда оңай және жылдам кесіледі.* ***№ 3 Тәжірибе*** *Қағаз оңай жыртылады, мата жыртылмайды, өйткені мата қағаздан күшті, берік.* ***№4. Тәжірибе.*** *Қағаз мен мата судан ылғалданады. Ылғал қағаз оңай жыртылады, жабысқақ болады. дымқыл шүберек жыртылуы ауыр болады .* *Балалар өз бетінше қорытынды жасайды - киімдерді қағаздан тігуге*	*гүлдермен безендіріңіз.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Көйлекке гүлдерді жапсыру.* ***2-топ:*** *Көйлекке гүл салу, бояу.* ***3-топ****: Майлық үстіне қуыршаққа ермексаздан кофет жасау.* ***4-топ:*** *Қуыршақтарға сыйлыққа гүл құрастыру.* *Дидактикалық ойын:«Музыкалық қалпақ»* *Шарты: музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.* ***Музыка*** *Педагог жоспары бойынша*	*оңжағында тұр.....* ***3-ші хатты ашу.*** ***Дидактикалық ойын:«Тігінші кірпінің хаты»*** ***-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді.*** *Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме?* *Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?* *Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру* ***4-ші хат Машадан келген.*** *Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..* *• Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады?* *• Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады?* *• Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады?* *• Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады?* *• Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады?* *• Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады?* ***Сергіту жаттығуы.*** *Таңертең ерте тұрамын,* *Беті қолды жуамын.*

	- Тері киім кию ыңғайлы болады ма? *Жоқ, ауыр, жазда ыстық болады.* *Содан адамдар ыңғайлырақ киім туралы ойлана бастады.* *Олар далада шөп-зығыр өсетінін байқады. Егер оның сабақтары ұсақталған болса, онда олардан жіп иіруге болады, ал иірілген жіптен - матадан кенеп жасауға болады деп ойлады.* *Адамдар осындай матамен оранған.* ***Біз де жасап көрейік.*** ***Дидактикалық ойын:«Тігілмеген киім»*** *Педагог екі баланы шүберекпен орайды.* *Сұрақ –жауап:* *- Осылай жүрген ыңғайлы ма? (Жоқ)* *- Неге? Мата түседі, денеде қалмайды, қозғалуға ыңғайсыз* *-Дұрыс, мата түсіп қалмас үшін қолөнершілер матаның шеттерін тігуге кірісіп, осындай киімдерге ие болдық.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар, киім тігу үшін қандай құралдар қажет?* *Дидактикалық ойын:«Не артық?»* *- Экранға қараңызшы, төрт заттың бейнесі, оның үшеуімен киім тігуге болады, ал біреуімен киім*	*умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - +* ***№ 4 Тәжірибе.*** ***Қалың, жұқа.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жасырды?»*** *Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз.* *-Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс.*	*болмайды, өйткені ол нәзік болады, оны киюге болмайды. Киімді тек матадан тігуге болады.* ***Дидактикалық ойын: «Қарсы сөзді айт»*** *Педагог сөздерді атайды, ал балалар керісінше айту керек.* *Таза - ... (лас)* *Умаж - ... (үтіктеу)* *Жаңа - ... (ескі)* *Кию - ... (шешу)* *Ақ-...(қара)* ***Физикалық даму*** ***- «Қуыршақты серуендеуге киіндір» эстафетасы:*** *Ойын бұрышында екі түрлі қуыршақтың киімдері әртүрлі ретпен, әр қуыршақтан бірдей заттардың саны бар. Үстелде шешінбеген екі қуыршақ отыр, серуендеуге киінуді күтіп отыр.* *Бір қуыршақ қысқы ауа райына жылы киім кию керек, ал екіншісі жазғы серуенге жиналуы керек.* ***Балаларды 2 командаға бөлу.*** *Педагогтың бұйрығымен балалар бір-бірден үстелге жақындап, қуыршақтарына бір киім (дұрыс ретпен) таңдап кигізеді, оны дұрыс атайды, содан кейін келесі бала шығып, таңдап киеді, қуыршақ толық киінгенше*		*Апам берген киімді,* *Өзім киіп аламын.* *Кешке үйге келгенде,* *Бәрін жинап қоямын.* ***Пакеттен шыққан тапсырма.*** *Аюдың кофтасын боя* *Тиіннің юбкасын жапсыру* *Білмесбектің қалпағын мүсіндеу* *Машаға тігін машинасын құрастыр.* ***Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балалаларды мадақтау.***

	тігуге болмайды. Киім тігуге жарамсыз затты анықтау керек. *қайшы, жіп, балға, түйме. ине, қайшы, орындық, жіп. түйме, жіп, үстел, ине. жіп, ине, шкаф, қайшы. Жарайсыңдар!* *Қой жүнінен жүн маталар тоқылған.* *- Бір кездері көйлектер ойлап табылып, оларға қымбат маталарды көп жұмсай моншақ, жылтырақтармен безендірілген.* *- Қалай ойлайсыз, мұндай киіммен жүру ыңғайлы ма? (Жоқ, өйткені адамдар тез жүре алмайды, жүгіре алмайды, баспалдақпен көтеріле алмайды, спортпен айналыса алмайды. Ауыр болды, көп мата мен әшекейлер қажет болды).* *- Бірте-бірте біз адамдар ыңғайлы киетін киімдерді ойлап тапты.* *Дидактикалық ойын:«Ұнайды, ұнамайды»* *- Саған киімдерің ұнай ма? (Иә).* *- Ол қандай? (Киіміміз ыңғайлы, әдемі, ұқыпты).* *- Қандай киім түрлерін білесіңдер? (Юбкалар, шалбарлар, көйлектер, пальтолар...).* ***Дидактикалық ойын:«Әрекетті атаңыз»***	*Белгілеу екеуіне де + +* ***Балалар, сәл демалайық:*** ***№ 5 тәжірибе.*** ***Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз*** *Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз.* *Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз?* ***Балалар: Ол суланып қалды.*** *Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз?* ***Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады.*** *Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары) Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба?*	*бір баладан келіп киіндіреді. Қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындаса, сол жеңіске жетеді. Эстафета аяқталғаннан кейін командалар қуыршақтарының қандай киім кигенін айтады.*		

	- Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек) *- Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә).* *Егер киім лас болса? (киім жуылады).* *Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі).* *Егер жыртылған болса? (киім тігіледі).* *Киімімізді шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз немесе бүктейміз)* *Дұрыс. Жарайсыңдар* *Киім ұқыпты және жаңа болуы керек.* *Тазалаймыз,үтіктейміз, жуамыз және құрғатамыз* *Білмесбек Алақай енді мен біздің киімдеріміздің тарихын білемін, мен достарыма бәрін айтып беремін. Мен сіздерге сыйлық ретінде конверт қалдырамын, оны маған Мыстан кемпір берді. Тәрбиеші конвертті ашады, көп парақтар. Бұл парақтарды неге берген бізге.* *Егер парақты Мыстан берген болса және ол өнертапқыш болса, ол тағы да сиқыр қолданған шығар.* *О керемет парақтың басқа беттерінде*	*Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек .* *Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз* ***Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек.*** ***4. Рефлексия.*** ***Балаларды мадақтау.*** *Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп айттық, бірақ оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет!*			

	суреттер салынған Қараңдаршы балалар ненің суреті. Киімдердің .Енді біз сиқырлы бояуларды алып, осы киімдерді бояймыз. Конвертте тағыда түсініксіз суреттер бар. Бұл суреттерді құрастырып шығару керек. ***Балалар біз шығармашылық орталығына барайық. Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ.*** *Парақтағы суреттерді бояу.* ***2-топ:*** *Қиылған суреттерді құрастыру.* ***3-Топ:*** *Суреттердің бөлігін жапсыру.* ***4-топ:*** *Киімдерге түйме мүсіндейді. Қортынды: қайда саяхаттадық? (өткен киімдерде).* *Саяхат кезінде қандай жаңа нәрселерді білдіңіз? (Бұрын қандай киімдер тігілгенін, киім тігу үшін қандай құралдар қолданылғанын, матаның қандай түрлері бар екенін білдік.)*				
Серуенге дайындық	*Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру мақсатында серуен картотекасымен жұмыс.				

Серуеннен оралу	*Үнемді тұтыну – жуыну барысында суды үнемді тұтыну туралы түсіндіру.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну –Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну дағдысын ескерту. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Менің сүйікті бұрышым. Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау*** ***Тосын сәт.*** *Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады* *Тәрбиеші:* *- Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық!* *Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады.* *Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.)* *Хатты оқу.* *«Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр.* *Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады.*	***Менің сүйікті бұрышым. Балалар конверт табады*** *Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар).* *конверттің тексеру.* ***Дидактикалық ойын:«Жамауды тап»*** *Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады.* *1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу.* *2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру* *3.Күздік киімдерді құрастыру* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші,*	***Шығармашылық бұрыш. Тосын сәт*** *Күз ханшайымынан хат келу. Құрметті балалар, мен күз ханшайымын, маған күз мерекесіне арналған мерекелік көйлек керек, оны қайдан аламын Сұрақ-жауап.* *- Қандай киімдер ең әдемі?* *Мерекелік киімдер* *-Мерекелік киімдерді қашан киеді?* *Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек?* *Неге?* ***Дидактикалық ойын: «Ханшайымның көйлегі»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз*	***Дидактикалық ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар.* *киімді біріктіру - түйреуіштер* *кестелеуші – инелер мен жіптер* *саусағын шаншып алмас үшін – оймақ* *тігу, жазу - тігін машинасы* *киімді кигізіп қою - манекен* *кесу - қайшы* *Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш* *адам мен матаны*	***Магниттік басқатырғыштар*** ***Дидактикалық ойын:«Қуыршақты киіндір»*** *- магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір қуыршаққа арналған киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты киіндіру.* ***Дидактикалық ойын: «Көршіңді тап»*** *Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек* *Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім*

	Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші. Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе? ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Адамның сәні,* *Онсыз жоқ мәні.* ***Бұл не? (киім)*** *Бірнәрсемененбшік,* *Кейдеменен аласа.* *Мұндайқызықдүниеде,* *Көріп пе едіңтамаша.* ***(Бас киім)*** *- Ерте тұрдым,* *Екі айыр жолға түстім.* ***(Шалбар)*** *- Әр түрлі болып келемін,* *Қыз бен ұл деп бөлемін.* ***(Көйлек)*** ***«Жанды сөлемдер» ойыны.*** *Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау.* *Білмесбекке жіберу.*	*тігін машинасы).* ***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.* ***Санамақ*** *Бір дегенім –бөрік ,* *Бойға берер көрік.* *Екі дегенім - етік,* *Киер сәнді етіп.* *Үш дегенім- ішік,* *Теріден тігер пішіп.* *Төрт дегенім- тымақ,* *Қыста кисең жылы –ақ.*	*ханшайымын көйлегін бояу.* ***2-топ:*** *Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру.* ***3-топ:*** *Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Күзгі орман құрастыру.* ***Дидактикалық ойын: «Керісінше айт».*** *Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар* *мысалы: жуу –кір,* *шешіну- киіну,* *аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу - сату, байлау- шешу,үтіктеу-умаждау, ілу-тастау, тігу-жырту.*	*өлшеңіз - сантиметр* ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?*** *»Дөңгелек өзі,* *Төртеу көзі.* *Ұстайды мықтап,* *Тұрғанды сырттап.* ***Түйме*** *Киімдегі қуыс,* *Ұсақ-түйекке ыдыс.* ***Қалта*** *Қолы бар,* *Саусағы жоқ.* *Мойны бар,* *Басы жоқ.* ***(Көйлек)*** *Гүлдері бар құлпырған,* *Кең жазықтан аумайды.* *Оған әркім ұмтылған,* *Киім киер оңтайлы.* ***(Мата)*** *Адамдардың киімін,* *Ұстап тұрар иығым.* ***(Киім ілгіш)***	*дүкені».* ***Тақпақ жаттау.*** *Таза бала мұнтаздай,* *Сүйсінеді қараған.* *Ұқыпты деп дұл қандай* *Жақсы көрер бар адам.* *Ұқыпты осындай* *Болайықшы досым-ай.*
Балалармен жеке жұмыс	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында.*				
	Азизге Нұрға бөлеп өмірді, *Жырға бөлеп көңілді,* *Жарқыраған сәулелі* *Күз әуені төгілді.*	*Аилинге Келді міне күз,* *Айнала сары түс.* *Керемет, тамаша,* *Қандай әсем күз.*	*Ростислав Думан толы асқарлы* *Күз мезгілі басталды.* *Күз әуені кеп жетті,* *Әнге бөлеп жастарды.*	*Гүлім Жеміс - жидек пісті,* *Қамбаға астық түсті.* *Қызу жұмыс басталып,* *Жинап алды жан салып.*	*Уляна Көктен көзін бір алмай,* *Қызғылт тартты кәрі құз...* *Жер қызығын қия алмай,* *Маужырап тұр сары күз...*
Серуенге	*«Еңбегі адал жас өрен» - өзіне қызмет етуге, ұқыптылыққа тәрбиелеу,*				

дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру. серуен кезінде табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 21.10 – 24.10.2024ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – күй өнерін бала бойына сіңіру, ұлттық мәдениетті қалыптастыру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин. Ата-анаға кеңес, баланың іс-әрекетіне шолу. Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №3 «Жыл мезгілдері»*** ***Міндеті:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***Картотека № 4 «Заттық фриздер»*** ***Міндеті:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын дамыту.*	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Міндеті:*** *Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №11 «Бізгекүз не әкелді?»*** ***Міндеті:*** *Күз бізге не әкелгенітуралыбілімдерінбекі ту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасынапайдасытуралыұғым дарынбекіту.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру аясында - танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасымен жұмыс.			
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***			
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - Суды үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында – тақпақтар*			
	Достық *Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан*	***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел.*	***Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем!*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Шығысыңнан арайлы,*

			Алтын дәнді даласы бар, *Ақ күмістей қаласы бар.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!*	*Күліп атқан құба таң.* *Сенен бақыт тарайды* *Баршамызға Ұлы Отан.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениет қалыптастыру, танымдық, эксперименталдық іс-әрекет*			
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын.**(ағаш немесе темір табақ, мата, майлық).** Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім.* *Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе №1.*** ***Батып кетеді, жүзеді .*** *Эксперименттерге арналған сиқырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .***	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған.Бұл хаттың кімдікі екенін білгілерің келе ме?* ***(Буратинодан).*** *«Құрметті балалар, маған ағаштың сиқырлы қасиеттерін анықтауға көмектесіңдерші, бұл мен үшін өте маңызды».* *Тәрбиеші: - Балалар, Буратино ағаштың қасиеттеріне неге сонша қызығады екен?* *<u>Балалар</u> : Буратино ағаштан жасалған.* *Сонымен, ол қандай адам?* *<u>Балалар:</u> Ағаш.* *Көмектесеміз бе оған?* ***Дидактикалық ойын: «Ағаш заттарды тап»*** *- Ал сендер топтан қандай ағаш заттарды көріп тұрсыңдар?* *Үйде қандай ағаштан жасалған бұйымдар бар?* *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады? (ағаштардан)* ***Дид ойын «Жиһазды құрастырамыз»*** ***Шарты:*** *Жиһаздың бөлігін тауып құрастыру.*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия* *Ендеше мына орындықтардан автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ****(екі қолынмен аузын жауып) Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді.* ***Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар.*** *Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер. Жарайды.* *Балалар мына қалташаларды алып тапсырма орындаймыз* ***1-тапсырма:Дидактикалық ойын: «Ормандағы құрылыс»*** *Шарты: - Геометриялық*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Суреттер бұрышы, суреттер қарау.*** ***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады.Мен сендерді орманыма серуендеп келуге қонаққа шақырамын.* ***Шапалақ әдісі, қуану.*** ***Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады . Неге екенін білесіңдер ма?*** ***Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық.*** ***Ой дамыту.*** *Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді?* *«Орман дегеніміз неше түрлі ағаштар өсетін жер* *Бұл жерде әртүрлі жабайы аңдар мекендейді, саңырауқұлақтар мен жидектер өседі. Орманда күн сәулесі аз, өйткені онда көптеген ағаштар өседі .* ***Орман туралы мақал-мәтелдер білесіңдер ме?*** *«Орман-байлық пен сұлулық, ормандарыңды күт»*

	Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға түсіріп жібереміз. Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады.* *Буратиноға қайсы затты ұсынамыз?* *Өлөзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық.* *Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.* ***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ?* *Орманда өсетін ағаштардан Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма? (балалар топта ағаш заттар мен ойыншықтарды атайды және көрсетеді)* *- Ағаш деген не, ол не?* ***Ой дамыту*** *Ал балалар орманда өзін ұстау ережелерін білеміз бе?.* ***Дидактикалық ойын:«Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды)* *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және*	**Жетекші идея:** *Балалар, ағаштың сықырлы қасиеті бар-жоғын қалай білеміз?* *Біз қазір зертханаға барамыз. Зертханада эксперименттер мен тәжірибелер жүргізіледі және біз бұл сұраққа жауап береміз.* ***№1 «Бату - батпау» тәжірибесі*** *Ағаш суға батады ма, жоқ па? тәжірибе жасап көрейік* *Бір қолымызға ағаш, екінші қолымызға тас алайық.* *Олардың салмағы қандай?* *Ағашты суға салайық.* *- Не көріп тұрмыз?* *Батып кетті ме?* *Ал енді тасты сугасалайық.* *Ағаш туралы не айта аламыз?* *<u>Балалар:</u> ағаш жеңіл, суда жүзеді.* *Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адам осы қасиетті пайдаланады.* *- адамдар ағаштан қайық, кеме жасайды.* *Қалай ойлайсыңдар Буратино суға батады ма, жоқ па?* ***Дидактикалық ойын:«Судағы қайық»*** ***Шарты:*** *Дайын теңіз суының үстіне дәстүрден тыс трафаретке губкамен бастыру әдісі арқылы қайық суретін салу.* ***№2 «Жылу өткізгіштік» тәжірибесі*** *Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық.*	*фигураларды орындарына орналастыр. Тар жолды, кең жолды көрсет. Шеңбер, сопақ және үшбұрыш қандай түсті? Жасыл түс. Шаршы мен төртбұрыштың түсі қандай? Қоңыр түс.* 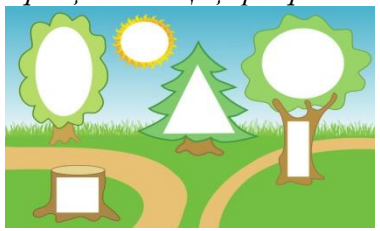 *Кең жолда қандай пішін тұр?* *Екі жолдың ортасында қандай пішін тұр?* *Тар жолда қандай пішіндер тұр?* ***2- қалташадағы тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын:«Не артық?»*** *Шарты: Суретке мұқият қарап, ондағы артық не бар екенін айт? (Қосымша саңырауқұлақ, өйткені қалғандары ағаштар)* 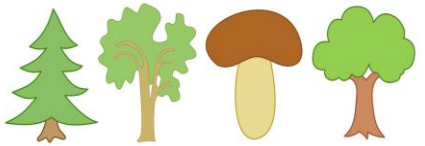 ***3- қалташадағы тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Тал»*** *Дәстүрден тыс әдіс арқылы тіс щеткаларымен сурет салу* *Шарты:* *-Тал ағашында бұтақтар төмен түсірілген, бұтақтарды сызу.* *Сурет салу үшін тіс щеткаларын пайдалану.*	*-«Табиғаттың жауы – орманды қорғамаған адам»* *-«Көп орманды құртпа, аз орманды күт»* *-Ал орманның иесі кім?* *- Орманшы.* ***Жарайсыңдар, бірақ орманға барар алдында нені есте сақтауымыз керек?*** *-Дұрыс, ормандағы тәртіп ережесі.* ***Орман ережесі*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар менің телефоныма Орманшы атай орманға кіретін сықырлы сөздер жіберіпті* *Балалар сендер біздің орманға тек сықырлы түрде кіре аласыңдар, мен оны сендерге жібердім.* ***Сықырлы сөздерді айтайық :*** *Бір, екі, үш иілу* *Бір, екі, үш айналу* *Бір, екі, үш секіру* *Ал сен ормандасың.* ***Ғажайып сәт*** *Ой балалар мынау орманшы атайдың кофе ішетін үселі. Көрдіңдер ме ыдыстарымен кофе тұр. Үстелін дастарханмен жауып қойған.*

	гүлдерді таптау (болмайды) *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Дидактикалық ойын:«Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.* ***Дидактикалық ойын: «Орман не үшін керек?»*** *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.* *Қазір қай мезгіл?* *Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады?* ***Дидактикалық ойын:«Белгілерді ата»*** *Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.]* *Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған.* *Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген?* *1-бала.Күз мезгілі.күн салқын.....* *2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резика етік ,.....* *3-ші бала. Құстар жылы жаққа.....* *4-ші бала. Жапырақтары түсіп*	*Қайсы қасық мұздай?* *Қорытынды жасау.* *Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.* ***Дидактикалық ойын:«Қасықтар»*** ***Шарты:*** *Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу.* ***№ 3 «Сынады, өңделеді» тәжірибесі*** *Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.)* *Оны алып, сындыруға тырыс..* *Балалар: Сынбайды..* *Тәрбиеші : Сонымен, бұл не?* *Балалар: Төзімді.* *Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады?* *Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға болады.* ***Қорытынды :*** *ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді Сындырмас үшін сақ болу керек. Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді. Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады. (Иллюстрацияларды қарау).* ***Дидактикалық ойын:«Оюлы кесе»*** ***Шарты:*** *Сары ағаш түстес қағазға ою жапсыру.* ***Сергіту сәті.*** ***«Тербеледі ағаштар».***	 ***«Орманда» музыкалық жаттығуы*** ***4- қалташадағы тапсырма:*** ***Дидактикалық ойын: «Орманда»*** *Шарты: Балалар фондық суретке кішкентай түсті силуэт бейнелерін орналастырады.* 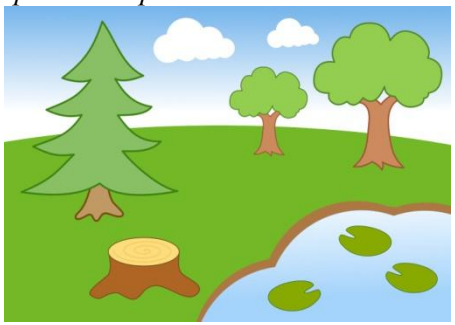 ***Жүргізілу барысы:*** *Алдарыңызда орман салынған сурет. Мына әдемі суретті толықтырайық.* *Ең биік ағашқа құс отырсын. Ал аласа ағаштың астында екі саңырауқұлақ өседі.* *Ал діңгектің айналасында үш гүл жайқалған. Бір діңгекке жылан шықты. Ағашта жапырақтар өсті. Аспанда күн нұрын шашады. Көлдің жанында бақа отыр, көлде үйрек жүзіп жүр. Көлде қанша су лалагүлі гүлдегенін есептеңіз? Аспанда неше бұлт бар?* ***5- қалташадағы тапсырма:*** ***Дидактикалық ойын: «Тиіндер»***	*Мына жерге 1,2,3 сандарымен жазылған үш конверт тастап кетіпті.* *-Қай конвертті бірінші ашқанымыз дұрыс деп ойлайсыңдар?* ***Балалар:1 санымен*** *Тапсырма: ағаштарымыздың өсуі мен тіршілігіне не қажет?* ***АҚТ технол жұмыс.*** ***Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа.*** ***Күн – жарық көзі.****Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді (қарағай, балқарағай, басқалары көлеңкеде өседі.Күзде күндізгі сағат қысқарған кезде, ағаштар сигнал алады - қысқа дайындалу керек.****Күн – жылу көзі.*** *Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты.* ***-Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді.*** *Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз*

	жатыр.Жапырақтардың түсі..... ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Ағаштар* *2-топ: Сары жапырақтар* *3-топ: жасыл жапырақтар* *4-топ: Бұтақтар* ***1-Топ:** А3 форматта ағаштарды құрастыру* ***2-топ:** Ағаш діңін бояу.* ***3-топ:** Ағаштың сол жағына сары жапырақтарды ермексаздан жапсыру.* ***4-топ:** Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру.* ***Қортынды*** *Ағаш жапырақтары күз мезгіліндегі қандай түске енеді? Балаларды мадақтау.*	***Рефлексия:** . Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар ма? Буратиноға хат жазып, тәжірибелер арқылы білген ағаштың сиқырлы қасиеттері туралы түсіріп жіберемін. Буратино не туралы жазамыз?* Ағаш суға батпайды. Ол жылуды сақтайды. Жұмсақ, жұмыс істеуге оңай. Жақсы бояйды. Сынады, өңделеді, ылғалды оңай сіңіреді).	*Шарты: Әр тиінге өз шұңқырын табуға көмектес. Тиінді тамақтандыр. Әрбір тиіннің өлшеміне сәйкес қуыс пен желекті таңдаңыз.* 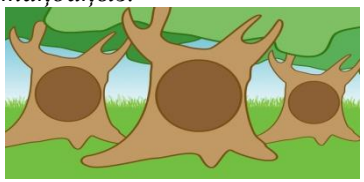 ***Дидактикалық ойын: «Жаңғақ бұтасын» мүсіндеу*** ***Шарты:**Пластилин бөліктерін шымшу арқылы алып, олардан жаңғақ шарларын жасап, бұтаға жағып, саусақпен басу.* ***Ой қозғау.*** *Жаңғақтар жаңғақ бұтасында піскен. Оларды пластилиннен жасау. Пластилиннің түсі қандай? Қоңыр түс.* 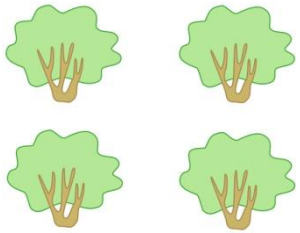 ***«Орманда серуендеу» динамикалық үзіліс.*** *Балалар діңгекпен жүреді, шыршаны айналып жүреді, өзеннен секіреді, орындықтың бойымен жүреді.* ***6- қалташадағы тапсырма:Дидактикалық ойын:«Орман бейнесі»*** *Шарты: Ағаш діңіне жапырақтарды жапсыру. Бұл ормандағы ағаштар!* *Ал қайыңның жапырақтарын*	*мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді .* ***- Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді.** Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың өзі ауаны тазартады .* ***-Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды**.Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады* ***-Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады .*** *Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді .* ***-Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер*** *гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады.* ***-жауын құрттары*** *топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді.* ***Дидактикалық ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:** Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.*

			саусағыңызбен сызыңыз. *Суреттегі төбешіктерді санау.* 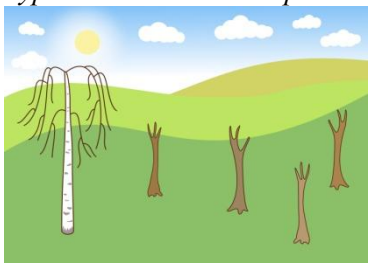 ***Жаңғақ дәмі*** *Қоштасарда орман бізге сыйлық дайындады - қалташада жаңғақ. Оларды тобымызға алып кетейік* ***Орман тұрғындарына орман туралы тақпақ айтып берейік*** *О, ну орман, гүлді орман,* *Гүліңде нұр күлді орман.* *Жазы, аязды қысы бар,* *Мүлгіген тыныш түнде орман* *Автобусқа отырып бақшамызға қайтайық.* ***Қортынды жасау*** *Балаларды мадақтау.*	*Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:*** *Ағашқа ағып жатқан суды бояу.* ***4-топ:****Құс мүсіндеу.* ***Тыныс алу жаттығуы:*** ***Ауамен демаламыз*** ***2-тапсырма*** ***Қайың мен көктеректің айырмашылығы неде?*** *- Олардың діңінің түсі әртүрлі. Қайыңның ақ діңі қара жолақтары бар, ал көктеректің сұр-жасыл діңі бар.* *– Қайыңның ақ діңін бір сөзбен қалай айта аласың?* ***- АҚ ҚАЙЫҢ.*** ***әлемде ақ қабығы бар жалғыз ағаш .*** *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, қайың ағаштарында неліктен қара сызықтар бар?* *- Қайың олар арқылы тыныс алады екен, жасымық деп атайды екен.* ***- Бұл ағаштардың тағы қандай айырмашылығы бар ?*** *- Жапырақтарға назар аудару. Олар бірдей ме?* *- Әртүрлі. Көктерек жапырағы дөңгелек, жиектері толқынды, ал қайыңның тікенек жапырақтары бар.* *Бұтақтарды қарастырайық. Оларды ұстап, салыстыру.*

				- Көктерек бұтақтары күшті. *Ал қайың бұтақтары жұқа, икемді, нәзік.* *– Қайыңның самал жел соққанда бұтақтары өріледі.* ***- Жарайды, бізде бір конверт қалды. Қандай нөмірмен? (үш) .*** *Қызық, бұл конвертте не жасырылған?* ***Тапсырма*** ***Қылқан жапырақты орманда қандай ағаштар өседі*?** *- Ары қарай жүру керекпіз.* ***Жолда бізді көңілді ету үшін достар туралы ән айтамыз .*** *Ал біздің жолымызда –* ***ҚЫЛҚАНДЫ ОРМАН.*** *Неліктен бұлай аталады,* *-Қылқан жапырақты орманда қарағай, шырша өседі.* *-Кім шырша мен қарағай туралы жұмбақ біледі?* ***Тікен, тікен тік пісте*** *Қыс пен жазда бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Дауылға да, аязға да,*** *Шыдап бағар мізбақпай.* *Тау етегі тұрағы,* *Жап-жасыл боп тұрады.* ***(Қарағай)*** ***Неліктен бұл ағаштар жасыл ?*** *Басқа ағаштар сияқты жапырақтарын төкпейді .* *- Шыршалардың жоғарғы бұтақтары жас, қысқа, ал төменгі жағында ескі , ұзын.* *Қабығы қараңғы, кедір-бұдыр.* ***-Қарағайдың діңі қандай?*** *ашық-жасыл*

				Қарағайдың ағашы мықтылығымен және қаттылығымен ерекшеленеді. Оны кеме құрылысында, авиацияда, теміржолда және құрылыста кеңінен қолданады. *Қарағай шыршаға қарағанда биік түзу өседі.бұтақтары тек жоғарғы жағында болады.-* ***Қарағай ғана өсетін орманды ҚАРАҒАЙЛЫОРМАН деп атайды.*** *- Орманды аралаудан шаршадық па? Кәне, ашық жерге отырып, қарағай мен шыршаның бұтақтарына және олардың шыршаларына қарайық.* *-Олар қалай ұқсас?* *- Қарағайдың бұтағы жасыл, шыршаның бұтағы жасыл. Қарағайдың инелері бар, ал шыршаның да инелері бар.* *- Инелер әлі ұқсас емес екенін байқадыңдар ма?* *-Қарағайдың инелері қандай?* *- Ұзын, жұмсақ, жасыл.* *-Шырша ше?* *- Қысқа, тікенді, қоңыр.* *- Қарағай инелері жұп болып өседі, ал шырша инелер бір-бірден өседі.* ***Дидактикалық ойын:«Әр ағаштың өз жапырағы бар»*** *Мына карточкаларда – қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар .* *Осыған байланысты әр ағашқа өз жапыраған*

				жапсыру керек. *- Міне, біз барлық сұрақтарға жауап бердік. Біздің қайтуымыз керек.* ***Сиқырлы сөздерімізді еске түсірейік .*** ***Бір, екі, үш иілу*** ***Бір, екі, үш айналады*** ***Бір, екі, үш секіру*** ***Ал сен бақшадасың.*** ***Қортынды,сұрақ-жауап.*** ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету - серуенге шығуға дайындық, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*
	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру**.Серуен картотекасынан***			
Серуеннен оралу	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету - қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.*			
Түскі ас	*Үнемді тұтыну -ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.* *Тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*			
Күндізгі ұйқы				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№18. Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19. Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20. Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*
	Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету, жаттығу жасап, киімдерін дұрыс кие білу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***			
Бесінас	*Үнемді тұтыну – жуыну кезінде суды ұқыпты пайдалану ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және	*Ұлттық құндылық – Отан , рәміздер туралы түсіндіру,балаларға патриоттық тәрбие беру.*			
	Менің Отаным. ***Миға шабул*** ***Доп лақтыру арқылы сұрақ қою.*** *-Балалар біздер Қандай Республикада тұрамыз?* *- Отан деген не?*	***Ой қозғау.*** ***Әңгімелесу.*** *Балалар, бүгін мен сендерге туып өскен жеріміз, ауылымыз жайлы әңгімелесеміз.* *Ал, балалар сендер қай ауылда*	*Үнтаспадан гимн тыңдату.* *Балалар орнынан тұрып бірге қайталайды.* ***Ашық сұрақтар*** *Балалар не тыңдадыңдар?* *Біздің Отанымыз қалай аталады?*	***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** *Шарты: жүргізуші сұрақ қоя отырып, бір балаға допты лақтырады. Ол жауабын айтып допты қайтып*

тағы басқа әрекеттер)	*-Отан деген сөзді қалай түсінесіңдер?* ***Ширату әдісі*** *Отан туралы өлең оқып беру.* ***Отан. Ж Әбдірашев.*** *«Отан - атам, Отан - әкем!»* *Осы сөзім қате мекен?!* *Қате болса,Неге біздер* *Дейміз оны «Атамекен?!»* *«Отан - әжем, Отан – анам!»* *Туған жер! деп,* *Ол бекерге аталмаған.....* *Атам, әжем, әкем, анам* *Төртеуі де «Отан!» маған* *Өленнің мазмұнын, мағынасын балаларға түсіндіру.* ***Дидактикалық ойын:«Өз мемлекетінің туынды тап»*** *(үстел үстінде әр мемлекеттердің тулары суретте бейненленген, балалар ішінен өз мемлекетінің туын табу керек)* *Ұлттық ойын: «Ұшты-ұшты»* ***Мақсаты:*** *балалар аңғарымпаз, тапқырлықты біледі.*	*тұрасыңдар ?* *Көшелеріңізді аты қалай аталады?* *Ауылда қандай ғимараттар бар?* *Балалардың жауаптарын тыңдау.* *Ал, балалар, енді мына бейне роликке назарларыңды аударыңдар.* ***Ашық сұрақтар*** ***АКТ технологиясы.*** *Мына бейне роликте сендер нені көрдіңдер?* *Балалар, көрдіңдер ме біздің ауылымыз көптеген үйлер мен әдемі ғимараттар мен көркейді.* *Бұның бәрін бізге кімдер салып береді?* ***Сергіту сәті.*** *Қара жорға әні мен бой сергіту.* ***Шығармашылық орталықта жұмыс.*** *Балаларға ауылдың табиғатының суретін салдыру.* *Балаларды мадақтау.* *Қорытынды.* ***Дид ойын.: «Біздің ауыл қандай?»***	*Қазақстанның бас қаласы қай қала?* *Біздің еліміздің президенті кім?* *Балаларды мадақтау.* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Рәміздер суретін көрсету.* *Рәміздердің әр бөлігін талдату.* *Ту,Елтаңба,Гимн* *Балалар кейбір жаңадан келген балалар таныганымен толық білмеулері мүмкін таныстырып өтемін* ***Сергіту сәті:*** *Қазақстан үйіміз* *Біз Отанның гүліміз* *Желбірейді туымыз* *Достық біздің жырымыз* ***Дид ойын.«Доп лақтыру»*** *Шарты:Әр сөздің сұрақтарына қарай жауап беру керек* *Елтаңба – не бейненленген? (шаңырақ,тұлпар, Қазақстан, егін, жұлдыз)* *Ту – қандай? (көгілдір, төртбұрышты, күн, қыран бүркіт бейненленген)* *Әнұран – не істейді? (шырқайды, айтады, жаттайды)* *.Қорытынды:* *ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*	*лақтырады.* *- Қазақстанның астанасы, қай қала?* *- Астана.* *- Қ. Республикасының президенті кім?* *- Біз қай елде тұрамыз?* *- Қ. Р.* *-Сен қай облыста тұрасың?* *-Көшеңнің атын айт* *-Балабқша қалай аталады?* *-Бәйтерек қай қалада орналасқан? Т.б* ***Балаларды мадақтау.*** ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытынды жасау.*
Балалармен жеке жұмыс	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.*	***Дьенеш блоктарымен жұмыс*** ***Дидактикалық ойын:*** *«Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара»*	***Гүлді қалай күтеміз.*** *Суретпен жұмыс.* *Суретке өз ойын айту.* *Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады.* *шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі. Тым көп су құюға болмайды.* ***Дидактикалық ойын: «Гүлді***	***Дидактикалық ойын:«Ретімен қоямыз»*** ***Шарты:*** *Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.*

			құрастыр»	
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету, киіну дағдыларын жетілдіру.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. ***Таңғы серуенді бекіту.***			
Балалардың үйге қайтуы	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*
	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.			

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 28.10 – 01.11.2024ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналар мен әңгімелесу, кеңес беру	*«Өнегелі 15 минут» ата-анаға бала жетістігімен бөлісу. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Шарты:*** *Табиғат құбылыстарын атау, айырмашылығын айту.*	***Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?»*** ***Шарты:*** *Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.*	***Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз»*** ***Ойын шарты:*** *гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Карточка №15 «Аңдарды қоректендір»*** ***Шарты:*** *сан, және цифр туралы білімдерін бекіту;*	***Картотека № 20 «Көп және біреу»*** ***Ойынның шарты:*** *балалар берілген суреттерді қарастырады. Көп зат және бір зат бейнеленген суреттерді бөліп, екі жаққа қояды.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру аясында - танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасымен жұмыс.				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - жуыну кезінде суды үнемді тұтыну ережелерін ескерту. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелері. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				

іс-әрекетке дайындық	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақегершеңберге,* *Алақандыұрайық*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде жоба технологиясымен кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.* ***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйретеміні сендерді қызықтырады ма?* *Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.* *Ендеше серуенге шығамыз.* ***Ауа райын бақылау*** *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.***	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман **патшалығына** қонаққа шақырамын. Орман **патшалығы**өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы!* ***Сендерді күтемін.!*** *Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.)* *Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз* *- егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?* ***Балалар схема бойынша ережелерді атайды.***	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Сюжеттік суреттер қарау.Дидактикалық ойын: «Бақтағы егін жинау»*** *Шарты: кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандарды мұқият қарапшығу.* ***Ой қозғау.*** *Балалар жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрау.* *Балаларды топқа бөлу арқылы жеміс түрлерін шығармашылықпен көрсету.* ***1-топ:** Бақтағы ағаш макетін құрастыру.* ***2-топ:** Макетте салынған алма суретін мақта таяқшасымен*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар? Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады? Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?* ***Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек:*** ***Үш рет айналып ҒАЛЫМҒА айналайық.*** *Тәжірибе алаңы.*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Саусақтарым тұрыңдар*** ***Алма бақ қа барыңдар*** ***Тәтті –тәтті алманы*** ***Себеттерге салыңдар.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар алма қандай болады? Домалақ Ол қайда өседі? Ағашта* *Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба?* *Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы көреді.* ***Қоян нені көрді?*** *Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды? Алма жоғары ілулі тұр.* ***Алма қайда тұрды?***

	Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы. *Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?* *Бүгін жел соғып тұр ма?* *Оны қайдан білдік?* *Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан, сыртта салқын.* *Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі.* ***Тәрбиеші:** Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші?* ***Көк майсалы көрікті*** ***Алқаптағы көп егін*** ***Бұл күндері киіпті*** ***Сары жібек көйлегін.*** ***Жел тынымсыз гүілдеп,*** ***Болып кетті тым бұзық.*** ***Шуылдайды тал, терек,*** ***Жапырағын жұлғызып.*** *Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр?* *Күз мезгілі несімен ұнайды ?* *Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады?* *Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр.* *Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне*	*-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* *Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық* ***Дидактикалық ойын:«Поезд»*** ***Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.*** *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық?* *Түстері қандай?* *Вагондардағы орынымызға отырамыз.* *Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш* *Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол)* *Біз **Орман станциясына** келдік ! Вагондардан түсейік!* *Енді жолмен жүреміз* *Біз тар жолмен келе жатырмыз ,төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз **орман үйіне** , сиқырлы дана орманға келдік!*	*бояу.* ***3-топ:** Шие ағашына шіені ермексаздан мүсіндеу.* ***4-топ:** Алмұртты қиып жапсыру.* ***Тәжірибе №1.*** *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Педагог бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, айырмашылығын дәмін татуға үйренеді.* ***Қорытынды. Адамдар қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің ағзамызға пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы - барлық витаминдер оларда сақталады.*** ***Тәжірибе №2.*** ***«Тұқымдар қайда жасырылады?»*** ***Шарты:**: Балаларға өсімдік тұқымдарының қай жерде түзілетінін көрсету; олардың бір-*	*Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз.* *Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз, қандай сан? (1) Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз)* *Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз* ***Тәжірибе №1.*** *Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар)* *Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс). Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы. Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз*	*Ол алманы алғысы келіп секірді?* *Қоян не істеді?* *Секірді* ***Қане қоян сияқты секірейік*** *Қарқ,қарқ деген дауыс шықты.* *Қоян қарайды* *Бұл не екен? Қарға* *Қане қарға сияқты қарқылдайықшы.* *Қарқ, қарқ* *- Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі.* ***Қарға не істеді? күледі.*** *- Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады.* *Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді.* ***Қоян не деді қарғаға?*** *Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды.* ***Қарға не істеді?*** *Қане қарға құсап ұшайықшы.* *Қарға алманы жұлды.* *Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті.* ***Алма неге түсіп кетті?*** *- Рахмет, Қарға! - деді Қоян Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе*

	көмектесе ме? Тексерейік. ***«Жел» тыныс алу жаттығуы*** *Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф* *Жапырақты осылай шайқайды – ффф* *(тыныш, еркін дем шығару)* *Қатты жел соғып тұр ...* *Жапырақты осылай шайқайды - фффффф...* ***жапырақтың түсуі*** *Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет береу.* ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** *-Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз. Тәжірибе барысында не көрдік ?* *(Матада жасыл дақтар пайда болды)* *Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды.* *Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады?* *Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде*	*Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық.* *Балаларға тапсырма диді.* ***1-тапсырма:*** *Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар* ***Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?(*** ***Ағаштар .)*** ***2-тапсырма:*** *Менің патшалығым қалай аталады ?**(Орман.)*** *Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып ,* ***орманның*** *әуенін тыңдайық.* *Орман дыбыстарыестіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) .* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме****(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?****(Иә.) Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дидактикалық***	*бірінен көлемі, пішіні, түсі, құмырада жасалатын дыбыстары бойынша айырмашылығы; тұқым жинауды үйренуге көмектеседі. «Тұқым, жеңіл, ауыр, шашыраңқы, жасырыну» сөздерімен балалардың сөйлеуін белсендіру, есту қабылдауын дамыту.* ***Тәжірибе №3*** *Жүргізілу барысы: педагог топқа жаңғақ себетін әкеледі. «Балалар жаңғақ қай ағашта өседі? Ағашқа шишкілер не үшін қажет деп ойлайсыңдар? (тұқымдар оларда піседі).* *Педагог балаларға шишканы таратып, одан тұқым алу жолын көрсетеді. «Сіз үстелдегі шишканы мұқият қозғауыңыз керек, тұқымдар шишкадан ұшып кетеді»* ***Ой қозғау. Сұрақтар:*** *«Тұқымдар қайда жасырылды?* *Тұқымдар қаншалықты үлкен? Олар жеңіл немесе ауыр ма? Ағашқа тұқым не үшін қажет? (тұқымнан жаңа ағаштар өседі).* *Педагог балалардың алдына тұқым салынған науаны қойып, қайыңның*	*қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә)* *белгілеу + +* ***Тәжірибе №2*** ***Қағаз мен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?* *Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз.*	*сияқты жүгірді.* *Қоян қорқып кетті, содан кейін ол түсінді:* *Алма алама ағашының астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен.* *Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды.* ***Қане кірпі құсап жүгірейікші.*** ***- Тоқта, тоқта! - деп айғайлайды Қоян.*** ***Қоян не деді кірпіге?*** ***Қане қоян сияқты айтайық.*** *Менің алмамды қайда апардың?* *Кірпі тоқтады да:* *- Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым.* *Қоян кірпіге қарай секіріп келді:* *Менің алмамды бер!* *Мен тапқан оны деді!* ***Қарға оларға қарай ұшып келді де:*** *«Босқа дауласып жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді.* *Ешкім бір-бірімен келісе алмайды, бәрі айқайлайды:* *- Менің алмам!менің алмам деп, орманда*

	жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді. *Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады?* *Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіңдер ме?* *Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.* *Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар?* *Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз .* *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды?* *Балалар: Өйткені олар құрғақ.* ***Дидактикалық ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу.*** *Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.* ***№2-тәжірибе:*** *Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ? Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын*	***ойын:«Ретімен жаса»*** *Үстелде **ағаш бөліктерінің** (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.**Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету.* *(біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар **ағаш тәжін құрайды**).* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?** (түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?**(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер,*	*тұқымын табуды сұрайды. Сұрақтар: «Қайың тұқымы жасырылған ба? (Жоқ). Олар қайда? (қайың тұқымдары бір-біріне жабысады, сырға жасайды). Оларды сілкіп көрейік. Не болады? (тұқымдар шашылады). Неліктен олар ыдырап кетті? (тұқымдар піскен, олар жеңіл).* ***Тәжірибе №4*** *Педагог ең үлкен тұқымдарды таңдауды ұсынады. Әрбір тұқым бөлек өз үйінде жасырылады. Бұл үй қандай? Оларға қозғайық. Каштан тұқымын үрлеуге бола ма? Неліктен? (олар ауыр). Тұқымның пішіні қандай? Олар қандай сезімде? (дөңгелек, тұтас).* *Дидактикалық ойын: «Сылдырмақ жасайық» ойын тапсырмасы - балалар тұқымның әр түрін жеке банкаға салып, оның шырылдағанын тыңдайды. Сұрақтар: «Қай банка ең шулы? Неліктен? (Каштан құмырасы шулы, өйткені каштан ең үлкен және ең ауыр). Неліктен шырша тұқымдары бар құмырада дыбыстар естілмейді? (олар*	***Тәжірибе№3.*** ***Қағаз мен матаны тегістеу.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - +* ***№ 4 Тәжірибе.*** ***Қалың, жұқа.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жасырды?»*** *Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық*	*айқай шу болады.* ***Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті.*** ***Кенет аю келді қорбаңдап.*** ***Не келді ?*** ***Аю қандай?*** ***Үлкен бе кішкентай ма?*** ***Аю қалай жүреді?*** ***Жүру.*** ***- Не болды? Бұл не шу деді аю.*** *Бәрі аюға сіз ормандағы ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді.* *Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді.* *Аю ойланып, ойланып, құлағының артын тырнап, сұрады: Алманы кім тапты?* *- Мен! - деді Қоян.* *-Алманы кім жұлды? Мен -деді – Қарға* *- Жақсы. Оны кім ұстады?* *-Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі.* *- Міне, - деп ойлады Аю, - сондықтан әрқайсысың алма аласыңдар деді.* *Бірақ бір ғана алма*

	мұқият қадағалаймыз. *Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды ,* *Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.* ***№ 3-тәжірибе.*** *Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз.* ***Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық.*** ***Музыка әуенімен*** *Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз.* *Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды.* *Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады:* *- Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы,* *Осылай тамшылаймын көпке,* *Мен қаласам барлық балаларды* *Барлық жапырақтарды сулаймын әсте* *Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен*	*жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуеніміздің естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* ***Дидактикалық ойын: «Суретшілер»*** ***Дене шынықтыру минуты*** Тербеледі ағаштар, *Алдымен* жел еседі. *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* *Құстар ұшып жүреді,* *Орман ішін аралап.* *Аю жүреді қорбаңдап,* *Түлкі жүреді құлаңдап* *Қасқыр жүреді жалаңдап* *Қоян жүреді секіріп* *Біз жай жүрейік демалып.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа*	*кішкентай және жеңіл). Қайың тұқымы құмыраның дыбысы қандай? (қатты емес).* ***Қорытынды: Әрбір өсімдіктің тұқымға арналған өз үйі болады.*** ***Денешынықтыру*** ***Негізгі бөлім.*** *-сәлемдесу* *-сапқа тұрғызу* *Баған бойынша жүру, бір-бірден екі жолдың арасында жүру;* *Бағанада бірінен соң бірі және жол бойымен (ені 20 см) жүргеннен кейін педагог залда шашырап жүгіру туралы белгі береді. Жүру және жүгіру тапсырмалары қайталанады. Педагог әр баланы доп алуға шақырады (доптар алдын ала орындықтарда қойылады).* ***Негізгі бөлім.*** ***Доппен жалпы дамыту жаттығулары.*** *1. Б.қ. - аяқ иық деңгейінде, доп екі қолда төменде. Допты алға, жоғары көтеру, оған қарау, алға және төмен түсіру, бастапқы орнына оралу.* *2. Б.қ. – өкшемен отыру, доп екі қолда алдыда. Тізеге тұру, допқа тұру; бастапқы қалыпқа оралу* *3. Б.қ. - өкшелерде отыру,*	*«жасырынды»?* *(Матамен де солай істейміз.* *-Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс.* *Белгілеу екеуіне де + +* ***Балалар, сәл демалайық:*** ***Дене шынықтыру:*** *Мен орамалымды жуамын* *Мен оны ысқылаймын,* *Оны қатты сығамын.* *Орамалымды сілкемін.* *Мен оны жіпке ілемін.* *Басқа үстелге барайық* ***№ 5 тәжірибе.*** ***Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз*** *Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз. Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз?* ***Балалар: Ол суланып қалды.*** *Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз?* ***Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады.*** *Тәрбиеші: Сонымен,*	*бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға.* ***Аю не деді оларға?*** ***Олар не деді аюға?*** ***Алма нешеу еді?*** *Аю айтты: - осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді.* *Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді.* *Ол қоянға бір бөлігін берді:* *- Бұл саған, Қоян, - сен бірінші алманы көрдің деді.* *Ол екінші бөлікті қарғаға берді:* *– Мынау саған, Қарға, – сен алманы жұлдың деді* *Үшінші бөлікті Кірпі аузына салды:* *Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді.* *Төртінші бөлікті аюға берді.* *- Маған неге керек деді Аю таң қалып.* *– Бәрімізді татуластырып, ақыл үйреткеніңіз үшін! Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты.* ***Ал балалар басқа да орман тұрғындарына алма жасап береміз бе?***

	билеп, ән айтады *Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз,* *Біз сенен қорықпаймыз.* *Қалағаныңша тамшылат* *Тамшың бізді суландыра алмайды.* *Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге санын санайды.* *Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік.* *Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды.* *Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды..* ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр»*** *Жұмбақ жасыру.* *Тіл алсаң тиме,* *Үсті толған ине.* *Бірде жүрсе собалақ,* *Бірде жүрер домалап.(Кірпі)* ***Шығармашылық жұмыс.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Кірпіні қиып жапсыру* ***2-Топ:*** *Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру.* ***«Кірпі» саусақ жаттығуы*** *Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)*	*бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтары.)* ***Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ?*** *Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру.* *Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*екі қолда доп алдында. Допты қолмен итеріп, айналада оңға (солға) айналдыру* *4. Б.қ. - шалқасынан жатып, доп екі қолмен бастың артында. Тізедегі бүктелген аяқты көтеру, доппен тигізу, түзу, бастапқы күйге оралу* *5. Б.қ. - отыру, аяқты алшақ қою, доп сенің алдыңда. Допты жоғары көтеру, еңкею, доппен еденге мүмкіндігінше тигізу, түзу, бастапқы орнына оралу* *6. Б.қ.-аяқтарды сәл алшақ ұстау, доп еденде. Доппен жүру кезектесіп екі аяқпен секіру* ***Тыныс алу жаттығуы.*** ***Ауа жұту шығыршықты кеуде тұсына әкеліп, мұрынмен дем шығару*** ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***1. Допты жоғары лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу*** *Жаттығу педагогтың бұйрығымен орындалады: «Лақтыр!», Балалар допты кездейсоқ ұстайды.* ***2. Бір қатарға екіншісінен 0,5 м қашықтықта орналасқан текшелер***	*қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары)* *Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба?* *Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек .* *Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз* ***Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек.*** ***4. Рефлексия.*** ***Балаларды мадақтау.*** *Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп айттық, бірақ оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет!* ***Музыка*** *Педагог жоспары бойынша*	*-Қараңдаршы, алма ағашы қандай әдемі, бірақ онда алма мүлде жоқ* *- Ақ дөңгелектердің орнына қызыл алмалар жасайық, сонда барлық орман тұрғындары алмаға тойып алады.* *«Алмалар» пластилинімен модельдеу* ***Массаж шарларымен қолдарға арналған гимнастика «Кірпі»*** *Кірпі, кірпі келеді,* *Ол алма мен саңырауқұлақ тереді.* *Кірпі жүгіріп келеді,* *Кірпі домалайды.* *Кірпі демалады.* *біз кірпіні қытықтаймыз.* *Кірпі жол бойымен қашып кетті,* *допты үстелге, тізеге айналдыруға болады.* ***Ой дамыту.*** ***- Ағашымыздың алмалары дәмді, тәтті, шырынды болу үшін ашық күн керек.*** *Ол үшін мына күнді бояп алайық.* ***Трафарет арқылы дайын күнді бояу.*** *-Ал күн жарқырап тұруы үшін онымен ойнап, билеу керек.*

	Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). *Кіріп кетсе қолыңа,* *Өкпелеме жарайма!* ***Кірпі:****Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .* ***«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек*** *Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді,* ***Нәтиже .*** *Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма? Сендерге не ұнады? (Балалардың жауаптары).* ***Ағаш макетін құрастыру.*** *Егер серуен ұнаса, онда ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.*		***арасында екі аяқпен секіру.*** *Арақашықтық 3-4 м.* ***Қимылды ойын: «Қияр, қияр ...».*** *Залдың бір жағында педагог (қақпан), екінші жағында балалар. Олар қақпанға екі аяғымен секіру арқылы жақындайды.* ***Педагог: Қияр, қияр,*** *Бұл мақсатқа бармау* *Онда тышқан тіршілік етеді* *Ол сенің құйрығынды тістеп алады.* *Балалар әдеттегі сызықтан тыс қашады, ал педагог оларды қуып жетеді. Педагог мәтінді осындай ырғақта айтады, балалар әр сөз үшін екі рет секіре алады.* *Бағанда бірінен соң бірін жүру; саусақпен жүру, қолдың әр түрлі позицияларымен, қалыпты жүрумен кезектесіп.*		***«Мен және күн» музыкалық ойыны. Аудио дыбыс.*** *балалар бірдеңе жүгіріп келетін сияқты, тыңдайықшы.* ***Дидактикалық ойын:«Кірпі мен себет»*** *-Ал міне, кірпі жүгіріп келіп, алма теруге себетті алып келді* *Педагог балаларға кірпі мен себет қиылған стикерлерді таратады, балалар алма мүсіндеген ағаштың астына себеттерді* ***жапсырады.*** *Кірпі рақмет айты, Кірпімен қоштасу*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*

Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау барысында қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну* *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтырушаралары	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *Керуетте жатып велосипед тебу.* *Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз – «қолды жуамыз».* *«Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *«Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *«Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *«Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *«Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *«Құстар достарын ізденіп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *"Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру, дұрыс киіну, жаттығу барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықтарын ояту. «Пальмаға кім бірінші жетеді?» ойын.*** *– Сендер қалай ойлайсыңдар, не бірінші жетуі мүмкін?* *–Неге қоян бірінші жетеді деп ойлайсыңдар?* *«Жылдам – баяу» сөздеріне*	***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** *Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау.* ***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары*** *Өзі ащы, Бірақ,* *Дәмді етер асты. **(Тұз)*** *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады.*	***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам»*** ***-Допқа өзі ұқсайтын,*** *Ерекшебірпішін бар.* *Атыноныңатаңдар?* ***-Төртбұрышы бар,*** *Төртқабырғасы бар.* *Бұлқайпішін?* ***-Атына сай балалар,*** *Үш бұрыш, үш жағы бар.* *Ол пішінді кім табар?* *Балаларды мадақтау.* ***Логикалық есептер.***	***Санамақтар еліне саяхат*** ***Жеті ұл*** *Сәл демалып, тыным ал.* *Тақпақ тыңдап, ұғып ал.* *Апта деген ағайдың* *Жеті бірдей ұлы бар:* *Біріншісі – Дүйсенбі,* *Екіншісі – Сейсенбі,* *Үшіншісі – Сәрсенбі,* *Төртіншісі – Бейсенбі,* *Жұма деген – Бесінші ұл,* *Алтыншы ұл – Сенбі,*	Тыныштық сәті: *Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау.* ***Сұрақ-жауап*** *Нені дыбысы деп ойлайсың-дар?* *Табиғат дегеніміз- бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер, су, орман мен жануарлар.*

	түсінік беру. ***1саны мен цифрын таныстыру.*** *Мені келсе білгің,* *Мен таяқша бірмін* *Барлық санға жол бастап,* *Ең басында тұрмын.* ***2-тапсырма****. Суретте екі-екіден тұрған заттарды қоршап сыз. Бір-бірден қай зат қалды?* *-Дұрыс ,сан мен жылқы бір – бірден қалды.* ***Дидактикалық ойын: «Сөйлемді аяқта»*** *-Таңғы асты таңартең, ал кешкі асты. ішеміз(кешке)* *-Түнде ұйықтаймы, ал.жаттығу жасаймыз (таңартең)* *- Күндіз күн шығады, ал Ай .(түнде)* *- Кешкі асты кеште, түскі асты. ішеміз(күндіз)* *Балаларды мадақтау*	***(Пияз)*** *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.* ***(Қант)*** ***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* ***(Күн)*** *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* ***(Жұлдыз)*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* ***(Су)*** ***Ой қозғау.*** ***Сұрақтар аялдамасы*** ***Дидактикалық ойын:«Күз ерекшелігі»*** *Шарты: Суреттер көрсете отырып, сұрақ қою арқылы жауап алу* *Көк майсалы көрікті* *Алқаптағы көп егін* *Бұл күндері киіпті* *Сары жібек көйлегін.* *Жел тынымсыз гуілдеп,* *Болып кетті тым бұзық.* *Шуылдайды тал, терек,* *Жапырағынжұлғызып.* ***Музыка*** *Педагог жоспары бойынша*	*-Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек?* *-Дөңгелекте неше бұрыш бар?* *-Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма, Неше торғай жетпейді?* *- Үй қандай пішіндерден тұрады?* *Құрт қандай пішіндерден тұрады?* *- Машина қандай пішіндерден тұрады?* ***Санамақ*** *Бір, екі, үш,* *Ал, кәнеки, үш.* *Төрт, бес, алты, жеті,* *Мынау – ауыл шеті.* *Сегіз, тоғыз, он,* *Ал, кәнеки, қон.* *Асықпа да саспа,* *Бірден қайта баста.*	*Жетіншісі – Жексенбі.* ***Абдрахман Асылбек*** *Ал, санаңдар,* *Санаңдар,* *Бізге, достар,* *Қараңдар.* *Мен – үлкені* *Ардақпын,* *Дейді мамам:* *«Ардақтым!».* *Мен – өнерпаз Арманмын,* *Түрлі әуенге салғанмын.* *Мен – спортшы* *Албанмын,* *Озып, жүлде алғанмын.* *Мен – суретші* *Айнатпын,* *Үйдің ішін жайнаттым.* *Мен – кішкентай* *Әйбатпын,* *Бөпешімді ойнаттым.* *Санашыенді,* *Нешеуміз?* *Әрине,* *Біз – бесеуміз.*	*Табиғатқа саяхат жасауға барамыз ба?* *Топ бөлмесінің ішіне саяхат.* ***Ой дамыту.*** тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру. 1-аялдама. Су *Сылдырап ағып жатқан не ?* *-Дұрыс бұл су.* *-Ал судың қандай пайдасы бар?* *Су өлі табиғатқа жатады,ал біз адамдар суды ішеміз бізге пайдасы өте көп . Бірақ су өлі табиғатқа жатады?* ***Сергіту сәті.*** ***2-аялдама.*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* *Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?* *Ол не ?****АУА*** *- Ауа не үшін керек?* *- Ауаның түсі қандай?* *- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе* *Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады.* ***1-тәжірбие:*** *Әр баланың қолына айна*

					беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді ***2-тәжірбие:*** *Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.* *- ауасыз тыныс алуға бола ма?* *Міне ауа да өлі табиғат* *Балаларды мадқтау.*
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді..*	***Картотека №5*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым-қатынас мәдениеті туралы түсініп өз ойын айта алады.*	***Картотека № 2*** ***Дидактикалық ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата алады*	***Картотека № 4*** ***Дидактикалық ойын:«Бұны қай кезде киеді?»*** ***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін сурет арқылы көрсете біледі*	***Картотека № 1*** ***Дидактикалық ойын:«Бұл қай мезгіл?»*** ***Мақсаты:*** *күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтуды үйренеді*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауды түсіндіру.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы* *«Тақия тастамақ»*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы* *«Орамал түю»*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы* *«Асық ату»*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы* *«Арқан тартыс»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы* *«Сақина салу»*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйгекайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі*

	туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	*жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту.*	*уақытында әкеулерін ескерту.*	*туралы әңгімелеу.*

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі *: 04.11 – 08.11.2024 ж*

Күн тәрті	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға баланың денсаулығы, мінез-құлқы туралы кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека № 1 «Жер, су, ауа» Ойын шарты:*** *Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады,*	***Картотека № 2 «Жапырақты ажырат» Ойын шарты:*** *жапырақтарды салыстыру, қай ағаштың жапырағы екенін табу.*	***Картотека № 4 «Затты сипаттау» Ойын шарты:*** *Әр түрлі жемістер немесе көкөністер суретті муляждар ы салынған ыдыстан бір затты алады. Сонан соң сол затты жан-жақты сипаттайды және заттың атын атап,түр-түсін ажыратады.*	***Картотека № 7 «Табиғат құбылыстарын ата» Шарты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту,қатты,жұмсақ,ериді,буға айналады.*	***Картотека № 8 «Нан дастарханғақалайкеледі?» Ойын шарты:****Жүргізушінің белгісіненкейін бос тор көздердіқажетті суреттер ментолықтыру.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмке тауып алдым. Жәнеол бос емес. Онда не бар екенінбіргекөрейік».* ***Ой қозғау.*** *Педагог сөмкеденқиыршықтастардыалып, балаларменбіргеқарайды. Сұрақтар: «Барлыққиыршықтастарбірдей ме?» (жоқ). Олардқалайерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Олардқандайсезімде?*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Дидактикалық ойын: «Күзгі бақтың кішкентай ғалымдары»*** ***Тосын сәт:*** ***Педагог топқа көкөністер мен жемістер себетін әкеледі.*** ***Ой қозғау.*** *«Мен бақшада егін жинадым. Айтыңдаршы, балалар, енді мен онымен не істеуім керек? (тамақ жеу, компот, сорпа, джем пісіру).* *Педагог көже мен тосап пісіруді ұсынады.* *Сұрақтар: «Сорпаға не аламыз? (қызылша, пияз, картоп).* ***Тәжірибе№1.*** *Қолыңызғақызылшакесектеріналыңыз.* *Олардқандайтүсті? (қатты, қызыл). Қолындарыңда не қалды?*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***АҚТ технологиясы*** ***Шапалақ*** ***Ертегі көрсетілім.*** *ЕртедеӘже мен Әтеш орман шетіндегі шағын лашықта тұрды. Әжесі әтешке бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жуу. тапсырманы орындауды тапсырды* *- Әтеш бірден тапсырманы орындауға шешім қабылдады. Бірақ оған досы келді, олар ойнай бастады, ал әтеш тапсырманы ұмытып кетті. Досы ойнап болып кетіп қалды.* *(Әтеш дауысы естіледі)*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Тыныштық сәті: (Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау)*** *Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер?* *-Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? - жаңбыр, найзағай, жел,жапырақтардың сыбдыры т.б* *-Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады.* *Осы естіген дыбыстарыңды, яғни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп көрейікші.* *Құммен сурет салу*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын. (**ағаш немесе темір табақ, мата, майлық).** Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім.* *Балалар не істейміз*

	(тегіс). Қандайжерлердеқиыршықтастардыкөпкөруге болады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда). ***Дидактикалық ойын: «Үлкенкішітастар»*** ***Шарты:*** *Тастардыүлкенжәнекішіқиыршықтастардеп бөлу.* ***Меніңсүйіктібұрышым. Ертегібұрышы.*** *Ертедебіркөлдіңжағасындакішкентайтасболды. Су бетіндеқалқыптұрғанә демілалагүлдергеқарап: «Оларқандайбақытты, оларқайықтайжүзеді. Менің де жүзгімкеледідедітастар» Сәлденсоңбір бала көлжағасынакеліп, тастыалыпсуғалақтырыпжібереді. Тасқуанып: «Ақырыменіңарманыморындалды! Мен жүземіналақайдепқуанды, бірақсалмағытымауырболғандықтанжүзеалмайтынболыпшықты. Солай малтатас көлдің . Басында ол қатты ренжіді.*	*(қолдарқызылғаайналады). «Қызылшаныңтүсітағықандайболуымүмкінекенінтексереейік. Қағазпарағынабірбөліктіқойыңыз. Не болды? (соліз). Матаныңбірбөлігінде не болады? (даққалады). Қызылшасорпасықандайболады? (қызылтүспен) Қызылшазаттарғадақтүсіруімүмкін».* ***Тәжірибе№2*** *Пияз мен картоппен де солайістеңіз. Сұрақтар: «Сәбіз мен картоптыңіздері бар ма? Неліктен? (оларзаттардыбояйалмайды) Педагог компот пісірудіұсынады. Компоттыненеденжасауғаболады? Қандайжемістерізқалдыратынынтексерейік».* ***Тәжірибе №3.*** *Алмажәнешие .Сұрақтар: «Алманықолымызғақыссақ, шүберектіұстасақ, не болады? (алмаізқалдырмайды, заттардыластамайды). Шиеіз қалдырама? (Иә). Қайсысы? Қайда? (қолда, матада, қағазда).* ***Қорытынды: қызылша мен шие заттарда дақ қалдырады.*** ***Дидактикалық ойын: «Қайда өседі?»*** *Шарты: Қызылша мен шиенің өсу*	*Тәрбиеші.* *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, әтеш неге айғайлап жатыр? Әжей әтешке қандай тапсырма берді?* *Балалар.* *- Әже корозға бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жууды тапсырды.* *Тәрбиеші.* *- Әтешке көмектесе аламыз ба?* *Балалар. Көмектесейік.* ***Әтешке тақпақ айтып берейік*** *Әтешке қарап ән салып, Әнші болған балапан. Әтеш болып шақырып, Соқшы, қане, алақан.* ***2. Ой қозғау.*** ***Дидактикалық ойын: «Әтешке көмек»*** *- Балалар, үстелге келіңдер, тапсырманы мұқият тыңдаңдар. Үлкен кеседен дәнді дақылдарды сұрыптау керек - бір табаққа горох, екіншісіне фасол салыңдар.* ***(Балалар горох пен фасолды өз бетімен ажыратады).*** *Барлығыңызтаңдадыңыз ба? Мынаыдыста не бар, мынаыдыста не бар? Бұршақ неге ұқсайды?* *Тәрбиеші.* *- Горох фасолғаұқсайма?* *Тәрбиеші.* *Бұршақкеселеріналыңыз*	*ережесін түсіндіру. құмды шашпаймыз, төкпейміз, азымызға салмаймыз.* ***Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамшысыт.б*** ***Тақпақ: Табиғат*** *Табиғат біздің анамыз, Жер–Ана біздің панамыз. Таза болсатабиғат Біз де аман боламыз.* ***Ой қозғау.*** *«Неге біз орманмен доспыз? Ал бұл адамдарға не үшін қажет? Орман ережелерін білеміз бе?* ***Ереже*** *Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз. Орманда қоқыс қалдырмаңыз. Құстардың ұяларын бұзбаңыз. Құмырсқа илеулерін жоймаңыз.* *- Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз* ***Дидактикалық ойын: «Орман ереджесі»*** *Шарты: осы ережелері үлкен орман алқабына*	*Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе №1.*** ***Батып кетеді, жүзеді*** ***.****Эксперименттерге арналған сиқырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .*** *Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға түсіріп жібереміз. Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау* ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады. Буратиноға қайсы затты ұсынамыз? Өлөзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық. Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.* ***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ? Орманда өсетін ағаштардан Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма? (балалар*

	Соданкейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршықтастар мен әдемі өсімдіктер бар екенін көрдім. Тас мұңайып, балықтар мен достасып кетті. ***Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл.*** *«Малтатастарды ал. Қандайтастарауыр, қайсысыжеңіл? Неліктен? (үлкендерікішілерінена уыр).* *Бірқолыңызғатас, екіншіқолыңызғақауыр сыналыңыз. Не ауыр? (қиыршықтас)».* ***Сергіту сәті: «Құм, тас, су»*** *«Құм «дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «Су» дегенде толқын жасап қозғалу.* ***Тәжірибе№2*** *«Тастарды суға сал» ойын тапсырмасы.* *Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлықтастарбатадыма? Неліктен? (қиыршықтастарауыр).* *Қауырсынсуғабатадыма? Тексерейік.*	*айырмашылығынайту.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:****Қызылша алқабын құрастыру.* ***2-топ:*** *Алқапқа қызылшаны мүсіндеп жапсыру.* ***Тақпақ айту.*** *Ақ түсім бар қант алар,* *Қызыл түсім - қанға нәр.* *Ал, балақай біліп қой,* *Қызылшамын пайдам бар**.*** ***3-топ: Шие ағашын*** *жапсыру.* ***4-топ:*** *Ағаштағы шиелерді бояу* ***Тақпақ айту.*** *Мен моншақты шиемін* *Құмарсындар білемін,* *Кетіп қалып жүрмесін* *Тамағыңа сүйегім.* ***Балаларды мадақтау***.	*да, меніменбіргежүріңіз. Әжебұршақпен не істеудісұрады, есіңіздеболсын Балалар. Ол бұршақтыжуудыөтінді.* ***Тәрбиеші.*** *Ендібізбұршақтыжуамыз. Бұршақтардыстақансуғақ ұйыңыз.* ***Тәжірибе бұрышы*** *Енді түтікшені алып, бір ұшын стақанға батырып, оны үрлейміз.* *-Бұршақ не болыпжатыр? Балалар. Бұршақбилепжатыр. Тәрбиеші.* *Ол қалайбилейді? Балалар. Баяу.* *-Ендіқаттыүрлейік. Біздіңбұршаққалайбилейді? Балалар. Бұршақжылдамбилепжатыр.* *Бізақырынсоққанкезде Олайболса, ақырынүрлесең, бұршақбаяубилейді, қаттыүрсең, тез билейді.* ***Ал енді ойнайық, мен тауық боламын, ал сенде рбалапан боласыңдар*** ***Сергіту сәті*** ***«Тауық серуендеуге шықты ... ..» әні*** *(Балалар музыкаға қимылдар жасайды)* ***Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта»*** ***Шарты:*** *Ірі және майда дәндерді ажырату. Әтеш балаларға рақмет*	*жапсыру.* ***Дидактикалық ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе № 1*** *Тәжірибе жасап көрейік, ағаш суға батады ма , жоқ па ? Біз үлкенді-кішілі 2 таяқшаны алып, суға саламыз.* *Балалар ағаш заттарды алып, бассейндерге су құйып, тәжірибе жасайды.* *Тәрбиеші : Не байқап тұрсыңдар?* *Олар суға батады ма, жоқ па?* *Балалар: жоқ. (Тәжірибе жасап, балалар қорытынды жасайды: ағаш суға батпайды)* *Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық?* *Балалар: Ағаш суға батпайды.* *Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адамдар ағаштан суда қайық, кеме, көлік жасайды.* ***Тосын сәт.*** *Стол астынан конверт тауып алу. Тамашалу. Конвертті ашу. Ішіннен кеме*	*топта ағаш заттар мен ойыншықтарды атайды және көрсетеді)* *- Ағаш деген не, ол не?* ***Ой дамыту*** *Ал балалар орманда өзін ұстау ережелерін білеміз бе?.* ***Дидактикалық ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды)* *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Дидактикалық ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.* ***Дидактикалық ойын: «Орман не үшін керек?»*** *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.*

	Неліктенқауырсынсуға батпайды? ***Қорытынды:*** *Малтатас ауыр, сондықтан суға батады* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:****А3 форматта өзен суретін құрастыру.* ***2-топ:****Өзен суын бояу.* ***Тақпақ айту.*** ***«Ақ тас, қара тас,*** *Құлағымның суын аш!»* *Деп секеңдеп балалар,* *Алақанын соғады.* ***3-топ:*** *Өзенге балықтарқиып жапсыру* ***4-топ:*** *Өзенге тастар мүсіндеп жапсыру.* ***Тақпақ айту.*** ***Жарыстырып құлашты,*** *Тас атуға тоймайды.* *Қызықтырып су асты,* *Қайта жалақ ойнайды.* ***Балаларды мадақтау.***		*айтады.* *Қорытынды бөлім* *Балалар, біз бүгін қандай жақсылық жасадық, бүгін неге көмектестік?* *Қайырымды істер үнемі жасалуы керек екен.* *Біз кереметпіз, өзімізді қошеметтеп алайық* *1,2,3 балабақшаға ұш* ***Балаларды мадақтау.***	*суретері шығады.* *Балалар мына кеме суреттерін әсемдеу керек сияқты, не істеуге болады. Бояу керек сияқты.* ***Кемені бояу*** ***Тәжірибе № 2*** *Тәрбиеші : Ал енді келесі тәжірибе. Менде 2 стақан бар, ағаш пен әйнектен жасалған. Енді мен оларға доптар саламын. Әйнек стаканнан доп көріне ме? Ал ағаш стаканнан ше?* *Қортынды: Ағаш қалың болғандықтан ондағы зат көрінбейді. Әйнек мөлдір онан бәрі көрінеді. Бұл ағаштың тағы бір қасиеті* ***Мына доптардың пішіні қандай?*** ***Түсі қандай?*** *Ендеше екі топқа бөлініп, екі допты мүсіндейміз. Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру.* *Тәрбиеші : Балалар, шаршадыңдар ма? Біраз демалып алайық.* *Аулада қарағай бар* *Ол аспанға қол созады. (аяқ ұшымен тұру)*	*Қазір қай мезгіл?* *Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады?* ***Дидактикалық ойын:«Белгілерді ата»*** *Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.]* *Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған.* *Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген?* *1-бала.Күз мезгілі.күн салқын.....* *2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резика етік ,.....* *3-ші бала. Құстар жылы жаққа.....* *4-ші бала. Жапырақтары түсіп жатыр.Жапырақтардың түсі.....* ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Ағаштар* *2-топ: Сары жапырақтар* *3-топ: жасыл жапырақтар* *4-топ: Бұтақтар* ***1-Топ:*** *А3 форматта ағаштарды құрастыру* ***2-топ:*** *Ағаш діңін бояу.* ***3-топ:*** *Ағаштың сол жағына сары жапырақтарды ермексаздан жапсыру.* ***4-топ:*** *Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру.* ***Қортынды*** *Ағаш жапырақтары күз мезгіліндегі қандай түске енеді?* *Балаларды мадақтау.*

				Оның жанында терек өсті, (қолдарын жоғары көтереді) Жел қатты соғып тұрды Барлық ағаштар қозғалып кетті. (алға-артқа еңкейуі.) Бұтақтары алға-артқа иіледі Жел оларды тербетеді, (қолдар бастан жоғары бұлғау) Жел тынды, ағаштар демалды. ***Дидактикалық ойын: «Ағаш бөліктерін тап»*** ***Шарт:*** *Ағаш бөліктерін ретімен құрастыру. Неліктен ағаштарға тамыр керек? (тамақ үшін) Ағаштарды тірі деп айта аласыз ба? Иә, өйткені ағаштар өседі, қоректенеді, тыныс алады, көбейеді - бұл олардың тірі екенін білдіреді. Оларды қорғау керек.* ***Ал егер ағаштар мен гүлдер сөйлей алатын болса, олар бізге мынаны айтар еді:*** *«Орман әлемін сақтаңдар*	*«1-ден 5-ке дейінгі сандық ойындар мектепке дейінгі балалардың математикалық түсінігін қалыптастыру»вар.бағ* ***Тақырыбы****: 1 саны мен цифры.* ***Мақсаты:*** *Балаларды 1 саны және цифрымен таныстыру. «Үлкен кіші» шамаларын, «көп бір» ұғымдарын дұрыс атаужәне ажырата білу дағдыларын бекіту. 1 саны және цифрын дұрыс жазуға жаттықтыру, балалардың зейінін дамыту.* ***Ұйымдастыру кезеңі. Қызығушылықтарын ояту.*** *Есік қағылып, хат тасушының білім ханшайымынан хат әкелуі.. Хатты ашып оқу. -Геометриялық пішіндерді көрсету. Әр пішіннің артынан тапсырма орындау.* ***1-тапсырма****. Оң жақтағы кірпінің үстіне 1алманың, сол жақтағы кірпінің үстіне 2алманың суретін сал.* ***2-тапсырма****. Суретте екі-екіден тұрған заттарды қоршап сыз. Бір-бірден қай зат қалды?*

				Бұтақтарды сындырмаңдар, Бізге су құюды ұмытпаңдар, Бізді баспаңдар» деп айтар еді.	 *-Дұрыс ,сан мен жылқы бір – бірден қалды.* ***1саны мен цифрын таныстыру.*** *Мені келсе білгің,* *Мен таяқша бірмін* *Барлық санға жол бастап,* *Ең басында тұрмын.* ***1 санымен таныстыру.*** *1 санын ауада жаздыру.* ***Сергіту сәті.*** *Бәріміз біргеміз,* *Оңға бір қадам, солға бір қадам.* *Шапалақ ұрамыз.* *Алға бір қадам, артқа бір қадам.* *Шапалақ ұрамыз* ***Дидактикалық ойын:«Бір санын тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар берілген сандардың ішінен бір санын тауып қоршап сызады.* *Қорытынды.* *Білім ханшайымының қандай тапсырмаларын орындадыңдар?* *Қандай цифрмен танысыңдар?* *Балалар, сендер Білім ханшайымы жіберген барлық*

					тапсырмаларды орындадыңдар.Жарайсыңдар! Балаларды мадақтау.
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет етуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. *Бала жас ерекшелігіне байланысты ұлттық ойындар.**Серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.* *Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.* *Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды қадағалау.* *Ұқыпты тамақтану және ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!»* *- құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» -*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.****"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстаркөңілденіпжатыр" –қолдышапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*

	қаз - қаз басамыз.				
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Миға шабул. Логикалық тапсырма*** *-Жол ұзын ба, қысқа ма? Қол ұзын ба, қысқы ма? -Қасық ұзын ба, қысқа ма? Асық ұзын ба, қысқа ма? -Алма үлкен бе, түйме үлкен бе? -Аю үлкен бе, қоян үлкен бе? -Шаш ұзын ба, қас ұзын ба?* ***Дидактикалдық ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *Шарты: Пішіндермен жұмыс. Кеңістікті бағдарлау. Күн, тал, құс, шөп, су, бұлт, гүл.* ***Дидактикалық ойын: «Сиқырлы жолдар»*** ***Шарты.****Оң жақтағы жол үш-бұрыштан, сол жақтағы жол төртбұрыштан, тура жол*	***Алма:*** *Нарттайқызылалма бар, Мәзболадыалғандар. Жаздаәдемікиінем, Тілдібалдайүйірем.* ***Алмұрт*** *Менің атым – алмұрт, Ұнатып жер бар жұрт. Мені өсіре алмайды, Қарағандар салғырт.* ***Өрік:*** *Көктемде ерте гүлдеймін, Кешігуді білмеймін. Піспей тұрған кезімде, «Менен аулақ жүр» деймін. Уылжыған өрікпін, Мен бау баққа көрікпін.* ***І топ Алма Дидактикалық ойын: «Жемістерді ағаштарына орналастыр»*** *Шарты: Жеміс ағаштарына орналастыра отырып жемістердің атауларын атайды.* ***ІІ топ Алмұрт Дидактикалық ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Жемістерді құрастырып бөлігін табады.* ***ІІІ топ Өрік Дидактикалықойын «Көкөніспен жемісті айыр»***	***Шығармашылық бұрыш. Дидактикалық ойын: «Дәндер әлемі»*** *Шарты: Дәндерді әр түрлі тәсілмен жасау. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Горох дәнін мүсіндеу. 2-топ: Горох дәнін бояу 3-топ: Горох дәнін жапсыру 4-топ: Әтеш құрастыру.* ***Қосжан Мүсіреповтың «Алтын астық» өлеңін жаттау.*** *Көктемде егін егетін, Күзде жиып теретін, Біздің дала – бай дала, Алтын астық айнала. Ел егінді жинайды, Қырманға дән сыймайды. Біздің дала – бай дала, Алтын астық айнала.* ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің, Дөңгелекте емеспін, Ұқсаймын мен денеге Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген Үш бұрышы мен үш беті Жауабын кім шешеді?* ***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға*	***Табиғат туралы тақпақтар*** *Табиғат біздің анамыз, Жер–Ана біздің панамыз. Таза болса табиғат Біз де аман боламыз.* ***Бұтақтарды сындырмай,*** *Тазалықты сақтайық. Гүл өсіріп, су құйып, Табиғатты қорғайық.* ***Тақпақ жаттау. «Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп, Мұның аты - Еңбек. Кесте тіксең зерлеп, Мұның аты - Еңбек. Гүл отырғызсаң терлеп, Мұның аты - Еңбек. Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек.*	***Жұмбақтар әлемі*** *Жауып жаңбыр,Жер сабыр,Шөп,жапырақ соладыБұл қай кезде болады?* ***(Күз)*** *Барлығына бақтың, Сары бояу жақтым.****(Күз)*** *Жиып-теріп болатын Қанбаға астық толатын Қызыл қырман ойнайтын Қай мезгілде болатын?* ***Жауабы: Күз*** *Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп-бояп барлығын Сап-сары ғып қояды.* ***Күз*** ***Дидактикалық ойын: «Салыстыру»*** *Шарты: Балаларға биіктігі әртүрлі ағаштар мен үйлерді көрсетіп салыстыру. Қай ағаш биік , ал ағаш аласа? Қайсы үйі биік? Ал, қайсы үй аласа? Неге?*

	дөңгелектен басталады. Әр бала өзінің қолындағы пішінге ұқсас жолмен жүру. Балаларды мадақтау.	*Мақсаты: Екі себетке көкөніспен жемісті жинау.*	*сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Дөңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?*		
Балалармен Жеке жұмыс	*Азиз Қимылды ойын «Өз үйіңді тап» Шарты:Кілемнің үстінде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар кілем үстімен айналып жүреді.*	*Уляна Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап» Ойын шарты: Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*Саян Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап» Ойын шарты: Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*Егорь Дидактикалық ойын: «Артығын тап» Мақсаты:Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді. Күтілетін нәтиже:Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.*	*Жасмин Дидактикалық ойын: «Сиқырлы түстер» Ойын шарты: балаларға түрлі-түсті квадрат-тармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»- өз – өзіне қызмет жасауға үйрету.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : *11.11 – 15.11.2024 ж*

Күн тәрті	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды Қабылдау	*Күй күмбірі – күй өнерін балаға тыңдату арқылы, қазақ мәдениетіне тәрбиелеу. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анаға баланың денсаулығына кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үс тел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека № 18 Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21 Дидактикалық ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20 Дидактикалық ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17 Дидактикалық ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15 Дидактикалық ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.*				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз!	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым,*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар!*	*Қол ұстасып, еніп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек*

	Қайырлы күн! *Біз сүйкімді баламыз*	*- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Қайырымдыболамын.*	*Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлытаңбалалар*	*Күнге ұқсайды екенбіз*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Әжемнің ертегісі аясында іртегілер әлемі ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Ертегілер әлемі бұрышына саяхат. Суреттер қарау. Қызығушылықты ояту. «Қыздың аты кім?» жаттығуы.*** *Балалардың алдында бес бөлікке бөлінген қағаз парағы, олардың әрқайсысы әртүрлі түсті - сары, қызыл, жасыл, көк, қызғылт сары.* *Балаларға трафареттегі дайын қыз бейнесіне кезекпен* *әр бөліктен қалпақ қиылып, қыздың атын Сары телпек, Қызыл телпек, жасыл телпек, т.б.атайды.* 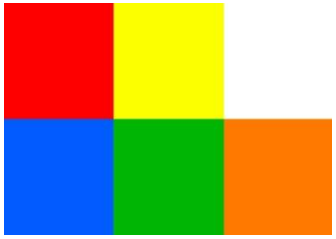 ***Сонымен ертегідегі қыз қайсысы? Қызыл телпек*** *Кішкентай Қызыл телпек басына қалпақ киген.* *Басымызға тағы не киюге болады?* *Қалпақ, кепка, орамал.*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту. «Теремок» үстел театрының көрсетілімі*** *Далада бір үй тұр еді, ол төмен емес, биік емес.* *Тышқан өтіп бара жатып,. Мына үйде кім тұрады? Кім өмір сүреді? Ешкім жауап бермеді. Тышқан үйге кіріп, сонда өмір сүре бастады.* *Бақа өтіп бара жатып, Мына үйде кім тұрады деді?* *- Мен тышқанмын Ал сен кімсің?* *-Ал мен бақамын.* *- Менімен бірге тұр!* *Бақа үйге секірді де, екеуі бірге өмір сүре бастады.* *Қоян жүгіріп өтіп бара жатып .* *Мына үйде кім тұрады деді?* *- Мен тышқан* *- Мен бақамын!* *-Ал сен кімсің?* *- Мен қоянмын.* *- Бізбен бірге тұр деді!*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Сұрақ жауап*** *Маша қай ертегі кейіпкері?* ***Дидактикалық ойын*** ***«Аюлар ыдысы»*** *– Маша ыдыстың бәрін араластырып алды. Біз аюларға ыдыс-аяқ қоюға көмектесеміз.* *Балалар тәрелкелер мен қасықтарды аюлар бейнесіне өлшеміне қарай орналастырады.* ***Дидактикалық ойын: «Аюларды орындықтарға отырғыз»*** *- Балалар орындықтарға көлеміне қарай аю фигурасын жапсырады.*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Өзі айлакер, өзі бір қу,* *Жүрген жері у да шу.* *Ол не?**(түлкі)*** *Еріксе, құйрығымен ойнайды,* *Зеріксе, үйқыға бір* *тоймайды.**(мысық)*** *Бұрап қойған сағаттай,* *Айқайлайды таң атпай. **(әтеш)*** ***«Мысық, әтеш және түлкі»** ертегісі.* ***Түсіндіру.*** ***Сұрақ- жауап:*** *1. Ертегі кейіпкерлерін атаңдар.* *2. Әтеш қайтті?* *3. Түлкі не істеді?* *4. Қайсыкейіпкер қатты ұнады? Несімен?* *5. Қайсы ұнамады? Неліктен?* *6. Кім айтып береді?* ***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр.* 	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын. **(ағаш немесе темір табақ, мата, майлық).*** *Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім. Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе?*

	Басымызға кигеннің бәрі «бас киім» деп аталады. ***Дидактикалық ойын «Бас киім қандай пішінге ұқсайды?»*** *Парақта геометриялық фигуралар түріндегі қораптар сызылады, қалпақтардың силуэттік кескіндері пішіні сәйкес келетін қораптарға салынуы керек.* ***Дидактикалық ойын: «Шляпа»*** ***Шарты:*** *Жіп және қыстырғыш пайдалану арқылы, шляпадағы саңылаулардан жіпті өткізу, содан кейін шляпаның жиегіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын қыстыру.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»*** *-Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.*	*Қоян үйге кірді , олар бірге өмір сүре бастады.* *Кішкентай түлкі өтіп бара жатып. Ол терезені қағып:* *- Мына үйде кім тұрады?* *- Мен тышқанмын.* *- Мен бақамын.* *- Мен қоянмын.* *-Ал сен кімсің?* *- Ал түлкімін* *- Кел бізбен бірге тұр деді.* *. Төртеуі өмір сүре бастады.* *Қасқыр келіп, есікке қарап: Мына үйде кім тұрады деді?* *- Мен тышқанмын.* *-Мен бақамын* *- Мен қоянмын.* *- Мен түлкімін* *-Ал сен кімсің* *- Ал мен қасқырмын* *- Кел сенде бізбен бірге тұр деді олар!* *Қасқыр үйгекірді. Бесеуі өмір сүре бастады. олар ән айтады. Кенет қасынан епсіз аю өтіп бара жатыр. Аю үйді көрді, әндерді естіді, тоқтады да, қатты айқайлады:* *- Мына үйшікте кім тұрады?* *- Мен тышқанмын.* *- Мен бақамын.* *- Мен қоянмын.* *- Мен түлкімін* *- Мен қасқырмын* *-Ал сен кімсің?* *- Ал мен аюмын.*	 ***Дидактикалық ойын:«Аюға үй салу»*** *- Геометриялық пішіндерді ажыратып, үш аюдың қандай үйі болғанын анықтайық.* *Балалар үйдің схемалық бейнесіне геометриялық пішіндерді орналастырады.* ***«Үш аю» сергіту сәті.*** *Үш аю үйге келе жатты.* *(Аяқтан аяққа адымдап, денені тербету, қолдар сәл дөңгеленіп, дене бойымен төмен түсіру, аюдың жүрісі)* ***Аю әке үлкен еді*** *(қолды жоғары көтеру)* *Анам сәл кішірек (Тізеңізді сәл бүгіңіз, қолыңызды төмен түсіріңіз және аздап алшақ жүріңіз)*	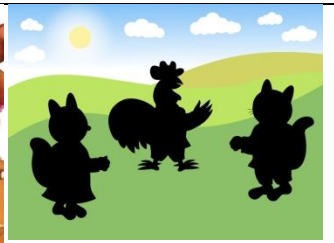 ***Дидактикалық ойын: «Мысық»*** *- Әтешті кім құтқарды? мысық.* *Қызғылт сары геометриялық фигураларды орналастыр мысықтың түсті фигурасы.* 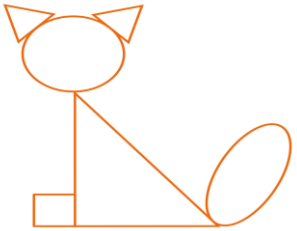 ***Дидактикалық ойын «Мысық пен әтештің үйі»*** *- Әтешті терезеге қойыңыз. Түлкі оған жете алмайтындай етіп жапқыштарды жабыңыз. Түрлі түсті түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Әтешке арналған бұршақ»*** *– Міне, қанша бұршақ өсті.*	*Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе №1.*** ***Батып кетеді, жүзеді*** ***.****Эксперименттерге арналған сықырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .*** *Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға түсіріп жібереміз.* *Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау* ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады.* *Буратиноға қайсы затты ұсынамыз?* *Өзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық.* *Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.*

	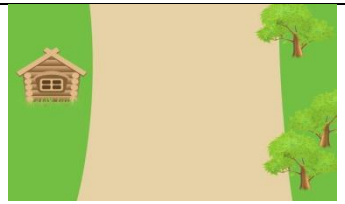 ***Дидактикалық ойын: «Бәліштерді орналастыр»*** *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себет саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз.* ***Сергіту сәті:«Жолда»*** *Балалар түзету жолымен жүреді. Олар туннельге енеді, орындық бойымен жүреді, бұдырлардан секіреді. («Қызыл телпек туралы» фильміндегі әнге).* ***Дидактикалық ойын:«Себет»*** *Балалар кәрзеңкеге бәліштер мен бөтелке май жапсырады.* ***Дидактикалық ойын:«Әжеге арналған пирогтар» мүсіні*** *Допты дөңгелек домалақпен мүсіндеп, оны тортқа тегістеп, салмасын салып, оны екіге бүктейміз, шеттерін қысамыз.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпек пен қасқыр»*** *Қызыл телпек қандай жолмен жүрді? Ұзын жол*	*- Бізбен бірге тұр!* *Аю ішке кіре алмай:* *«Ал мен сендердің үйшіктеріңнің жоғарғы жағында өмір сүргім келеді».* *- Иә, сен біздің үйімізді сындырасың!* *- Жоқ, мен оны сындырмаймын.* *- Ал, онда көтеріл!* *Аю төбеге шығып, жай отырды, кенет үй сықырлап, түгел құлады. Ішіндегілер жүгіріп шығып аман қалды. Олар бөренелерді тасуға, тақталарды кесуге - жаңа үйшік салуға кірісті. Үйшік бұрынғыға қарағанда жақсы салынған!* ***Дидактикалықд ойын: «Мұнара тұрғындары»*** *Балалар қайшымен тік сызық бойымен ертегі кейіпкерлерінің бейнелері бар қағаз жолағын қиып алады.* 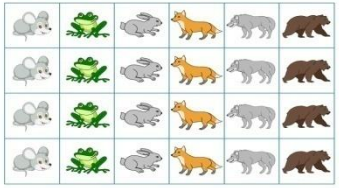 ***Дидактикалық ойын:«Біз мұнара салып жатырмыз»*** *Балалар тәрбиешінің үлгісі бойынша құрылыс материалынан үйшік құрастырады.*	*Және ұл.* *Ол ең кішкентай болды* *(Сылдырылдап жүгіреді)* ***Дидактикалық ойын:«Аюға арналған ботқа»*** *саусақ суреті* *-Аюларға арналған тәрелкеге ботқа салайық.* *Балалар пластилинның бетінде саусақ іздерін қалдырады.* ***«Үш аюды төсекке жатқыз» дидактикалық ойыны*** *- Аюлардың ұйықтайтын уақыты келді, оларды төсектеріне жатқызу керек: ең үлкен аю-әкесі - ең үлкен төсекке, аю-ана - кішірек төсекке, ал бала аю - ең кішкентай төсекке.*	*Бұршақ тауының үстіне корозды отырғызып, оны желіммен жабыстырыңыз. Ал енді біз саусақтарымызбен көбірек бұршақ саламыз.* ***«Әтеш» сергіту сәті*** *Балалар «Әтеш» әніне тізелерін жоғары көтеріп, қолдарын бұлғап бөлмені айналып жүреді.* ***Дидактикалық ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.* *Бұршақ ойындары* *- Бұл бұршақ.* *Ыдыстарыңда қанша бұршақ бар? Көптеген. Енді саусақтарыңмен біреуін алыңыз.* *Бұл не?Бұршақ.* *Түрлі-түсті қағаздарды алдарыңа алыңдар.* *Сіздің кілеміңіз қандай түсті?* *Ал сенде? Сенде? Бұл қағаз барқыт қағаз деп аталады.* *Қағаздың үстіне алақаныңызды, ал енді саусақтарыңызды жүргізіңіз.* *Бұл қағаздың аты есіңізде ме?* *Барқыт.* *-Ал біз бір уыс бұршақ аламыз.* *Бұршақты барлық саусақтарыңызбен және алақаныңызбен ұстаңыз. Бұл бір уыс деп аталады.* *Табақтарыңыздан бір уыс бұршақты алыңыз және оларды барқыт қағаз төсенішіне салыңыз. Мұнда біз*	***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ?* *Орманда өсетін ағаштардан* *Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма? (балалар топта ағаш заттар мен ойыншықтарды атайды және көрсетеді)* *- Ағаш деген не, ол не?* ***Ой дамыту*** *Ал балалар орманда өзін ұстау ережелерін білеміз бе?.* ***Дидактикалық ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды)* *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.*

	бойымен. Қызыл телпекті ұзын жолға қойыңыз. Қасқыр қай жолмен жүрді? Қысқа жолда. Қасқырды қысқа жолға қойыңыз. Қай жолдың жанында көптеген гүлдер өседі? Ұзын жол бойымен. Ал қысқа жолдың жанында қанша гүл өседі? Екі гүл. Қай жерде көбірек гүлдер бар? Ұзын жол бойында. 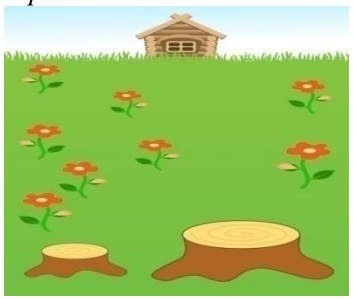 *Қасқыр мен Қызыл телпек жолда демалғысы келді - олар діңгекке отырды.Үлкен діңгекке не отырды? Қасқыр. Ал кішкентай діңгекке кім отырды? Қызыл телпек.* *Қарындашпен сурет салу* ***Дидактикалық ойын:«Әженің үйіне жол»*** *Қасқыр, Қызыл телпек жүріп бара жатқан жолдың бойымен қарындашпен сызу.*	*-Ал енді мұнара тұрғындары бізбен ойнағысы келеді.* ***Дидактикалық ойын: «Тышқанға мұнараға апаратын жолдар»*** *- Ал мұнараға әртүрлі жолдар апарады. Қанша трек? Екі. Бірдей тректер? Әртүрлі тректер - біреуі ұзын, екіншісі қысқа. Тышқан абдырап қалды, үйге тезірек жету үшін ұзақ жолмен немесе қысқа жолмен қай жолмен жүру керек? Балалар, қалай ойлайсыңдар? Иә, балалар, дұрыс, тышқанның үйге қысқа жолмен жүгіруі жылдамырақ, енді біз оған қысқа жолдың қай жерде екенін дұрыс көрсетуіміз керек. Тышқанды қысқа жол бойымен жылжытыңыз.* ***Дидактикалық ойын «Жәшікке тығылу»*** *Балаларға текшелер мен шарларды қолайлы пішіндегі тесіктерге салу арқылы қорапқа жасыру ұсынылады.* ***Сергіту «Батпақтағы бақалар»*** *Балалар музыка әуенімен су лалагүлінің жапырақтарымен жүреді, орындықтың бойымен жорғалайды, туннельге енеді.*	 ***Дидактикалық ойын: «Аюға арналған алжапқыш» маркаларымен сурет салу*** *-Аюдың жаңа алжапқышын өрнектермен безендірейік. Балалар алжапқыштың жазықтығына іздер қалдырады.* ***Түйме ойыны «Аю мен шарлар»*** *Аю қонжығына қалпақ тоқып берді,иоған жіп шарларын ашуға көмектесіңіз. Балалар екі өлшемді шарлардың түрлі-түсті шеңберлеріне сәйкес түймелерді орналастырады.* 	*тағы бір жаңа сөзді білдік - бір уыс. Алақаныңызды бұршақтың үстіне қойып, домалатыңыз. алға және артқа, айналмалы қозғалыста - шеңбер сызыңыз.* *«Қапшықты тарымен толтыр» жаттығуы* *- Балалар, қасықтарыңды алып мына дорбаларға мұқият тары салыңдар.* ***Тақпақтар*** *Оятпа, әтеш, сен бізді,* *Өзім де сездім, таң атты.* *Сенсіз- ақ білем мезгілді,* *Танимын енді сағатты* ***Мысық*** *Мынау тұрған мысық,* *Екі көзін қысып,* *Ұйықтап отыр маужырап,* *Сүт көжесін ішіп.* ***Түлкі*** ***Түлкі** деген құ ғой,* *Жүрген жері шу ғой.* *Жатып алып жағада,* *Іздегені ду ғой.* ***Сұрақ –жауап*** *Қандай ертегі үйрендік?* *Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?* *Балаларды мадақтау.* ***Қазақ тілі*** *(Маман жоспарымен)*	***Дидактикалық ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.* ***Дидактикалық ойын: «Орман не үшін керек?»*** *Орман – құстар мен жануарлардың мекені. Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді. Қазір қай мезгіл? Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады?* ***Дидактикалық ойын:«Белгілерді ата»*** *Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.] Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған. Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген? 1-бала.Күз мезгілі.күн салқын..... 2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резика етік ,.....*

	 Сергіту жаттығуы *Біздің алдымызда кең шалғын* *(қолды екі жаққа созу)* *Ал біздің үстімізде биік орман (қолыңды көтер)* *Қарағай сол жақта* *(қолдар солға)* *Оң жақта шырша* *(қолдар солға)* *Шулы орман* *(қолдарын бастың үстінде бұлғау)* *Кенет қатты күн күркіреді* *(алдыңда қол шапалақтау)* *Үйге тез жүгір* *(қолдармен бастарына «төбе» жасап, отыру)* ***Түйме ойыны «Әже көйлегі»*** *- Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Қолданба және саусақ суреті«Немереге арналған тәттілер»*** *Балалар суреттің фонына тәттілердің силуэт бейнелерін жабыстырады, содан кейін торттағы ақ нүктелерді саусақтарымен бояйды, олар жидектер.* ***Сұрақ-жауап*** ***Балаларды мадақтау.***	***Дид актикалық ойын:«Бақа»*** *Балалар бақаны жабыстырады, пластилиннен лалагүлдің өзегін жасайды, оны фонда басып, оған асқабақ тұқымының жапырақтарын жабыстырады.* ***Дидактикалық ойын: «Қоян өсімдіктері қырыққабат»*** *- Қоян өз бақшасында қырыққабат өсіреді. Қырыққабатты дұрыс орналастырыңыз: шағын шеңберлерде - кішкентай қырыққабатты салыңыз. Ал үлкен шеңберлерде - үлкен қырыққабат. Қандай қырыққабат үлкен, кіші немесе үлкен?* 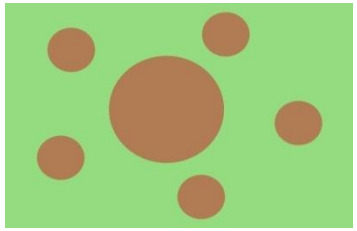 ***Түлкі «Бисер» түймелері бар ойын*** *- Түлкі жүгіріп келе жатқанда моншақтарынан айырылып қалды.* *Ол жылап:*	***Дидактикалық ойын: «Аюға арналған қалпақ»*** *Қонжықтың бубоны безендірейік, түрлі-түсті қысқыштары бар қалпақ.* *Балалар қалпақтағы бубон шеңберіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын бекітеді.* ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру. Арақашықтықтың сақталуына, нұсқаулардың орындалуына назар аударады.* *Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аударады.* *«Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.* *Негізгі бөлім.* *Шеңбер бойымен тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.* ***Б.қ.: «Жоғары –***		*3-ші бала. Құстар жылы жаққа.....* *4-ші бала. Жапырақтары түсіп жатыр.Жапырақтарды ң түсі.....* ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Ағаштар* *2-топ: Сары жапырақтар* *3-топ: жасыл жапырақтар* *4-топ: Бұтақтар* ***1-Топ:** А3 форматта ағаштарды құрастыру* ***2-топ:** Ағаш діңін бояу.* ***3-топ:** Ағаштың сол жағына сары жапырақтарды ермексаздан жапсыру.* ***4-топ:** Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру.* ***Қортынды*** *Ағаш жапырақтары күз мезгіліндегі қандай түске енеді?* *Балаларды мадақтау.* *«1-ден 5-ке дейінгі сандық ойындар мектепке дейінгі балалардың математикалық түсінігін қалыптастыру»вар.баг* ***№5 ҰІӘ*** ***Тақырыбы**: 1 саны мен цифры.* ***Мақсаты**: Балаларды 1 саны және цифрымен*

		Мазасызданады *Қане, балалар, түлкіге көмектесіңдер ме?* ***«Түлкі» саусақ суреті*** *Балалар түлкінің контурлық бейнесін бояйды.* 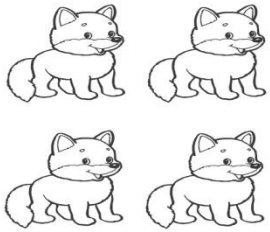 ***Қасқыр*** ***Қарындашпен сурет салу*** ***Дидактикалық ойын: «Қасқырға арналған кешкі ас»*** *- Балалар, біздің қасқырдың қарны қатты ашты. Ал ол малдың ешқайсысын жеп қалмас үшін оны тезірек өзіміз тамақтандырайық. (Балалар дөңгелек қағаздан жасалған тәрелкеге «пирожный» және «вермишель» суретін салады).* ***Дидактикалық ойын «Апандағы ау»*** *-Міне сурет. Онда не бар? Шырша, оның астында аюдың ұясы.* 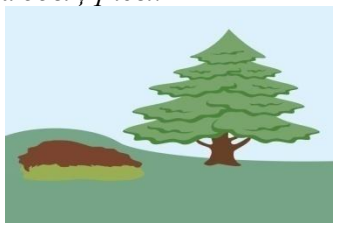 *- Күн шықты. Күнді*	***төмен»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** ***2.*** *Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***3.*** *Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу* *Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Доп қашты»*** ***4.*** *Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/* *Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:****«үйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып,*		*таныстыру. «Үлкен кіші» шамаларын, «көп бір» ұғымдарын дұрыс атаужәне ажырата білу дағдыларын бекіту. 1 саны және цифрын дұрыс жазуға жаттықтыру, балалардың зейінін дамыту.* ***Ұйымдастыру кезеңі. Қызығушылықтарын ояту.*** *Есік қағылып, хат тасушының білім ханшайымынан хат әкелуі..* *Хатты ашып оқу.* *-Геометриялық пішіндерді көрсету.* *Әр пішіннің артынан тапсырма орындау.* ***1-тапсырма****. Оң жақтағы кірпінің үстіне 1алманың, сол жақтағы кірпінің үстіне 2алманың суретін сал.* ***2-тапсырма****. Суретте екі-екіден тұрған заттарды қоршап сыз. Бір-бірден қай зат қалды?*

		қолыңызға алып, оны парақтың жоғарғы жағына салу. Аю серуендеуге шықты. (Балалар мәтін бойынша сәйкес силуэт суреттерін өңдейді). *- Аю ағашқа көтерілді. Кенет ол құлап қалды. Аю жылады: Аспанда бұлт пайда болды. Ол күнді жауып тастады. Ауа райы бұзылып, аю ұясында бүйіріне жатып ұйықтап қалды.* *- Осы кезде бұлттан жаңбыр жауды: «тамшы-тамшы-тамшы». Жаңбыр тамшылары сияқты саусақтарыңызды үстелге тырсылдату* *- Жаңбырдан кейін ағаштың қасында екі саңырауқұлақ өсті.* *Аю ұядан шығып, саңырауқұлақтарды жинады. Жаңбырдан кейін ағаштың астында қанша саңырауқұлақ өсті?* *Екі саңырауқұлақ.* ***Қарындашпен сурет салу*** ***Дидактикалық ойын: «Аюға арналған кешкі ас»*** *Табақтың шеңберіне балалар қоңыр түсті қарындашпен котлет шеңберлерін сызып, үстіне бояйды. Содан кейін қысқа штрихтар-макарондар сары қарындашпен салынады.* ***Міне Үйшік ертегісі***	*ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Негізгі қимылдарды орындау:* *I.* ***Допты қақпа арқылы домалату*** *(ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан кейін қақпадан өту. Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады.* ***2.Кедергілер арасынан «жыландай» жорғалап өту*** *(бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 модуль арқылы өту). Залдың қарсы жағына кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».*** *Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аудартады.*		 *-Дұрыс ,сан мен жылқы бір –бірден қалды.* ***1саны мен цифрын таныстыру.*** *Мені келсе білгің,* *Мен таяқша бірмін* *Барлық санға жол бастап,* *Ең басында тұрмын.* ***1 санымен таныстыру.*** *1 санын ауада жаздыру.* ***Сергіту сәті.*** *Бәріміз біргеміз,* *Оңға бір қадам, солға бір қадам.* *Шапалақ ұрамыз.* *Алға бір қадам, артқа бір қадам.* *Шапалақ ұрамыз* ***Дидактикалық ойын:«Бір санын тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар берілген сандардың ішінен қоршап* 1 2 3 1 4 1 5 6 *Қорытынды.* *Білім ханшайымының қандай тапсырмаларын орындадыңдар?* *Қандай цифрмен тансытыңдар?* *Балалар, сендер Білім ханшайымы жіберген барлық тапсырмаларды*

		Ұнады ма? ***Балаларды мадақтау.***			*орындадыңдар.Жарайсыңдар!* *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға үйрету, тәрбиелеу.* ***Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.***				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека № 17*** *«Күз көрінісін бақылау»*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру аясында табиғатқа қамқорлық таныту. ***Серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды,үйрету.* *Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну» Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түск іас	*Қауіпсіздік ережелерін ескерту.Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру –шаралары.	***№2*** *- Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *- Кереуетте жатып велосипед тебу.* *- Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№4*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3.* *"Құстаркөңілденіпжатыр" –қолдышапалақтау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарынсипау)* *Қайырлытаң, аяқтарымыз! (аяқтарынсипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті	***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.*	***-Күн туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *- Табиғат нешеге*	***Бауырсақ кіммен кездесті?*** ***Ойын барысы:*** *Музыка*	***Менің балаларым қайда?*** ***Ойын шарты:*** *Педагог*

(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*істеу керек? Ағаш, гүл егу - Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау - Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту - Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз? - Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу. Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз -Күн жылуын, жарығын береді. -Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді? -Сусыз тіршілік жоқ -Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	*Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз* ***Дидактикалық ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды,отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.* ***Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес*	*бөлінеді? -Тірі табиғат өсіп – өну үшін не керек? - Жарық, жылу , су,ауа. –Олар жылуды қайдан алады. –Күннің шуағы деген не?* ***Ой қозғау.*** *Ұжымдық жұмыс. Үлкен форматта салынған дөңгелекке күннің шуағын жапсыру.*	*жетекшісі «Бауырсақ» ертегісін және сол ертегінің кейіпкерлерін естеріне түсірулерін сұрайды. (қасқыр, түлкі, аю, қоян). Музыка жетекшісі осы аңдарға байланысты музыкаларды, мысалы аюдың музыкасын, төменгі регистрдан, ал қоянның музыкасын жоғарғы регистрдан ойнайды. Балалар музыканың қай регистрдан ойналғанын тыңдап, қай аңның музыкасы екенін тауып, сурет арқылы көрсетеді.*	*балаларға карточкада тауық, үйрек, күрке тауық, ит, мысық аналарын т.б көрсетеді, ал балалардың қолдарында кіші карточка (балалары) аудио қойылып, балалардан сұрайды, балалар әуенді танып не туралы айтылғанын ұғып керек карточканы көрсетеді*
Балалармен Жеке жұмыс	*Айлин Достық Ортақ мекен жер шары, Төбеміздe бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан*	*Аяна Тақпақ жаттау. Отан Е.Өтетілеуұлы Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел.*	*Ердаулет Санамақ Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз*	*Егорь Отан Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Сененбақыттарайды БаршамызғаҰлы Отан.*	*Саян Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем!*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				

Серуен	***Картотека №2*** *Күзгіжапырақтардыбақылау*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека № 17*** *«Күз көрінісін бақылау»*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбиелеу. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	***«Өнегелі 15 минут»*** *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналарға кеңес: *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : ***18.11– 22.11.2024 ж***

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Өнегелі 15 минут»«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №10 Дидадактикалық ойын: «Танып ал да, атын ата»*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 12 Дидактикалық ойын: «Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*	***Картотека № 16 Дидактикалық ойын: «Үйжануарлары»*** *Ойынмақсаты: Үйжануарларынолардыңде немүшелерін атау, суреттен өз төлдерін тауып қоя біледі.*	***Картотека № 17 Дидактикалық ойын: «Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.*	***Картотека № 18 Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды дұрыс қолдану жолдарын түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелерін ескерту.Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Біз табиғат қорғаушыларымыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұіә.* ***«Smart bala» жобасы -** «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Суреттер әлемі. Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау.****Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі.* ***Дидактикалық ойын: «Жемістерді жина»*** *Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз.* *– Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз.* *Тәрбиеші:* *-Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон).* *- Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады.* *- Эксперимент жүргізуді*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Сюжеттік суреттер қарау. Дидактикалық ойын: «Бақтағы егін жинау»*** *Шарты: кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандарды мұқият қарапшығу.* ***Ой қозғау.*** *Балалар жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрау.* *Балаларды топқа бөлу арқылы жеміс түрлерін шығармашылықпен көрсету.* ***1-топ:** Бақтағы ағаш макетін құрастыру.* ***2-топ:** Макетте салынған алма суретін мақта таяқшасымен бояу.* ***3-топ:** Шие ағашына шиені ермексаздан мүсіндеу.* ***4-топ:** Алмұртты қиып жапсыру.* ***Тәжірибе №1.*** *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді.*	***Қазақ тілі*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман **патшалығына** қонаққа шақырамын. Орман **патшалығы** өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы!* *Сендерді күтемін.! Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.)* *Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз* *- егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?* ***Балалар схема бойынша ережелерді атайды.*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз,*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Тыныштық сәті: (Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау)*** *Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер?* *-Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? -жаңбыр, найзағай, жел,жапырақтардың сыбдыры т.б* *-Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады.* *Осы естіген дыбыстарыңды, яғни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп көрейікші.* *Құммен сурет салу ережесін түсіндіру. құмды шашпаймыз, төкпейміз, азымызға салмаймыз.* ***Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамшысыт.б*** ***Тақпақ: Табиғат*** *Табиғат біздің анамыз,* *Жер–Ана біздің панамыз.* *Таза болсатабиғат* *Біз де аман боламыз.* ***Ой қозғау.*** *«Неге біз орманмен доспыз?*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия Ендеше мына пішіндерден автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ой қозғау.*** *Автобусты қандай пішіндерден құрастырдық? Түстері қандай?* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда негып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ****(екі*

	бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. *- Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз..* *Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар?* *Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас?* *1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ);* *2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші);* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл);* *4. Дәміне қарай.* *Тәрбиеші:* *-Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.* ***Қорытынды:*** ***Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.*** *Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.* ***Сергіту сәті:*** *«Бұл алма»* *Мынау алма! (тұру)* *Бұл (қолдар екі жаққа)*	*Педагог бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды.* *Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, айырмашылығын дәмін татуға үйренеді.* ***Қорытынды. Адамдар қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің ағзамызға пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы - барлық витаминдер оларда сақталады.*** ***Тәжірибе №2. «Тұқымдар қайда жасырылады?»*** ***Шарты:****: Балаларға өсімдік тұқымдарының қай жерде түзілетінін көрсету; олардың бір-бірінен көлемі, пішіні, түсі, құмырада жасалатын дыбыстары бойынша айырмашылығы; тұқым жинауды үйренуге көмектеседі. «Тұқым, жеңіл, ауыр, шашыраңқы, жасырыну» сөздерімен балалардың сөйлеуін белсендіру, есту қабылдауын дамыту.* ***Тәжірибе №3*** *Жүргізілу барысы: педагог*	*бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* *Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық* *Дидактикалық ойын:«Поезд»* *Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.* *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық?* *Түстері қандай?* *Вагондардағы орынымызға отырамыз.* *Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш* *Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол)* *Біз* ***Орман станциясына*** *келдік ! Вагондардан түсейік!* *Енді жолмен жүреміз* *Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз* ***орман үйіне*** *, сиқырлы дана орманға келдік!* *Балалар мына жалтыраған алтын*	*Ал бұл адамдарға не үшін қажет?* *Орман ережелерін білеміз бе?* ***Ереже*** *Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз.* *Орманда қоқыс қалдырмаңыз.* *Құстардың ұяларын бұзбаңыз.* *Құмырсқа илеулерін жоймаңыз.* *- Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз* ***Дидактикалық ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе № 1*** *Тәжірибе жасап көрейік, ағаш суға батады ма , жоқ па ? Біз үлкенді-кішілі 2 таяқшаны алып, суға саламыз.* *Балалар ағаш заттарды алып, бассейндерге су құйып, тәжірибе жасайды.* *Тәрбиеші : Не байқап тұрсыңдар?* *Олар суға батады ма, жоқ па?* *Балалар: жоқ.* *(Тәжірибе жасап, балалар қорытынды жасайды: ағаш суға батпайды)* *Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық?* *Балалар: Ағаш суға батпайды.*	*қолынмен аузын жауып)* *Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді.* ***Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар.*** *Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер.* *Жарайды.* *Балалар мына қалташаларды алып тапсырма орындаймыз* ***1-қалташадағы тапсырма:*** *Орман бізге не үшін керек?* *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.* *Жарайсыңдар!* ***2-қалташадағы тапсырма*** ***Дидактикалық ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды)* *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру*

	Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде) *Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз)* *Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз)* *Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз)* *Алма алу қиын (жоғары тартылды)* *Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)* *Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).* ***Тәрбиеші:*** *-Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық.* *-мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары).* *Тексерейік?* ***№1 тәжірибе.*** ***Түстер құпиясы.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?* *- Ол жолды қандай*	*топқа жаңғақ себетін әкеледі. «Балалар жаңғақ қай ағашта өседі? Ағашқа шишкілер не үшін қажет деп ойлайсыңдар? (тұқымдар оларда піседі). Педагог балаларға шишканы таратып, одан тұқым алу жолын көрсетеді. «Сіз үстелдегі шишканы мұқият қозғауыңыз керек, тұқымдар шишкадан ұшып кетеді»* ***Ой қозғау. Сұрақтар:*** *«Тұқымдар қайда жасырылды?* *Тұқымдар қаншалықты үлкен? Олар жеңіл немесе ауыр ма? Ағашқатұқым не үшінқажет? (тұқымнанжаңаағаштарөседі).* *Педагог балалардыңалдынатұқымсалынғаннауаныққойып, қайыңныңтұқымынтабудысұрайды. Сұрақтар: «Қайыңтұқымыжасырылған ба? (Жоқ). Оларқайда? (қайыңтұқымдарыбір-бірінежабысады, сырғажасайды). Олардысілкіпкөрейік. Не болады? (тұқымдаршашылады). Неліктеноларыдырапкетті ? (тұқымдарпіскен, оларжеңіл).* ***Тәжірибе №4*** *Педагог еңүлкентұқымдардытаңда*	*тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық.* *Балаларға тапсырма диді.* ***1-тапсырма:*** *Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар* ***Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?(Ағаштар .)*** ***2-тапсырма:*** *Менің патшалығым қалай аталады ?* ***(Орман.)*** *Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып ,* ***орманның*** *әуенін тыңдайық.* *Орман дыбыстары естіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) .* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме****(көрнекі үлгілерді пайдалану) .* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?****(Иә.) Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дидактикалық ойын: «Ретімен жаса»*** *Үстелде* ***ағаш***	*Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адамдар ағаштан суда қайық, кеме, көлік жасайды.* ***Тосын сәт.*** *Стол астынан конверт тауып алу.* *Тамашалау. Конвертті ашу.* *Ішіннен кеме суретері шығады.* *Балалар мына кеме суреттерін әсемдеу керек сияқты, не істеуге болады. Бояу керек сияқты.* ***Кемені бояу*** ***Тәжірибе № 2*** *Тәрбиеші : Ал енді келесі тәжірибе. Менде 2 стақан бар, ағаш пен әйнектен жасалған. Енді мен оларға доптар саламын. Әйнек стаканнан доп көріне ме? Ал ағаш стаканнан ше?* *Қортынды: Ағаш қалың болғандықтан ондағы зат көрінбейді. Әйнек мөлдір онан бәрі көрінеді. Бұл ағаштың тағы бір қасиеті .* ***Мына доптардың пішіні қандай?*** ***Түсі қандай?*** *Ендеше екі топқа бөлініп, екі допты мүсіндейміз.* *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру.* *Тәрбиеші : Балалар, шаршадыңдар ма? Біраз демалып алайық.*	*(болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***3-қалташадағы тапсырма*** ***Дидактикалық ойын:«Белгілерді ата»*** *Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.]* *Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған.* *Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген?* *1-бала.Күз мезгілі.күн салқын.....* *2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резинка етік ,.....* *3-ші бала. Құстар жылы жаққа.....* *4-ші бала. Жапырақтары түсіп жатыр.Жапырақтарды ң түсі.....* ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Ағаштар* *2-топ: Сары жапырақтар* *3-топ: жасыл жапырақтар* *4-топ: Бұтақтар* ***1-Топ:*** *А3 форматта ағаштарды құрастыру* ***2-топ:*** *Ағаш діңін бояу.*

	түспен қалдырды? *Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз* *- Аскөк сурет салады ма?* *- Иә* *- плюс қойыңыз. Қандай түс?* *- Жасыл* *- шеңберді жасыл түске боя.* *Енді пиязды қолданып көрейік.* *-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?* *- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ....* *Пияз сурет салады ма?* *- Иә* *- Плюс қойыңыз. Қандай түс?* *Жасыл* *- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!* ***№2 тәжірибе.*** ***Көкөністер қызылша, сәбіз*** *- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз ....* *Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу.* *- Сәбіз салады ма?* *- Иә* *-Олай болса, сәбіз салынған суреттің*	*удыұсынады.* *Әрбіртұқымбөлекөзүйінде жасырылады.* *Бұлүйқандай?* *Оларғақозғайық. Каштан тұқымынүрлеуге бола ма?* *Неліктен? (оларауыр).* *Тұқымныңпішініқандай?* *Оларқандайсезімде? (дөңгелек, тұтас).* *Дидойын:* *«Сылдырмақжасайық» ойынтапсырмасы – балалар тұқымныңәртүрінжекебан қағасалып, оныңшырылдағанынтыңда йды. Сұрақтар: «Қай банка еңшулы? Неліктен? (Каштан құмырасышулы, өйткенікаштан еңүлкенжәнееңауыр).* *Неліктеншыршатұқымдары бар құмырададыбыстарестілмейді? (оларкішкентайжәнеженеңіл).* *Қайыңтұқымықұмыраныңдыбысықандай? (қаттыемес).* ***Қорытынды:*** ***Әрбірөсімдіктіңтұқымғаарналғанөзүйіболады.***	***бөліктерінің*** *(тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін жапсыру.*** *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар* ***ағаш тәжін құрайды).*** ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?****(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман –*	*Аулада қарағай бар* *Ол аспанға қол созады. (аяқ ұшымен тұру)* *Оның жанында терек өсті,* *(қолдарын жоғары көтереді)* *Жел қатты соғып тұрды* *Барлық ағаштар қозғалып кетті. (алға-артқа еңкейуі.)* *Бұтақтары алға-артқа иіледі* *Жел оларды тербетеді, (қолдар бастан жоғары бұлғау)* *Жел тынды, ағаштар демалды.* ***Дидактикалық ойын: «Ағаш бөліктерін тап»*** ***Шарт:*** *Ағаш бөліктерін ретімен құрастыру.* *Неліктен ағаштарға тамыр керек? (тамақ үшін)* *Ағаштарды тірі деп айта аласыз ба? Иә, өйткені ағаштар өседі, қоректенеді, тыныс алады, көбейеді - бұл олардың тірі екенін білдіреді. Оларды қорғау керек.* ***Ал егер ағаштар мен гүлдер сөйлей алатын болса, олар бізге мынаны айтар еді:*** *«Орман әлемін сақтаңдар* *Бұтақтарды сындырмаңдар,* *Бізге су құюды*	***3-топ:*** *Ағаштың сол жағына сары жапырақтарды ермексаздан жапсыру.* ***4-топ:*** *Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру.* ***«Күзгі орман» әнін айтып бақшамаызға қайтайық.*** ***Қортынды*** *Ағаш жапырақтары күз мезгіліндегі қандай түске енеді?* *Балаларды мадақтау.* *«1-ден 5-ке дейінгі сандық ойындар мектепке дейінгі балалардың математикалық түсінігін қалыптастыру»вар.бағ* ***Тақырыбы****: 1 цифры.* *Жылдам – баяу.* *Үшбұрыш* ***Мақсаты****:1 цифры туралы білімдерін бекіту; «жылдам, баяу» ұғымдарын, әртүрлі өлшемдегі үшбұрыштар туралы білімдерін қалыптастыру.Көру арқылы есте сақтау дағдыларын дамыту; тапсырманы тиянақты орындауға тәрбиелеу.* ***Ұйымдастыру кезеңі.*** ***Миға шабуыл. Жұмбақ жасыру.*** *Таңғажайып кірпішті,* *Бір-біріне қаладым.*

	алдына не саламыз? *- Плюс* *Шеңбер қандай түсті болады?* *- Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың!* *- Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....* ***Сергіту сәті.«Бағбан»*** *Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді)* *Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу)* *Алма ағаштарын әкпен әктедік.* *(оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз)* *Біз қоршауды жөндедік.* *(балға соққыларына еліктейді)* *Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді)* *Сіз біздің бағбанға айтасыз* *Бізге сыйлық ретінде не бересіз?* *Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,.....* *(жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі).*		*біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* ***Дидактикалық ойын: «Суретшілер»*** Тербеледі ағаштар, *Алдымен* жел еседі. *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* *Құстар ұшып жүреді,* *Орман ішін аралап.* *Аю жүреді қорбаңдап,* *Түлкі жүреді құлаңдап* *Қасқыр жүреді жалаңдап* *Қоян жүреді секіріп* *Біз жай жүрейік демалып.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтары.)* ***Ендеше ағаштарымызға***	*ұмытпаңдар,* *Бізді баспаңдар» деп айтар еді.*	*Ұнамаса құлатып,* *Қайта-қайта қаладым.* *(Текшелер)* *Кезікті кербез сұлу,* *Бір жануар.* *Үстінде* *Екі тауы бар.* *(Түйе)* ***Суретпен жұмыс.*** *«Неше текше, неше түйе» көріп тұрсыңдар.* *Балалардың жауаптары.* *-Дұрыс бір түйе, көп текшелер.* ***Тосын сәт. Буратино келеді. Балаларға тапсырма әкелгенін айтады.*** ***Өткенді еске түсіру.*** *-Балалар сендер қандай цифрмен таныстыңдар.* *Балалардың жауаптары.* *-Мына сандар ішінен 1 санын бояңдар.* *Қоян мен тасбақа: «Пальмаға кім бірінші жетеді?» ойын.* 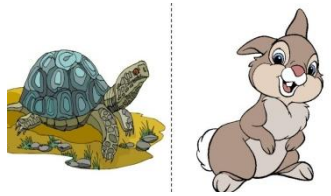 *– Сендер қалай ойлайсыңдар, не бірінші жетуі мүмкін?* *–Неге қоян бірінші жетеді деп ойлайсыңдар?* ***«Жылдам – баяу»***

	Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз. ***№3 Тәжірибе.*** ***Жидектер қарақат, таңқурай*** *- Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз.* *- Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз.* *- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?* *Балалардың жауаптары.* *-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.* *- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт*		***күзгі жапырақ саламыз ба ?*** *Мақта таяқшасы арқылы сары жапырақтар салу. Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***		***сөздеріне түсінік беру.*** ***3-топқа тапсырма беру.*** ***1 санын әртүрлі тәсілмен жазу*** *1 топ: Сіріңкемен 1 санын жазу* *2 топ: Таяқшамен 1 санын жазу* *3 топ: Ермексаздан 1 санын жазу* ***Сергіту сәті.*** *Қане балалар, тұрамыз, (мәтінге сәйкес іс-әрекеттер жасау)* *Бойымызды жазамыз.* *Балықтарға ұқсап біз,* *Жүзіп-жүзіп аламыз.* ***Дидактикалық ойын:*** *«Пішіндерді ажырату»* *Геометриялық пішіндерді сипаттау, салыстыру* *Ойын шарты: Екі бала шығып үшбұрыш пішінді, басқада пішіндердің ішінен табу керек.* 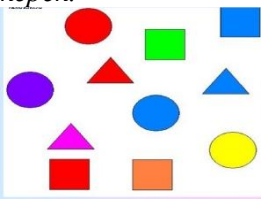 ***Қорытынды.*** *- Біз қандай санмен таныстық?* *- Кім өз денесімен 1 санын көрсете алады?* *- Балалар Буратино сендерге өте разы болып рахмет айтып*

	аламыз. - Жарайсың! *- Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен?* *Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық.*				*жатыр.* *Мадақтау*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу* *Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.* *Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды түсіндіру.* *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру., тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.****"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3.* *"Құстаркөңілденіпжатыр" –қолдышапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп шілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, жаттығу жасау, киіну. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				

Бесін ас	*Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жасай алады. Еркін ойын Жанама бақылау*	***Мнемотехника әдісі Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалар киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе алады.. Еркін ойын Жанама бақылау*	***технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындарда сұрақтарға жауап бере алады. Сұрақ-жауап Еркін ойын Жанама бақылау*	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр» Мақсаты:балалар тазалық туралы түсінеді. Ірі құрылыс материалдарымен ойындар. Еркін ойын Жанама бақылау*	***Кел, тыңдайық ертегі. «Балапандар» ертегісі Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата біледі. Еркін ойын Жанама бақылау*
Балалармен жеке жұмыс	*Саянға «Зат неге ұқсайды?» Мақсаты: Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту.*	*Айлинге Түрлі түсті жолақшалар. Мақсаты: Балаларды ұзын – қысқа , түрлі – түсті жолақшаларды ажырата білуге үйрету.*	*Ердаулетке «Кілтті тап» Мақсаты: Балаларды түстерді , геометриялық пішіндерді ажырата білуге үйрету, көру , ойлау қабілеттерін арттыру.*	*Егорьға «Қажет суретті тап» Ойынның мақсаты: Үлкен және кіш ұғымдарын түсіндіру. Үлкен-кіші заттарды топтауға үйрету.*	*Аянаға «Көжекті жасыр» Мақсаты: Төрт мүмкіндіктің ішінен екі берілген нысанды таңдауға үйрету.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» -Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : *25.11 – 29.11.2024 ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерді бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анамен бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы әңгіме жүргізу, кеңес беру.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үс тел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №13*** ***«Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №15*** ***Танып ал да, атыната*** *Мақсаты: заттыңтүр-түсін, пішінін, атынатауғажаттықтыру ;* *сөздікқорынмолайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары»*** *Ойын шарты: Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олартуралымейірімдісөзде райту.*	***Картотека № 17*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққатәрбиелеу.*	***Картотека № 18*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, бала тілін дамыту.*				
	Жабырқауды білмейміз, *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,*	*Армысың, шапағатты,* *Күн ана* *Армысың қайырымды,*	*Бақшамызға барғанда* *Жолыққан бар жандарға.* *Ертемен ақ пейілмен,*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым*	*«Арайлап таң атты»* *Арайлап таң атты,* *Күн шуағын шашты.*

	Үлгі аламыз жақсыдан.	*Аспан ана* *Армысың мейірімді,* *Жер ана* *Армысың менің достарым.*	*«Қайырлы таң» деймін мен*	*Арайлап атқан күнге.*	*Сәлем күн, сәлем жер* *Сәлем достар* *Бәріміз бірге болайық.*
Білім беру Ұйымының Кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында ұйә.*				
	Дене шынықтыру: *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** ***(Маман жоспарымен)*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізге хат келіпті. Тындайық. Аудио дыбыс. «Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткені, құстар үшін сіздер таптырмайтын жақсы достарсыңдар. Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын өшіріңдерші!»* *Хат қайдан келді?* *Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайшы қарғадан келді* *Құстардың ұшуына көмектесеміз бе?* *Біздің біліміміз бен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын.* *Хатты тағы оқу.* *«Кар-Карр! Зұлым сиқыршы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Ненің даусы»*** *Шарты: Үнтаспадан құстардың дауысын тыңдату.* *Үнтаспадан үй құстарының дауысын тыңдату.* *Сұрақ- жауап.* *-Әтеш пен тауықтың суретін көрсетіп, олардың дене бітімі, ұқсастықтары мен ерекшелігі туралы сұрақтар қою.* *-Әтеш қалай дыбыстайды?* *- Ал, тауық ше?* *(Әтеш шақырады: “коо-ка-ре-ку.”)* *Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.»)* *- Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.)* *Тауық балалары қалай*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Ертегілер әлемі*** *Балалар сендерге ертегі тамашалаған ұнай ма?* ***«Дауыс іздеген балапан» сурет көрсету арқылыертегі желісін түсіндіру.*** *Ертеде Шөптің үстінде бір жұмыртқа жатады.* *Музыка әуеніне көбелектер мен гүлдер билейді.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Гүлдерге көбелектерді қондыр»*** ***Шарты:*** *Қызыл, сары, жасыл гүлдерге түстеріне сәйкес көбелектер жапсыру.* *Бидің соңында жұмыртқа жарылып балапан шығады.* *Көбелектер мен гүлдер*	***Қызығушылықты ояту*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Ненің даусы?»*** *Дыбыс шығып есіктен тауық кіреді. Балалар бізге не келді?* *Тауық сендерден көмек сұрап келіпті* *Ол өзінің балапанын жоғалтып алыпты. Көмектесеміз бе* *Тауық балапанын іздеп шарашап қалыпты* *- Балалар тауық не жегенді жақсы көреді? Олай болса тауыққа жем берейік. Мында тары мен бұршақ араласып кетіпті. Тауыққа тарыны тауып берейік. Саусақ моторикасына арналған* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Тары жинаймыз»*** *(қалташада тігілген бұршақ пен тарыны айыру)* *Саяхатты хабарлау. Тауықтың балапанын іздеуге жолға шығамыз. мына жерде өзен ағып жатыр екен, қалай өтеміз?* ***Балалар: Көпір саламыз.*** Үлкен дөңгелек тастардан балалар үлкен дөңгелек пішінді жинастырып	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** ***(Маман жоспарымен)*** ***Қызығушылықты ояту.*** *- Балалар сендер ертегі тыңдағанды ұнатасыңдар ма?* *- Олай болса қазір қиял-ғажайып еліне саяхаттаймыз. көзімізді жұмып 1,2,3 деп санаймыз.Сиқырлы әуен ойналады.* *- Балалар біз қиял-ғажайып еліне жеткен сияқтымыз, көзімізді ашайықшы.* *- Сендер тыныш отыра тұрыңдар, мен барып мына тұрған үйшікті қағып көрейін.* *- Тук-тук, кім бар екен?* *- Мен бармын.* *- Сіз кімсіз?* *- Мен қиял-ғажайып еліндегі ертекші әжеймін.* *- Ооо, жақсы болды ғой. Біз "Үй құстарына" байланысты ертегі тыңдағымыз келеді.* *- Олай болса мен сендерге "Екі әтеш" ертегісін айтып берейін.*

	орындасаңыз, сиқыршылық жойылып, құстар ұша алады. ***Бірінші конвертті қандай санмен іздейміз?*** *Құстарды үркітпеу үшін біз тыныш, аяқтың ұшымен барамыз* ***№1 конверт*** ***Дидактикалық ойын: «Қыстап қалатын құстарды тап»*** *Магниттік тақтаға әртүрлі құстардың суреттері ілінеді. Балаларға тек қана қыстап қалатын құстарды таңдап, оларды ағаштарға жапсыру. Жапсырған құстарды атау.* *Неліктен бұл құстар қыстап қалатын құстар деп аталады?* ***Конвертті қандай санмен іздейміз?*** *«Қаздар болып ұшайық» Балалар сапқа тұрып, әуен бойынша залды айналып ұшады.* ***№2 конверт*** ***Дидактикалық ойын: «Қоныс аударатын құстар»*** *Конверттен қиынды суреттерді алып қоныс аударатын құстарды құрастыру.* *Неліктен бұл құстар қоныс аударатын деп аталады? Күзде олар*	*аталады?* ***Шөже.*** *-Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз?* ***Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру»*** ***Сергіту сәті.*** *Әтеш ерте оянып,* *Жан-жағына қарады.* *Шынықтырып денесін,* *Қанаттарын қағады.* ***Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап»*** *Шарты: Сурет бойынша құстардың көлеңкесін тауып қоя білу.* 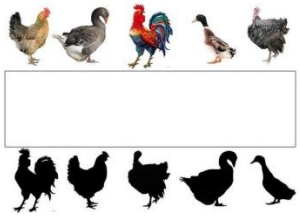 ***Дидактикалық ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***№1 тәжірибе «Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»*** *Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. - жұмыртқаның түсі қандай?* *-жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша).* *-жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па?* *Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз.* ***Шығармашылық бұрыш. Балаларды 2 - топқа бөлу.***	*балапанға : Ой қандай сап-сары балапан* 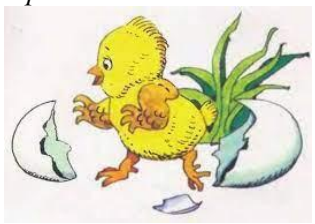 *Қайырлы таң, туған күніңмен деп құттықтайды да ұшып кетеді.* ***(Балалар айтылған сөздерді қайталау)*** *Балапан: Шиқылдайды: Шиқ! Шиқ! Шиқ!* *Ортаға қарға ұшып келеді, Қарғаныңбаласы: Карр! Карр! Карр! Мынау не шиқылдапжатқан.* *Даусың қандай жаманеді , ешкімдеестімейді.* *Дауысменіңкі сияқты болу* *керек, тыңдашы Карр! Карр! диді* *Балапан: Шиқ! Шиқ! Мен ондай дауысты қайдан алам, оны саған кім үйретті?* ***(Балалар айтылған сөздерді қайталау)*** *Қарғаның баласы: Анам үйретті.Сол кезде қарға Карр! Карр! деп ұшып келіп баласын алып кетеді.*	көпір құрастырады. *Судың түсі қандай?* *Балалар: Судың түсі көгілдір* Судан қолды белге қойып өтеміз. Мына судың жиегінде балапандар шалғынға құлап қалыпты қане оларға көмектесіп тауыққа берейік. **Ой қозғау** Үлкен форматтағы шалғынның суретіне қиылған балапандарды тауықты қасына жапсыру. ***Т. Волгинаның «Балапандар» әні.*** ***Ертіп сары балапандарын*** ***Айдарлы әсем шықты тауық.*** ***«Кетпеңдер ұзап, балапандарым»,*** ***Қыт-қыт, - дейді ауық-ауық.*** *Сұрақ-жауап* *-Тауық балапандарына не деді?* *Бізде үлкендерден алыс кетіп қалуымызға болмайды екен.* *Тауықтың балаларға рақмет айтуы.* ***Шығармашылық орта.*** ***Дидактикалық оын: «Балапанға дос тауып бер»*** *Балапандарды мақта таяқшасымен бояу.* ***Дидактикалық ойын: «Балапандарды***	***Технологиясымен жұмыс.*** *("Екі әтеш" ертегісін айтып береді)* *- Балалар ертекші әжейдің ертегісі сендерге ұнады ма?* *- Сіздің ертегіңіз бізге қатты ұнады.* *Біздің балалар өнерлі екенін көрсеткісі келеді. Олар сізге екі әтештің суретін салып берсін. Дайын әтеш суретін бояу.* ***1-ші әтеш қызыл.*** ***2-ші әтеш сары.*** ***Рақмет балалар керемет.*** *Енді біз өз елімізге оралайық. Рақмет сізге, ертекші әжей.* ***Сауболыңыз!*** ***- Сауболыңдар балалар!*** *- Балалар біз елімізге оралу үшін тағы да көзімізді жұмып 1,2,3 деп айтуымыз керек. (Сиқырлы әуен ойналады)* *- Балалар көзімізді ашсақ болады. Елімізге келдік.* ***Ой қозғау.*** *- Біз жаңа қай жаққа саяхаттап келдік?* *- Ол жақта кім бар екен?* *- Иә. Ертекші әжей бізге қандай ертегі айтып берді?* *- Ертегінің ішінде*

	жылы климатқа ұшып кетеді, ал көктемде олар оралады. ***Ой дамыту.*** *Кейбір құстар түнде, басқалары күндіз ұшып кетеді екен. Бірақ ұшу алдында олар сынақтық рейстерді жасайды, әдеттегіден көп тамақтанады, май жинайды - ұшу кезінде тамақ ішетін жер жоқ. Ұшу кезінде оларды жұлдыздар басқарады, ал егер аспанды бұлт басып, жұлдыздар көрінбесе, онда олар Жердің магниттік тербелістерін басқарады.* ***«Құстар неге көңіл бөледі?» ойын жаттығуы.*** ***№3 конверт*** *Көктемде құстардың атқаратын істері көп, Көктемде құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.)* *Иә, құстар балапандарға қамқорлық жасайды.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды?* ***(Құстар адамға пайдалы)*** *Олар табиғатқа қандай пайда әкеледі?* ***(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қорғайды)*** *Балалар фонограммамен*	***1-топ:*** *Дайын трафареттен тауықты сары түске бояу.* ***2-топ:*** *Қиынды үлгілерден жұмыртқа құрастыру.* *Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме?* ***Тәжірибе №2*** ***«Шикі жұмыртқаның құрамы»*** *Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды.* *Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай?Оны сындырып көрейік.* *Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бізге аздап демалу керек.* *Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды*	*Балапан: Шиқ! Шиқ! Ия даусың жуан болған қандай жақсы, барлығы естиді, ал мен ондай дауысты қайдан алам, қой іздейін дейді.* *Музыка әуенінебақаларбилейді.* *Балапан: Шиқ! Шиқ! Қайырлы таң* *Бақалар : Ква – ква Қайырлытаң* *Балапан: Шиқ! Шиқ! Сендер мені өздерңнің дауыстарың сияқты жуан дауыс шығаруға көмектесіңдер ші.* *Бақа: Ква – ква : Балақай сен асықпа өз дауысыңды табуың керек.* *Бақалар секіріп кетеді.* ***(Балалар айтылған сөздерді қайталау)*** *Балапан: Шиқ! Шиқ! Енді жуан даусыты қайдан табамын.* *Муызыка әуенімен мысық балаларымен ойнап жатады.* *Балапан: Шиқ! Шиқ! Кешіріңіздер менің дауысымды жуан етуге көмектесіңіздерші.* *Мысық: Мяу! Мяу! Саған осы дауыс қалай, менің балаларым мені жақсы*	***тамақтандыр»*** *Ермексаздан сопақша пішінде дән жасау* ***Тауықтың балапаны*** ***Ертай Ашықбаев*** *Бұл балапан қандай мықты,* *Жұмыртқаны жарып шықты.* *Шыға салып ерінбеді,* *Жемін өзі теріп жеді.* *Қондырып ап алақанға,* *Жем беремін балапанға* ***Саяхаттан қайту*** ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Қайда бардық, неге көмектестік* ***Қазақ тілі:*** ***(Маман жоспарымен)***	*қандай кейіпкерлер бар екен?* *- Иә, дұрыс айтасыңдар. Әтеш, балапандар үй құстарына жатады.* *- Тауық, үйрек, қаз, әтеш - бұлардың бәрі үй құстары деп аталады.* ***Түсініктеме бөлімі*** *- Мынау тауық. Шұбар түсті тауық екен. Міне мынау жұмыртқасы.* *- Ал мынау-үйрек. Үйректің түсі жасыл екен. Бұл құстар суда жүзгенді ұнатады.* *- Мынау-қаз. Қаздың мойны, тұмсығы ұзындау болады. Ал мынау қанаттары.* *- Мынау - әтеш. Мына әтештің түсі қара екен. Әтеш тауыққа қарағанда үлкендеу болады.* ***Дидактикалық ойын: «Әтеш пен тауық»*** ***Шарты: Әтешпен тауықты құрастыру. Әтешті ағаштың үстіне құрастыру.*** *- Балалар, үй құстары жеммен қоректенеді. Олар көктемде балапан басады.Үй құстарының пайдасы көп: жұмыртқасын, етін адамдар тағам ретінде пайдаланады, жүнінен жастық, көрпе*

	әуенге залды айналып ұшад. Біз 4 ші конвертке ұшамыз. ***№4 конверт*** ***Дидактикалық ойын: «Төртіншісі артық»*** ***АҚТ технологиясы.*** *Слайдта әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдап, өз таңдауын ауызша негіздейді.* *Көгершін, қарлығаш, жұлдызқұрт, көкек.* *Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс.* *-Жұлдызша, қарға, ләйлек, тырна.* *-қаршыға, қараққұйрық, тоқылдақ, бұлбұл.* ***Шығармашылық жұмыс. Осы құстардың ішінен қыстап қалатын құстарды трафарет арқылы бояу.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** *Тақылдатып,Мазаны ап,* *Ағаштарды тазалап,* *Ормандарды емдейді,* *Зиянкесті жазалап.* ***(тоқылдақ)*** *Талдың басында,* *Жемі бар қасында.* *Там тұрсаялы,* *Достарғааялы.* ***(Құсұясы)*** *Қаратүстіқарқылдақ,* *Ұшып-қонып жалпылдап.* *Қоқыстардышоқиды,* *Жеміздейді там-*	*ұсынамын, ал мен тауық боламын.* ***Сергіту сәті (денешын) «Менің балапандарым» (музыкалық сүйемелдеумен)*** ***Дидактикалық ойын: «Тауық балапандарын іздейді»*** ***Балаларды 2-топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Салынған тауық суретінің қасына балапндарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Балапандарға ермексаздан жем жасау.* ***Шұбар тауық*** ***Ұлықбек Есдәулетов*** *Шұбар тауық мүлдем,* *Жолатпайды барса.* *Ұясында жүрген* *Балапаны қанша?* *Балапанын тауық* *Қызғанады жаман.* *Қанатымен жауып,* *Санатпайды маған.* ***Қорытынды*** *–Бүгінгі ұіә не жайлы сөз болды?* *–Олардың бәрін бір сөзбен қалай атаймыз?* *–Үй құстары бізге қандай пайда келтіреді?* *Балаларды мадақтау.* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: «Шалқан» (орыс халық ертегісі)*** *Саусақ театры арқылы сахналау.* ***ҰІӘ өтілу барысы*** *Ертеңгілік шеңбер*	*естиді, кәне айта ғой, қайтала!* ***(Балалар айтылған сөздерді қайталау)*** *Балапан: Шиқ! Шиқ! Жоқ болмайды маған бұл дауыс ұнамайды.* *Мысық: Олайболса сен анауитке бар.* *Балапан: Шиқ!* *Шиқ! Сәлеметсіз бе!* *Ит: Р- Р- Р! Сәлеметсіңбе, не болды?* *Балапан: Шиқ! Шиқ! Меніңдаусымдыжуанеткім келеді, сізсияқтықатты сөйлесем деймін, үйретіңізшімені.* *Ит: Жарайдыүйретейін, мен сйяқтыүйдіүйдіқорғаптұрасың Гав – гав- гав, ал енді сен айт .* *Балапан: Шиқ! Шиқ! Кешіріңіз болмайды екен! Алдынан қаз шығады.* *Қаз: Га- га га! Мынау недеген сұмдық кішкентай балалар анасыз*		*жасайды. Сол себептен адамдар үй құстарына қамқорлық көрсетіп, асырайды. Қора жасайды, ұя салады, жем береді, ыдысқа су құйып береді, ұя маңын тазалайды, балапандарына да қорек беріп, көмек көрсетеді.* ***Дидактикалық ойын: «Құстарды тамақтандырамыз»*** ***Ермексаздан дәндер жасау*** *- Енді балалар осы үй құстарын көрдік, енді олардың сендер сияқты кішкентай балапандары болады, солармен танысайық.* *- Тауық - балапан,* *Қаз- мамыр,* *Үйрек- шүрегей деп аталады.* ***- Балалар үй құстарының дыбысын салу арқылы тілімізге жаттығу жасайықшы.*** *- Тауық қалай дыбыстайды?* *- Үйрек қалай дыбыстайды?* *- Қаз қалай дыбыстайды?* *- Әтеш қалай дыбыстайды?* ***- Балалар, үй құстарына байланысты тақпақ білеміз бе?***

	тұмдап. ***(Қарға)*** *Бірақсөзбіледі, Өзатыонысы. Соны айтыпжүреді. Жәнежоққонысы.****(Көкек)*** *Балалар, енді келесі тапсырманы іздейік. Ой, қандай шалшықтар, аяғымыз суланбауы үшін шалшықтарды кесіп өту үшін аяғымызды жоғары көтереміз.* ***Конверт нөмірі №5.*** *«Құстарды қорғау ережелері»* ***Құстардың сиқырын кетіретін кез келді.*** *құстарды қорғау ережелерін айтып берейік. Балалар құстар суреттерінен сөз тіркестерін айтады. Сіз жәндіктерді жоя алмайсыз, өйткені құстар жәндіктермен қоректенеді. Сіз ұяларды бұза алмайсыз, өйткені құстар оларда балапандарын шығарады. Құстарды атпаңыз, өйткені сіз оларға зиян келтіре аласыз.* *-Ура! Біз жетістікке жеттік! Сіз барлық сынақтардан өттіңіз. Сиқыршының зұлымдық сиқырын жойды. Құстар*	***«Сәлемдесу»*** *Күлімде, күн күлімде, Кешегіндей бүгінде, Қанат қақсын көгершін.* ***II. Қызығушылықты ояту.*** *Айгүл қуыршақтың келуі. -Балалар менде сендер сияқты балабақшада болғым келеді. Менімен дос боласыңдар ма? -Сендер көп ертегі білесіңдер -Ал,мен ешқандай ертегі білмеймін Балалар Айгүлмен дос боламыз ба? Ол осы топта қаласын ба? Ендеше Бәріміз бірге Шалқан ертегісін тамашалайық.* ***Дидактикалық ойын: «Қандай ертегі?»*** *Шарты: Суретте көрсеткен ертегіні атау* ***III. Ой дамыту. Ертегі кейіпкерлерін саусақ театры арқылы көрсете отырып, түсіндіру.*** *Ертегі желісінен сұрақтар қоя отырып жауап алу. -Ата не екті? -Шалқан қалай өсті? -Ата неге көмек сұрады? -Көмекке кімдер келді?* ***Дидактикалық ойын: «Ретімен қоямыз»*** *Шарты: Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.*	*қыдырыпжүрген Ш- Ш- Ш-Ш! Қайда жүр кәне!* *Балапан барып ағаштың түбіне тығылады, қаз қаңқылдап кетеді. Балапан ағаштың түбінде қорқып отырғанда жылаған лақтың дауысы естіледі, Балапан: Шиқ! Шиқ! Сен неге жылайсың! Лақ: Мә- мә ! Мен анамнан адасып қалдым, таба алмай жүрмін, қорқып тұрмын. Балапан: Шиқ! Шиқ! Сенің дауысың жуан ғой сені анаң тауып аладыжылама. Лақ: Мә - мә! Ал сенің анаң қайда? Балапан: Шиқ! Шиқ! Менде ешкім жоқ!* *Лақ: Мә - мә! Жоқ барлығымыздың да анамыз бар, сенің де анаң іздеп жүрген шығар жүр бірге іздейік. Ағаш түбінен*		***Тауық туралы.*** *Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неткен қақсауық, Аяп жүрсем тауықты. Бір жұмыртқа тауыпты.* ***- Жарайсыңдар! Енді үйрек туралы тақпақ айтайықшы.*** *Үйрек айтты га-га-га, Шыға алмаймын жағаға. Су іздесең мұнда кел, Самал жел бар мұнда да. - Енді қаз туралы тақпағымызды айтайық. Қазым, қазым, қаңқылда, Көлде жүзіп салқында, Жем шашайын жейсің бе? Кәмпит берші дейсің бе? Жоқ, жоқ, жоқ Кәмпит тәтті, болмайды ас. Арпа менен бидай шаш. - Өте тамаша! Балалар бағанадан бері ертегі тыңдап, үй құстарымен және олардың балапан-дарымен таныстық,үй құстарына байланысты тақпақ айтып шаршаған боларсыңдар. Қәне, бәріміз ұйықтап демалып алсақ қалай қарайсыңдар? (Балалар ұйқыға*

	ұшатын болды. *Құстардың дауысы аудио.* *Құстар әбден шаршап, қарны ашқан секілді.* *Оларға жем берейік.* ***Ермексаздан құстарға жем жасау. Жемсауытқа салу.*** *Кар-Карр! Рақмеет балалар!* *Сау болыңдар* ***Рефлексия*** *- Бүгін зұлым сиқыршыдан нені құтқардық?* *Біз қоныс аударатын құстар туралы және қыстап қалатын құстар туралы не білдік?* *- Тапсырмалардың қайсысы сізге қызықты болды?*	*Айгүл қуыршақтың рақмет айтып топ балаларымен қалуы.*	*тауық пен ешкі шығады.* *Ешкі баласын алып кетеді* *Тауық: Сен қайда болдың?* *Балапан: Шиқ! Шиқ!* *Маған қарға дауысың жаман деген соң мен өзіме жуан* *дауыс іздедім,* *кешір мама!* *Тауық : Ақымақ балапаным ау, мен бір сәтке кетіп сені жоғалтып алдым ғой.* *Сен менітыңдажәнеестесақта .* *Сеніңдауысыңныңжуанжің ішкеболуындаешқандаймән жоқ, еңмаңыздысы сен өзіңнің даусың бар диді.* *Балапан: Шиқ! Шиқ!* *Түсіндім бұл менің даусым* *Сұрақ – жауап* *Балапанға не көмектесті?* ***Дидактикалық ойын: «Балапан мен лақ»*** *Балаларды топқа бөлу* ***1-топ:*** *Дайын балапанның суретін бояйды.* ***2-топ:*** *Қиынды суреттерден лақ құрастырады,* ***3-топ:*** *Балапанмен лаққа ермексаздан жем жасап беру.* ***Қортынды***		*кеткенде, топқа "Ку-ка-ри-кукук" - деп әтеш кіреді.)* *- Сәлеметсіңдер ме, балалар!* *- Балалар мені танидыңдар ма?* *- Жарайсыңдар! Мен сендерге бүгін қонаққа келдім. Әдемі болып кетіпсіңдер!* *- Балалар сендердің түрлеріңе қарасам қатты шаршаған сияқтысыңдар.* ***Қәне бәріміз орнымыздан тұрып, сергіту жаттығуын жасап алайық.*** *- Мен қазір жем іздеймін, көп жем тапсам сендерді дауыстап шақырамын. Сол кезде барлығың келіп, жемді теріп алыңдар.* ***Дидактикалық ойын: «Дән жинаймыз»*** *- Жарайсыңдар! Сендер ойын ойнағанды ұнатасыңдар ма? Олай болса мен сендерге ойын әкелген болатынмын.* ***Ойынымның шарты:*** *Мына тақтаға қараңдаршы, бұлар бағана "Екі әтеш" ертегісіндегі әтештер ғой. Екеуі жұлысып үстіндегі мамықтары түсіп қалыпты. Соны екі топқа бөлініп*

			Ертегі ұнады ма? Қандай кейіпкерлер бар? (келесі ұіә ертегіні сахналауға дайындау)		*мамықтарын жабыстырайық.* ***Дидактикалық ойын: «Әтешті әсемдейміз»*** *Балаларды топқа бөлу. - Жарайсыңдар, өте тамаша, біреуі шұбар, біреуі ақ әтеш болды. Үстіндегі мамықтарын сипап көріңдерші. Менің мамықтарым сияқты жұмсақ, үлпілдек болды. Енді екі әтеш тату болатын болды. - Әтеш біздің де саған арналған тақпағымыз бар.* ***Қәне балалар бәріміз орнымыздан тұрып, "Әдемі әтеш" деген тақпағымызды айтып берейікші:*** ***Әдемі әтеш,*** *Таң атпай тұрыпты, Ойқастап жүріпті, Жан-жаққа қарапты, Айдарын тарапты. Рақмет сендерге балалар! Сауболыңдар!*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен барысында экологиялық мәдениетті қалыптастыру аясында, табиғатты бақылау. ***Серуен картотекасынан*** *Қауіпсіздік ережелері –* ***серуен кезінде бала қауіпсіздігін бақылау.***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету.* *Үнемді тұтыну - суды үнемді тұтыну. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				

Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру –шаралары.	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Дидактикалық ойын:*** ***«Құлыншақты дұрыс қой»****Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ).* *Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер.* *Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну* *– Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба?* *- Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма?*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Жол картасын бейнеле»*** *(үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата)* ***Шарты:*** *Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу.* *Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде.....* ***Санамақ*** *Бір дегенім-бөрік* *Екі дегенім-етік* *Үш дегенім-ішік* *Төрт дегенім-тымақ* *Бес дегенім-байпақ*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,* *Дөңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім шешеді?* ***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Дөңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?*	***Ой дамыту.*** *Оң, сол, астында, үстінде ұғымдары туралы түсінік беру.* *Мысалдар келтіру.* ***Балаларды түстер бойынша топқа бөлу.*** *1-топ қызыл түс* *2- топ көк түс* *3-топ жасыл түс.* *Әр топқа тапсырма беру.* *Тапсырма шарты: шашылып жатырған ойыншықтарды түстеріне қарай сөрелерге орналастыру (жоғарыға қызыл ойыншықтар,ортасына жасыл ойыншықтар, астына көк түсті ойыншықтар)*	***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Шарты: Ұзын –қысқа ұғымы туралы түсінік беру.* ***1-тапсырма:*** *Балалардың суреті.* *Кімнің бойы ұзын .* 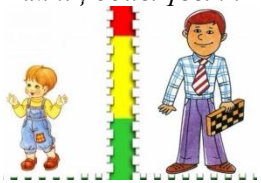 ***2-тапсырма*** ***Ұзындығына қарай салыстыру*** *«Жылан және жұлдызқұрт* ***Өз беттерінше жұмыс.*** *1-топ. Лего ойыншықтарынан бір қабатты үй құрастыру* *2-топ. құрылыс материал-дарынан 2 қабатты үй құрастыру.*
Балалармен	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында балалармен жеке жұмыс.*				

Жеке жұмыс	***Дидактикалық ойын: «Суреттші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Дидактикалық ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балалар мақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы табиғат туралы түсінеді.*	***Дидактикалық ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.*	***Дидактикалық ойын: «Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы суреттермен жұмыс жасап, өз ойларын айта алады.*	***Дидактикалық ойын: Бақша да ма,бау да ма?*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер туралы олардың айырмашылық-тарын айта алады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.* *Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналарға кеңес: *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : *02.12– 06.12. 2024ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут –ата- анамен бала денсаулығы , қарым-қатынас туралы әңгіме жүргізу, кеңес беру.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үст ел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека № 18*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** *Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретін түсінеді*	***Картотека № 19*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата біледі.*	***Картотека № 20*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Орнын тап»*** *Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап суреттен таба алады.*	***Картотека № 21*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Балық аулау»*** *Мақсаты: сұрақтарға жауап бере біледі.*	***Картотека № 16*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қоянға көмектесеміз»*** *Ойын мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну –Суды үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру.* *Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережесін ескерту.Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясынды бала тілін дамыту.*				
	Ашық менің жүрегім *Ылғи күліп жүремін.*	*Асапан ашық ,көгілдір* *Күн шуағын төгіп тұр!*	*Табиғат егіз адаммен* *Ұқсастық табам содан*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,*

	Бірге ойнап бір жүрер *Достарым көп, білемін!*	*Қол ұстасқан біздерді,* *Тереземнен көріп тұр.*	*мен* *Мәңгілік болсын егіздер* *Жер- ана, көл теңіздер.*	*Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында ұіә.*				
	Дене шынықтыру: *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** ***(Маман жоспарымен)*** ***Хатты оқу.*** *Балалар бұл хатта тапсырмалар бар екен. Сол тапсырмаларды орындасақ мына қорап ашылады екен.* *Қорапта не бар екен? Қәне онда тапсырмаларды орындайық.* ***Менің сүйікті бұрышым Суреттер сөйлейді.*** *Балалар тапсыраны орындау үшін топқа бөлінейік.* ***1-топ. Аққала тобы*** ***2- топ Ақшақар тобы.*** *1-топ Аққала тобына тапсырма.* ***Суретке қарап қыс мезгілі туралы әңгіме құраңдар?*** *2- топ Ақшақар тобына тапсырма.* ***Қысқы еңбек туралы суретке әңгіме құраңдар*** *Балаларды мадақтау.* ***2- тапсырма.*** ***Миға шабул.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Кім тапқыр?»*** ***Қай топ бірінші***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Балалар ертегі тыңдаған ұнай ма сендерге?*** *Қазір қандай мезгіл?* *Ендеше ертегілер бұрышына барып* ***«Аяз ата»*** *атты ертегі тыңдаймыз.* *Ертеде орманның шетінде Аяз ата Жаңа жылды қарсы алуға дайындалып жатыр екен. Оның қолындағының бәрі мерекеге және сәнді шыршаларға, балаларға арналған сыйлықтарға және аязды ауа-райына дайын болу керек. Сол кезде орман шетінде де, қалада да қар болмаған . Ал қарсыз шаңғы,шана тебе алмайды. Содан кейін Аяз ата өзінің көмекшілерін орман шеті мен қаланы жабу үшін күміс ұшқындарды шақырды. Бірақ, өкінішке орай, жел соқпайды, олар ұша алмады. Сонда Аяз ата Желден көмек сұрады:* ***Дидактикалық ойын:«Қарлы боран»*** *Қардың күміс*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар терезеге барайық. Қараңдаршы, біз көшеде жылдың қай мезгілін көріп тұрмыз? (қыс) Қандай белгілер арқылы білдік? (Суық, жылы киінген адамдар, қарлы ағаштар, бұлтты аспан, қар жатыр)* *Қар қандай? (ақ, үлпілдек, жылтырақ) Қар қайда? (Жерде, орындықта, ағаштарда)* *«Міне, қыс - айнала ақ, қар көп»* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Балалар, қыста аспаннан көптеген әдемі, үлпілдек, жарқыраған, нәзік қар түйіршіктері жауады. Айтыңызшы, қыста тағы не ақ болады? (қар, қар үйінділері, шыныдағы өрнектер, қардағы ағаштар, қар бүршіктері)* *Балалар, мынау біздің үстелде не бар? (Қар).* *Келіңдер, оны қарайық. Қандай қар? (Аппақ).* *Жайлап ұстайық (Суық)* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Кішкентай зерттеушілер»*** ***Қане қарға зерттеу***	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Шанамен зырғып желетін,* *Коньки, шаңғы тебетін,* *Аққала жасап ойнайтын.* *Қай мезгіл деп ойласыңдар балалар?(қыс)* ***АКТ технологиясы.*** *Слайд көрсету.* *Қыс мезгілі (сұрақ-жауап арқылы)* *-Қыс мезгіліңің белгілерін білеміз бе?* *-Боран соққанда қимыл мен көрсетейікші.* *-Қатты аяз болып тоңғанда не істейміз?* *-Ал, күн шыққанда не істейсіңдер?* ***«Қыс» өлеңін Мнемо кесте арқылы мәнерлеп оқып мазмұнын ашу.*** *Аппақ, аппақ жапалақтап,* *Қар жауады тынбастан.* *Қалың орман, қар жамылған,* *Маужырайды түнгі аспан.* *Кең пейілді, мол мейірлі,* *Сағынышпен табысқан.* *О, алақай, Аяз ата,* *Келе жатыр алыстан!*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** ***(Маман жоспарымен)*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қыс белгілерін ата»*** *Шарты: Қыс мезгілінің ерекшелігін айту.* *Балалар, ал сендербілесіңдер ме, мұзнеденпайда болады?* ***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** *-Мұздың түсі қандай? (Түссіз)* *-Мұз қай жерлереде кездеседі? (өзедерде, көлдерде)* *Мұзды жаз мезгілінде қайдан көруге болады? (тоңазытқыштан)* ***Тосын сәт.*** *Мұз ханшайымы келеді. зерттеу орталығына шақырады.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Кішкентай ғалымдар»*** ***Мұзға тәжірибе жасау.*** ***1- тәжірибе.*** *Алдымызда тұрған мұзды ұстап көрейік . Мұздың түсі қандай ? Мұзды ұстағанда алақанымызда не пайда болды ?*

	жұмбақты шешеді? *1.Қыста ғана болады,* *Ұстасаң қолың тонады.* ***(қар)*** *2.Тісі жоқ,тістеп алады.* *Қолы жоқ, сурет салады.* ***(аяз)*** *3.Мені қардан жасапты,* *Ойланып көр* *Қолым-таяқ,* *Мұрным-сәбіз,* *Көзім-көмір.* ***(аққала)*** *4.Қырға сүйреп шығам,* *Ойғы мініп түсем.* ***(шана)*** *5.Өзі судан жаралған,* *Бірақ судан қорқады.* ***(мұз)*** *6.Су да, мұз бар,* *Жер де, қар бар.* *Боран басып соғады.* *Бұл қай кезде болады?* ***(қыс)*** *Екі топты мадақтау.* ***Сергіту сәті:*** *Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан.* *Қар лақтырып ойнасақ,* *Суық өтер қолғаптан.* ***3-тапсырма*** ***Сұрақтар ілмегі.*** ***1-топ Аққала тобына тапсырма.*** *Воскобович әдісін қолдана отырып, қысқы ағаштарды құрастыру құрастыру.* *Ағашқа қиылған қар ұлпаларын жапсыру.* ***2- топ Ақшақар тобына тапсырма:*** *Дәстүрден тыс сурет*	*түйіршіктерін дөңгелекке жинау.* *Бірақ жел орманды безендірумен айналысқан Аяз атаны естімеді. Аяз ата мұңайып, тіпті аздап ренжіп, қалай болу керектігін, не істеу керектігін ойлап табады.. Аяз ата балалардан шыршаларды безендіру үшін қар бүршіктерін жасауға көмек сұрауға шешім қабылдайды. Ол барлық балаларға өзінің көмекшісі, сиқырлы күміс қар ұшқыны бар күміс сандықтарды жіберді, оған қар бүршіктерін жасау және олармен шыршаларын безендіру тапсырылады.* ***Балалар аяз атаға көмектесеміз бе?*** ***Тосын сәт.*** *Балалар, қараңдаршы, бүгін пошташы бізге Аяз атадан балабақшаға сиқырлы сандық әкелді. Сіз Аяз атаға көмектесуге дайынсыз ба? Қар түйіршіктері не екенін еске түсірейікші?* *Суық, ақ, кішкентай, жеңіл, шілтерлі, ойылған, таза, үлпілдек, әдемі, жылтыр, нәзік, күміс*	***жүргізейік.*** ***№1 тәжірибе.*** *Сендер қолдарыңды ашыңдар, мен сендерге қар жағамын.* *Педагог әр баланың алақанына аздап қар жағады, барлығы не болып жатқанын бақылайды* *Қарды қалай сезіндіңдер? (Суық, мұздай) (балалардан жеке сұрау).* *- Қолымызды жылытайық, үрлейміз, мен сияқты. (педагог алақанға қалай үрлеу керектігін көрсетеді).* *- Жылу барып жатқанын сезесіңдер ма?* *Қолдарыңдағы қар қайда кетті?* *(Ол еріп кетті).* *Неліктен ол еріп кетті?* *Себебі үрлегенде жылу барды.* *-Қолыңды құрғат. (Үстел үстіндегі майлықтар).* ***Қортынды: Жылыда қар еріп, суға айналды.*** ***Дидактикалық ойын: «Ормандағы қар басқан үй»*** *Ақ қағаздан шыршықтау арқылы үй құрастыру.* ***Тәжірибе №2*** ***Қай су лас*** *Ақ, үлпілдек болып жауады, қар лас суға айналады.* *Неліктен?* *Жерде шаңдар көп, машина жүреді, түтін болады, адамдар басады,* *-Суды шелектен, дәке арқылы, кесеге құямыз. Дәкеде кір қалады.* ***Қортынды:***	***«Не артық» ойыны*** *Қыс мезгілі туралы суреттері араластырып ілінеді.* *Қыс мезгілі туралы айту.* *Балалар басқа мезгілдің суреттерін тауып, оның қай мезгілге тән екенін айтады* ***Сергіту сәті. «Қыс»*** *Сыртта боран зулайды,* *Қарды үйіріп қуалап.* *Әлсін - әлсін тыңдайды,* *Терезеден сығалап* ***Ой қозғау.*** ***Балаларды пішіндер бойынша топқа бөлу.*** ***Дидактикалық ойын: «Шебер қолдар»*** ***1-топ. Дөңгелек.*** *Аққала құрастыру* ***2-топ Үшбұрыш*** *Шырша суретін салу.* ***3-Топ төртбұрыш*** *Шыршаға ойыншықтарын мүсіндеу* ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.* *Балаларды мадақтау* ***Ой қозғау.*** *Балалар, сендер білесіңдер ме, қыс мезгілі терезелерді қар ұшқынының әдемі өрнектерімен безендіреді? Бүгін біз сіздермен дизайнерлердің рөлінде боламыз - бұл өз қолдарымен әшекейлер жасайтын адам.* ***Дидактикалық ойын:***	***2 – тәжірибе .*** *Алдарындағы суға мұзды салыңдар?* *Мұз батпай бетінде қалықтап жүзіп жүр.* *Сондықтан мұз судан жеңіл.* ***Дидактикалық ойын: «Суретшілер»*** ***Жүргізілу барысы:*** *Дәстүрден тыс сурет салу әдісі арқылы май шаммен ақ қағазға сызықтар жүргізіп, үстін көк бояумен бояу.Мұз бейнесін шығару.* ***Сергіту сәті:*** *Тоңса біздің қолымыз,* *Қолғап киіп аламыз.* *Сарт – сарт – сарт,* *Шапалақсоғамыз.* *Тоңсабіздіңаяғымыз,* *Етіккиіпаламыз.* *Топ – топ – топ,* *Топылдатыпбилейміз.* *Тоңсабіздіңденеміз,* *Тоңдыкиіпаламыз.* *Зу – зу – зу,* *Шанаменензулаймыз.* ***Дидактикалықойын: «Жақсы жаман»*** *(Венн диаграмасы арқылы)* *Ойын шарты: Мұздың пайдасы мен зиянын айтып суреттерін тақтаға ілу.* *Мұз айдын.* *Жылтыр мұздың үстінде* *Аяқ тайып тұрмайды.*

	салу әдісі арқылы капуста қабығын пайдаланып, қысқы ағаш келбетін салу.(сурет) *Ағаш қасына ермексаздан аққала мүсіндеу.(мүсіндеу)* ***4-тапсырма*** ***Қыс мезгілі туралы тақпақ*** *Жауды,міне қар аппақ,* *Айналаның бәрі аппақ.* *Жасырыпты жолдарды,* *Тегістепті оларды.* *Екі топты мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Балалар , жарайыңдар екі топта тапсырманы орындадыңдар!* *Енді сиқырлы қорапты ашып қарайық.* *Қорап ішінен тәтті кәмпит шығады.* *Балаларға тәтті кәмпитерді беру.* *Мадақтау.*	*Қар түйіршіктері неден жасалған?* *-Ұсақ кристалдардан.* *Педагог қорапты ашады.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дидактикалық ойын: «Қар ұшқындары»*** ***Шарты:*** *Қар бүршіктерін құрастыру және бір-біріне жапсыру.* ***Аяз атаның екінші тапсырмасы -*** *шыршаны салу.* ***Дидактикалық ойын: «Жасыл шыршалар»*** *Шарты: Трафарет арқылы бастыру әдісімен шырша салу.* ***Тыныс алу жаттығуы*** *– шыршаға қар бүршіктерін үрлеу.* ***Аяз атаның үшінші тапсырмасы*** *– шырша ойыншықтарын жасау. педагог жұмыс кезеңдерін айту,түсіндіру, қажет болған жағдайда көмектесу* *Жұмысты аяқтағаннан кейін балалар шыршаны ойыншықтармен безендіру.* *Балалар, сендер қандай тамаша балдарсыңдар. Аяз атаға көмектестіңдер, көп жұмыс істедіңдер.Маған*	*-Қарды жеуге болады деп ойлайсың ба? Неліктен?* *Бұл лас және суық, сіз ауырып қалуыңыз мүмкін* *Дұрыс! Ал лас қарда микробтар өте көп. Тамағыңызды және асқазаныңызды зақымдауы мүмкін.* *Ал бұл суды нелер іше алады? (Құстар, жануарлар).* *- Тағы нелер? (Ағаштар, гүлдер).* ***Дидактикалық ойын: «Қар ұшқындары»*** *- Екі қар ұшқынын аламыз - кішкентай және үлкен. Олардың өлшемдері әртүрлі ме, әлде бірдей ме? Үлкен қар ұшқынын көрсету «Бұл қандай қар ұшқыны? Кіші ме, үлкен бе?» Балалар: үлкен* *Мынау қандай қар ұшқыны?» кішкентай!* ***Ал енді үлкен бұлтқа үлкен қар түйіршік-терін, кішкентай бұлтқа кішкентай қар түйіршіктерінжапсырайық*** ***Дидактикалық ойын: «Қар қиыршықтары»*** *Дайын қар формасын көк қағазға майшаммен трафарет ішінен бояу.* ***Үстінен ақ бояумен бояу.*** ***Қортынды*** ***Сұрақ –жауап*** *Өзгелерге жақсы көңіл-күй сыйлайық. (Балалар алақандарынан көңіл-күйді үрлейді).*	***«Қар ұшқындары»*** *Біз дайын қар ұшқындарын алып,топ бөлмелеріне жапсырамыз.Тобымызды әсемдейміз* ***Дидактикалық ойын: «Қардың сықыры»*** *Қардың сықырлағанын естігіңіз келе ме?* ***Аудио дыбыс.*** *Сендер не естідіңдер? (Сықырлаған дыбыс)* *Қар осылай сықырлайды. Ал неге? Қардың сықырлағанын естідің. Қар түйіршіктерінде өткір сәулелер бар, біз оларды басқан кезде олар үзіліп, сықырлаған дыбыс естіледі. Сыртта суық болған кезде қар сықырлайды. Сыртта өте суық болмаса, қар жабысқақ болады. Сол кезде балалар не істегенді ұнатады? (Ақшақар жасау, қар домалату ойнау).* ***Тақпақ*** ***Жапалақтап ала қар*** ***Жауды күнде қайталап,*** ***Қырға шықты балалар,*** ***Шаңғыларын арқалап.*** ***Қортынды.*** *Қазір қай мезгіл?* *-Көңіл күй қандай?* *бас бармағын көрсету.* ***Қазақ тілі*** *(Маман жоспарымен)*	*Керегі жоқ күштің де, Коньки өзі зырлайды.* ***Ой қозғау.*** *Өлеңде не туралы айтылған?* *Мұз айдында ойнау үшін нелер қолданамыз?* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Балаларды топқа бөлу* ***1-Топ:*** *Мұз айдынын құрастыру.* ***2-Топ:*** *мұз айдынға коньки жапсыру* ***3-Топ:*** *Шаңғы мүсіндеу.* ***Қыс қызығы*** Шаңғы, шана сайла. Конькиіңді байла. *Думандатып ойна.* *Қыс қызығын тойла.* ***Қорытынды.*** *Бізбүгін не жайлыайттық?* *Мұз қандай?* *жақсы қатысқан балаларды мадақтау*

		сендердің қар ұшқындарың қатты ұнады, олар ешқашан ерімейді Аяз атаға сандықшаға салып жіберейік.			
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.* *Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*				
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбиелеу. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын дамыту.* *Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуынуға тәрбиелеу. Тамақтану алдында мұқият жуынуды қадағалау.* *Қауіпсіздік ережелерін ескерту.Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.* *тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *Кереуетте жатып велосипед тебу.* *Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *«Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *«Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *«Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *«Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *«Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *«Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *"Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*

	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, дұрыс киінуді қадағалау. *Қауіпсіздік ережелері – төсектен жай тұруға, жаттығу кезінде қауіпсіздік ережесін сақтауды түсіндіру.* ***Ұйқыдан ояту жаттығу картотекасынан.***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну –жуыну кезінде суды дұрыс пайдалануды ескерту.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Д/О«Айырмашылығын тап» ойыны*** ***Берілген екі суреттен 3 айырмашылығын табу.*** 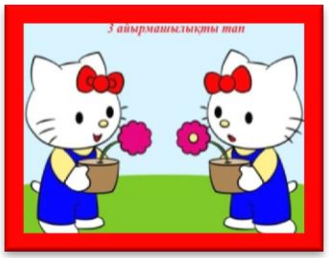 ***Көжекке шеңбер де шаршы да емес бірақ ең кішкентай қызыл пішінді табуға көмектес.*** 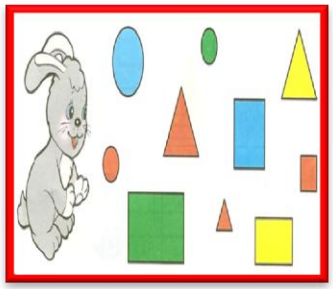	***«Құрбақа» қонаққа келеді.*** *Сәлеметсіздер ме? Тапсырма алып келдім, мен өз жапырағыма қалай жететінімді білмеймін. Егер маған тапсырмаларды орындап көмектессеңдер мен жапырағыма жетер едім! Балалар: Жарайды, көмектесеміз! Себебі біз ақылды балалармыз!* ***1 - тапсырма. Дидактикалық ойын. Пішіндерден үлгіге қарап бейне құрастыр.*** ***2 - тапсырма. Кім тапқыр: « Жұмбақтар»*** *1.Адамға серік,* *Күзетке берік.* *(Ит)* *2.Жүрегі бар, ізі жоқ,* *Қанатты бар, ұшпайды.* *Су астында қыстайды.* *(Балық)* *3.Сұм жүзді,* *Құралай көзді,* *Киікше секірген,* *Бура санды,* *Жолбарыс тонды. (Бақа)* ***3 – тапсырма***	***Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру.*** ***Туған өлке*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу,неткен көркем,* *Осы менің туған өлкем!* ***Ой қозғау.*** *-Балалар,өлең ұнады ма?* *Не туралы жазылған?* ***Табиғат туралы түсінік беру.(****жер,су,ауа,өсімдіктер,құстар,жануарлар т.б.)* *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* *Сурет бойынша әңгіме құрастыру.Слайд.* *Көрсету.*	***Санамақ*** *Бота, түйе,* *Құлын,бие,* *Торай,шошқа,* *Қозы, қошқар,* *Қодық,құлан,* *Көжек, қоян,* *Бақа,шаян,* *Торғай,шымшық...* *Сен, қал Сен, шық!* *(Қадыр Мырза Әли)* *Балалар мен сендерге тапсырмалар алып келдім. Егер тапсырмаларды жақсы орындасаңдар мен сендерге мен сияқты секіріп,жаттығу жасауды үйретемін. Келісесіңдер ме? Балалар: Алақаааааай, әрине келісеміз!* ***1.Кеңістікті бағдарлау.*** *Марат Қайраттың сол жағында отыр. Қайрат Серіктің оң жағында отыр. Қай бала қайда отырғанын көрсет.* ***2. «Не артық?»*** *Әр қатардан артық затты*	***4- айырмашылықты тап*** ***Ұйқас тауып ойнайық !*** *Өлеңнің басы беріледі,әрі қарай ұйқасын табу.* *1. Қағазға қайшы өтпеді* *Соғанда Балнұр ...(өкпелі)* *2.Жоғалды қара қарындаш* *Ондайы енді ..(табылмас)* *3.Атам кеше құс атты Біреуін* *маған.. (ұстатты)* *4. Тосқауылдан қат-қабат* *Енді қалай ... (аттамақ)* *Бестік алсаң жарайсың Білмесең жерге ..... (қарайсың)* *Қар жауады жапалақтап* *жүр балалар .....шапалақтап*

		Жетіспей тұрған балапанды сал. 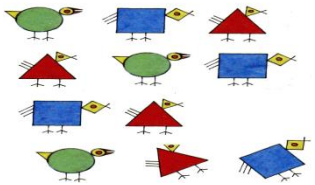		*тап.* *(әр балаға жеткілікті материалмен)* 	
Балалармен жеке жұмыс	*Дидактикалықойын: «Жыл мезгілдері» Мақсаты:Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту,мезгілдерді атауларын үйрету*	*Сурет салу: «Сиқырлы қылқалам» Мақсаты: Қиялын ойлау қабілетін дамыту.*	*Монтесории технологиясы Тіл дамыту аймағы: Көкөніс суреттерінің қиындыларын тауып , ретімен орналастыру.*	*«Кеңістікті бағдарлау» «Оң және сол», «алдында-артында», «астында-үстінде» Мақсаты: Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.*	*«Пішіндерді ажырат» Мақсаты: Балаларды әр түрлі пішіндерді ажыратуға үйрету.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Ұшты-ұшты»*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Сақина салу»*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : *09.12 – 13.12.2024 ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерді бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайыжурналғатіркеу. Мәдени-гигиеналықшараныңорындалуынқадағалау. Медбике, психологпенбірлескенжұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – бала денсаулығының маңызы туралы кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарағаертеңгілікжаттығуғабалалардыүлгертіпәкелулеріната-аналарғатүсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №10 Дидактикалық ойын: «Танып ал да, атын ата» Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 12 Дидактикалықойын: «Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*	***Картотека № 16 Дидактикалық ойын: «Үйжануарлары»*** *Ойынмақсаты: Үйжануарларынолардыңд енемүшелерін атау, суреттен өз төлдерін тауып қоя біледі.*	***Картотека № 17 Дидактикалы қойын: «Менің сүйікті ертегім» Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.*	***Картотека № 18 Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты:*** *Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының2- аптасынаарналғантаңғыжаттығукешені.* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.Балалардыңбетіқолынжуып, таңғыасқаотыру. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемейішу. Астан соңбеті – қолдыжуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында баланы тілдік мәдениетке, қарым-қатынасқа тәрбиелеу.*				
	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөнгеленген шеңберді.	*Дос болайық, бәріміз, Жарасып тұр әніміз. Тыныштықты сақтаймыз,*	*Қәне, қәне тұрамыз, Үлкен шеңбер құрамыз. Қоян болып секіріп, Орнымызды табамыз.*	*Сәлем деймін достарға, Сәлем деймін құстарға, Сәлем деймін құрдасқа Сәлем деймін ұстазға.*	*Табиғат біздің анамыз, Табиғатқа баламыз. Иіліп сәлем береміз*

		Атсын күліп таңымыз.			*Біз бақытты баламыз.*
Білім беру Ұйымының Кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	*Ұлттық құндылықты қалыптастыру мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Саяхатқа шыққыларың келе ме?* *-Мен сендерге сиқырлы кілемшемен саяхаттауды ұсынамын.* ***Диактикалықд ойын: «Кілемше өрнегі»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан кілемшеге өрнек салу.* ***Бәріміз бірге: 1,2,3- кілемше ұш 1 аялдама:*** *-Сонымен,біз кілемшемен туған өлкеміздің үстінен ұшып бара жатырмыз.* *Біздің Отанымыз қалай аталады? Отанымыз туралы әңгімелеу.* *Отанымыздың аумағы әртүрлі түспен боялған.Сары,жасыл, қоңыр,көк түс те бар.* *Бұл еліміздің табиғатының алуан түрлі екенін көрсетеді. Осы түстер нені білдіреді?* *-Балалар,біз қазір елді мекендер үсті-нен ұшып барамыз: кішкентай үйлер, киіз үйлер, жайлауда мал жайылып жүр, ешқандай көлік түрлері, түтіндеп жатқан фабрикалар мен зауыттар көрінбейді. Табиғаты әсем,ауасы таза,* *суы мөлдір.* *Бұл не екен?(Ауыл).* ***Ой дамыту.*** *Суретке сөйлем құрау.*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***«Сурет көрмесі» әдісі*** *Әр түрлі июстрациялар қарау.* ***Ой дамыту.*** ***Сұрақ –жауап*** *Біз қандай мемлекетте тұрамыз?* *Тудың түсі қандай?* *Достық деген не?* ***Дамыту бұрышы.*** *Балаларды топқа бөлу,* ***Дидактикалық ойын: «Достық үйі»*** ***1-топ Мейірімділік үйі. М.Монтессори технологиясы бойынша үй құрастыру.Үйдің жанына гүлдердің суретін салу.*** *Сипаттама беру. Бұл Қазақстандағы ең әдемі үй. Ол біздің балабқшамыз. Біз онда көңілді, бақытты өмір сүреміз. Үйіміздің жанына гүлдер ектік.* ***2 –топ. Ақылдылар үйі. Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру. Үйдің ауласына ағаштар жапсыру.*** *Біз ақылды балалармыз Үйіміздің жанына*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Дидактикалық ойын: «Суреттер сөйлейді»*** ***Шарты:*** *Педагог көрсеткен суреттерге балалар жақсы істер мен жаман қылықтар туралы атап айтады.* *-Көмектесу, қамқор болу деген не?Адамдарға, құстарға, табиғатқа қамқор болу, көмектесу жақсы әдеттерге жатады.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Слайд қарау.* *Отан туралы тақпақ жаттау.* *–Мағынасын түсіндіру.* *Отан деген Атамекен* *Отан деген-туған жер.* *Отан –ана, Отан-үлкен* *Қазақстан туған ел.*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен* ***Қызығушылықты ояту. Өлең оқу Ж. Тұрбеков.*** ***Туған елім.*** *Туған өлке – кең далам,* *Мәңгілік бақыт орнаған.* *Сайраңдаймыз саяңда* *Ерікті ұлан – біз балаң.* ***ІІІ.Ой қозғау*** ***Ашық сұрақтар*** *Өлең не туралы айтылған? Туған өлке, Отан, туған жер деген сөздерді қалай түсінеміз?* *Біз қандай мемлекетте тұрамыз?* *Біздің Отанымыз не?* *ҚР рәміздерін ата ?* *Оларға сипаттама беру* *Астанамыз қалай аталады? Сендер қай обылыста тұрасыңдар?* ***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** ***Слайд қарау*** *Отан туралы тақпақ жаттау.*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Астана қаласындағы көрікті жерлермен таныстыру.* ***Бәйтерек*** *-Қазақстан мемлекетінің символы. Дүние жүзінде теңдесі жоқ,бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көру залына понарамалық лифт арқылы көтеріледі.* ***Тосын сәт.*** *Осы кезде жетекшінің қалта телефонына хабарлама келеді.* *Жетекші ашып оқиды.* *Балалар қараңдаршы бізге асқа топтың балалары хабарлама жіберіпті:* *«Амансыңдарма?* *Астанаға жеттіңіздерме?* *Біз Бәйтеректі көргіміз келеді деген.* *Ендеше балалар біз Бәйтерек макетін құрастырып сыйлыққа апарайық* ***Дидактикалық йын:«Бәйтерек»*** *Бәйтеректеқандайпішінде*

	Ауыл туралы кім тақпақ біледі? *Біздің ауыл тамаша!* *Көз тоймайды қараса...* *Ағып жатыр өзені,* *Шулап жатыр шағала* ***2- аялдама*** *-Бұл еліміздің ең басты қаламыз Астана.* *Астананың үстінен ұшып барамыз.* *-Астана қаласындағы ғимараттардың суреттерін көрсету, сөйлем құрау* ***3- аялдама:*** ***Дидактикалы0 ойын:«Жақсыма?»*** *-Күн шыққаны жақсыма?* *-Жел соққаны жақсыма?* *Достарыңмен бірге жүрген жақсыма?* *Анаңды құшақтаған жақсыма?* *Отаныңда өмір сүрген жақсыма?* *-Үйде болған жақсыма?* *-Би билеген жақсыма?* *-Отанымның азаматы болған жақсыма?* ***Жарайсыңдар!*** ***4- аялдама. Тосын сәт. Күннің қонаққа келуі.*** *-Сәлеметсің бе,Күн шуағы!* *Сенің шуағың ертемен бізді оятты.* *Күн шуағы бізге әрдайым нұрын шашады.Рақмет саған!* *Біз өстік,саған қарай қол созамыз,* *Бір-бірімізге жақсы көңіл күй сыйлайық.* *Күн шуағы,сен бүгін бізбен бірге бол!* *Балалар күн көңілсіз сияқты, ол күлмейді.* *Күн, күн сен неге көңілсізсің?*	*достық ағаштарын ектік.* *Біз бір-бірімізді тыңдаймыз* *Біздер ренжісуді білмейміз* *Біз ештеңе қызғанбаймыз* ***3–топ. Қамқоршылар үйі*** *«Пазл»* ***арқылы үй құрастыру.Үйдің жанына ермексаздан жол салу.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз.* *Мына жол арқылы бір-бірімізге барып тұрамыз.* *Достарымызға жақсылық жасаймыз.* ***Сергіту сәті:*** *Саусақтар шыншыр болады,* *Үзілмейді тартсаңда.* *Ал,піл келіп шынжырды,* *Үзіп кетті басқанда* *Тұмсығымен доп іздеп,* *Ойнағысы келіп тұр.* *Достық үшін пілге мен,* *Гүл сыйлағым келіп тұр.* ***Дидактикалық ойын: «Көпір».*** ***Шарты:*** *Еденге ұзынша лента «көпір» ретінде төселеді. Лентаның екі шетінен екі топтың балалары бір-біріне қарама-қарсы шығады. Балалар көпірден бір-біріне көмектесіп жол беріп, орындарын ауыстырып өтуі керек.*	***Дидактикалық ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Ортақ ағашқа гүл, жүрек, күн т.б суреттер жапсыру.* *Балаларды мадақтау.* ***Дидактикалық ойын: «Сипатта»*** ***Шарты:****Туған жер туралы суретке әңгіме құрау.* ***Туған жер туралы тақпақ*** *Өтебай Тұрманжанов* *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Сергіту жаттығуы:*** *Бәйтерекке ұқсайық,* *Қолды көкке созайық.* *Самұрық болып ұшайық,* *Ұямызға қонайық.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Геометриялық пішіндер арқылы топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Бәйтеректі құрастыру* ***2-топ:*** *Ермексаздан жұмыртқа жасау.* ***3-топ:*** *Көп қабатты үй салу.*	*–Мағынасын түсіндіру.* *Отанды жас ,кәріміз де* *Туған жер деп сүйеміз* *Өйткені онда бәріміз де* *Туып өмір сүреміз.* ***Сергіту сәті.*** *Орнымыздан тұрайық,* *Алақанды ұрайық* *Оңға қарай бұрылып,* *Солға қарай бұрылып,* *Бір отырып, бір тұрып* *Бой сергітіп алайық.* ***Дидактикалық ойын: «Бөлшектерді құрастыр»*** *Шарты: Қиынды суреттерден ауылдың суретін құрастырады.* ***Дидактикалық ойын: «Менің ауылым»*** *А3 форматқа ауыл суретін жапсыру, жапсырған суреттердегі ағаштарды, үйлерді бояу. Ағаштарға қар ұшқындарын ақ түспен ермексаз арқылы салу.* ***Отан туралы мақал мәтел*** *1. Отан оттан да ыстық.* *2. Туған жердей жер болмас,* *Туған елдей ел болмас.* ***Қорытынды.***	*р бар?* *Төбесі неге ұқсайды?* *Балалардың суретті құрастыру жолдарын бақылау.* ***Құрастыру жұмысын бағалау.*** ***Сергіту сәті:*** *Біз кішкентай баламыз* *Өсіп-өніп толамыз* *Күнге қарай талпынып* *Көкке қолды созамыз* *Қанат қағып ұшамыз* *Орнымызды табамыз* *- Балалар сендер Астана туралы тақпақ білесіңдерме?* ***Тақпақ: Астанам*** *Ардақталды Астана**м**,* *Мәртебелі бас қалам.* *Көркейе бер күн сайын,* *Алға қарай, бас қадам.* *Ендеше балалар туған жерге ораламызба?* *Туған жерге оралу.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Балалар сендерге саяхат ұнады ма?* *- Міне біз туған жерімізгеде,* *Өз балабақшамызға оралдық.* *- Туған жеріміз қалай аталады?* *- Балабақшамыз қалай аталады?* *Балаларды мадақтау.*

	Тәрбиеші: *Менің шуақтарымды орманда ағаштар, құстар, өзендер алып қалды. Мен сондықтан көңілсізбін. Балалар күнге көмектесеміз бе?* ***Дидактикалық ойын: «Күн шуақтары»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Күннің шуақтарын құрастыру* ***2-топ:*** *Шуақтарын сары түспен бояу.* ***3-топ:*** *Күнге шуақтарын жапсыру.* ***Қортынды.*** ***Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру. Туған өлке*** *Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу,неткен көркем, Осы менің туған өлкем!*	***Балаларды мадақтау***	***Тақпақ: Отан*** *Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам.* ***Қортынды.*** *Балаларды мадақтау.*	*Сұрақтар ілмегі арқылы қорытындылау. Не туралы әңгімелестік? Туған жер дегеніміз не? -Біздің аулымыз қалай аталады? Балаларды мадақтау.* ***Қазақ тілі*** *Педагог жоспары бойынша*	
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу, әңгіме жүргізу.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау. Қауіпсіздікережелері - қатармен жүруге дағдыландыру, қадағалау.*				
Серуен	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 13*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Қысқы серуенкартотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Үнемді тұтыну - суды үнемді тұтыну. Тазалықпроцедурасы.Қолдарынсабынменжуды, өзсүлгілерінесүртінулерін қадағалау, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу Еңбегіадалжасөрен – балаларгареттілікпенкиімдеріншешуі, өзсөрелерінекиімінжинап таза ұстауды, су болғанкиімдерінтәрбиешігекөрсетугеүйрету. Гигиеналықшараларынұйымдастыру. Түскіасқадайындық.*				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды түсіндіру, қадағалау Тамақты үнемді тұтыну. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру, тамақтануәдебінсақтап, асты аз-азданалып, шусызжеудіүйрету. Тамақтансоңауыздарыншаюдықадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				

Біртіндеп ұйқыдан ояту,сауықтыру шаралары	***№2*** *- Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *- Кереуетте жатып велосипед тебу.* *- Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№4*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстаркөңілденіпжатыр" –қолдышапалақтау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарынсипау)* *Қайырлытаң, аяқтарымыз! (аяқтарынсипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашаржаттығукартотекасынан***				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*Отан, Отбасы туралы ұлттық құндылықты бала бойына сіңіру.*				
	Ж.Мұхамеджановтың «Сыйлаймын» өлеңінжаттау ***Сыйлаймын*** *Атамененанаңың* *Айтқантіліналамын.* *Үлкенкісіжұмсаса,* *Қайдаболсынбарамын.* *Төсектіөзімжинайымын,* *Ешкімді де ұрмаймын.* *Ешкіммағантимейді,* *Мен де бәрінсыйлаймын.*	***«Біздің шаңырақ» Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар* *Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін*	***Отан. Ж Әбдірашев.*** *«Отан - атам, Отан - әкем!»* *Осы сөзім қате мекен?!* *Қате болса,Неге біздер* *Дейміз оны «Атамекен?!»* *«Отан - әжем, Отан – анам!»* *Туған жер! деп,* *Ол бекерге аталмаған.....* *Атам, әжем, әкем, анам* *Төртеуі де «Отан!» маған*	***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,* *Күннің күліп тұрғаны* *БАҚЫТ- дәні даланың.* *«Ботам» деуіәжеңнің,* *Тыныштығыәлемнің.*	***Ой қозғау.*** *Республикамыз, яғни еліміз қалай аталады?* *- Елбасымыз кім?* *- Мемлекеттік Рәміздерді кім айтады??* *-Жарайсыңдар, елордамыз қай қала?* *Астанада не бар?* ***Дидактикалық ойын: «Біздің көрме*** *Шарты: Салған суреттерді тақтаға іліп, бір-бірін бағалау.* ***Қорытынды.***
Балалармен Жеке жұмыс	***Дидактикалық ойын: «Сықырлы суреттер»*** ***Мақсаты:*** *бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.*	***Дидактикалық ойын. «Аңдарды табайық»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.*	***Дидактикалық ойын. «Қуыршақты оятпа»*** ***Мақсаты:*** *Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.*	***Қимылды ойын. «Аю мен балалар»*** *Мақсаты: сөздерін айтып тұрып, қимылын жасау, тез қимылдауға*	***Дидактикалық ойын. «Атын атап бер»*** *Мақсаты: ойыншықтардың атын атайды.*

				баулу	
Серуенге дайындық	*«Еңбегіадалжасөрен»- өз – өзіне қызмет жасауға үйрету.Серуенгешығутуралыбалаларғатүсіндіружұмыстары. Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету. Аяққиімніңоңсолынтүсіндіру. Серуенгешығу. Балалардыңкиінуреттілігінбақылау, киінгендетүймелерінқадап, аяққиімініңбауынбайлауды ,киіміндегіолқылықтардыжөндеудіқадағалау. Киімшкафтарынтаза ұстаужәнежинау*				
Серуен	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 13*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлыққа тірбиелеу. ***Таңғысеруендібекіту.***				
Балалардың Үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-анараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : *17.12 – 20.12.2024 ж*

Күн тәртібі		***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі*** *–ұлттық құндылық мақсатында күй өнерін балаға дәріптеу. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайыжурналғатіркеу. Мәдени-гигиеналықшараныңорындалуынқадағалау. Медбике, психологпенбірлескенжұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	***Өнегелі -15 мин*** *-ата-аналармен баланың мінез-құлық дағдылары туралы әңгімелесу. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарағаертеңгілікжаттығуғабалалардыүлгертіпәкелулеріната-аналарғатүсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер		***Картотека № 7 «Табиғат құбылыстарын ата»*** *Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека № 9 «Бұл қандай құс?»*** *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу.*	***Картотека № 11 «Жалпы атауын ата»*** *Мақсаты: Балаларға заттарды жеке-жеке танытакеле, енсоңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешу дет апқырлыққа, шапшандыққа баулу.*	***Картотека № 13 «Не артық?»*** *Мақсаты: Балаларды суретке қара п, оларды топтастыруғаүйрету. Суреттетұрғанартықза ттытабабілу, сипаттама беру.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының3- аптасынаарналғантаңғыжаттығукешені. Жаттығукешеніқосымшатіркелген.* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардыңбетіқолынжуып, таңғыасқаотыру. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қауіпсіздік ережелері - қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқынылдұрыспайдаланудыүйрету. Асты сөйлемейішу. Астан соңбеті – қолдыжуу.*				
Ұйымдастырылған	*«Тілім менің тірегім» жобасы аясында –балаларды қарымқатынасқа тәрбиелеу.*				

іс-әрекетке дайындық		*Дос болайық, бәріміз, Жарасып тұр әніміз. Тыныштықты сақтаймыз, Атсын күліп таңымыз.*	*Қәне, қәне тұрамыз, Үлкен шеңбер құрамыз. Қоян болып секіріп, Орнымызды табамыз.*	*Сәлем деймін достарға, Сәлем деймін құстарға, Сәлем деймін құрдасқа Сәлем деймін ұстазға.*	*Табиғат біздің анамыз, Табиғатқа баламыз. Иіліп сәлем береміз Біз бақытты баламыз.*	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениет қалыптастыру,*					
		Қызығушылықты ояту. *Қуыршақ Айгүл келеді, амандасады.* *Қуыршақ :* ***«Ақшақар мені сыртта ойнауға шақырды. Қыста далада қандай ойындар ойнайтынын білмеймін. Маған көмектесіңдерші балалар»*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технология жұмыс.*** *Балалар суретке қараңдар. Қыс келіп, көп қар әкелді. Балалар серуендеуге шықты.* ***Дидактикалық ойын: «Суреттер сөйлейді» (суреттегі балаларға ат қою)*** *Марат шаңғыны алып, серуендеуге шықты.* *-Айнұр қайда? (Міне Айнұр)* *-Айнұр не мінеді? Ол шаңғы тебеді* *- Қанат коньки алды.* *- Қанат не тебеді?* *Ол коньки тебеді* *Самат шананы алып, төбеге қарай жүгірді.*	***Таңғажайып сәт.*** *Қар Ханшайымының сәлемдемесі.* ***Сиқырлы сандықша.*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***Жұмбақтың шешуі арқылы*** *Сандықшаның ашылуы* *Тапсырмаларды орындау.* ***Ой дамыту*** ***1 тапсырма*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Мнемо кестемен жұмыс* *Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Қыс мезгілі.* *Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады?* *- Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады.* *Қыс мезгілінде қалай киінеміз?* *- Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз.* *Сөздік жұмыс жүргізу.* ***2 тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»*** *Қысқы киімдерді құрастыру.*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт*** ***Есікті қағып.*** *Қуыршақ Маша қонаққа келеді.* *Балалармен амандасу.* ***Ой дамыту.*** ***Тәрбиеші :*** *Балалар, қараңдаршы бізге қонаққа кім келді. Бұл Маша қуыршақ. Оның қалай киінгенін көрдіңдер ме? бе? Ол неге олай киінген? (балалар жауаптары) Дұрыс, қазір қыс, суық, қар жауды, жылы киіну керек.* ***Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, біздің қонағымыз неге екені белгісіз көңілсіз! Маша, саған не болды.*** ***Қуыршақ Маша:*** *Мен мұңайып отырмын, өйткені мен көңілсіз. Жаз мезгілінде мен өзенде жүзіп, жидектер мен гүлдер теретін едім, күзде мен саңырауқұлақтарға бардым, егін жинадым, енді қыс келді, мен не істерімді білмеймін.* ***Ой қозғау.*** *Қысқы ойын-сауық туралы әңгімелесу.* *Балалар, Машаға айтайық қыс - жылдың тамаша мезгілі. Сыртта қызық болғандықтан үйге кіргіміз*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** ***(Маман жоспарымен)*** *Балалар, мен бүгін топқа келіп, қылқаламдарды таба алмадым. Сендер олардың қайда екенін білесіңдерме?* *Балалар: Жоқ, білмейміз.* *Тәрбиеші: Бүгін сыртта ауа райы қандай екенін байқадыңдар ма?* *Балалар: Қар жауып тұр, үйлердің төбесі, ағаштарды қар басқан, дала аппақ.* ***Өлең оқу.*** ***Қыста қармен ойнаймыз,*** ***Қызыққа біз тоймаймыз.*** ***Таудан төмен сырғанап,*** ***Шаңғы,шана тебеміз.*** *Өлеңде не туралы айтылған? Білесіңдер бе, мен осының суретін салғызу үшін қылқаламды іздедім, қылқаламдарды таппадым. Сендермаған басқа қандай тәсілдермен сурет салуға болатынын ұсына аласындарма?* *Балалар: Саусақпен, алақанмен, таяқшаменсуретсалуғаболады.* *Тәрбиеші: Әрине, біздемақта*

		- Самат неалды? *Ол шанаалды)* *- Самат немінеді? Ол шанаменсырғанайды.* *- Ару серуендеуге, қарменойнауғашықты.* *Ару қар шарын жасады.* *Қуыршақ : «О, балалар, ол қарды қалай жасады?»* *-Ал енді біз саған үйретеміз.* ***Қуыршаққа тақпақ айтып берейік. Тақпақ.*** *Қар жауыпты далаға,* *Қар жауыпты қалаға.* *Сырғанаймыз енді біз,* *Отырып ап шанаға.* *Ойынқұмар көп бала,* *Шұрқырасып топтала,* *Аппақ қардан жасаймыз,* *Әп-әдемі аққала* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қар адам»*** ***Шарты: Ермексаздан домалақтар аққала мүсінін жасау.*** ***Аққала неше бөліктен тұрады?*** ***Пішіні қандай?*** ***Түсі қандай, неліктен ақ?*** *- Қараңдаршы, балалар, тіпті балалар қардан аққала жасады.* *-Ақшақардыңбасында не бар?* *(Ақшақардыңбасындашелек бар)* *-*	***Сергіту сәті.*** ***«Боран»дауыс*** *Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар?Боранның. Боранды қимылмен көрсетеміз* *(қолдарын жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гуілдейді.)* *Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарын құсырып,аяқтарын топылдатады).* *-Ал,күн шыққанда не істейсіңдер? («алақай» деп қолдарын шапалақтайды).* *қайталау.* ***3 тапсырма. Ой қозғау*** *Сұрақ- жауап.* *Қардың артынан тапсырма орындау.* *-Қоян қыста қандай түске енеді?* *-Неліктен?* *Аю қыста не істейді?* *-Неге?* *Түлкі мен қасқыр не істейді?* *Қоян қыста ақ түске киімін ауыстырады, өйткені ол киім оны қыста жауларынан қорғануға көмектеседі.Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенді ұнатады.Аю ұйық-тайды, ол бал жейді.* *Қу түлкі, тышқан, құс аулайды.* ***4-тапсырма:***	*келмейді.* *Ал біз қыста далада қандай қызықты нәрселер жасаймыз. Шаңғы тебуге, коньки тебуге, хоккей ойнауға, қардан бекіністер салуға, қардан адам жасауға, қар лақтыруға болады.* ***Суретпен жұмыс.*** ***« Қысқы ойын-сауық » тақырыбына сюжеттік суреттер сериясын көрсету.*** ***Тәрбиеші :*** *1. Мына суреттегі кім? Олар не істеп жатыр?* *2. Балалар құстарды немен тамақтандырады?* *3. Қоректендіргішке қандай құстар ұшып келді (сауысқан, қарға, торғай)* *4. Басқа балалар не істеп жатыр?* *5. Шанамен кім айналысады? Олар қайда мінеді?* *6. Шаңғымен кім айналысады? Олар қайда мінеді?* *7. Басқа балалар не істеп жатыр?* *8. Серуен кезінде балалардың көңіл-күйі қандай?* *9. Қалай ойлайсыңдар, балалармен серуен қалай аяқталады?* *10. Қар туралы не деуге болады? (жұмсақ, ылғалды, суық, қытырлақ.)* ***Сергіту сәті: Қыс қызығы. Музыкамен.*** ***1- ойынтүрі.*** ***Дидактикалық ойын: «Машаға арналған қар адамдары»*** *Балалар, Машаға қардан емес, қағаздан қар жасауды үйретейік. Үстелде қағаз парақтары бар,*	*таяқшалары бар ғой, солармен суретсалыпкөрейік.* ***Ой дамыту.*** *Бізге қысты бейнелеу үшінтек суретшілер емес, жапсырушы, құрастырушы, мүсіндеушілер керек.* ***Қар басқан жол*** ***Жем іздеген құстар*** ***Мұз айдын*** ***Қар жауып тұрған мезгіл*** *Міне қыстың осы бейнесін бейнелеу керекпіз.* ***Сол үшін топқа бөлінейік.*** ***Мынау үлкен формат.*** ***Осыған қыстың бейнесін салып, көрме жасаймыз.*** ***1-топ:*** *Қар басқан жолдыортаға жапсыру.* ***2-топ:*** *Құстар мүсіндеп ұяға жапсыру, жем мүсіндеп беру.* ***2-топ:****Форматтың шетіне мұз айдын құрастыру.* ***3-Топ:*** *Бәрінің үстінен щеткамен шашырату арқылы қар жаудыру.* ***Жарайсыңдар балалар.*** *Біз көрмемізді өз тобымдағы бұрышымызға ілеміз.* *Енді осы суреттегі тақырыптар бойынша тақпақтар айту.* ***Мұз. Қадыр Мырза Әли*** *– Тазалашы, мұз болған* *Есік алды тайғанақ!* *– Жата берсін, біз оған* *Теуіп жүрміз сырғанақ!* ***Құстар*** *Жылы жаққа ұшпайтын,* *Біздің жақта қыстайтын* *Құстар көрсең жуықта* *Жем шашуды ұмытпа*

		Аққаладамұрынныңорнына не бар? *(Ақшақардыңсәбізмұрны бар)* *-Ақшақардыңқолында не бар?* *(Ақшақардыңқолындасыпырғыш бар)* *Дидактикалық ойын:«Не жетіспейді?»* *Балалар біздің аққалаға сонда не жетіспейді?* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-Топ:*** *Аққаланың бас киімін салу, бояу.* ***2-Топ:*** *Мұрын, сыпырғыш жапсыру.* *Сергіту сәті. Музыкамен* ***Ой дамыту*** *Қыста не істегендіұнатамыз?* *Қаройнау, шаңғы тебу.* *Мұзда коньки тебу* *Шанаментаудантөмент үсу.* ***Дидактикалық ойын:«Кімнемен ойнайды?»*** ***Шарты:*** *Сәйкес суреті бар қысқы қызықтарға арналған суреттерді құрастыру.* *Қуыршаққа беру.* *Қуыршақ : Рахмет балалар! Сен маған бәрін жақсы айттың, көрсеттің. Мені Аққала күтіп қалған шығар, көшеге қарай жүгіремін, Сау болыңыздар.* ***Қортынды:*** *- Балалар, бізге кім келді?*	***Дидактикалық ойын: «Қыс келбеті»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Майшам арқылы мұзды бейнелеу.*** ***Шарты:*** *Ақ қағазға майшаммен шимай бейне салу.Үстін көк су бояқпен бояу.* ***2-топ:*** *Ағаштарға қар ұлпаларын жапсыру.* ***3-топ:*** *Құстардың ұясына ермексаздан діндер толтырып жасау.* ***Жасаған жұмыстарды суретке түсіріп, Қар ханшайымына жіберу.*** ***Қортынды*** *Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** ***Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу ұіә аяқтау*** .	*онда дөңгелек пішіндер таратылған.. Пішіндерді ретімен қойып жапсырамыз, енді біз жарма ұнтағын, желіммен жағылған дайындаманың бетіне мұқият құйамыз.* ***Міне Маша қыста осылай қармен аққала жасап ойнауға болады.*** *Маша қуанып қол шапалақтайды.* ***2-ойын түрі:*** ***Дидактикалық ойын: «Маша шанамен сырғанайды»*** ***Шарты:*** *Әр түрлі түсте қиылған геометриялық пішіндерден Машаға шана құрастырып беру. Шанаға жіп тақсақ Маша сүйреп жүруге ыңғайлы болады.* ***Дидактикалық ойын:«Шанаға жіп»*** ***Шарты:*** *ермексаздан созу, есу арқылы шанаға жіп салу.* *Балалар бұл шанамен Маша қалай сырғанайды.* *Балалардың жауаптары.* *Маша көңілді ме?* *Тағы да біздің Маша көңілді.* *Тәрбиеші :* *Маша : - Рахмет балалар, қазір мен мүлде мұңаймаймын. Енді мен қыстың жылдың тамаша мезгілі екенін білемін.* *Сау болыңдар балалар.* ***Талдау.*** ***Тәрбиеші : - Балалар, бүгін біз не туралы сөйлестік?*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Қазақ тілі*** *Педагог жоспары бойынша*	*Қортынды* *Балаларды мадақтау.*

		- Қуыршаққа көмектестік пе? -Жарайсыңдар балалар!				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет жасауға тәрбиелеу. Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау,*					
Серуен	***Картотека № 1 Қарды бақылау***	***Картотека № 20 Боранды бақылау.***	***Картотека № 15 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 9 Қырауды бақылау.***	***Картотека № 14 Торғайды бақылау.***	
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру мақсатында қысқы серуен картотекасымен жұмыс. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.					
Серуеннен оралу	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету . Тазалықпроцедурасы. Қолдарынсабынменжудыру,өзсүлгілерінесүртінулерінталапету, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу Балаларғареттілікпенкиімдеріншешуі, өзсөрелерінекиімінжинап таза ұстауды, су болғанкиімдерінтәрбиешігекөрсетугеүйрету. Үнемді тұтыну – жуыну барысында суды үнемді тұтыну туралы түсіндіру. Гигиеналықшараларынұйымдастыру. Түскіасқадайындық.*					
Түскі ас	*Қауіпсіздік ережелері.Ұқыптытамақтанудағдыларын, ас құралдарынқолданудағдыларынжетілдіру.Тамақтануалдындамұқиятжуынуды, тамақтануәдебінсақтап, асты аз-азданалып, шусызжеудіүйрету. Тамақтансоңауыздарыншаюдықадағалау*					
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№5. Ояну*** *Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.*	***№6. Ояну*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.*	***№7. Ояну*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***№8. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық*	***№9. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	
	Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету, жаттығу жасап, киімдерін дұрыс кие білу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***					
Бесін ас	*Үнемді тұтыну дағдысы аясында, қолдарынсабындапжуып, өзсүлгілерінесүрту, ұқыптытамақтанудағдыларын, тамақтануәдебіндұрыссақтайбілугедағдыландыру.*					
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*Қимылды ойын: «Доп» Тәрбиеші ойынды бір баламен ойнаудан бастайды. Қолын оның басына қойып, доп сияқты секіруді ұсынады. Бала қос аяқтап секіреді, ал тәрбиеші мынадай өлең айтады:* ***Секең, секең секеңдеп,***	*қимылды ойын: Менің зымыраған көңілді добым. Ойнаушы балалар тобы (5-6 адам) жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай*	*Кішкене қоян, шыға гөй... Бір топ бала тәрбиешімен бірге дөңгелене тұра қалады. Тәрбиеші кім кішкене қоян болады деп сұрайды. Бәрі айналып жүріп мынадай өлең айтады.* ***Жүр, көжегім, шыға гөй, Сұр көжегім, шыға гөй! Айтқанымды ұға гөй.***	*«Қыдыруға барайық» Балалар алаңның (бөлменің) жан-жағына қойылған орындықтарда отырады. Тәрбиеші балалардың біреуіне жақындап келеді де оны өзімен бірге қыдыруға шақырады. Ол бала тәрбиешінің артына тұрады. Ендігі бала одан кейін тұрады да, тағы*	*Өз түсіңді тап. Балалар үш-төрт жалаушалар алады. Біріншісі – жасыл, екіншісі – көк, үшіншісі – сары жалауша алады да 4-6 адамнан бөлменің (алаңның) бұрыштарында топтасады. Әр бұрыштағы тұғырдың*

	Қайда зырлап кетпес доп. ***Төмен, төмен, төмендеп,*** ***Жерге жетер-жетпес боп.*** *Тәрбиешіәрқайсысымен кезекпенойнайды.*	*өлең айтады.* ***Көңілді добым, о , менің,*** ***Домалап қайда жөнелдің?*** ***Қызыл, сары, көгілдір,*** ***Жел аяқсың-ау өзің бір!*** *Бұдан кейін доп қашып кетеді, тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын жаңа доппен қайта басталады. Балалар ойынды әбден үйреніп игергенде, бәріне де доп сияқты секіруді ұсынуға болады.*	***Міне, былай шыға гой!*** *Кішкене деп атаған бала ортаға шығады. Өлеңнің ендігі шумағын айтып болғаннан кейін, барлық ойнаушылар, қоянға не істеу қажеттігін көрсеткендей, тиісті қимылдар жасайды. Ол да балалардың істеген қимылдарын қайталайды.*	*сондай. Тәрбиеші осылайша 6-8 баланы жинайды да, олармен бірге алаңды бір-екі айналып өтеді. «Үйге, үйге!» деген сигнал бойынша балалар өз орындарына жүгіреді. Тәрбиеші басқа балаларға келеді, ойын одан әрі жалғастырылады.*	*үстіне тәрбиеші әр түрлі жалаушалар (жасыл, көк, сары) қояды.* ***Тәрбиешінің: «Қыдыруға барыңдар»,*** *- деген сигналы бойынша балалар топтанып немесе жеке-жеке алаңды (бөлмені) аралап кетеді. «Өз түсіңді тап деген жаңа сигнал бойынша балалар өздеріне лайықты түстегі жалаушаға қарай жүгіреді.*
Балалармен Жеке жұмыс	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.*	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	***АҚТ технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балалар тазалық туралы үйренеді..* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.*	***Отан туралы мақал-мәтелдер.*** *Отан — елдің анасы* *Ел - ердің анасы* *Туған жердей жерболмас,* *Туғанелдей елболмас.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өзіне қызмет етіп үйрену.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету. Аяққиімніңоңсолынтүсіндіру. Серуенгешығу. Балалардыңкиінуреттілігінбақылау, киінгендетүймелерінқадап, аяққиімініңбауынбайлауды ,киіміндегіолқылықтардыжөндеудіқадағалау. Киімшкафтарын таза ұстаужәнежинау*				
Серуен	***Картотека № 1*** ***Қарды бақылау***	***Картотека № 20*** ***Боранды бақылау.***	***Картотека № 15*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 9*** ***Қырауды бақылау.***	***Картотека № 14*** ***Торғайды бақылау.***
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру. серуен кезінде табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғысеруендібекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : *23.12 – .27.12..2024 ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі*** *– баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	***Өнегелі -15 мин****- ата-анамен бала туралы кеңестер. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека № 3*** ***Дидактикалық ойын: «Суреттіқай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Картотека № 9*** ***Дидактикалық ойын: «Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар Құстарды атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 5*** ***Дидактикалық ойын: Қайсысы қайда тіршілік етеді.*** ***Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтай алады.*	***Картотека № 6*** ***Дидактикалық ойын: «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып атай алады.*	***Картотека №4*** ***Дидактикалық ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды табиғат сұлулығын көріп, оны қорғай білу туралы түсінеді*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру.* *Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту*				
	Ашық менің жүрегім *Ылғи күліп жүремін.*	*Асапан ашық ,көгілдір* *Күн шуағын төгіп тұр!*	*Табиғат егіз адаммен* *Ұқсастық табам содан*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,*

	Бірге ойнап бір жүрер *Достарым көп, білемін!*	*Қол ұстасқан біздерді,* *Тереземнен көріп тұр.*	*мен* *Мәңгілік болсын егіздер* *Жер- ана, көл теңіздер.*	*Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында қысқы табиғат көрінісін түсіндіру үіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар біздің топқа қар ұлпалары ұшып келді қараңдаршы. (жіпке байланған қар ұлпалары топқа ұшыру) Олар бізге тапсырмалар әкелген. Қараңдаршы неткен жылтырақ.* ***Ой қозғау.*** ***1-қар ұлпасын алу*** ***1-тапсырма.Қыс мезгілі туралы айт*** *Мнемотехника арқылы қыс туралы әңгіме құрастыру.* ***Балаларды топқа бөлу. Мнемотехника бойынша шығармашылық жұмыс.*** ***1-топ:*** *Суреттегі қыс мезілін құрастыру.* ***2-топ:*** *Аққала жапсыру* ***3-топ:****Шыршаны трафарет арқылы*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Бүгін таңертең балабақшаға жұмысқа барсам, ақ тон киген, қалпақ киген, қолында сиқырлы таяқшасы мен сандығыбар аппақ қызды кездестірдім. Бұл қыз кім болды деп ойлайсың?**(жауабы қыс)*** *Бізге көптен күткен қыс келді, бізге өз сыйын берді - сандықша - мінекей!* *Балалар, мұнда сұрақ, жұмбақтар, сыйлықтар, тосын сыйлар бар, соларға жауап беруіміз керек.* *Әрбір дұрыс жауап үшін мен қар ұшқынын беремін, ал ең ақылдысы соңында марапатталады.* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: Енді қысқы сандықта қандай тапсырмалар бар екенін көреміз* ***Бір бала сөмкеден тапсырма картасын шығарады.*** ***Бірінші тапсырма.*** *Сұрақтарға жауап бер:* *-Қыс қашан келеді? (күзден кейін)* *-Қыста күн қалай*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыкалық дыбыстар. Тосын сәт*** *Перде ашылып, барлығы дамыту орталығына келеді.* *Көрініс қысқы орман түрінде рамкаға салынған.* *- Міне, біз қысқы орманға келдік. Қысқы орманда не көріп тұрсыңдар?* ***Дидактикалық ойын: «Қар»*** ***Шарты:*** *Қар сөзіне анықтамаларды таңдау.Қарды тексеру (ақ, суық, таза, үлпілдек, жарқыраған, күміс, кристалды, жабысқақ, ұсақталған, ылғалды).* ***«Қар» сөзіне етістіктерді таңдау (барады, жатады, айналады, сықырлайды, ұшқындайды)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Дидактикалық ойын: «Қар үйіндісі»*** ***Шарты:*** *Қиылған*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* *Ал бүгін мен сендерді ертегілер мен ғажайыптарға толы ертегідегі қысқы орманға серуендеуге шақырамын! Менімен саяхаттағыңыз келе ме? - Иә!!! Бірақ біз орманға қалай барамыз. Шанамен баруды ұсынамын. Жолға дайындалуды бастайық, қыста орманда суық, сондықтан жылырақ киіну керекпіз.* ***Дидактикалық ойын: «Санамақ сыры»*** ***1-дегенім бөрік*** *Кисең бойға көрік.* ***2-дегенім етік*** *Киер сәнді етіп.* ***3-Дегенім ішік*** *Теріден тігер пішіп.* ***4-Дегенім тымақ*** *Қыста кисең жылы-ақ.* ***5-Дегенім байпақ*** *Іші жылы тайпақ.* ***Қазақ тілі*** *(Маман жоспарымен)*	***Музыка:*** ***(Маман жоспарымен)*** ***Тосын сәт.*** *Қонаққа аққала келеді .* *Тәрбиеші : Ол тура бізге қар үйінділері арқылы келді .... балалар не келді? (қар адамы) .* *Қар адамы қ**айдан келдің?*** *Біз кеше жаяу жүрдік* *Ал біз сені көрмедік ...* *Аққала : Мен қысқы ертегіден келдім,* *Мен сендерге шана әкелдім (ойыншық шаналарды көрсетеді) .* *Мен оны сендергеойнауүшінберемін.* *Ал меніңкететін кезімболды, әйтпесеереіпкетуіммүмкін.* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Біз бүгін Нағыз ғалым ретінде ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын боламыз.*** *Осы жұмыстың арқасында біз көптеген қызықты нәрселерді үйренеміз.* *Зерттеушілер* ***тәжірибелер*** *жасап,*

	салу,ойыншықтарын бояу. ***4- топ:*** *құстарға жем жасау.* ***2- тапсырма: Қыс сөзіне ассоциациялар*** ***Дидактикалық ойын: «Сөз ойла, тез ойла»*** ***Шарты:****Балалар доппен ойнауға шақырылады, бала сөзді атап - допты басқа қатысушыға лақтырады. Мыс: Аяз, қар.....* ***3-тапсырма.*** ***Қыс мезгіліндегі құстар туралы айт.*** ***Дидактикалық ойын: «Құстар бөлігін тап, ата»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттерден құстардың бөлігін тауып құрастыру. қарғалар, торғайлар, көгершіндер т.б* *Құстарға қалай көмектесеміз? Немен тамақтандыруға болады? Не беруге болмайды? Балалардың жауаптары: қоректендіргіштер жасау. Тамақты жерге, қарға лақтыруға болады. ақ нан, печенье үгіндісі, жүгері, күнбағыс тұқымы, асқабақ тұқымы, бидай, жеміс бөліктерімен тамақтандыру керек.* ***Сергіту сәті:«Қыс қызығы»*** ***4-тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Қысқы киім»*** *Қыста дала суық,*	*жарқырайды? (күн жоғары емес және аз қызады; ол жарқырайды, бірақ қызбайды)* *-Қыста аспан қандай болады? (аспан жиі сұр, оның үстінде бұлттар бар, қар жауатын бұлттар)* *-Қыста қандай ағаштар болады? (ағаштар жалаңаш, жапырақсыз, тек қарағайлар мен жасыл шыршалар тұрады; ағаштар қыста демалады)* *Қыста өзендерде не болады? (мұзбен жабылған)* *Қыста адамдар қалай киінеді? (жылы)* *Құстар мен жануарлар қыста өздерін қалай ұстайды?* *-Балалар қандай қысқы қызықтарын білесіңдер? (әр жауап үшін балаларға бір снежинка беріледі)* *А3 форматқа суреттерді осы жауаптар бойынша бойынша жапсыру, құрастыру, бояу.* ***Келесі бала тапсырма жазылған екінші картаны шығарады.*** ***Екінші тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын:«Таңда, атын, есте сақта»*** *мысалы: қыс суық, қарлы, аязды, ұзақ, т.б.)* *-қыс (суық, қарлы, қарсыз, аязды, ұзақ, боран,*	*суреттен құрастырып қар үйіндісін шығару.* ***Ой қозғау.*** *- Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақпақтар тыңдау.* ***Уақыт мол бөлеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,*** ***Шымыр болар денеміз.*** *Балаларды мадақтау* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.* ***(Қар)*** *Қолы мен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады көп.* ***(Аяз)*** *Қыста шыны боп қатады,* *Жылыды су боп жатады.* ***(Мұз)*** *Мүлгіп тұрған бақ тыныш,* *Оранып ты ақ күміс.* ***(Қырау)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға, тым әйбат!* ***(Мұз)*** *Тікен, тікен, тік біткен.* *Қысы, жазы бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Трафарет арқылы шыршаны бояу.* ***2-топ:*** *Ермексаздан*		*ғылыми жаңалықтар ашады.* *Ендеше біз бүгін бірнеше **тәжірибелер жасап , қардың** қасиеттерін анықтаймыз* ***Ой дамыту.*** ***Қар дегеніміз не*** *?* ***Қар –*** *жерге түсетін жауын-шашын түрі. Ол кішкентай мұз кристалдарынан тұрады. **Қар** , жаңбыр сияқты, бұлттан жауады. Су буы жер бетінен өте жоғары көтеріледі. Кристалл үнемі өсіп, ақырында әдемі жұлдызға айналады. Қарды тамашалай отырып, біз **қар** бүршіктерінің пішіні ауа райына байланысты өзгеретініне назар аударамыз.* ***Тәжірибе №1*** ***«Қар қасиеті»*** *- Біздің үстелде, стақанда бір кесек **қар жатыр** . Алдымен алақаныңызға қараңыз, олар қаншалықты құрғақ? **Қарды** қолыңа алып , оның не екенін айт.* ***Қортынды:*** *Жауаптар: суық, ақ, жарық.* ***Тәжірибе№2*** ***«Қардың еруі»***

	сондықтан адамдар жылы киінеді. Ендеше ұл мен қыздың киген киімдерін айт. *Сұраққа жауап бер:* *Ұл мен қыз қайда барады?* *Бала басына не киіп алған? Ал қыз?* *Бала қандай куртка киген?* *Қыз қандай пальто киген?* *Курткада неше қалта бар? Ал пальтода?* *Бала орамалды қалай байлады? Ал қыз?* *Бала аяғына не киіп алған? Ал қыз?* *Кімде қолғап бар? Кімде қолғап жоқ?* *Жарайсыңдар!* ***Рефлексия*** *Тәрбиеші. Балалар, сендер барлық тапсырмаларды орындадыңдар.*	*жұмсақ, қатал, орыс)* ***Келесі бала сөмкеден тапсырма жазылған үшінші картаны шығарады.*** *Үшінші тапсырма.* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады (Аяз)* *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет. (Мұз)* *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады. (Қар)* *Жерді тырнап, бұтаны ырғап,* *Шөпті сыйпап, ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап. (Боран)* ***Балалар дорбадан төртінші картаны шығарады.*** ***Төртінші тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын:«Керісінше айт»*** *- жазда ыстық күн, қыста суық күн* *- жазда күн ұзақ, ал қыста - (қысқа)* *- жазда күн жылынады, ал қыста - (жылынбайды)* *- көктемде өзендегі мұз жұқа, ал қыста - (қалың)* *- кейбір мұз айдындары ұзын, ал басқалары (қысқа)*	*шыршаға ойыншықтар мүсіндеу, саусақ арқылы ермексазды жапсыру* ***3- топ:*** *Шыршаның қасына аяз атаны жапсыру* *-Шыршаның түсі қандай? Шыршаның бойлары бірдей ме?* ***(Жасыл. Бойлары аласа-биік)*** *- Орманда тағы нелер бар екен?* *Қоян шыршаның түбінен секіріп шығады.* ***Қоян:*** *- Ой, саламатсыздар ма, балалар? Орманда не істеп жүрсіңдер?* *(Қоянмен амандасады)* *Саяхатқа келдік!* *- Балалар, біздер аңдар туралы өлеңдер білеміз бе? Кәне, кім айтады?* ***Тақпақ*** *Қайшы құлақ қоянмен,* *Ақшыл түске боялдым.* ***Қоян:*** *- Ой, қандай керемет!* ***Қоян:*** *Менімен ойнайсыңдар ма балалар? Ендеше қимылдық ойын ойнайық.* *Аяз десем- секіреміз,* *Шуақ десем- тоқтаймыз* *(2 рет ойналады)* ***Тәрбиеші:*** *- Балалар біздің балабақшаға қайтатын уақытымыз болды.* ***Қоянмен қоштасайық!*** ***Тіл ұстарту***		***қолымыздағы қарға не болатынын көрейік.*** *Қар қолымыз жылы болғандықтан еріп кетті, қар тек салқын жерде ғана өз қалпын ұстап тұрады.* ***Қортынды: Қар еріп, суға айналды.*** ***3-тәжірибе «Қарды бояуға бола ма?»*** ***Қарды*** *қарапайым тағамдық бояғыштармен немесе бояулармен бояуға болады және оның қалай боялатынын, бояу қар массасына қандай жылдамдықпен енетінін дәл бақылау керек.* ***4-тәжірибе «Еріген суды сүзу»*** *Қардан алынған суды* ***сүзгіден*** *өткіземіз* *Сүзгіде кір қалды.* *Қорытынды :* ***Қардың құрамында кір бар*** *. Сондықтан* ***қар*** *суы өте лас болғандықтан ішуге болмайды.* *Жарайсың! Бүгін өте жақсы жұмыс істедіңдер.* *-Балалар, сендерге ғалым, зерттеуші болған ұнады ма?* *Балаларды мадақтау.*

		- Қар жұмсақ, ал мұз (қатты) *(қар бүршіктері түседі)* ***Балалар тапсырма жазылған бесінші картаны шығарады.*** ***Бесінші тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Қысқа не керек?»*** *Балалардың алдына коньки, велосипед, мұз айдыны, шаңғылар, роликтер, секіргіш арқан, шана, доп, скутер, теннис ракеткасы, таяқша бейнеленген карточкалар қойылады. шайба. Қысқы ашық ауада өткізуге қолайлы заттарды атау керек.* ***3. Қорытынды кезең*** *Тәрбиеші: Сиқырлы сандық бос, барлық тапсырмалар аяқталды. Жарайсыңдар, сендер жақсы жұмыс жасадыңдар, ал енді кімде қанша фишка бар екенін есептейік. (балалар фишкаларды санайды, Қар ханшайымы көп фишка жинағандарға медаль таратады).* *Тәрбиеші: Ал енді қонағымызбен қоштасайық. Біз оны жаңа тапсырмалармен күтеміз. (балалар қоштасады).*	***жаттығуы.*** *ЫС-ЫС-ЫС* *КЕЛДІ МІНЕ ҚЫС* *АР-АР –АР* *ҚАЛЫҢ ЕКЕН ҚАР* *АН-АН –АН* *ШАҚЫРАДЫ ОРМАН.* ***Балаларды мадақтау.***		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету.**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, Қауіпсіздік ережелері- қатармен жүруді, жолдағы кедергілерді қадағалау.*				
Серуен	***Картотека № 1*** *Қарды бақылау*	***Картотека № 20*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Өсімдіктердің қысқы*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*

			тіршілігін бақылау.		
	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру.**Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.Қолдарын жуу, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну – суды, тамақты ұқыпты тұтыну жолдарын түсіндіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***Картотека №7*** *«Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*	***Картотека №11*** *-« Самалжел» шалқадан жатып, қолдарын дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққан бейнені көрсету «Желдің желпуі» - іште жатып, қолдарын дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. «Жел бұлттарды айдайды» - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен алдына-артына тербелу.*	***Картотека №12*** *1."Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3."Құстаркөңілденіпжатыр" –қолдышапалақтау*	***Картотека №18*** *Күн шықты, гүлдер жайлап ашылып өсіп келеді (қолдарын созады). Кенеттен баяу жел соға бастады, гүлдер желмен жан - жаққа шайқалады (қолдарын жанға созу, сермеу) -аспанға бұлт төніп, жаңбыр жауа бастайды, гүлдер тоңып, бүрісіп жабылады (қолдарын тізелерінің үстіне қойып бүрісіп отырады). - күннің көзі күлімдеп шыға бастады, гүлдер , құлпырып, жайнап ашыла бастайды (балалар қолдарын жоғары созып бұлғау)*	***Картотека №19*** *Қайырлы күн, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы күн, құлақтарым!(құлақтарын сипау) Қайырлы күн, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы күн, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы күн, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету, жаттығу жасап, киімдерін дұрыс кие білу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну – жуыну кезінде суды дұрыс пайдалануды үйрету. қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және	***Кел, тыңдайық ертегі. «Балапандар» ертегісі Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу.*	***Суретпен жұмыс. «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты:****Балаларды мамандық иелерімен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру* ***Саусаққа арналған***	***Дидактикалық ойын*** *«Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды.*	***«Біздің шаңырақ» Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мынылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар*	***«Жүргізушілер. сюжетті рөлді ойын Мақсаты:****Транспорттың ылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу*

тағы басқаәрекеттер)	***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес.*	***жаттығу:*** *Бала,бала,балапан,* *Қане,қайсы алақан,* *Саусақтарың әйбат,* *Былай-былай ойнат,* *Бала,бала,балапан,* *Қане,қайсы,алақан,* *Саусақтарың әйбат,* *Былай-былай ойнат* *.*	***Дидактикалық ойын: «Мүсіншілер»*** *Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра алады.*	*Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін еремін!*	***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,* *Күннің күліп тұрғаны* *БАҚЫТ- дәні далаңның.* *«Ботам» деуіәжеңнің,* *Тыныштығыәлемнің.*
Балалармен Жеке жұмыс	*Екатеринға Дидактикалық ойын:«Заттар қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды?»* *Шарты: Балалар суреттерді қарап, онда бейнеленген заттарды атау, геометриялық пішіндеріне оларға ұқсайтын заттарға дейін сызып қосуға тапсырма беру*	*Айлинге Дидактикалық ойын:* *«Бұл қандай құс?»* *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеп айта алады.*	*Ердаулетке Тіл ұстарту жаттығуы* *Өс- өс- өс,* *Тігіп алдым қос,* *Екіге екіні қос.* *Көңілде жоқ қос.* *Өс-өс-өс.* *Өнегелі болып өс.* *Ұқыпты боп өс.* *Ағаш тез- тез өс.*	*Саянға Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»* *Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретін түсінеді*	*Ростиславқа Дидактикалық ойын: «Қысқы тіршілік»* *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата біледі.*
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсетуге үйрету.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 1*** *Қарды бақылау*	***Картотека № 20*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру - серуен кезінде қысқы табиғат құбылыстарына бақылау. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*
	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: *30.12 – .31.12..2024 ж*

Күнтәртібініңүлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайыжурналғатіркеу. Мәдени-гигиеналықшараныңорындалуынқадағалау. Медбике, психологпенбірлескенжұмыс.*	
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин –ата-анамен бала мінез –құлқы, баланың жетістігі, қысқы киім туралы әңгімелесу. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарағаертеңгілікжаттығуғабалалардыүлгертіпәкелулеріната-аналарғатүсіндіру*	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Картотека № 4 «Затты сипаттау»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың, сөздік қорын байыту.*	***Картотека № 7 «Табиғат құбылыстарын ата»*** *Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан	
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 5- аптасынаарналғантаңғыжаттығукешені. Жаттығукешеніқосымшатіркелген.* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***	
Таңғыас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардыңбетіқолынжуып, таңғыасқаотыру. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық, шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Асты сөйлемейішу. Астан соңбеті – қолдыжуу. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*	
	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөңгеленген шеңберді.	*Дос болайық, бәріміз, Жарасып тұр әніміз. Тыныштықты сақтаймыз, Атсын күліп таңымыз.*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында ұіә.*	
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт – балаларға аққала ойыншығы қонаққа келеді.*** ***Аққала:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен орман ауылының аққаласымын. Мен жыл сайын қаншама жерге келсем де, осыншама керемет балаларды кездестірме дім. Сендердің сурет салғандарыңды, мүсіндегендеріңді, жапсырғандарыңды көріп таңғалдым. Сендердің нағыз өнер адамдары екендеріңді бірден түсіндім, сол үшін сендерге келдім. Біздің орман өте үлкен екенін білесіндер ме? Және ол өте әдемі! Мен оның сұлулығына күн сайын ләззат аламын! Орманымның әр ағашы, әр үйі маған таныс! Әрқайсысы өзінше әдемі, және олар ертегідей ерекше! Мен бірден бүкіл орман үйлерінің суретін жасауды армандадым, бірақ қай жерде сурет салсам да, қалай суретке түсірсем де, менің барлық үйлерім бір суретке сыймайды. Мен бір суретшіден сұрайын деп ойладым, бірақ ең нағыз суретші де оны жасай алмайды деп шештім. Үндемей қалады.* ***Ой қозғау.*** ***Балалар аққала көңілсіз болып қалды го.*** ***Аққала сен неге көңілсіз болып қалдың?*** ***Балалар, маған кім көмектесе алады?*** *Аққала, саған біздің балалар көмектеседі, солай ма? (Иә)* *Біз бірінші сенің үлкен орманыңды құрастырамыз.* ***Аққаламен серігіп алайық*** *Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан.* *Қар атысып ойнасақ,* *Су болады қолғаптар.* ***Топтық жұмыс.*** ***Дидактикалық ойын: «Қысқы орман»*** ***Шарты:*** *А3 форматта орман құрастыру.* *Аққала: Керемет, енді біздің ауылды бейнелеу үшін көп үй салу керек. Оны қалай жасайсыңдар?* *Аққала егер біздің балалар бәрі бір үйден салса, онда барлық үйлерді қосса бір ауыл шығады* ***Аққала: Балалар, мен үйлердің қабырғаларын, шатырларын, терезелерін, есіктерін дайындап қойдым.*** *Кейбіреулері үлкен, ал басқалары кішкентай. Неліктен олардың өлшемдері әртүрлі деп ойлайсыз?* *-кішкентайлар - ең ұзақ тұрған үйлер, ал үлкендер - өте жақын*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Қуыршақ Айгүл келеді, амандасады.* *Қуыршақ :* ***«Ақшақар мені сыртта ойнауға шақырды. Қыста далада қандай ойындар ойнайтынын білмеймін. Маған көмектесіңдерші балалар»*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технология жұмыс.*** *Балалар суретке қараңдар. Қыс келіп, көп қар әкелді. Балалар серуендеуге шықты.* ***Дидактикалық ойын: «Суреттер сөйлейді» (суреттегі балаларға ат қою)*** *Марат шаңғыны алып, серуендеуге шықты.* *-Айнұр қайда? (Міне Айнұр)* *-Айнұр не мінеді? Ол шаңғы тебеді* *- Қанат коньки алды.* *- Қанат не тебеді?* *Ол коньки тебеді* *Самат шананы алып, төбеге қарай жүгірді.* *- Самат неалды?* *Ол шанаалды)* *- Самат немінеді? Ол шанаменсырғанайды.* *- Ару серуендеуге, қарменойнауғашықты.* *Ару қар шарын жасады.* *Қуыршақ : «О, балалар, ол қарды қалай жасады?»* *-Ал енді біз саған үйретеміз.* ***Қуыршаққа тақпақ айтып берейік. Тақпақ.*** *Қар жауыпты далаға,* *Қар жауыпты қалаға.* *Сырғанаймыз енді біз,* *Отырып ап шанаға.* *Ойынқұмар көп бала,* *Шұрқырасып топтала,* *Аппақ қардан жасаймыз,* *Әп-әдемі аққала* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дидактикалық ойын: «Қар адам»***

	орналасқан үйлер. *Біреу үйге жақыннан қарағанды ұнатады, ал біреу алыстан тамсанғанды ұнатады. Сендерге қандай үй ұнайды таңдаңдар.* ***Ой дамыту.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, бізде тек төртбұрышты дайындамалар ғана бар. Бірақ үйлердің төбесі үшбұрыш болу керек.* *Біз қалай әрекет етуіміз керек? (қиылған бұрыштар) (дайын шатырларды беру)* *Балалар, бір төртбұрыштан 2 терезені қалай жасауға болады? (жартысынан бүктеп, кесу) Жарайсыңдар балалар!* ***Шығармашылық орталық.*** ***Дидактикалық ойын:«Орман үйлері»*** *Аққаланың дайындап қойған пішіндерін ретімен жапсырып, ормандағы үйлерді шығарамыз.* *Үйлердің жанына ермексаздан ағаштар жасаймыз.* ***Жарайсыңдар!*** *Аққала: Балалар, біздің орманда қар біраз уақытқа дейін ерімейді, ол жерде де, шатырда да қар жатады. Үйлерімізге қарды қалай саламыз?* *Ооо мен түсіндім! Менде ұнтақ жармасы бар. Қарға қатты ұқсайды! Біз онымен үйлердің төбесіне себеміз, бірақ алдымен қар құлап кетпеуі үшін оларды желіммен қалың жағуымыз керек.* ***Шығармашылық орталық.*** ***Дидактикалық ойын: «Қарлы шатыр»*** ***Шарты:*** *Жармамен үйдің шатырына қар суретін салу.* *Балалар жұмысты орындайды, үлкен үйлер алдыңғы қатарда, кішігірім үйлер артқы жағында (әр бала өз үйінің қайда екенін түсіндіруі керек)* ***Аққалаға тақпақ айтып берейік*** ***Міне аппақ қар*** ***Аяз боран бар*** ***Төрлет қысым еліме*** ***Ойнаймыз біз далада.*** *Аққала: Балалар, бізден қандай керемет сурет шықты! Үйде кереуеттің үстіне іліп қоямын, Жатар алдында сүйсінемін. Рахмет, балалар, сау болыңдар!*	***Шарты: Ермексаздан домалақтар аққала мүсінін жасау.*** ***Аққала неше бөліктен тұрады?*** ***Пішіні қандай?*** ***Түсі қандай, неліктен ақ?*** *- Қараңдаршы, балалар, тіпті балалар қардан аққала жасады.* *-Ақшақардыңбасында не бар? (Ақшақардыңбасындашелек бар)* *- Аққаладамұрынныңорнына не бар? (Ақшақардыңсәбізмұрны бар)* *-Ақшақардыңқолында не бар? (Ақшақардыңқолындасыпырғыш бар)* *Дидактикалық ойын:«Не жетіспейді?»* *Балалар біздің аққалаға сонда не жетіспейді?* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-Топ:*** *Аққаланың бас киімін салу, бояу.* ***2-Топ:*** *Мұрын, сыпырғыш жапсыру.* *Сергіту сәті. Музыкамен* ***Ой дамыту*** *Қыста не істегендіұнатамыз?* *Қаройнау, шаңғы тебу.* *Мұзда коньки тебу* *Шанаментаудантөментүсу.* ***Дидактикалық ойын:«Кімнемен ойнайды?»*** ***Шарты:*** *Сәйкес суреті бар қысқы қызықтарға арналған суреттерді құрастыру.* *Қуыршаққа беру.* *Қуыршақ : Рахмет балалар! Сен маған бәрін жақсы айттың, көрсеттің. Мені Аққала күтіп қалған шығар, көшеге қарай жүгіремін,* *Сау болыңыздар.* ***Қортынды:*** *- Балалар, бізге кім келді?* *- Қуыршаққа көмектестік пе?* *-Жарайсыңдар балалар!*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	
Серуен	***Картотека № 1***	***Картотека № 20***

	Қарды бақылау	***Боранды бақылау.***
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Қысқы серуенкартотекасынан***	
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.Тазалықпроцедурасы.Қолдарынсабынмен жудыру,өзсүлгілерінесүртінулерінталапету, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу* *Балаларғареттілікпенкиімдеріншешуі, өзсөрелерінекиімінжинап таза ұстауды, су болғанкиімдерінтәрбиешігекөрсетугеүйрету. Гигиеналықшараларынүйымдастыру. Түскіасқадайындық.*	
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну* *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.Тамақтануалдындамұқиятжуынуды, тамақтануәдебінсақтап, асты аз-азданалып, шусызжеудіүйрету. Тамақтансоңауыздарыншаюдықадағалау*	
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№5. Ояну*** ***Оянайық балалар*** ***Маған тезірек қарандар*** ***Шапалақты ұрайық*** ***Орнымыздан тұрайық.***	***№6. Ояну*** ***Балалар тұрайық*** ***Көзімізді ашайық*** ***Қолымызды созып*** ***Шынығып бір алайық.***
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларынтүсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***	
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуынужолдарын түсіндіру* *Қолдарынсабындапжуып, өзсүлгілерінесүрту, ұқыптытамақтанудағдыларын, тамақтануәдебіндұрыссақтайбілугедағдыландыру.*	
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, *Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)*	*Қимылды ойын: «Доп»* *Тәрбиеші ойынды бір баламен ойнаудан бастайды. Қолын оның басына қойып, доп сияқты секіруді ұсынады. Бала қос аяқтап секіреді, ал тәрбиеші мынадай өлең айтады:* ***Секең, секең секеңдеп,*** ***Қайда зырлап кетпес доп.*** ***Төмен, төмен, төмендеп,*** ***Жерге жетер-жетпес боп.*** *Тәрбиешіәрқайсысыменкезекпенойнайды.*	*Қимылды ойын: Менің зымыраған көңілді добым.* *Ойнаушы балалар тобы (5-6 адам) жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады.* ***Көңілді добым, о , менің,*** ***Домалап қайда жөнелдің?*** ***Қызыл, сары, көгілдір,*** ***Жел аяқсың-ау өзің бір!*** *Бұдан кейін доп қашып кетеді, тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын жаңа доппен қайта басталады. Балалар ойынды әбден үйреніп игергенде, бәріне де доп сияқты секіруді ұсынуға болады.*
Балалармен Жеке жұмыс	*Саян* ***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру*	*Тайсия* ***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер***

	жұмыстарын жүргізу.	*Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киімшкафтарын таза ұстаужәнежинау*	
Серуен	***Картотека № 1*** ***Қарды бақылау***	***Картотека № 20*** ***Боранды бақылау.***
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***	
Балалардың Үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*	
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 06.01– 10.01.2025 ж

Күн тәрті	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперимент алдық, еңбек, қимыл, бейне-леу, дербес және басқалары)	***Картотека № 2 «Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.*	***Картотека №6 «Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту*	***Картотека № 12 «Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: Түстер туралы ұғымын бекіту,түстердің атын білуге машықтандыру*	***Картотека №13 «Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 17 «Менің сүйікті ертегім»*** *Мақсаты: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату.*
	Коммуникатив дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу*	*Қаңтар айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу*	*Қаңтар айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу*

	кешені.	*кешені.*			*кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. . Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Табиғат егіз адаммен Ұқсастық табам содан мен Мәңгілік болсын егіздер Жер- ана, көл теңіздер.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Әжелер мектебі негізінде , әжемнің ертегісі ұйә.***				
	Қазақ тілі (Маман жоспарымен) ***Ертегілер әлемі бұрышына саяхат. Суреттер қарау. Қызығушылықты ояту.*** ***«Қыздың аты кім?» жаттығуы.*** *Балалардың алдында бес бөлікке бөлінген қағаз парағы, олардың әрқайсысы әртүрлі түсті - сары, қызыл, жасыл, көк, қызғылт сары.* *Балаларға трафареттегі дайын қыз бейнесіне кезекпен әр бөліктен қалпақ қиылып, қыздың атын*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) ***Қызығушылықты ояту. «Теремок» үстел театрының көрсетілімі*** *Далада бір үй тұр еді, ол төмен емес, биік емес.* *Тышқан өтіп бара жатып,. Мына үйде кім тұрады? Кім өмір сүреді? Ешкім жауап бермеді. Тышқан үйге кіріп, сонда өмір сүре бастады. Бақа өтіп бара жатып, Мына үйде кім тұрады деді? - Мен тышқанмын Ал сен*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Музыка:** (Маман жоспарымен) ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Сұрақ жауап*** *Маша қай ертегі кейіпкері?* ***Дидактикалық ойын «Аюлар ыдысы»*** *– Маша ыдыстың бәрін араластырып алды. Біз аюларға ыдыс-аяқ қоюға көмектесеміз.* *Балалар тәрелкелер мен қасықтарды аюлар бейнесіне өлшеміне қарай орналастырады.* ***Дидактикалық ойын: «Аюларды***	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері у да шу. Ол не?**(түлкі)*** *Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, ұйқыға бір тоймайды.**(мысық)*** *Бұрап қойған сағаттай, Айқайлайды таң атпай. **(әтеш)*** ***«Мысық, әтеш және түлкі»*** *ертегісі.* ***Түсіндіру.*** ***Сұрақ- жауап:*** *1. Ертегі кейіпкерлерін*	**Музыка** (Маман жоспарымен) ***Қызығушылықты ояту. «Тасбақа» музыкасын тыңдау*** *Музыка әуенімен педагог тасбақа ойыншығын көрсетеді, оның баяу жорғалауына еліктейді.* ***Дидактикалық ойын: «Тасбақа қабығын тап»*** *Шарты: Балаларға ортасында шеңбері бар (қабықтың орнына) әртүрлі түсті тасбақалардың картоннан жасалған силуэттері беріледі. Содан кейін көп түсті шеңберлерді қарастырып, тасбақа үшін сәйкес*

	Сары телпек, Қызыл телпек, жасыл телпек, т.б.атайды. 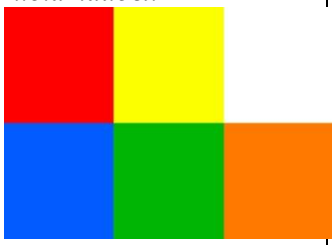 ***Сонымен ертегідегі қыз қайсысы? Қызыл телпек*** *Кішкентай Қызыл телпек басына қалпақ киген.* *Басымызға тағы не киюге болады?* *Қалпақ, кепка, орамал.* *Басымызға кигеннің бәрі «бас киім» деп аталады.* ***Дидактикалық ойын «Бас киім қандай пішінге ұқсайды?»*** *Парақта геометриялық фигуралар түріндегі қораптар сызылады, қалпақтардың силуэттік кескіндері пішіні сәйкес келетін қораптарға салынуы керек.* ***Дидактикалық ойын: «Шляпа»*** ***Шарты:*** *Жіп және*	*кімсің?* *-Ал мен бақамын.* *- Менімен бірге тұр!* *Бақа үйге секірді де, екеуі бірге өмір сүре бастады. Қоян жүгіріп өтіп бара жатып .* *Мына үйде кім тұрады деді?* *- Мен тышқан* *- Мен бақамын!* *-Ал сен кімсің?* *- Мен қоянмын.* *- Бізбен бірге тұр деді!* *Қоян үйге кірді , олар бірге өмір сүре бастады. Кішкентай түлкі өтіп бара жатып. Ол терезені қағып:* *- Мына үйде кім тұрады?* *- Мен тышқанмын.* *- Мен бақамын.* *- Мен қоянмын.* *-Ал сен кімсің?* *- Ал түлкімін* *- Кел бізбен бірге тұр деді.* *. Төртеуі өмір сүре бастады.* *Қасқыр келіп, есікке қарап: Мына үйде кім тұрады деді?* *- Мен тышқанмын.* *-Мен бақамын* *- Мен қоянмын.* *- Мен түлкімін* *-Ал сен кімсің* *- Ал мен қасқырмын* *- Кел сенде бізбен бірге тұр деді олар!* *Қасқыр үйгекірді. Бесеуі өмір сүре бастады. олар ән айтады. Кенет қасынан епсіз аю өтіп бара жатыр.*	***орындықтарға отырғыз»*** *- Балалар орындықтарға көлеміне қарай аю фигурасын жапсырады.* ***Дидактикалық ойын:«Аюға үй салу»*** *- Геометриялық пішіндерді ажыратып, үш аюдың қандай үйі болғанын анықтайық. Балалар үйдің схемалық бейнесіне геометриялық пішіндерді орналастырады.* ***«Үш аю» сергіту сәті.*** *Үш аю үйге келе жатты. (Аяқтан аяққа адымдап, денені тербету, қолдар сәл дөңгеленіп, дене бойымен төмен түсіру, аюдың жүрісі)* ***Аю әке үлкен еді*** *(қолды жоғары көтеру)* *Анам сәл кішірек* *(Тізеңізді сәл бүгіңіз, қолыңызды төмен түсіріңіз және аздап алшақ жүріңіз)* *Және ұл.* *Ол ең кішкентай болды* *(Сылдырылдап жүгіреді)* ***Дидактикалық***	*атаңдар.* *2. Әтеш қайтті?* *3. Түлкі не істеді?* *4. Қайсыкейіпкер қатты ұнады? Несімен?* *5. Қайсы ұнамады? Неліктен?* *6. Кім айтып береді?* ***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр.* ***Дидактикалық ойын: «Мысық»*** *- Әтешті кім құтқарды? мысық.* *Қызғылт сары геометриялық фигураларды орналастыр мысықтың түсті фигурасы.*	*түсті таңдау ұсынылады.* 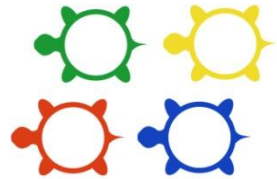 ***Дидактикалық ойын: «Тасбақаларды сана»*** *-Таста неше тасбақа бар? Бір тасбақа. «1» санын тауып, бір тасбақаның қасына тасқа қойыңыз.* *Суда қанша тасбақа бар? Екі тасбақа. «2» санын алып, судағы екі тасбақаның жанына қойыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Тасбақалар»*** *- Бір тасбақаны тасқа, ал екі тасбақаны көлге жапсырамыз.*

	қыстырғыш пайдалану арқылы, шляпадағы саңылаулардан жіпті өткізу, содан кейін шляпаның жиегіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын қыстыру. ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»*** *-Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Бәліштерді орналастыр»*** *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себет саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз.* ***Сергіту сәті:«Жолда»***	*Аю үйді көрді, әндерді естіді, тоқтады да, қатты айқайлады:* *- Мына үйшікте кім тұрады?* *- Мен тышқанмын.* *- Мен бақамын.* *- Мен қоянмын.* *- Мен түлкімін* *- Мен қасқырмын* *-Ал сен кімсің?* *- Ал мен аюмын.* *- Бізбен бірге тұр!* *Аю ішке кіре алмай: «Ал мен сендердің үйшіктеріңнің жоғарғы жағында өмір сүргім келеді».* *- Иә, сен біздің үйімізді сындырасың!* *- Жоқ, мен оны сындырмаймын.* *- Ал, онда көтеріл!* *Аю төбеге шығып, жай отырды, кенет үй сықырлап, түгел құлады. Ішіндегілер жүгіріп шығып аман қалды. Олар бөренелерді тасуға, тақталарды кесуге - жаңа үйшік салуға кірісті. Үйшік бұрынғыға қарағанда жақсы салынған!* ***Дидактикалық ойын: «Мұнара тұрғындары»*** *Балалар қайшымен тік сызық бойымен ертегі кейіпкерлерінің бейнелері бар қағаз жолағын қиып алады.*	***ойын:«Аюға арналған ботқа»*** *саусақ суреті* *-Аюларға арналған тәрелкеге ботқа салайық.* *Балалар пластилинның бетінде саусақ іздерін қалдырады.* ***«Үш аюды төсекке жатқыз» дидактикалық ойыны*** *- Аюлардың ұйықтайтын уақыты келді, оларды төсектеріне жатқызу керек: ең үлкен аю-әкесі - ең үлкен төсекке,* *аю-ана - кішірек төсекке, ал бала аю - ең кішкентай төсекке.* ***Дидактикалық ойын: «Аюға арналған алжапқыш» маркаларымен сурет салу*** *-Аюдың жаңа алжапқышын өрнектермен безендірейік.* *Балалар алжапқыштың жазықтығына іздер қалдырады.* ***Түйме ойыны «Аю мен шарлар»***	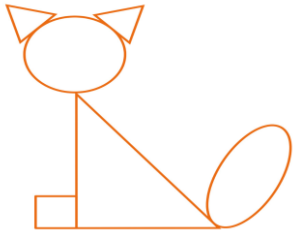 ***Дидактикалық ойын «Мысық пен әтештің үйі»*** *- Әтешті терезеге қойыңыз. Түлкі оған жете алмайтындай етіп жапқыштарды жабыңыз. Түрлі түсті түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Әтешке арналған бұршақ»*** *– Міне, қанша бұршақ өсті. Бұршақ тауының үстіне корозды отырғызып, оны желіммен жабыстырыңыз. Ал енді біз саусақтарымызбен көбірек бұршақ саламыз.* ***«Әтеш» сергіту сәті*** *Балалар «Әтеш» әніне тізелерін жоғары көтеріп,*	 ***Дидактикалық ойын:«Тасбақа»*** *-Бізге қонаққа үлкен тасбақа келді. Ол балалармен ойнағанды жақсы көреді, сондықтан оның қабығында ойнауға болатын көптеген бар. ойыншықтар* ***Дидактикалық ойын «Үлкен және кіші тасбақаларға жорғала»*** *Балалар төрт аяққа тұрады, арқаларына жалпақ жастықтар қойылады. Балалар тапсырма алады: «Үлкен тасбақа жорғала», «Кішкентай тасбақа жорғала»* ***Дидактикалық ойын: «Тасбақа қабығын безендір»*** *және саусақпен сурет салу* *-Тасбақа өзінің дөңгелек қабығын жылтыр малтатастармен безендіргісі келеді. Оған көмектесейік, дөңгелек қабықтың шетіне қиыршық тастарды салайық.* 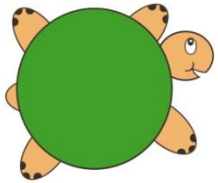 *- Біздің тасбақа сәнгер.*

	Балалар түзету жолымен жүреді. Олар туннельге енеді, орындық бойымен жүреді, бұдырлардан секіреді. («Қызыл телпек туралы» фильміндегі әнге). ***Дидактикалық ойын:«Себет»*** *Балалар кәрзеңкеге бәліштер мен бөтелке май жапсырады.* ***Дидактикалық ойын:«Әжеге арналған пирогтар» мүсіні*** *Допты дөңгелек домалақпен мүсіндеп, оны тортқа тегістеп, салмасын салып, оны екіге бүктейміз, шеттерін қысамыз.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпек пен қасқыр»*** *Қызыл телпек қандай жолмен жүрді? Ұзын жол бойымен. Қызыл телпекті ұзын жолға қойыңыз. Қасқыр қай жолмен жүрді? Қысқа жолда. Қасқырды қысқа жолға қойыңыз. Қай жолдың жанында көптеген гүлдер өседі? Ұзын жол бойымен. Ал қысқа жолдың жанында қанша гүл өседі? Екі гүл. Қай жерде көбірек гүлдер бар? Ұзын жол*	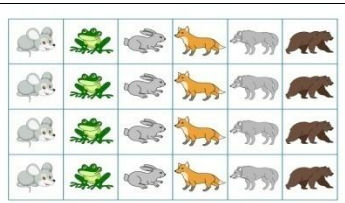 ***Дидактикалық ойын:«Біз мұнара салып жатырмыз»*** *Балалар тәрбиешінің үлгісі бойынша құрылыс материалынан үйшік құрастырады.* *-Ал енді мұнара тұрғындары бізбен ойнағысы келеді.* ***Дидактикалық ойын: «Тышқанға мұнараға апаратынжолдар»*** *- Ал мұнараға әртүрлі жолдар апарады.* *Қанша трек? Екі.* *Бірдей тректер?* *Әртүрлі тректер - біреуі ұзын, екіншісі қысқа.* *Тышқан абдырап қалды, үйге тезірек жету үшін ұзақ жолмен немесе қысқа жолмен қай жолмен жүру керек? Балалар, қалай ойлайсыңдар? Иә, балалар, дұрыс, тышқанның үйге қысқа жолмен жүгіруі жылдамырақ, енді біз оған қысқа жолдың қай жерде екенін дұрыс көрсетуіміз керек. Тышқанды қысқа жол бойымен жылжытыңыз.* ***Дидактикалық ойын «Жәшікке тығылу»*** *Балаларға текшелер мен шарларды қолайлы пішіндегі тесіктерге салу арқылы*	*Аю қонжығына қалпақ тоқып берді,иоған жіп шарларын ашуға көмектесіңіз.* *Балалар екі өлшемді шарлардың түрлі-түсті шеңберлеріне сәйкес түймелерді орналастырады.* ***Дидактикалық ойын: «Аюға арналған қалпақ»*** *Қонжықтың бубоны безендірейік, түрлі-түсті қысқыштары бар қалпақ. Балалар қалпақтағы бубон шеңберіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын бекітеді.*	*қолдарын бұлғап бөлмені айналып жүреді.* ***Дидактикалық ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.* *Бұршақ ойындары* *- Бұл бұршақ.* *Ыдыстарыңда қанша бұршақ бар? Көптеген.* *Енді саусақтарыңмен біреуін алыңыз.* *Бұл не?Бұршақ.* *Түрлі-түсті қағаздарды алдарыңа алыңдар.* *Сіздің кілеміңіз қандай түсті? Ал сенде? Сенде?* *Бұл қағаз барқыт қағаз деп аталады. Қағаздың үстіне алақаныңызды, ал енді саусақтарыңызды жүргізіңіз. Бұл қағаздың аты есіңізде ме? Барқыт.* *-Ал біз бір уыс бұршақ аламыз. Бұршақты барлық саусақтарыңызбен және алақаныңызбен ұстаңыз.* *Бұл бір уыс деп аталады.* *Табақтарыңыздан бір уыс бұршақты алыңыз және оларды барқыт қағаз төсенішіне салыңыз.* *Мұнда біз тағы бір жаңа сөзді білдік - бір уыс.* *Алақаныңызды бұршақтың үстіне қойып, домалатыңыз.* *алға және артқа, айналмалы қозғалыста - шеңбер сызыңыз.*	*Енді ол өз қабығын басқаша безендіргісі келеді. Жарқыраған тастарды қорапқа салып, сурет салу.Біз тасбақа қабығын түрлі-түсті нүктелермен безендіреміз.* 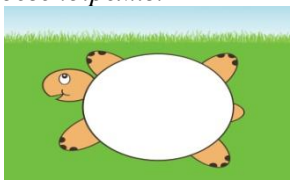 ***«Құмға көмілген тасбақалар» дидактикалық ойыны*** - Балалар, тасбақалар құмға қазғанды жақсы көреді. Оларды құмнан табуға тырысайық. Енді сіз барлық тасбақаларды таптыңыз, оларды жапырақтарға отырғызыңыз. Бір жапыраққа қанша тасбақа сыяды? Тек бір тасбақа. Ал енді тасбақалар көлге шомылуға кетті. Көлге қанша тасбақа сыйды? ***Дидактикалық ойын «Тасбақа қабықтары»*** *Саусақпен ең үлкен тасбақаны, ең кішкентай тасбақаны, ортаңғы тасбақаны көрсетіңіз.* *Оларға дұрыс қабықшаларды табуға көмектесіңіз* *көлемі бойынша: үлкен тасбақаның қабығы үлкен, кішкентай тасбақаның қабығы*

	бойында. *Қасқыр мен Қызыл телпек жолда демалғысы келді - олар діңгекке отырды.Үлкен діңгекке не отырды? Қасқыр. Ал кішкентай діңгекке кім отырды? Қызыл телпек.* *Қарындашпен сурет салу* ***Дидактикалық ойын:«Әженің үйіне жол»*** *Қасқыр, Қызыл телпек жүріп бара жатқан жолдың бойымен қарындашпен сызу.* ***Сергіту жаттығуы*** *Біздің алдымызда кең шалғын* *(қолды екі жаққа созу)* *Ал біздің үстімізде биік орман (қолыңды көтер)* *Қарағай сол жақта (қолдар солға)* *Оң жақта шырша (қолдар солға)* *Шулы орман (қолдарын бастың үстінде бұлғау)* *Кенет қатты күн*	*қорапқа жасыру ұсынылады.* ***Сергіту*** ***«Батпақтағы бақалар»*** *Балалар музыка әуенімен су лалагүлінің жапырақтарымен жүреді, орындықтың бойымен жорғалайды, туннельге енеді.* ***Дидактикалық ойын: «Қоян өсімдіктері қырыққабат»*** *- Қоян өз бақшасында қырыққабат өсіреді. Қырыққабатты дұрыс орналастырыңыз: шағыншеңберлерде - кішкентай қырыққабатты салыңыз. Ал үлкен шеңберлерде - үлкен қырыққабат. Қандай қырыққабат үлкен, кіші немесе үлкен?* ***Түлкі*** ***«Бисер» түймелері бар ойын*** *- Түлкі жүгіріп келе жатқанда моншақтарынан айырылып қалды.* *Ол жылап: Мазасызданады* *Қане, балалар, түлкіге көмектесіңдер ме?* ***«Түлкі» саусақ суреті*** *Балалар түлкінің контурлық бейнесін бояйды.* ***Қасқыр*** ***Қарындашпен сурет салу***		 *«Қапшықты тарымен толтыр» жаттығуы* *- Балалар, қасықтарыңды алып мына дорбаларға мұқият тары салыңдар.* ***Тақпақтар*** *Оятпа, әтеш, сен бізді,* *Өзім де сездім, таң атты.* *Сенсіз- ақ білем мезгілді,* *Танимын енді сағатты* ***Мысық*** *Мынау тұрған мысық,* *Екі көзін қысып,* *Ұйықтап отыр маужырап,* *Сүт көжесін ішіп.* ***Түлкі*** ***Түлкі*** *деген қу ғой,* *Жүрген жері шу ғой.* *Жатып алып жағада,* *Іздегені ду ғой.* ***Сұрақ –жауап*** *Қандай ертегі үйрендік?* *Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?* *Балаларды мадақтау.*	*кішкентай, орташа тасбақаның қабығы орташа.* 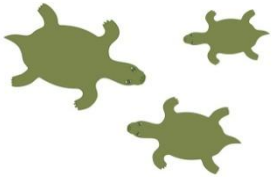 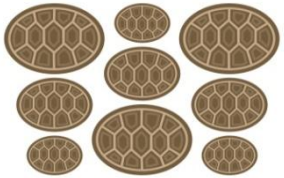 ***Түйме ойыны «Тасбақа»*** *Тасбақа әдемі қабық алатындай етіп түймелерді орналастырыңыз.* 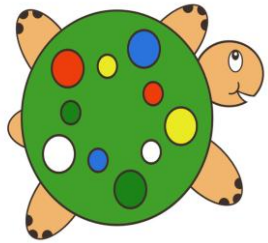 ***«Тасбақа»*** *- Тікелей домалату арқылы біз жұқа шұжық жасап, оны осында бекітеміз - бұл тасбақаның басы мен құйрығы. Жоғарыдан біз жаңғақ қабығын бекітеміз - енді қабық дайын. Бұршақтан көз жасау ғана қалады.* *«Тасбақаны айналып өту» жаттығуы* *Балалар шеңберге отырады, бір-біріне*

	күркіреді (алдыңда қол шапалақтау) Үйге тез жүгір (қолдармен бастарына «төбе» жасап, отыру) ***Түйме ойыны «Әже көйлегі»*** *- Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Қолданба және саусақ суреті«Немереге арналған тәттілер»*** *Балалар суреттің фонына тәттілердің силуэт бейнелерін жабыстырады, содан кейін торттағы ақ нүктелерді саусақтарымен бояйды, олар жидектер.* ***Сұрақ-жауап Балаларды мадақтау.***	***Дидактикалық ойын «Апандағы аю»*** *-Міне сурет. Онда не бар? Шырша, оның астында аюдың ұясы.* 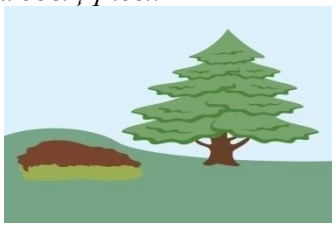 *- Күн шықты. Күнді қолыңызға алып, оны парақтың жоғарғы жағына салу. Аю серуендеуге шықты. (Балалар мәтін бойынша сәйкес силуэт суреттерін өңдейді).* *- Аю ағашқа көтерілді. Кенет ол құлап қалды. Аю жылады: Аспанда бұлт пайда болды. Ол күнді жауып тастады. Ауа райы бұзылып, аю ұясында бүйіріне жатып ұйықтап қалды.* *- Осы кезде бұлттан жаңбыр жауды: «тамшы-тамшы-тамшы». Жаңбыр тамшылары сияқты саусақтарыңызды үстелге тырсылдату* *- Жаңбырдан кейін ағаштың қасында екі саңырауқұлақ өсті.* *Аю ұядан шығып, саңырауқұлақтарды жинады. Жаңбырдан кейін ағаштың астында қанша саңырауқұлақ өсті?* *Екі саңырауқұлақ.* ***Қарындашпен сурет салу***			*ойыншық тасбақаны береді. Педагог әр балаға алғысын білдіреді. Кім ойыншықты көршісіне беріп, балаларды «рахмет» сөзін айтуға шақырады.* ***Балаларды мадақтау.***

Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 8*** ***Мұзды бақылау.***	***Картотека № 9*** ***Қырауды бақылау.***	***Картотека № 11*** ***Күнді бақылау.***	***Картотека № 19*** ***Мұздақты бақылау.***	***Картотека № 16*** ***Күнді бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.* *Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру,*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)*

	«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	*достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	*екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	*- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	*Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.* *Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында қыс мезгіліне байланысты ұіә.*				
	Көңілді қыс. *Бір топ бала сырғанап,* *Барады әне жарысып.* *Қалды артта қар ала п,* *Іздерінен қар ұшып.* *Сұрақ – жауап.* *-Өлең жолдарында не туралы айтылған?* *-Қыс мезгілін қалай суреттеген?* ***Дидактикалық ойын: «Атын ата»*** *Шарты: қысқы киімдерді құрастыру* ***Қортынды*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»***	***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** *-Мұздың түсі қандай? (Түссіз)* *-Мұз қай жерлерede кездеседі? (өзедерде, көлдерде)* *Мұзды жаз мезгілінде қайдан көруге болады? (тоңазытқыштан)* ***Тосын сәт.*** *Мұз ханшайымы келеді. зерттеу орталығына шақырады.* ***Мұзға тәжірибе жасау.*** ***1- тәжірибе.*** *Алдымызда тұрған мұзды ұстап көрейік .*	***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ шешу.*** *1.Қыста ғана болады,* *Ұстасаң қолың тонады.* ***(қар)*** *2.Тісі жоқ,тістеп алады.* *Қолы жоқ, сурет салады.* ***(аяз)*** *3.Мені қардан жасапты,* *Ойланып көр* *Қолым-таяқ,* *Мұрным-сәбіз,* *Көзім-көмір.* ***(аққала)*** *4.Қырға сүйреп шығам,* *Ойғы мініп түсем.* ***(шана)*** *5.Өзі судан жаралған,*	***Мнемо кесте қыс мезгілін сипаттау.*** *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Сергіту сәті. «Қыс»*** *Сыртта боран зулайды,* *Қарды үйіріп қуалап.* *Әлсін - әлсін тыңдайды,* *Терезеден сығалап* ***3.Ой дамыту.*** ***Балаларды пішіндер бойынша топқа бөлу.*** ***Диактикалық***	***Дидактикалық ойын: «Қай мезгіл?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Шанамен зырғып желетін,* *Коньки, шаңғы тебетін,* *Аққала жасап ойнайтын.* *Қай мезгіл деп ойласыңдар балалар?(қыс)* ***Сергіту сәті. «Қыс»*** *-Боран соққанда қимыл мен көрсетейікші.* *-Қатты аяз болып тоңғанда не істейміз?* *-Ал, күн шыққанда не істейсіңдер?* ***2 Ой қозғау.***

	Жұмбақ жасыру. *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу*	*Мұздың түсі қандай ?* *Мұзды ұстағанда алақанымызда не пайда болды ?* ***2 – тәжірибе .*** *Алдарындағы суға мұзды салыңдар?* *Мұз батпай бетінде қалықтап жүзіп жүр.* *Сондықтан мұз судан жеңіл.* ***Сергіту сәті:*** *Тоңса біздің қолымыз,* *Қолғап киіп аламыз.* *Сарт – сарт – сарт,* *Шапалақсоғамыз.* *Тоңсабіздіңаяғымыз,* *Етіккиіпаламыз.* *Топ – топ – топ,* *Топылдатыпбилейміз.* *Тоңсабіздіңденеміз,* *Тоңдыкиіпаламыз.* *Зу – зу – зу,* *Шанаменензулаймыз.* ***Дидактикалық ойын:: «Жақсы жаман»*** *(Венн диаграмасы арқылы)* *Ойын шарты: Мұздың пайдасы мен зиянын айтып суреттерін тақтаға ілу* ***Қорытынды.***	*Бірақ судан қорқады.* ***(мұз)*** *6.Су да, мұз бар,* *Жер де, қар бар.* *Боран басып соғады.* *Бұл қай кезде болады?* ***(қыс)*** ***Ой дамыту. АҚТ технологиясы*** ***Қыс туралы бейнефильмді тамашалау.***	***ойын:«Шебер қолдар»*** ***1-топ. Дөңгелек.*** *Аққала құрастыру* ***2-топ Үшбұрыш*** *Шырша құрастыру* ***3-Топ төртбұрыш*** *Құстарға жессауыт құрастыру.* ***Сылдырмақ*** *Балаларды шеңберге жинау* *Сұрақ-жауап.* ***Қорытындылау:*** ***Балаларды мадақтау.***	***Балаларды қар, мұз, аяз, боран атауларымен топқа бөлу.*** ***1-топ*** *Шаңғының суретін құрастыру.* *Сипаттама беру* ***2-топ*** *Шананың суретін құрастыру* *Сипаттама беру.* ***3-топ*** *Аққаланың суретін құрастыру.* ***4-топ*** *Қар кесектерінің суретін құрастыру.* *Балалрдың жұмысын мадақтау.* ***Қорытындылау:*** ***Дыбыстық жаттығу:*** *Ыс-ыс-ыс-келді қыс.* *Ғы-ғы-ғы-шаңғы.* *Ақ-ақ-ақ-аққала.* *Қа-қа-қа-қар.* *Ық-ық-ық-суық.*
Балалармен Жеке жұмыс	*Ердаулетке Картотека № 3* *«Суретші қай жерде қателесті?»* *Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	*Егорьға Картотека № 9* *«Құстарға көмек береміз»* *Мақсаты: Балалар Құстарды атап, өз ойын айта алады.*	*Саянға Картотека № 5* *Қайсысы қайда тіршілік етеді.Мақсаты: жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтай алады.*	*Альзираға Картотека № 6* *«Кімге не керек»* *Ойынның мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып атай алады.*	*Гүлімге Картотека №4* *«Экологиялық бағдаршам»* *Мақсаты: Балаларды табиғат сұлулығын көріп, оны қорғай білу туралы түсінеді*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу.*				

дайындық	*Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 8 Мұзды бақылау.***	***Картотека № 9 Қырауды бақылау.***	***Картотека № 11 Күнді бақылау.***	***Картотека № 19 Мұздақты бақылау.***	***Картотека № 16 Күнді бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-анаараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 13.01– 17.01.2025 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – күй өнерін балаға тыңдату арқылы, қазақ мәдениетіне тәрбиелеу.*				
	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анаға баланың денсаулығына кеңес беру.*				
	Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 18 Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** *Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретін түсінеді*	***Картотека № 19 Дидактикалық ойын: «Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата біледі.*	***Картотека № 20 Дидактикалық ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап суреттен таба алады.*	***Картотека № 21 Дидактикалық ойын: «Балық аулау»*** *Мақсаты: сұрақтарға жауап бере біледі.*	***Картотека № 16 Дидактикалық ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Ойын мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу*	*Қаңтар айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу*	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*	*Қаңтар айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*

	кешені.	*кешені*			
	Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.	*Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Табиғат егіз адаммен Ұқсастық табам содан мен Мәңгілік болсын егіздер Жер- ана, көл теңіздер.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Жол қозғалыс және қауіпсіздік ережелерін түсіндіру мақсатында ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян!* ***Қоян:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктін астынан қорап тауып алдым, оның қасында хат тұр*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) ***Тосын сәт*** *Педагог байқамай бұрылып, ыңылдап, арқасында қорапшасы бар аю қуыршағын шығарады.* *Балалар, мен бізге біреудің келе жатқанын естіп тұрмын.* *Аюды көрсетеді. Балалар, бұл кім? Балалар : Аю. Аю : О, о , қандай қиын ... мен ата-әжемнің қасына бармаймын. Аю не болды? Аю : Маша мені ата-әжеме сыйлық әкелуге жіберді, қорап өте ауыр, мен оны көтермеймін.*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Музыка:** (Маман жоспарымен) ***Ғажайып сәт.*** *Балалар бүгін бізге қонақтар келіп отыр. Қонақтарды атаңдаршы. Балалар: Қоян, кірпі және аю.* ***Ой қозғау.*** ***Бірінші бізге не келді?*** *Тәрбиеші: Ал кірпі бізге немен келді? Поездбен Тәрбиеші: Кірпі бізге өзінің пойызы туралы тақпақ айтып береді.* ***Тақпақ: «Поезд»*** *Чу-чу, чу-чу , Пойыз бар жылдамдықпен*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) ***Психологиялық жаттығу. «Бір-біріңе күлімдеңдер»*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Кеше мен кішкентай тышқанды кездестірдім ол маған көлік дегенді білмейтінін айтты . Кішкентай тышқан енді бізге қонаққа келеді, оған сендермен бірге көліктің не екенін білуге көмектесейік . Сендер кішкентай тышқанға көмектесуге дайынсыңдар ма?* *Балалар : Иә, әрине!* ***Тосын сәт.*** *Есік қағылады, тышқан ойыншығын әкеледі.*	**Музыка:** (Маман жоспарымен) *Тосын сәт. Есікті қағылады. Балалар, есігімізді біреу қағып тұр! Кім екенін қарайықшы! Мысық: Сәлеметсіңдер ме балалар! Мияу мияу! Мен сендерге қонаққа келдім Балалар, біздің мысық жұмбақ жасырғанды жақсы көреді. Оны табамыз ба?.* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Үстелге қойылған тақырыптық суреттердің ішінен жауабын тауып,*

	екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан хатты оқи алмаймын. ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоянға көмектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.* ***Хатты оқу.*** *«Сәлем менің қымбатты достарым!»* *Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек.* *Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласындар.* *Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** *Төрт аяғы дөңгелек* *Қозғалады орнынан,* *Жүреді ол дөңгелеп,* *Жүйіткиді желменен,* *Дауысы бар гүрілдек.*	***Ой қозғау.*** *Балалар, аюға ауыр жүкті жеткізуге және ұзақ жолды жақындатуға не көмектеседі?* *Балалар :* ***Көлік .*** ***Аю:*** *Ал көлік дегеніміз не ?* *Балалар : Адамға көмектесетін әртүрлі машиналар.* ***Аю :*** *Ал бізге көлік не үшін керек ?* *Баратын жерге тез жету үшін қажет. Ол бізге бір қаладан екінші қалаға, қаланы айналып, қала сыртына саяхаттауға көмектеседі. Ол адамдарды және әртүрлі жүктерді тасымалдайды.* *Балалар, жүк тасымалдайтын көлік қалай аталады ?* ***Балалар : Жүк көлігі*** *Жүк көлігінің суретін тауып* ***,*** *тақтаға іледі?* *Дұрыс.* *Адамдарды, жолаушыларды тасымалдайтын көлік қалай аталады?* ***Жолаушы көлігі*** *Жолаушылар көлігінің суретін тауып , тақтаға кім іледі? Жарайсыңдар.* ***Ой дамыту.*** *Балалар, аю көліктің қандай екенін түсінуі үшін оған әр түрлі көліктерді жасап сыйға тартайық.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Балаларды топқа бөлу.*	*жүреді ,* *Паровозды тіркеді.* *Жылдам жүйткіп жүреді.* ***Кірпі сендерден көмек сұрап келіпті:*** *Поездың вагондарын жасыл түспен бояп беруді өтінеді.* ***Шығармашылық орталық*** ***Дидактикалық ойын: «Жасыл вагондар»*** ***Шарты:*** *вагондарды бояу.* ***Екінші не келді? Аю.*** ***Ал аю немен келді?*** *Жеңіл көлікпен.* ***Аю да бізге тақпақ дайындап келген.*** *Зу-зу етіп көшеде,* *Күн-түн тыным таппайды.* *Төрт дөңгелек дөңгелер,* *Төрт аяқпен шаппайды.* *Аю да көмек сұрап келіпті.* *Машинасының дөңгелектері көнерген, соған жаңа дөңгелек керек екен.* ***Дидактикалық ойын: «Машинаға дөңгелек»*** ***Шарты: Машинаға дөңгелек жапсыру.*** **Сергіту сәті** *Орнымыздан тұрамыз,* *Қанатымызды жаямыз,* *Ұшақ болып ұшамыз.* *Суда жүйткіп жүземіз.* *Кемелерді түземіз,* *Жол тәртібін сақтап,* *Машинаға мінеміз* ***Үшінші не келді?*** *Ал түлкі немен келді ?* *Кememен келді.*	***Тышқан :*** *Сәлеметсіңдер ме балалар* *Балалар : Сәлем, кішкентай тышқан.* *Балалар мен көлік туралы білгім келеді.* *Көмектесесіңдер ме?* *Тышқанға көліктер туралы айтып, көліктерді сыйға тартайық.* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***1.****Бензинді сүт сияқты ішеді Алысқа жүреді. (****Машина)*** ***Дидактикалық ойын:«Сыйлық машина»*** ***Шарты:*** *Үзік сызықтарды қосу арқылы машина салу. Кабинасын қызылмен бояу.* ***Сұрақ-жауап*** *Машинада қандай геометриялық пішіндер қолданылған?* *Машина қандай бөлшектерден тұрады?* ***Кабина, кузов, дөңгелектер, орындық, есіктер, руль.*** ***2.*** *Қандай ғажап – ұзын үй* *Бар жолмен жүртты тасып жүр,* *Жылдамдыққа басып жүр.* ***автобус.*** ***Дидактикалық ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Автобустың жетіспеген бөлігін тауып жапсыру.* ***Сұрақ-жауап*** *Автобус бөліктерін ата.* *Автобус не үшін керек?* *Автобустың түсі қандай?*	*қажетті суретті көтеру.* ***Кеудесінде жаны жоқ,*** ***Тамырында қаны жоқ:*** ***Май жейді,Су ішеді.*** ***Бұл не екен балалар? (Автокөлік)*** *Мысық келесі жұмбақты жасырады:* ***Көше бойлап аяңдайды,*** ***Адам тасып аялдайды. (Автобус)*** *Мысық: Дұрыс, жарайсыңдар балалар! Жауабын суреттердің арасынан табыңдар. Міне, тағы да бір жұмбақ:* ***Аспанда жүзеді,*** ***Қанатын қақпайды.*** ***Жерде де жүреді,*** ***Бауырлап жатпайды.*** ***Бұл не? (Ұшақ)*** *Мысық: Жарайсыңдар балалар!* *Тәрбиеші: Балалар, мына суреттердің барлығын бір сөзбен қалай атауға болады? (Көліктер)* *Дұрыс, балалар, бұл көлік. Көлік адамдар мен жүктерді тасымалдайды. Көлікті жүргізетін адамды жүргізуші деп атайды.* *Мысық: Балалар, мен сендерге суреттерден басқа жаңа ойыншықтар әкелдім.* ***Ғажайып сәт.*** *Топқа жүк көлігі (ойыншық)«келеді».*

	Жауабы: Машина. *Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар.* *Қоян: Ішінде не бар, көрейінші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады? Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз.* ***Дидактикалық ойын «Суреттерді жина»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттерді құрастыру.* *Суретте не бейнеленген?* *Балалар: Ұшақ.* *Дұрыс* *Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады.* *- Сендер ұшақпен ұшқыларын келеді ме?* *Балалар : Иә.* *Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар.* ***Сергіту сәті.*** *Ұшуға дайындаламыз*	***1-топ: Поезд құрастыру*** ***Сұрақ –жауап.*** *Поезд қандай көлік түріне жатады?* *Қандай жолмен жүреді.* *Поездың пішіні қандай?* ***2-топ: Машинаны бөліктерін біріктіру арқылы жапсыру.*** ***Сұрақ-жауап.*** *Машина қайда жүреді?* *Машинаны кім жүргізеді?* *Қандай машина түрлерін білесіңдер?* ***3-Топ: Ұшақ мүсіндеу.*** ***Сұрақ-жауап.*** *Ұшақ қайда ұшады?* *Ұшақты кім басқарады?* *Ұшақ бөліктерін ата* ***4-топ: Қайық суретін трафарет арқылы салу.*** *Сұрақ-жауап.* *Қайық қандай көлік түріне жатады?* *Қайық басқа жерде жүре ала ма?* ***Аю : Өте қызық,*** *жарайсыңдар балалар. Енді мен бұл көліктер туралы бәрін білемін .* ***Дидактикалық ойын: «Қандай көлік?»*** *Балалар, мен сендерге көліктің суреттерін көрсетемін , ал сендер көліктің қалай қозғалатынын көрсетесіңдер .* *Ал, Аю көлік деген не екенін түсіндің бе?* *Аю : Ия түсіндім* *Енді аюды тексерейік,*	*Тәрбиеші: Түлкі де бізге тақпақ дайындап келіпті.* ***Тақпақ: «Қайық»*** *Шығып қала шетіне,* *Суға салсам қайықты* *Ағын судың бетінде* *Қалт-құлт етіп келеді.* *Түлкі қайығының ескегін жоғалтып алыпты, соған көмектесуді өтініп келген.* ***Дидактикалық ойын: «Ескек»*** ***Шарты:*** *Қайыққа ескек мүсіндеу.* ***Төртінші не келді?*** ***Қоян*** *Балалар қараңдаршы, қоян өзінің немен келгенін табу үшін бізге сурет дайындап қойыпты.* ***Дидактикалық ойын: «Ненің суреті»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттерді құрастыру.* *Шыққан суретті атау.* ***Ой дамыту.*** *Адамдар неге көлік, кеме, ұшақ, пойыз пайдаланады.* *Балалар: мінеді, ұшады, жүзеді.* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Осының барлығы адамдарды және жүктерді тасымалдауға пайдаланылады. Ал мұның барлығын (автокөлік, пойыз, ұшақ, қайық) бір сөзбен қалай атауға болады?* *Балалар: Көлік.* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар*	***3.*** *Аспанда жүзеді,* *Қанатын қақпайды.* *Жерде де жүреді,* *Бауырлап жатпайды.* ***Ұшақ*** ***Дидактикалық ойын: «Не жетіспейді?»*** ***Шарты: Ұшақ қанатын мүсіндеп қосу.*** *Ұшақ қайда жүреді?* *Ұшақта неше қанат бар?* *Жарайсыңдар!* ***Дидактикалық ойын: «Ненің даусы?»*** *Шарты: Берілген көліктердің дауысын айыра білу. (Автомобиль, пойыз, тікұшақ, пароход, ұшақ, трактор)* *Тышқанының үйге кететін уақыты келді. Бүгін тышқанды немен таныстырдық?* *Балалар : Көлік .* *Тышқан, бәрі есіңде ме?* *Тышқан : Иә, мен көп қызықты нәрселерді білдім Балалар тышқанға сыйлыққа берген көліктеріне гараж құрастырып берейік.* ***Дидактикалық ойын: «Гараж»*** ***Шарты:*** *Текшелерден көліктерге гараж салу.* *Мен барлық достарыма айтамын, рахмет балалар, сау бол!* *Балалар : Сау бол, кішкентай тышқан!* ***Балаларды мадақтау.***	***Ой қозғау.*** *Балақайлар бұл не?* *Балалар: көлік* *Ол қандай? Үлкен ба, әлде кішкентай ма? (үлкен)* *Көліктің несі бар? (кабинасы, сырты, дөңгелектері)* *Көлік қандай түсті?* *Дөңгелектердің түсі қандай? Пішіні қандай?* *Дөңгелектер не үшін қажет?* *Балалар, жүк көлігімен не тасымалдауға болады? (тас, құм, жиһаз...)* ***Мысық:*** *Жүк көлігінен басқа мен сендерге тағы бірдеңе әкелдім! (Ойыншық ұшақты шығарып, сұрақтар қояды)* ***Сергіту сәті:*** *Бір, екі, зымыран тұр! (қолдары жоғары созылған)* *Үш, төрт, ұшақ! (қолдары екі жаққа созылған)* *Бір, екі – қолды шапалақта (қолдарын шапалақтау)* *Содан кейін әрбір ұпай үшін (бір орнында жүру)* *Қол жоғары, иық тік (қолдары жоғары және төмен)* *Бір, екі, үш, төрт (қолдарын шапалақтау)* *Бір орнында жүреміз! (бір орнында жүру)*

	- топпен жүгіру, қолдар екі жаққа. Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді. Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау. Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа. Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру. Біз қонамыз – тізені бүгу. Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар. ***Дидактикалық ойын: «Көліктер»*** ***Шарты:*** *Балалар көліктің суретін жинайды.* ***Ой дамыту.*** *-Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді? -Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық. Сұрақ – жауап Кеме қандай көлік түріне жатады? Кемені қайдан көруге*	***Дидактикалық ойын: «Не артық?»*** ***Шарты: Төртінші артық затты тауып , өз ойын айту.*** *жедел жәрдем, өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, кеме. Аю қиналады, балаларды шақырады. Балалар аюдың қателерін түзетеді Жарайсыңдар балалар. Аюға тапсырманы орындауға көмектесті.* *Ой қозғау Аю сен қорабыңмен бірге қандай көлікке мінгің келеді. Аю: Машинаға мінемін. Менің кететін уақытым болды. Рақмет сендерге балалар Сау болыңдар.* ***Қортынды*** *Сұрақ –жауап. Бәрі бірге «Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді Апам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді атам. «Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге. «Жолың болсын!» - дейді олар Ұшырасқан кісіге. Осы сөзде байқадым Қуат барын, күш барын «Жолың болсын!» -*	*балалар.* ***Дидактикалық ойын: «Сиқырлы доп»*** *Шарты: балалар допты бір-біріне кезекпен беріп, суретті көрсетеді, бала допты қағып алады және бұл көліктің қалай қозғалатынын айту. Түлкі бізден көлік пен кеменің айырмашылығы неде деп сұрайды. Балалар: кемелер жүзеді, ал көлік жол бойымен жүреді. Бұл автобус. Автобус жол бойымен келе жатыр. Бұл ұшақ. Аспанда ұшақ ұшады. Бұл қайық, суда қайық жүзеді.* ***Қортынды.*** *Балалар айтыңдаршы бүгін бізге қонаққа нелер келді? Балалар: түлкі, қоян, аю, кірпі. Тәрбиеші: Ал олар бізге не үшін келді? Балаларды мадақтау.*		*Мысық келесі ойыншықтарды шығарады: автобус, мотоцикл. Балалармен бірге қарастырады, сұрақтар қояды. Тәрбиеші: Міне, Мысық бізге көліктің неше түрін әкелді! Ал енді сендермен бірге жол салып, көліктерді жол бойымен жүргізейік.* ***Дидактикалық ойын: «Көлікке арналған жол»*** ***Шарты: Жол құрастыру.*** *Геометриялық пішіндерден жол салады және оның бойымен көліктерді жүргізеді.* ***Дидактикалық ойын: «Бағдаршам көздері»*** ***1-топ:*** ***Шарты:*** *Бағдаршам көздерін ретімен жапсыру.* ***2-топ:*** ***Шарты:*** *Бағдаршам көздерін бояу.* *Ал біздің қонағымыз Мысық сендермен қоштасады. Мысық кетіп қалады.*

	болады? *Кеме машина жолмее жүре алама?* *Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады.* *Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін.* *Шығармашылық бұрыш.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Дайын кеме суретін бояу.* ***2-топ:*** *Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру.* *«Құрметті достар»* *Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек. Ұшақты, машинаны және кемені бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады.* ***(Көлік)*** *қорап жабылады.* *Педагог қоянға бұрылып: Қоян, балалар саған көмектесті ме?*	*айтамын,* *Алыс жолға шықса кім.*			

	Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін. ***Қош бол достар.*** ***Сау бол, қоян.*** ***Қортынды:*** *Тәрбиеші: Бүгін біз не туралы сөйлестік? Балалар: Ұшақ, машина, кеме туралы. Ұшақты кім басқарады? Балалар: Ұшқыш. Көлікті кім жүргізеді? Балалар: Жүргізуші. Кемені кім басқарады? Балалар: Капитан. Ұшақ қайда ұшады? Балалар: Әуе арқылы. Көлік қайда барады? Балалар: Жолда. Кеме қайда жүзіп барады? Балалар: Су арқылы, Теңіз арқылы. Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемені қалай атауға*				

	болады? *Балалар: Көлік.* *Жарайсыңда*				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Суды үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.* *Тазалық процедурасы.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*	*«Еңбегі адал жас өрен» өз-өзіне қызмет жасауды үйрету. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.*	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелей отырып, киімдерін ұқыпты жинау дағдыларын дамыту. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* ***Үнемді тұтыну*** *- жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту,*	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелей отырып, Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*
Түскіас	*Қауіпсіздік ережелерін ескерту ескерту. Тамақтану кезінде столға дұрыс отыру, қасықты дұрыс ұсту қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, жинауға үйрету. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу.*

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз – «қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Ас ішу кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Кім тапқыр?»*** *Балаларға логикалық тапсырмалар беріледі.* *1. Табақта бір алма, Қолымда екі алма. Барлығын қосқанда, Шығады неше алма? (3)* *2. Үш алмұрттың біреуін, Досың сұрап алады.*	***Мнемо кестемен жұмыс.*** *Қыс мезгілі туралы түсіндіру.* *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары б олады?* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін бі лесіңдер?* ***Сергіту сәті. «Боран»*** ***Сергіту сәті.***	***Салыстыру.*** *Қарапайым салыстыру терминдерін мысал сөздер арқылы қалыптастыру, сөздік қорын дамыту.* *Апай Айшадан ұзын, Айша апайдан қысқа. т.б.* ***Дидактикалық ойын:«Өз үйіңді тап»*** *Ойынның құрал жабдықтары: түрлі-*	***Дидактикалық ойын «Тізбекті жалға»*** *-Неше фигура? Бұлар қандай фигуралар? Оларды атаңдар.* *Фигуралардың қандай ретпен орналасқанын қараңдар. Орналасу заңдылығын бұзбай, бос торкөзге жетпей тұрған фигураны қойыңдар.* *-Мына фигуралар неге*	***Дидактикалық ойын: «Жол картасын бейнеле»*** ***Шарты:*** *Берілген заттарды ретімен қоя білу.* *Мыс: Күн, ағаш, құс, шөп, бұлт, т.б.* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қолымен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады*

	Айтшы сонда нешеуі, Өз қолыңда қалады? (2) *3. Ақ балапан,* *Сары балапан.* *Шұбар балапан,* *Қара балапан.* *Барлығы неше балапан? (4)* *4 Ағашта екі торғай бар еді, оның біреуі ұшып кетті. Ағашта неше торғай қалды? (1)* *5. Құста неше тұмсық бар?(1)* *6. Адамда неше көз бар?(2)* *7. Үшбұрышта неше бұрыш бар?(3)* *8. Қоянның неше құлағы бар?(2)*	*Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан,* *Қар лақтырып ойнасақ,* *Су өтеді қолғаптан.*	*түсті дөңгелектер.* ***Ойынның мазмұны:*** *Балаларға түрлі-тісті дөңгелектер тарату, түсін атау. Үйлерін көрсету. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен шеңберлердің ішіне тұра қалады.*	*ұқсас?*	***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Аппақ етіп айналаны,* *Ақ көбелек айналды;* *Әбден қонып болған соң,* *Жер әлемде жайланды.* ***(Қар)*** *Жұмбақтың шешуіне байланысты сұрақ – жауап, түсіндіру.*
Балалармен Жеке жұмыс	*Гүлімге «Көп және біреу»* *Ойынның мақсаты: көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру*	*Саянға «Жыл атасы»* *Мақсаты: Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту.*	*Аянаға«Аңдарды қоректендір»* *Мақсаты: 1саны, және цифры туралы алғашқы білімдерін бекіту; қоршаған орта туралы білімдерін кеңейту.*	*Альзираға «Гүлдерді күтеміз»* *Мақсаты:балалардың табиғ атты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау*	*Мединаға «Табиғат құбылыстарын ажырат»Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*

Серуен	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	***«Өнегелі 15 минут»*** *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 20.01– 24.01.2025 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы әңгімелесу.	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 5 Қайсысы қайда тіршілік етеді*** ***Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №15 «Әдептілік»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету. Бала бойына мейірімділік, қайырымдылық, адамгершілік және де басқа жақсы әдеттердің орнығуына барынша мүмкіндік жасау.*	***Картотека № 17 «Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету. Үй жануарлары мен дала жануарларының қайда тіршілік ететінін білуге үйрету. Балалардың ойлау қабылетін дамыту.*	***Картотека № 18 «Қайда не өседі?»*** *Мақсаты: Заттардың арасында кеңістік байланыстарын қоя білу дағдыларын дамыту; өсімдіктерді өсетін жерлеріне байланысты топтастыру, белсенділіктерін және өздігінен ойлау қабілеттерін дамыту.*	***Картотека №19 «Ненің баласы?»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы түсініктерін бекіту; жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту.*

	Ойын арқылы балаларда экологиялық мәдениетті қалыптастыру. ***Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру ойындар картотекасы***				
Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - Суды дұрыс қолдану жолдарын түсіндіру.Ас кезінді қауіпсіздік ережелерді түсіндіру.*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.	*Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				
	Бақшамызға барғанда, Жолыққан бар жандарға Ертемен ақ пейілмен «Қайырлы таң!» деймін мен	*Дос болайық, бәріміз, Жарасып тұр әніміз. Тыныштықты сақтаймыз, Атсын күліп таңымыз.*	*Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз. Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз.*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге.*	*Арайлап таң атты, Күн шуағын шашты. Сәлем күн, сәлем жер Сәлем достар Бәріміз бірге болайық.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Бала қауіпсіздігі - қауіпсіздік ережелерді үйрету, ескерту мақсатында ұіә жүргізу*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту. Мнемотехника. Қыс мезгілі.*** *Балалар мнемотехникаға қарап қыс мезгілі туралы айтады.* ***Тосын сәт.*** *Айгүл қуыршақ келеді. Балалардан көмек сұрайды. Анасының туған күніне сыйлық керек екенін айтады. Балалар онда «Электроника әлеміне*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ шешу*** *Шыр-шыр етеді, Құлағыңнан өтеді. Ұстай алсаң, Сөйлеп кетеді.(Телефон)* ***Ой дамыту.*** *Суретпен жұмыс. пошта қызметкерлімен, телефон, телеграф, радио, пошта т.б. сияқты байланыс түрлерімен таныстыру. Байланыс қызметінің бұл*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Музыка:** (Маман жоспарымен) ***Қызығушылықты ояту*** ***К.Чуковский "Телефон"*** *өлеңін оқып, түсіндіру. Әй телефон,телефон, Мамам келіп бұраса Кім керегін сұраса Тез шақырып келесің. Айтқанына көнесің, -Балалар өлең не туралы айтылған?* ***Ой қозғау..*** *-Балалар мынау ненің*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) ***Миға шабуыл*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру. Қыстың қаңтар, ақпанын, Кебежеме сақтадым. (тоңазытқыш)* ***Ой дамыту.*** *АКТ технологиямы. Слайд көрсету. Тоңазытқыш туралы түсінік беру. Тоңазытқыш – азық-түлікті салқын*	**Музыка:** (Маман жоспарымен) ***Қызығушылықты ояту.*** *Топқа қуыршақ Айгүл келеді. Қолында үлкен ыдыста және кішкентай ыдыста сүті бар. Балалар біздің үй жылу бергендіктен ыстық. Мен мына сүттерді дүкеннен сатып алдым. Енді бұл сүтті қайда қойсам болады?* ***Ой қозғау.*** *-Біз тағамдар бұзылып*

	барайық. Ол жерде аналарымызға арналған сыйлықтар көп. ***Электроника әлеміне саяхат.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар бұл заттар анамызға керек па?* *Не үшін керек?* *Сендер аналарыңызға не сыйлар едіңдер?* ***Сергіту сәті.*** *Ал балалар тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Бір отырып,бір тұрып.* *Біз демалып алайық,* ***Дидактикалық ойын:«Не артық»*** *Шарты: Электр құралдарын басқа құралдардан ажыратып айту.* *Айгүл қуыршақ анасына сыйлыққа кір машина алады. Айгүл қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.* *Балабақшаға оралу* ***Дидактикалық ойын: «Бөлігін тап»*** *Шарты: Суреттегі бөлігі жоқ заттардың бөлігін табу.* *Тоңазытқыштың шнуры жоқ т.б, шаңсорғышқа шланг жапсыру,*	*аталған түрлерінің бәрі адамдардың тұрмысына өте қажет* ***Рөлдік-сюжеттік ойыны «Пошта»*** *Шарты: Ойын барысында балаларды үлкендермен дұрыс қарым-қатынас жасай білуге, әдептілікке, кішіпейілділікке тәрбиелейді.* ***Сергіту сәті*** *Біздер тату боламыз Гүл-гүл жайнап аламыз.* *Жаттығулар жасайық,* *Жақсы сергіп қаламыз.* ***Дидактикалық ойын: «Телефондар»*** *Шарты: Қиылған суреттерден телефондарды құрастырып , топтау.* **Дидактикалық ойын: «Телефон»** **Мақсаты:**Қатты қағаздан жасалған телефон пішініне реттік сандарын әр түспен жапсыру. Түстерді атау, пішіндерін ажырату, сөздік қорын байыту. ***Қорытынды.*** *Сұрақтар қойып, тақырыпты қорытады*	*суреті?* *-Телефон бізге не үшін керек?* *-Телефонның қандай түрлерін білесіңдер?* *-Телефон тұтқасын көтергенде қандай сөз айтамыз? -Алло саламатсыз ба?* *Телефон* *Достарымызбен, жақындарымызбен сөйлесу үшін керек.* *-Үй телефоны және қалта телефоны.* ***Таңғажайып сәт*** *Есік жақтан қуыршақ келеді. Балалармен амандасып, өзінің анасын таба алмай қалғанын айтып, балалардан көмек сұрайды.* *-Балалар, қуыршаққа көмектесемізбе?* *Балалар, қуыршақтың анасын табу үшін, осы мына ақылды телефонды пайдаланамыз.* *-Қазір біз телефонмен сиқырлы сандарды теріп, қуыршақтың анасына хабарласамыз.* *Қуыршақтың анасы келеді, баласын көріп қуанып, балаларға рахмет айтып, сыйлықтарын беріп қоштасады.* ***Дидактикалық ойын: «Телефон»*** ***Шарты:*** *Қалта телефон мен үй телефонын құрастыру.*	*температурада сақтап тұру үшін пайдаланатын электр қуатымен жұмыс істейтін құрылғы.* *Тоңазытқыштың іші неге суық?* *- Тоңазытқыштың пішіні қандай?* *- Түсі қандай?* ***Сергіту сәті*** *Тоқтар сымның бойымен* *Жүгіреді тоқтаусыз.* *(денемізге саусақтарды жүгіртеміз)* *Топқа жарық сыйлайды,* *Барлығына ұнайды.* *(қимыл-қозғалыс көрсету)* ***Ой қозғау.*** ***Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*** *-Сулы қолмен токты қосуға немесе ажыратуға болмайды;* *-Балаларға үлкендерсіз электр токтарын ұстауға болмайды;* *-Ерексектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды.* *-Пеш қызып тұрғанда балалар қасына жақындауға болмайды.* *-Кір жуатын машинаға қолды салуға болмайды.* ***Дидактикалық ойын.«Жұбын тап»*** ***Шарты:*** *Жұп карточкаларын*	*кетпес үшін қайда сақтаймыз?* *-Мына үлкен ыдыстағы сүт кішкентай тоңазытқышқа сия ма?* *-Неліктен симайды?* *-Тоңазытқыштың пішіні қандай?* ***Қуыршақ Айгүлге көмек*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дидактикалық ойын: «Үлкен кіші тоңазытқыш»*** ***1-топ.*** *Үлкен тоңазытқыш* ***құрастыру*** ***2-топ.*** *Кішкентай тоңазытқышқа азық – түлік* ***жапсыру.*** *Айгүлге тоңазытқышты сыйлау* *Балаларға рақмет айтып, қуыршақ Айгүл қоштасады.* ***Миға шабуыл.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Шаң-тозаңды сүймейді,* *Тазалап оны жүр дейді.* ***(шаңсорғыш)*** *2. Біздің үйде бір зат бар* *Сақтайды онда тамақты.* *Болсын мейлі күз бен жаз* *Іші оның қатты аяз.* ***(тоңазытқыш)***

	теледидарға шкафы салу. ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау.* *Сұрақтар ілмегі арқылы қорытынды жасау**.*		*Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ** ұялы телефон құрастыру* ***2-топ** үй телефонының суретін салу.* *3-топ. Үй телефонына сандар жапсыру.* ***Қортынды** Сұрақ –жауап.* *Балаларды мадақтау*	*жинайды.* *Шығармашылық бұрыш* *Еркін тақыоыпта жұмыс.* *Бақылау.* ***Қорытынды**..* *Мадақтау* ***Қазақ тілі:*** **(Маман жоспарымен)**	*3. Бүкіл әлем ішіне сияр* *Аты оның* ***...(теледидар)*** ***Сұрақ – жауап.*** *Бұларды бір сөзбен не дейміз?* *Бұл заттар немен жұмыс жасайды?* ***Ой дамыту.*** ***Қауіпсіздік ережелері.*** *Сулы қолмен токты қосуға немесе ажыратуға болмайды;* *-Балаларға үлкендерсіз электр токтарын ұстауға болмайды;* *-Ерексектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды.* *-Пеш қызып тұрғанда балалар қасына жақындауға болмайды.* *-Кір жуатын машинаға қолды салуға болмайды.* ***Қортынды*** *Сұрақ –жауап* *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. *Тазалық процедурасы.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*	*Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету..*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту,*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*
Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау**.***	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 18*** *Аяздың терезеге салған*

			құстарды бақылау		*суретін бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауды үйрету.*				
	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	*Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.*	*Серуеннен оралу, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*	*Тазалық процедурасы. Киім дерін жинауды, жуыну кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтауды ескерту.*	*Реттілікпен шешіну, жуынып түскі асқа дайындалу шараларын түсіндіру.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну дағдыларын түсіндіру. Ас кезінде қауіпсіздік шараларын ескерту.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.*
Күндізгі ұйқы	*Өз төсек орындарын дайындап жатуға дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау..*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, жинауға үйрету. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Күндізігі ұйқы ережелерін түсіндіру. Кроватта секрмеу, төсекті ашу, ұйқы кезінде достарына кедергі келтірмеу.*
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, жаттығу жасау, киіну. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Ас ішу кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті	*«Smart bala» жобасы - «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.*				
	ТӘЖІРИБЕ «Судың қасиеттері» Мақсаты: Судың қасиеттерімен	***ТӘЖІРИБЕ «Су қатқан кезде кеңейеді» Мақсаты:*** *Қар жылуды қалай сақтайтынын*	***ТӘЖІРИБЕ «Қардың еруінің температураға тәуелділігі»***	***ТӘЖІРИБЕ «Табиғи үлкейткіш әйнек» Мақсаты:*** *Жәндіктерді*	***ТӘЖІРИБЕ «Менің добым» Мақсаты:*** *Жеңіл заттардың суда қалқып*

ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***таныстыру (пішіні бар, иісі, дәмі, түсі жоқ).*** ***Қолданылатын материалдар:*** *Әртүрлі пішіндегі бірнеше ыдыстар, су.* ***Процессі:*** *Әртүрлі пішіндегі мөлдір ыдыстарға су құйып, балаларға су ыдыстың пішінін қабылдай алатынын көрсету.* ***Қорытынды:*** *Судың пішіні жоқ және ол құйылып тұрған ыдыстың пішінін қабылдай алады.* ***Судың дәмі.*** ***Мақсаты:*** *Судың дәмі бар-жоғын білу.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Су, үш стақан, тұз, қант, қасық.* ***Процессі:*** *Тәжірибе жасамас бұрын судың дәмі қандай екенін сұрау. Осыдан кейін балаларға қарапайым қайнаған суды ішуге беру. Содан кейін бір стақанға тұз, ал келесісіне қантты араластырып, балаларға дәмін көруге беру. Енді судың дәмі қалай өзгергенін айту.* ***Қорытынды:*** *Судың дәмі жоқ, бірақ оған қосылған заттың дәмін қабылдайды.*	*анықтау. Қардың қорғаныш қасиеттері. Су қатқан кезде кеңейетінін дәлелдеу.* ***Барысы:*** *Температурасы бірдей екі бөтелкені серуенге шығару. Біреуін қарға көміп, екіншісін бетіне қалдыру. Су қалай өзгерді? Қарға көмілген су неге қатпады?* ***Қорытынды:*** *Қарға көмілген су қатпайды, өйткені қар жылуды сақтайды, ал бетіндегі су мұзға айналды. Егер мұзға айналған бөтелке жарылып кетсе, онда су қатқан кезде кеңейеді деген қорытындыға келу.*	***Мақсаты:*** *Балаларға қар (мұз) күйінің ауа температурасына тәуелділігі туралы түсінік беру. Температура неғұрлым жоғары болса, қар соғұрлым тез ериді.* ***Барысы:*** *1) Аязды күні балаларды домалақ қар жасауға шақыру. Неліктен домалақ қар жасалынбайды? Себебі, қар ұсақ, құрғақ. Не істеуге болады? Қарды бір топқа жинап, бірнеше минуттан кейін домалақ қар жасауға тырысу. Домалақ қарлы жасалынды. Неліктен қар бір-біріне жабысты?* *2) Топтағы терезенің астындағы батареяға қары бар ыдысты қою. Қар қай жерде тез ериді? Неліктен?* ***Қорытынды:*** *Қар ауа температурасына байланысты өзгереді. Температура неғұрлым жоғары болса, қар соғұрлым тез еріп, оның қасиеттерін өзгертеді.*	*үлкейткіш әйнектің көмегінсіз үлкейту жолын көрсету.* ***Қолданылатын материалдар:*** *үш литрлік банка, тағамдық пленка.* ***Процессі:*** *Сіз жәндіктерді үлкейткіш әйнексіз көру үшін үлкейту әдісін білесіз бе?* *Шыны ыдыстарды абайлап ұстау. Үш литрлік банкаға жәндіктерді салу. Жоғарыдан, банканың мойынына тарту (тағамдық пленканы созбаймыз). Пленканы жіппен немесе резеңкемен байлау, ал ойыққа су құю.* *Нәтижесінде ең кішкентай бөлшектерді көруге болатын «үлкейткіш әйнек» пайда болды.* ***Қорытынды: Судың үлкейту қасиеті бар.***	*қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту.* ***Қолданылатын материалдар:*** *су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз.* ***Процессі:*** *Доппен тығылыспақ ойынын ойнау.* *- Доп суға батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды? (Доп қалқып тұрады, ол жеңіл). Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну.* *- Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді).* ***Қорытынды:*** *Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді.*

Балалармен жеке жұмыс	*Улянаға Дидактикалық ойын: «Моншақтар тізбегі»* *Мақсаты:Балаларға моншақ жасауды үйрету.*	*Аңсарға Дьенеш блоктарымен жұмыс* *Дидактикалық ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара», «Күшік үреді».* *Балаларды ойын тақырыптары бойынша топқа бөлу.* *Құрастыру нәтижесін бекіту.*	*Жасминге АҚТ технологиясымен жұмыс* *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	*Азизге Мнемотехника әдісі* *Тақырыбы: Киімдер* *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	*Ердаулетке «Бұны қай кезде киеді?»* *Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату арқылы сөздік қорларынмолайтып,ауыз екі сөйлеуге баулу.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.* *Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 18*** *Аяздың терезеге салған суретін бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 27.01– 31.01.2025 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы әңгімелесу.	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 3 Дидактикалық ойын:«Суретші қай жерде қателесті?»*** *Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Картотека №4 Дидактикалық ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** *Мақсаты: Балалар мақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы табиғат туралы түсінеді.*	***Картотека № 7 Дидактикалық ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.*	***Картотека № 9 Дидактикалық ойын: «Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы суреттермен жұмыс жасап, өз ойларын айта алады.*	***Картотека № 10 Дидактикалық ойын:Бақша да ма,бау да ма?*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер туралы олардың айырмашылық-тарын айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*

	Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.	*Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.*	*Тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, бала тілін дамыту.*				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз,*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Әжелер мектебі негізінде , әжемнің ертегісі ұйғ.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Жеті лақ.*** ***Ой қозғау.*** *- Балалар қасқыр туралы не білесің дер?* *- Қандай жануар?- Ешкі,лақ қандай жануар?-* *Лақ туралы қандай өлең.тақпақ білесіңдер.* *Ертегі тыңдаған ұнай ма сендерге?* ***Ертегі әлемі***	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) ***«Түлкі мен қоян» (ертегі)*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Тосын сәт.*** *Ертегілер әлемінен үш түрлі ковертпен хат келу.* ***1-ші қызыл конверт ашу.*** ***II. Миға шабуыл.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру.*** *Өзі құу, жүрген жері айқай да шу* ***(түлкі)*** *-Көзі тостақ, өзі қорқақ.* ***(қоян)*** *Жұмбақтың шешуін түсіндіру.*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Музыка:** (Маман жоспарымен) ***Мақта қыз бен мысық.*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар мен қонаққа ертегіші Ерден атайды шақырып едім.* ***АКТтехнологиясы.*** *Балалардың назарын бейнетаспаға аудару. (Бейне таспа арқылы ертегіші атай Ерден келеді).* *Балалардан қандай ертегі*	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) *“Мұз астындағы ұйқы” ертегісі* ***Миға шабуыл*** ***Дидактикалық ойын:»Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Суда оның өмірі, Суда оның қорегі.(балық)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балық туралы түсінік беру.* *Сендер балық аулауға барғыларың келеді ме?* *Ендеше көлге саяхат*	**Музыка:** (Маман жоспарымен) ***Ғажайып сәт.*** ***Бауырсақтың қонаққа келуі.****-Амандасу.* ***Бауырсақ :*** *Менің атым Бауырсақ, Мені пышақпен қырып алды, Қанатпен сыпырып алды. Қаймаққа иледі,майға пісірді. Мен атадан кеттім, Мен әжеден кеттім, Тыңдамадым атамды, Тыңдамадым әжемді Үйімді мен сағындым, көмектесші балақай. Сұрақ – жауап.*

	бұрышы. *Ертегіні мнемокесте бойынша түсіндіру.* 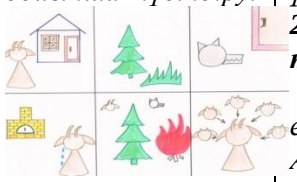 ***Ертегі желісінен сұрақ – жауап.*** *Ешкі не үшін орманға күнде барады?* *Орманда ешкі мен лақтардан басқа не болды?* *Ол лақтарға не деп ескертті?* *Лақтар есікті қалай ашып қойды?* *Кішкентай лақ қайда тығылып қалды?* ***Сергіту сәті:*** *Еркін ұста денеңді,* *Тарсылдатпай еденді* *Орнымыздан тұрып ап* *Жүгірейік бір уақ.* ***Менің сүйікті бұрышым*** *А3 форматта ертегі желісін ретімен жасау.* *1.Орманға үй құрастырып, жапсыру.* *2.Ешкі мен лақтар жапсыру.*	*-түлкі жыртқыш аң, ал қоян жыртқыш емес.* *-Қоян өте қорқақ аң, оны үйде асырауға да болады.* ***2-ші сары конверт тапсырмасы*** *«Түлкі мен қоян» ертегісімен таныстыру.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс. Түлкі мен Қоян*** *Ерте, ерте, ертеде түлкінің құйрығы жоқ еді. Қасқырмен тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Сол үшін қасқыр түлкінің артынан еріп, аңдып жүріп оның ініне түсіпті. Түлкі болса інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе қасқыр түлкіні жеп қояр еді. Сөйтіп түлкі орманда қайғырып келе жатса ағаш түбінде отырған қоянды көреді. Ол кезде қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Содан түлкі жүгіріп барып қоянды ұстап алыпты. Қоян корыққанынан түлкішек мені жібере салшы мен саған құйрығымды сыйлайын депті. Міне содан бері түлкінің құйрығы ұзын әдемі де, ал ал қоянның құйрығы қысқа екен.* *Ертегі желісі арқылы сұрақ-жауап.* ***3-ші көк коверт тапсырмасы***	*білетіндерін сұрайды.* *Ой, балалар, сендер көп ертегі біледі екенсіңдер* ***Ерден ата жұмбақ жасырады.*** *От басында құмған,* *Екі көзін жұмған. Ол не?* *-Мысық қай ертегіде кездеседі?* ***Ерден ата :*** *Маған осы ертегідегі кейіпкерлердің суретін салып беріңдерші?* *Балалар ертегіде қандай кейіпкерлер бар еді?* ***Топқа бөлу*** ***Ертегі кейіпкерлері арқылы.*** *1-топ: Мысық* *2-топ. Мақтақыз* *3-топ. Тауық* ***Сергіту сәті.*** *Иіліп оңға бір, иіліп, солға бір.* *Жаттығу жасаймын.* *Оң аяқ, сол аяқ, оң аяқ , сол аяқ* *Жаттығу оңай-ақ.* ***1-топ .*** *Мысықты қылқаламмен жағып, мақталы таяқша мен дене бөліктерін бояу.* ***2-топ.*** *Мақата қызыдң суретін құрастыру.* ***3-топ.*** *Ертегі кейіпкерін ретімен жапсыру.* ***Балалардың жұмысн бақылау.*** *Жеке көмек көрсету.* *Ертегі желісіндегі кейіпкерлерді атау.* ***Қорытынды.***	*жасайық.* ***Саяхатты хабарлау.*** *Таза ауа жұтамыз.* *Өзен көлді аралап* *Балық аулап қайтамыз.* *Міне балалар көлге келіп жеттік.* ***Тосын сәт.*** *- көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар?балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз?* *-Дұрыс, кемені таңдаймыз* *-Балықшы атайға келу* *-Сәлеметсіңдер ме балалар?* *Балалар балықшы атайдың қолында не бар?* *Бұл қармақпен не істейді?* *-Дұрыс балалар, балық аулайды.* *Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?* *-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін.* ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді?*** ***2-сұрақ. Балық табиғаттың қай бөлігіне жатады? Су ше?*** ***Сергіту сәті*** *Біз жүземіз оң жаққа,* *Біз жүземіз сол жаққа,* *Шоршимыз көл астында,* *Ыршимыз көл бетінде*	*-Баурысақ қай ертегінің кейіпкері?.* ***Балалардың жауабы.*** *-Бауырсақтың түсі қандай?* *Сары.* *- Бауысақтың пішіні қандай?* *- Домалақ, шеңбер.* ***Дидактикалық ойын: «Бауырсаққа көмек»*** *Бауырсақты атасы мен әжесіне апаруға көмектесу.* *-* *1.Шыршаның түбінде жылап тұрған қоянды көреді.* ***Тәрбиеші:*** *Сәлеметсіз бе, қоян. Сен неге жылап тұрсың* ***Қоян :*** *Менің тұратын үйім жоқ. соны маған табуға көмектесіңдерші.* ***Тәрбиеші:*** *Қоянға көмек Балалар мынау қандай пішін,?* ***Балалар :*** *Төртбұрыш (оның төртбұрышы бар).Мынау үшбұрыш (оның үш бұрышы бар).Мынау шеңбер (ол домалақ болады).* *қоянның үйін құрастыру.* ***Қоян :*** *Балалар сендерге көп-көп рахмет.Менің баспанам болды.Рахмет мен енді өз жөнімен кетейін.* *- Бауырсақтың алдынан қасқыр кездеседі.* ***2. Қасқырға кездесу.*** *Балалар менің қарным ашып тұр. Мен бауырсақты жеймін.* ***Балалар :*** *Жоқ, сен*

	3. Қасқырды бояу. ***Дидактикалық ойын: «Ненің даусы»*** ***Шарты:*** *Ешкімен қасқырдың даусын ажырату.* ***Театр әлемі. Ертегіні сахналау.*** *Қорытындылау.* ***Дидактикалық ойын: «Атын ата» Шарты:*** *ертегіде кездескен кейіпкерлердің аттарын атау. Жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата білу.* *-Неге олай ойлайсың?* *Балаларға смайлктер беру арқылы мадақтау.*	*Дидактикалық ойын:* ***«Қандай жануар?»*** *Шарты: Ойынға конверт дайындалады. Конверттің ортасы дөңгеленіп қиылған. Жануарлардың суреті конвертке салынады. Ойықтан көрінген аңдардың дене мүшелері арқылы қандай жануар екенін табады.* ***Дидактикалық ойын: «Түлкі мен Қоянға сипаттама»*** *Түлкі қандай?* *-Түлкінің терісі қандай? (үлпілдек, жұмсақ)* *-Түлкінің баласын қалай атайды? (жәутік) екен.* *-Ал, Қоян қандай?* *-Неге Қоянның терісі қыста ақ болады?* *-Балалар, қоян қалай дыбыстайды? (шыңғырады)* *-Қоянның баласын қалай айтамыз? Көжек* ***Ертегі желісін сахналау.*** ***Балалрды мадақтау.***	*Қане, балалар, кім өз суретін Ерден атайға көрсеткісі келеді?* *Ерден атай балаларды мадақтап, қоштасады.* *Балалар, сендерге әр түрлі тәсілмен сурет салған ұнады ма? Қандай ертегі кейіпкерін бейнелеңдер?* *Балаларды мадақтау*	*Тұңғиыққа батамыз,* *Тәтті ұйқыға жатамыз* ***Балықшы атай:*** *Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі тыңдау.*** ***Бұл ертегі "Мұз астындағы ұйқы" деп аталады.*** *Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр:* *Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мүлде қараңғылық орнайды.* *Міне балалар қазір балық-тар мұз астында ұйықтап жатыр.* *Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін* *Күн жылып, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер.* *Балықшы атаймен қоштасу.* ***Сау болыңдар*** ***Саяхаттан қайту.*** ***Топқа келу.*** ***Шығармашылық***	*бауырсақты жемеші, біз бауырсақты атасы мен әжесіне апаруға көмек-тесейік деп келе жатырмыз.* ***Дидактикалық ойын: «Қасқырға ет береміз»*** ***Шарты: ермексаздан ет жасау.*** ***Қасқыр :*** *Рахмет балалар,* ***3.Аюға кездесу.*** *Ой- ой менің қарным ашып тұр еді, жақсы болды ғой мына бауырсақты жеймін.* *Балалар: Аю, аю бауырсақты атасы мен әжесі күтіп отыр соған тезірек бару керек, қайта сен бізге көмектесші, орманнан қалай шығамыз.* ***Сергіту сәті :*** *Ормандағы аюдың,* *Құлпынайы көп екен.* *Теріп,теріп аламыз,* *Қалтамызға саламыз.* ***Дидактикалық ойын: «Аюға бал береміз»*** ***Шарты. Бал салынған бөшкені бояу.*** *Жарайсыңдар тура бара беріңдер сол кезде орманнан шығасыңдар.* ***Түлкіні кездестіру*** ***Түлкі :****Бауырсақ мен сені жеймін.* ***Бауырсақ:*** *Жемеші, мені. Мен балалардан көп нәрсені үйреніп келе жатырмын. Сен бізді бір сынап көрші.* ***Түлкі :*** *(қолында бір бума қағаз). Онда менің жұмбақ-тарымды шешіп көріңдер.*

				жұмыс. ***Дидактикалық ойын:*** ***«үлкен – кіші балықтар»*** ***Шарты:*** *Шығармашылық жұмыс арқылы мжапсыру, сурет салу, құрастыру.* ***1-топ:*** *Үлкен балықтарды құрастыру* ***2-топ:*** *Кішкентай балықтарды өзен суына жапсыру.* ***3-топ:*** *Қармақ суретін салу.* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.*	*- Қыста ақ, жазда сұр. қоян* *Мен бал құмар қорбанбай-мын, Тәтті ұрлауға қорланбаймын. (ау)* ***Түлкі :*** *Сендер менің тапсырмаларымды жақсы орындадыңдар. Мен сендерге ризамын.Бауырсақты жемеймін.* ***Балалар :*** *(Біз бауырсақпен қоштасамыз).* *Бауырсақ, міне орманнанда шықтық, енді мына жолмен тура жүрсең атаң мен әжеңе барасың.* ***Бауырсақ :****Мен сендерден көп нәрселер үйрендім. Сендерге рахмет. Мені атам мен әжем тосып отырған шығар. Үйіме қайтайын.* *Қош сау болыңыздар.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі.*	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	Серуен барысында экологиялық мәдениетті қалыптастыру аясында, табиғатты бақылау. ***Серуен картотекасынан*** *Қауіпсіздік ережелері –* ***серуен кезінде бала қауіпсіздігін бақылау.***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну» Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№9*** *Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10****.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Ас ішу кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Экологиялық мәдениет қалыптастыру мақсатында үіә*				
	Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?» *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.****(Қар)*** ***Ой дамыту*** *Мнемо кестемен жұмыс* *Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Қыс мезгілі.* *Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады?* *- Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады.* *Қыс мезгілінде*	***Дидактикалық ойын: «Үлкен-кіші шыршалар»*** ***1-топ*** *Үлкен А3 форматта салынған орман суретіне үлкен шыршаларды құрастырып орналастыру.* ***2-топ.*** *Үлкен А3 форматта салынған орман суретінің үстіне кішкентай шырша құрастырып, орналастыру*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Аппақ етіп айналаны,* *Ақ көбелек айналды;* *Әбден қонып болған соң,* *Жер әлемде жайланды.* ***(Қар)*** *Жұмбақтың шешуіне байланысты сұрақ – жауап, түсіндіру.* ***Ой қозғау.*** ***Мнемотехника әдісімен жұмыс.*** ***Мнемо кесте қыс мезгілін сипаттау.***	***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр»*** ***Сұрақтар:*** *-Құстардың ортақ қасиетін ата. (қанаты, ұшады, шоқиды, тұмсығы)* *-Құстардың бір –бірінен айырмашылығы неде? (әр түрлі дауыстайды)* *- Құстардың қандай пайдасы бар?(ағаштарды зиянкестерден қорғайды.* ***2-топ қызыл қалташа*** *Қыстайтын құстарды ата?* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Білетін құстарды ату.* *Сұрақ-жауап.* *Оларға қандай қамқорлық*	***Қызығушылықтарын ояту*** ***Дидактикалық ойын: «Даусынан ажырат»*** ***Шарты:*** *Жануарлардың дыбысы естіледі балалар қай жануар екенін айтып алдарындағы суреттен көрсетеді .* ***2. Ой қозғау.*** ***Суретпен жұмыс.*** ***Түсінік беру.*** *-Суретте қандай жануарларды көріп тұрсыңдар?* *-Неге оларды үй жануарлары деп атаймыз?* *-Оларға кімдер қамқорлық жасайды?* *- Үй жануарларының адамға тигізер пайдасы бар ма?* *-Олардың төлдерін қалай атаймыз?*

	қалай киінеміз? *- Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз.* ***«Қыс»*** *Сыртта боран зулайды,* *Қарды үйіріп қуалап.* *Әлсін - әлсін тыңдайды,* *Терезеден сығалап* *Балаларды мадақтау.*		*-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?*	*жасау керек?* *-Неліктен оларға қыста тамақ тауып жеу қиын болады?* ***Жасыл қалташа*** ***Құс туралы тиым сөз айт?*** *-Құстардың ұясын бұзба.* *-Құсты атпа, өлтіруге болмайды.* *-Құстың жұмыртқасын жарма.* ***«Құстарға қамқорлық» тақпақты бірге айту.*** *Жылы жаққа ұшпайтын,* *Біздің жақта қыстайтын* *Құстар жүрсе жуықта* *Жем шашуды ұмытпа.*	***Ой дамыту*** *Төлдерін атау.* *(алдын ала жұмыстан)* ***-Түйе төлі-ботақан,*** *Мөлдіреп көзі ойнаған.* ***-Қойдың төлі-қошақан,*** *Өріске қашқан қорадан.* ***-Ешкінің төлі-лақ,*** *Тыныш тұрмайды ол бірақ.* ***-Жылқының төлі-құлыншақ,*** *Тұяғы жерге ұрыншақ.* ***-Сиырдың төлі-бұзау.*** *Сүйкімді әрі асау.* ***Дидактикалық ойын:« Адасқан төлдер»*** ***Шарты::*** *балаларға жануарлардың суреті тартылып беріледі. Ортаға төлдердің суреті қойылады.*
Балалармен жеке жұмыс	*Екатеринаға Қимылды ойын «Өз үйіңді тап» Шарты:Кілемнің үстінде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар кілем үстімен айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.*	*Егорьға Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап» Ойын шарты: Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*Улянаға Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап» Ойын шарты: Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*Саянға Дидактикалық ойын: «Артығын тап» Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді. Күтілетін нәтиже: Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.*	*Жасминге Дидактикалық ойын: «Сиқырлы түстер» Ойын шарты: балаларға түрлі-түсті квадрат-тармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*

	Білмеген бала ойынан шығады.				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі.*	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут» Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: *03.02 -07.02 .2025 ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде ұлттық құндылық, қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл-күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарағa ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №13 «Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №15 Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека № 16 «Үй жануарлары»*** *Ойын шарты: Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту.*	***Картотека № 17 «Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 18 «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				

Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында ұйә*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу.*** *Ойыншық қонжыққа, текше салынған себетке назар аудартады.* *Қонжық сияқты күшті болуды*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау.*** ***Дидактикалық ойын: «Шатастырма»*** *1.Көктемде қар жауады.* *2. Қазір жаз мезгілі?* *3.Көктемде қар ериді?* *4Қыста жапырақтар сарғаяды?* *5.Жаз ең суық жыл мезгілі?*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру* *Бір жерінде ыстық,* *Бір жерінде суық*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Амандасу.*** *Ойыншық қонжыққа, текше салынған себетке назар аудартады.* *Қонжық сияқты күшті болуды ұсынады.* *Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру.* ***«Музыкалық***	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Жұрттың бәрі сүйеді,* *Бірақ қарай алмайды. (Күн)* ***Балалардың білімін нығайту.*** *Қыс белгілерін атап берулерін сұрау.* *Бүгін ауа райы қандай болып*

	ұсынады. *Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру.* ***«Музыкалық жұмбақтар»*** *ойын жаттығуы– орман жаттығулары қимылын ұқсату – қонжықтың достарын.* *Қимылдың сипаты мен музыканың сәйкестігіне назар аударады. Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен жүгіру.* *Ойын-жаттығуы: «Музыкалы жұмбақтар» – ормандағы қонжықтың достарының қимылдарын көрсету. Музыка мен қимылдың үйлесімділігене назар аударады.* ***Негізгі бөлім*** ***2 қатарға тұрып, текшелермен ЖДЖ жасау*** ***Негізгі бөлім:*** ***Б. қ.: «Оң-сол»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң*	*7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* ***Ой дамыту:*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Бұл не?»*** *Шарты: Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау.* *-Глобустың пішіні қандай?* *-Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді?* *-Біздің жерімізде құрғақ жер көп пе, су көп пе?* *Жер ғаламшары туралы түсінік беру.* *Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Табиғатты аялайық»*** *Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді.* *Жасыл шөпті жұлуға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді.* *Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді.* *Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ.* *Гүлді жұлуға болмайды, гүлді аялау керек.* *Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі.* *Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы.* *Аңдарды қорғауымыз*	*Бір жерінде күн,* *Бір жерінде түн* *Кереметалыпнеткен.* ***(Жер шары)*** **Тыныштық сәті:** *Табиғат құбылыстарының дыбыста рын тыңдау.* *Сұрақ-жауап* *Ненің дыбысы деп ойлайсы ңдар?* *Табиғат –* *бізді қоршаған орта,* *туған елім, ауа,* *күн мен жер және* *су, орман мен жануарлар.* *Табиғат ншеге бөлінед?* *Атау.* ***Ой дамыту.*** тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру. **1-аялдама Су** *Сылдырапағыпжатқан не ?* *-Дұрысбұл су.* *-Ал судыңқандайпайдасы бар?* *Су өлітабиғатқажатады,албіза дамдар суды ішемізбізгепайдасыөтекөп.* *Демек өлі табиғат пен тірі табиғат бір-бірімен тығыз байланысы бар ма?* ***Сергіту сәті.*** ***2-аялдама*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* *Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?*	***жұмбақтар»*** *ойын жаттығуы– орман жаттығулары қимылын ұқсату – қонжықтың достарын. Қимылдың сипаты мен музыканың сәйкестігіне назар аударады. Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен жүгіру.* *Ойын-жаттығуы: «Музыкалы жұмбақтар» – ормандағы қонжықтың достарының қимылдарын көрсету. Музыка мен қимылдың үйлесімділігене назар аударады.* ***Негізгі бөлім*** ***2 қатарға тұрып, текшелермен ЖДЖ жасау*** ***Негізгі бөлім:*** ***Б. қ.: «Оң-сол»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /5 рет қайталау/*	*тұрғанын анықтау* ***Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс.*** ***Күн туралы түсінік беру.*** *Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылуды күннен алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге тік қарауға, ұзақ күюге, баскиімсіз жүруге болмайтынын ескерту.* ***Дидактикалық ойын «Дәл сондайын тап»*** *Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды.* ***Сергіту сәті.*** *Күн шығыстан жарқырап шықты, (қолдарын жоғары көтереді, созады)* *Күн батысқа батты.* *(Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді).* *Тамаша,тамаша,* *Күнжайнадыжаңаша.* *Бәрімізгекөңілді* *Бұлөміртамаша!* *(Қолсоғады. жымияды).* *Бала үні.* ***4.Шығармашылық орталықта жұмыс жасау.*** ***Дидактикалық ойын: «Күн құрастыр»*** *Шарты: Бөлшектерден күн құрастырады.* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.* *Балаларды мадақтау.*

	жақ» деп айту. /5 рет қайталау/ ***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Айқастыру»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** ***4.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айту, артқа шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/* *Б.қ.:* ***«Серіппе»*** *5. Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секу/* *Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.*	*керек, олар біздің байлығымыз.* ***Сергіту сәті.*** *Біз кішкентай баламыз,* *Өсіп-өсіп толамыз.* *Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* ***6.Ой толғаныс.*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?Табиғат байлықтар ына* *нелер жатады?* *-Оны қорғау деген не?* *-Табиғатты сүйе білу деген не?*	*Ол не ?**АУА*** *- Ауа не үшін керек?* *- Ауаның түсі қандай?* *- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе* *Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады* ***Дидактикалық ойын: «Зерттеушілер»*** ***1-тәжірбие:*** *Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді* ***2-тәжірбие:*** *Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.* *- ауасызтыныс алуға бола ма?* ***Қортынды*** *От та, суда, ауа да* *Жан-жануарбарлығы* *Ормантеңізтауларда* *Табиғаттыңбайлығы.* *Бала үні.* ***Балаларды мадақтау***	***Б.қ.: «Айқастыру»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** ***4.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айту, артқа шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/* *Б.қ.:* ***«Серіппе»*** *5. Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секу/* *Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Шар» - ерніңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (2-3 рет).* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде жасау:* ***1.Ирек жолмен жүру*** ***Ойын жаттығуы:*** *Таспамен жасалған жолмен жүріп өту – текшелерді қонжықтың себетіне жинау.Тепе-теңдікті сақтауға, дене*	*«1-ден 5-ке дейінгі сандық ойындар мектепке дейінгі балалардың математикалық түсінігін қалыптастыру»вар.бағ* ***№13 ҰІӘ*** ***Тақырыбы:*** *4 саны мен цифры. Үлкен – кіші ұғымдары**Мақсаты:*** *4 цифрымен таныстыру; «үлкен», «кіші», «кішкентай» сөздерін пайдалана отырып, заттарды көлеміне қарай сәйкестендіруді үйрету; көру арқылы есте сақтау қабілетінің дамыту,тапсырманы тиянақты орындауға тәрбиелеу.* ***Ұйымдастыру кезеңі.*** *-Балалар, бір жылда қанша мезгіл болады?* *-Балалар, қазір жылдың қай мезгілі?* *-Қыс мезгілі екенін қайдан білеміз?* *Балалар біздің топқа ертегі әлемінен қонақтар келіпті.Егер сендер жұмбақты шешсендер,қандай қонақ келгенін білетін боласыңдар.Енді мұқият тыңдаңдар.* ***Жұмбақ жасыру.*** *Үлкен, маймақ,* *Жазда ұйықтайды,* *Қыста оянады. /аю/* *- Дұрыс балалар, жарайсыңдар! Қарандаршы Аю жалғыз келген жоқ екен, ол өзінің отбасымен келген екен. Ендеше олар қандай ертегіден бізге келіпті?*

	Ой қозғау. ***рақ-жауап.*** *Балалар табиғат дегеніміз не?* *Табиғат нешеге бөлінеді?* *Табиғат екіге бөлінеді.* ***Өлі, тірі табиғат.*** *Қалай ойлайсыңдар тірі табиғатқа не жатады?* *-Дұрыс адамдар, құстар,жануарлар. өсімдіктер,ағаштар Яғни, көбиетін, қоректенетін, өсетіндер жанды табиғатқа жатады. Ал жансыз табиғатқа не жатады?* ***АҚТтехнологиясым ен жұмыс.*** ***Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.*** *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.* ***Саяхат*** *Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен.* *Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе.*			*бітімін тік ұстауға, текшелерді созылған қолмен екі жақта ұстауға назар аудару.* ***2.Доға астынан еңбектеу. (биіктігі – 40см).*** ***Ойын жаттығуы:*** *«Қонжықтай еңбектеп өт» – рет-ретімен үш доғаның астынан еңбектеп өту, қатардағы өз орнына келіп тұру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Қақпаға түсір». Балаларға бір-біріне қарама-қасы қарап тұру ұсынылады. Екі баланың ортасына қақпа қойылады. Допты бар күшімен лақтыруына назар аударылады.*	 *Бізге неше аю келгенін біз санап көрейік.1,2,3* *Барлығы неше аю екен?* *Әке-аю қандай?* *-Ана-аю қандай?* *-Баласы қандай?* *Балалардың жауаптары.* *Балалар ,бізге қонақ келсе, біз не істеуіміз керек?* *Дұрыс.Төрімізге отырғызып,шай ұсынуымыз керек.* *Үстелге неше кесе қою керекпіз?Қанша аю болса, сонша кесе қойдық. Үстел үстінде неше кесе бар?* *-Кеселер қандай?* *Тең болды ма?* ***Музыка ойнайды, топқа Маша келеді.*** *-Балалар, бізге тағы біреу келген сияқты. Ол кім екен?Машаны шай ішуге шақырайық.Бізге ертегі әлемінен қанша қонақ келді?Санап көрейік?* *Барлығы қанша болды?* *Санап көрейік?* *1,2,3,4* *Балаларды 4 цифрымен таныстыру.* *Міне балалар біздің бүгінгі танысатын санымыз –* ***4.*** *4 цифры неге ұқсайды?*

	кесіртке,құрт т.б *Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік.* *Ал құмды не үшін пайдалануға болады?* *Құрылыста,ыдысжасағанда ,шыны,айна.* *Балалар сендер ғалымдар боласыңдар.* ***Тәжірибе алаңы.*** ***Тәжрибе№1*** ***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды тутікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады.* ***2-нұсқа.*** *Қасықтың көмегімен төбешік жасау.* *Құм қандай?* *Сусылдақ, жылжымалы.* ***Сергіту сәті:*** *Күн болып жанайық* *Мөлдір судай ағайық* *Гүл болып жайнайық* *Терең-терең домалап* *Жүргіріп-жүгіріп алайық.* ***Тәжірибе№3***				*Енді осы орындықты* *төңкеріп қояйық* *4 саны орындыққа ұқсайды екен.* ***Сергіту сәті*** *«Аю» әнін қимылмен көрсетеді.* ***Суретпен жұмыс .*** *Әр суреттің жемісін сана және тиісті санды қой!»(Бір бала тақтаның алдында, қалғандары орындарында орындайды).* ***Тақтаға назар аударту.*** ***«Ретімен қойып шық»*** *1 2 3 4 - ретімен санайды* *4 3-2-1 кері санайды* *қазақша, орысша санау* ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.* *Нелер келді қонаққа?* *Қандайсанментаныстық?* *Балаларсендерөтеақылды, білімдіекенсіңдер ертегі қонақтары тапсырманы жақсы орындағаны үшін сендергемына жұлдызшаны сыйлыққабереді.* *Балаларды мадақтау.*

	Енді стакандағы суға «воронка» қасықпен құм салайық,не байқадық тесіктен өтіп кетті су сияқты ия. Яғни құм сусымалы және ол суға батып кетті ,ол ауыр екенін байқадық				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте*	*Өз төсек орындарын*	*Балалардың тыныш*	*Ұйқыға дайындық кезінде*	*Белгілі жүйелікте киімдерін*

	киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	*дайындап жатуды дағдыландыру.*	*ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз – «қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжеттi-рөлдік, үстел үстi-баспа және басқа	***«Сиқырлы түстер» дидактикалық ойыны*** ***Мақсаты:*** *ойын барысында балалар түстер мен*	***Дидактикалық ойын:«Керемет орман»*** ***Ойынның мақсаты:*** *балалар өз қиялында схемалық бейнелеуге сүйене отырып тақырыпты*	***Дидактикалық ойын: «Көкөністер мен жемістер»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуды,олардың пайдасы туралы біледі.*	***Дидактикалық ойын: «Суретші»*** ***Мақсаты:*** *Есте сақтай отырып, жұмыс жасай алады.* *Ресурстар: Ақ парақ,*	***Дидактикалық ойын: «Қуыршақты киіндір»*** ***Мақсаты:*** *Қуыршақтың жетіспейтін киім-кешегін қиып жасауды біледі.* ***Ресурстар:****Конверт ішінде*

ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*реңктерге қызығушылықтаны тып, табиғат сұлулығын сезіне біледі.* ***Ресурстар:*** *түрлі түсті карточкалар.* ***Ойын барысы:*** *балаларға түрлі-түсті квадраттармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*	*түсіне біледі.* ***Материал:*** *бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы.* ***Ойын барысы:*** *ересек адам балаларға парақ таратып, ғажайыптарға толы орман салуды ұсынады, содан кейін ол туралы әңгімелеп береді.*	***Құрал-жабдықтары:*** *Жемістер мен көкөністердің суреттері* ***Ойынның барысы:*** *Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар тақтаға ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.*	*қарындаш* ***Жүргізілу барысы:*** *Тәрбиеші балаларға кез-келген геометриялық бейнені салуды ұсынады. (төрбұрыш, үшбұрыш, шаршы)* *Салуға арналған бейненің санын бала өзі таңдайды. Тапсырманы орындап біткенннен кейін тәрбиеші балалардың суреттерін жинап алып, суретте не слалынғанын, қанша екенін естеріне түсіруді сұрайды.*	*қатырма қағаздан қиылған қуыршақ бейнесі, ұл және қыз баланың киімдерінің 2-3 түрі.* ***Жүргізілу барысы:*** *Тәрбиеші әр балаға конверт үлестіріп береді. Балалар конвертті ашып қуыршаққа арналған киімдерді атын атап, ретімен киіндіреді.*
Балалармен жеке жұмыс	*Айлинге* *Дидактикалық ойын: «Сөйлемді аяқта»* *Шарты: мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар.* *- Құстар ұша алады, өйткені .....* *- Құстар қоректенеді ...* *- Көктемде қайтқан құстар ..* *- Аяздан қорықпайды ...* *- Үй құстары ...* *- Құстар қорғайды ...*	*Мединаға* *Дидактикалық ойын. «Кубизм» әдісі* *Кубиктер арқылы тапсырма орындау.* *1-тапсырма* *Жаңылтпашты қайталау, жаттау* *Көк тырна* *Көп тырна* *Тыраулап тек* *Көп тұрма* *Сергіту жаттығуы* *Дидактикалық ойын: «Болады-болмайды»* *Шарты: Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер айтылады. Дұрыс әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс*	*Гүлімге қимылды ойын: «Тату-тәтті отбасы»* *Ойын мақсаты: Балаларұлкендерді сыйлауды біледі. Отбасы мүшелерін дұрыс атай алады.* *Ойын барысы: Бөлме ішінде әсем әуен ырғағымен жеңіл билеп жүреді. Тәрбиеші әуенді тоқтатып, хабарлама жасайды: «Тату-тәтті жанұяда»* *3 адам тұрады. Балалар үштен, екіден, төрттен бірігеді. Ойын осылайша жалғаса береді.*	*Жасминге шынықтыру шаралары* *Тыныс алу жаттығулары «Кімнің шары алысқа ұшады?»* *Мақсаты: Дөңгелек жақ бұлшық етін дамыту, тыныш тұрған еріндер кезінде мұрынмен дұрыс тыныс алуын жаттықтыру.* *Көрнекіліктер: үстел, екі дөңгелек шар(әртүрлі түстен), екі текше (немесе түйме) шардың түстерімен сәйкес лента* *Барысы: Балалар жұпқа бөлінеді. Әр балаға шар беріледі. Үстел үстіне лента қойылады және оның үстіне шарларды*	*Тайсияға таза ауада ойын жаттығулары* *қимылды ойын: «Жіп айналады»* *Мақсаты: балалар бірлесіп жұмыс істеуді біледі.* *Ойын барысы: Балаларға тәрбиеші жіпті көрсетіп, оның қалай оралатынын көрсетеді. Балаларға осыны бейнелеуді ұсынады. Барлығы қолдарынан ұстап, бірінші тұрған бала жіптің рөлін атқарады.Ол бөлменің ортасында тұрып екінші баланың қолынан ұстайды, ал ол үшіншісін ұстайды. Содан жіп пайда болады.* *Тәрбиеші соңғы баланың қолынан ұстап , бірінші балаға қарай жіпке ұқсап*

	- Құстар бір–біріне ұқсайды, ...несімен? Фонетикалық жаттығу: Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен) Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен) Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)	*сөйлем айтылғанда келіспесе, аяғын топылдатады. Құстарды таспен атуға болады. Құстарды тамақтандыруға болады . Құстың ұясынан жұмыртқа алып, жаруға болады. Құстардың ұясын бұзуға болады. Құстарға қамқорлық жасауға болады.*		*қояды.Балалар жүргізушінің бұйрығы бойынша мұрын арқылы тыныс алып, шарды үрлеуі тиіс. Шарды үрген кезде жеткен жеріне лента түсіне сәйкес текше немесе түйме қойылады. Кімнің шары үш мүмкіндікте ең ұзақ жылжыса сол жеңімпаз болады.*	*айналады.Балалар «Жіп-жіп-жіп айналады!»- дейді.Сонан кейін жіп тарқатылғандай болып, балалар қолдарын жібермей кейін жүреді. Ойын 3-4 рет қайталанады. Керекті құралдар: жіп.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:*10 02 – 14.02.2025ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека № 4 «Затты сипаттау» Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың, сөздік қорын байыту.*	***Картотека № 7 «Табиғат құбылыстарын ата»*** *Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека № 9 «Бұл қандай құс?»*** *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу.*	***Картотека № 11 «Жалпы атауын ата»*** *Мақсаты: Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ен соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешуде тапқырлыққа, шапшандыққа баулу.*	***Картотека № 13 «Не артық?»*** *Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*

	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.Тосын сәт. АҚТ технол жұмыс.****Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен кеме капитанымын. Атым Марат. Менімен бірге Қара*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** ***Жұмбақ шешу*** *1. Жер бетінде бір шықпас, Су түбінде тұншықпас Сөйлемейді, үндемейді. Пісірсе оны кім жемейді.* ***(Балық)*** *2. Аузы бар, тілі жоқ,*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балық туралы түсінік беру. Сендер балық аулауға барғыларың келеді ме?*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.Тосын сәт. АҚТ технол жұмыс.****Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен кеме капитанымын. Атым Марат. Менімен бірге Қара теңізге саяхатқа баруды ұсынамын.*	***Музыка****:* *(Маман жоспарымен)* ***Менің сүйікті бұрышым Ертегілер еліне саяхат бұрышы. Алтын балық ертегісін түсіндіру.*** ***Тосын сәт.*** ***Хат келу, оқу.*** *Құрметті балалар мен алтын балықпын маған көмек керек. Байқаусызда*

	теңізге саяхатқа баруды ұсынамын. Балалар саяхатқа барған ұнай ма? Ия. (мұнда желдеткіш қосып, теңіз дыбыстарын қоюға болады) *Капитан:* *-Сендерге қызық болсын деп өзіммен бірге көрмені алып келдім.. Міне, қараңдар* *- Балалар, бұл не?* *Біз не істейміз? Оның не екенін қалай білуге болады?* *Жарайды, бізде қажетті кітаптар жоқ. Өзіммен бірге түсірген видеоны тамашалайық.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен Слайд.*** *Балықтар туралы түсінік беру. Бұл балықтар* *Балықтар қандай? Әр түрлі* *Балалар, қараңдаршы, қандай үлкен кеңістікті су алып жатыр. Мұның бәрі өзендер, теңіздер, ...* *Ал балықтар барлық жерде өмір сүреді.* *Қайсыларың балық аулауға бардыңдар?* *Қандай өзен*	*Терісі бар, жүні жоқ.* *Қанаты бар ұшпайды,* *Су астында қыстайды.* ***(Балық)*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *-Балықтар тек суда ғана тіршілік етеді,* *сондықтан олардың дене пішіні мекен ететін орны мен тіршілік жағдайларына байланысты алуан түрлі болып келеді.* ***Балықтың пайдасы?*** *-Балықтың мойынан қажетті бірнеше түрлі дәрумендер алынады.* *-Қабыршағынан інжу жасалады.* *-Мойынан ыстыққа төзімді бояулар дайындалады.* *-Акула терісінен егеу дайындалады.* *-Акула бауырынан дәрі жасалады.* *-Балықты қолдану арқылы бауыр ауруларының алдын алуға болады.* ***Аквариумдағы балық күтімі.*** *Аквариумды күн сайын ұқыпты түрде күту керек, Алдымен аквариумға су құямыз, сосын түбіне құм себеміз. Енді аквар-иум өсімдіктерін отырғызу. Саусаңымызбен үңгір*	*Ендеше көлге саяхат жасайық.* ***Саяхатты хабарлау.*** *Таза ауа жұтамыз.* *Өзен көлді аралап* *Балық аулап қайтамыз. Міне балалар көлге келіп жеттік.* ***Тосын сәт.*** *- көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар?балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз?* *-Дұрыс, кемені таңдаймыз* *-Балықшы атайға келу* *-Сәлеметсіңдер ме балалар?* *Балалар балықшы атайдың қолында не бар?* *Бұл қармақпен не істейді?* *-Дұрыс балалар, балық аулайды.* *Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?* *-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін.* ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді?*** ***2-сұрақ. Балық табиғат-тың қай бөлігіне жатады?*** ***Су ше?*** ***Сергіту сәті*** *Біз жүземіз оң жаққа,* *Біз жүземіз сол жаққа,* *Шоршимыз көл астында,* *Ыршимыз көл бетінде* *Тұңғиыққа батамыз,* *Тәтті ұйқыға жатамыз* ***Балықшы атай:*** *Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі тыңдау.***	*Балалар саяхатқа барған ұнай ма? Ия.* *(мұнда желдеткіш қосып, теңіз дыбыстарын қоюға болады)* *Капитан:* *-Сендерге қызық болсын деп өзіммен бірге көрмені алып келдім.. Міне, қараңдар* *- Балалар, бұл не?* *Біз не істейміз? Оның не екенін қалай білуге болады?* *Жарайды, бізде қажетті кітаптар жоқ. Өзіммен бірге түсірген видеоны тамашалайық.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен Слайд.*** *Балықтар туралы түсінік беру. Бұл балықтар* *Балықтар қандай? Әр түрлі* *Балалар, қараңдаршы, қандай үлкен кеңістікті су алып жатыр. Мұның бәрі өзендер, теңіздер, ... Ал балықтар барлық жерде өмір сүреді.* *Қайсыларың балық аулауға бардыңдар? Қандай өзен балықтарын білесіңдер?* *Балалар, балықтың бәрі керемет. Олардың пішіні мен түсі әртүрлі.* *Балалар, маған суреттерді жинауға көмектесіңдер.* ***Дидактикалық ойын: «Балық жинау»*** *Бірақ алдымен 2 командаға бөлінеміз: 1-топ тіктөртбұрышты суреті бар мольбертке өзен балықтарын жинайды,*	*теңізге құлап, үйіне аквариумына дейін өздігінен жүзе алмайтын алтын балық бізге біздің көмек сұрайды. Біз оған көмектесуге тырысуымыз керек.* *Балалар,біз су патшалығына саяхатқа барамыз ба? Сендер ертегіні тыңдадыңдар, онда алтын балық тілекті орындайды, бірақ біздің саяхатымызда біз керісінше басқа алтын балыққа көмектесеміз.* *- Біздің балықтардың үйіне жүзіп келуіне көмектесетін бірнеше тапсырмаларды орындауымыз керек.* ***1-тапсырма:Дидактикалық ойын: «Не қайда тұрады?»*** *Шарты: : Балық бейнеленген суреттерге қарап, теңіз, өзен, аквариум, балалар суреттерді дұрыс орналастырып, өз мекеніне* ***жапсыру керек.*** *Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар, тапсырманы орындадық, осы уақытта сіздердің көмектеріңізбен алтын балық аквариумға дұрыс жол тауып, өз үйіне қарай жүзіп келеді.*

	балықтарын білесіңдер? Балалар, балықтың бәрі керемет. Олардың пішіні мен түсі әртүрлі. *Балалар, маған суреттерді жинауға көмектесіңдер.* ***Дидактикалық ойын: «Балық жинау»*** *Бірақ алдымен 2 командаға бөлінеміз:* *1-топ тіктөртбұрышты суреті бар мольбертке өзен балықтарын жинайды,* *ал 2-топ сопақ суреті бар мольбертке теңіз балықтарын жинайды.* *Жарайсың, сендер бәрін жақсы орындадыңдар.* ***Релаксация «Теңіз жағасында ұйықта»*** *(тыныштық музыка естіледі). (Балалар кілемде ыңғайлы қалыпта жатады).* *Барлығыңның армандарың бір. Сіз мөлдір көк суы бар теңізді көресіз, оның қалыңдығы арқылы сіз су асты әлемін көре аласыз:* *балдырлардың, теңіз тасбақаларының, бөтен балықтардың*	*қазып алып, оған өсімдіктің тамырын бекітеміз. Балықтарға ыңғайлы мекен қалыптастыру үшін, аквариумға балықтарды жібе-реміз. Күн сайын аквариумға назар салып қараған дұрыс.* *Балықтар теңселмей бірқалып-ты жүзеді, денесінде ешбір дақ болмайды. Тамақты таңертең және кешке берген дұрыс.* ***Сергіту сәті:*** *Әуенмен « Балықтар» биін билейді.* ***Күтім түрлері*** ***Кезеңдік күтім:*** *Аквариумдағы өсімдіктерді күтіп, суды ауыстырып отыру кезеңдік күтімге жатады.* ***Мерзімдік күтім:*** *Көктем мен күзде жасалуы.* *Көктемде жарық бергіш құрал мен жылытқыш құралдың күшін төмендетіп, құралдарды жуып тазалап, ескі өсімдіктерді жоямыз. Ал күзде аквариумды қысқы тәртіпке ауыстырамыз.* ***Балықтардың көбеюі:*** *Балықтар уылдырық арқылы көбейеді. Уылдырықты көп шашатын балықтар – сазан, шортан, көксерке.*	***Бұл ертегі “Мұз астындағы ұйқы” деп аталады.*** *Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр:* *Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мүлде қараңғылық орнайды.* *Міне балалар қазір балық-тар мұз астында ұйықтап жатыр.* *Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін* *Күн жылып, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер.* *Балықшы атаймен қоштасу.* ***Сау болыңдар*** ***Саяхаттан қайту.*** *Топқа келу.* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.*	*ал 2-топ сопақ суреті бар мольбертке теңіз балықтарын жинайды. Жарайсың, сендер бәрін жақсы орындадыңдар.* ***Релаксация «Теңіз жағасында ұйықта»*** *(тыныштық музыка естіледі). (Балалар кілемде ыңғайлы қалыпта жатады).* *Барлығыңның армандарың бір. Сіз мөлдір көк суы бар теңізді көресіз, оның қалыңдығы арқылы сіз су асты әлемін көре аласыз:* *балдырлардың, теңіз тасбақаларының, бөтен балықтардың ерекше сұлулығын. Бірақ теңіз суында алтын қабыршақтары жарқыраған балықтар жүзеді, айналады, үйір ойнайды. Тыныштық оларды таң қалдырады!* *Балық, балық, ұйықта!* ***Викторина өткізу*** *Ал енді білеміз, бүгін кім ең зейінді болды?* *-Балықтар қайда мекендейді?* *- Қандай ғажайып балықтарды білесіңдер?* *Сіздің есіңізде көбірек не қалды? Бүгін біз не үйрендік?* ***Рефлексия*** *Сізге белсенділік ұнады ма?* *«Иә» болса, шапалақтаңыз, «жоқ» болса, тепкілеңіз* *Рақмет сізге. Сендер керемет достарсыңдар!* *Біздің саяхатымыз аяқталуға жақын.*	*-Бірақ балыққа өз үйіне кіргенше көмектесу үшін мына тапсырманы орындауымыз керек.* *Қазір біз ойын ойнаймыз,* ***Дидактикалық ойын: «Балық туралы не білеміз» деп аталады.*** *-Балықтар қайда мекендейді? (аквариумда, тоғанда, өзенде, көлде, теңізде)* *Балықтың денесі немен жабылған? (қабыршақпен)* *Балықтар суда қалай қозғалады? (қанаттар мен құйрықты пайдалану арқылы)* *Балықтар немен тыныс алады? (желбезекпен)* *Теңізде тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (теңіз балықтары)* *Тұщы суда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (тұщы су)* *Аквариумда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (аквариум)* *Балықтың жануарлардан қандай айырмашылығы бар? (жерде қозғала алмайды, табандары жоқ)* *- Адамдар балықты қалай ұстайды? (торлар, қармақ)* *Балық аулайтын адамды қалай атайды?*

	ерекше сұлулығын. Бірақ теңіз суында алтын қабыршақтары жарқыраған балықтар жүзеді, айналады, үйір ойнайды. Тыныштық оларды таң қалдырады! Балық, балық, ұйықта! ***Викторина өткізу*** *Ал енді білеміз, бүгін кім ең зейінді болды?* *-Балықтар қайда мекендейді?* *- Қандай ғажайып балықтарды білесіңдер?* *Сіздің есіңізде көбірек не қалды? Бүгін біз не үйрендік?* ***Рефлексия*** *Сізге белсенділік ұнады ма? «Иә» болса, шапалақтаңыз, «жоқ» болса, тепкілеңіз* *Рақмет сізге. Сендер керемет достарсыңдар! Біздің саяхатымыз аяқталуға жақын. Менің сендерге сыйлығым бар.* ***Сендер ата-аналарыңа балық туралы айта алуларың үшін мен сендерге мына бояу парақтарын беремін.***	***Балықтарды тағам ретінде пайдалану жолдары:*** *балықтың пайдасы өте көп. Одан көптеген тамақ түрлерін жасауға болады. Қуырып жеуге , балық сорпасын пісіруге, салаттар жасауға болады. Кейбір балықтарды консерві түрінде де шығарады* ***Шығармашылық бұрыш:*** ***«Аквариум балықтары»*** ***Шарты:*** *Балаларды топқа бөлу арқылы аквариум балықтарын суреттеу.* ***1-топ:*** *Аквариум құрастыру.* ***2-топ:*** *Аквариумге балықтар жапсыру.* ***3-топ:*** *Балықтарға жем мүсіндеу.* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балалрды мадақтау.*		*Менің сендерге сыйлығым бар.* ***Сендер ата-аналарыңа балық туралы айта алуларың үшін мен сендерге мына бояу парақтарын беремін.*** *Рахмет балалар. Келесі кездескенше.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*(балықшы)* *Тәрбиеші: сендер балық туралы көп білесіңдер, жақсы жұмыс жасадыңдар, алтын балық үйіне жақынырақ жүзіп кетті.* ***Сергіту сәті.*** ***Музыкамен*** *Тәрбиеші: Барлығы жылынып, демалды, ал енді балалар, сендерге тағы бір тапсырма бар.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Суретті жина»*** ***Шарты:*** *бөлінген суреттерді құрастыру керек.* *- Жарайсыңдар, барлығы орындады, алтын балық біздің көмегіміз үшін өте риза, бірақ біз саяхатымыздағы соңғы тапсырманы орындауымыз керек.* *Біз сендермен шағын тәжірибе жасаймыз.* *Дидактикалық ойын: «Алтын балық»* *Шарты: Бояулардың көмегімен ақ балықты «алтынға» айналдыру.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Балықты жемдейміз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан әр түрлі түсті жем жасау.* ***Қортынды*** *-Бізге неден хат келді?* *-Алтын балық үшін не істеу керек еді?* *балаларды мадақтау,*

	Рахмет балалар. Келесі кездескенше. ***Қортынды Балаларды мадақтау.***				*«1-ден 5-ке дейінгі сандық ойындар мектепке дейінгі балалардың математикалық түсінігін қалыптастыру»вар.бағ* ***Тақырыбы:****4 саны мен цифры. Логикалық есептер.* ***Мақсаты:*** *4 саны мен цифры туралы өткенді пысықтау; логикалық тапсырмаларды көрген мәліметтерге сүйене отырып шешуге үйрету; ойлау қабілеттерін дамыту; тапсырманы тиянақты орындауға тәрбиелеу.* ***Ұйымдастыру кезеңі. Жыл мезгілін,апта күнін сұрау. Қызығушылықтарын ояту. Тосын сәт.*** *Топқа қояндар қонаққа келеді.* *Қәне санайықшы. 1,2,3,4 барлығы неше ? -қояндар нені жақсы көреді?* 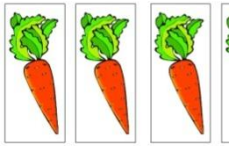 *Дұрыс жарайсыңдар,*

					балалар ендеше мен кәрзеңкеден қояндарға сәбіздерді үлестірейін, ал сендер мен қойған сайын санап отырыңдар. *3 сәбіз қоямын.* *- Балалар, қояндарға сәбіз жетті ме, санайықшы* *- 1,2,3 сәбіз.* *- Бізде қоян нешеу еді?* *- 4 көжек.* *- Сәбіз нешеу болды?* *- 3 сәбіз.* *- қоян көп пе, сәбіз көп пе? Салыстырайықшы* *-3 және 4 сандарын салыстыруды үйренеміз.* *Балаларды мадақтау.* ***«Көрші санды тап» карточкамен жұмыс.*** *Алдарыңда карточкалар берілген, онда сандар көрсетілген. Жанындағы тор көзге, алдарыңдағы жатқан сандар ішінен көрші санды тауып қоясыңдар. Мұқият қараңдар алдыңғы немесе келесі көрші санды тауып қоюларың керек.* *Балалар жұмыстары.* *Балалар қояндар тапсырма алып келген,орындаймыз ба?* ***Қоянның тапсырмалары.*** ***1-тапсырма: Қандай пішін шықты ?*** *Мақсаты:Таяқшалардан таныс пішіндер құрастыру.*

					2-Тапсырма:Қандай мезгіл?Қай уақыт? *Мақсаты.Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту.* *Шарты:Балаларға тәулі к мезгілдері жыл мезгілдері туралы суреттер беріп ажыратуды үйрету.* ***3-тапсырма: Не қайда?*** *Мақсаты:Кеңістікті бағдарлауды үйрету.* *Шарты:Слайд бойынша сұрақтар қою.* *Жоғарыда не бар? Қыздың жанында не бар? Т.б* ***Логикалық сұрақтар.*** *1.Қолда қанша саусақ бар?* *2.Машинаның неше дөңгелегі бар?* *3.Қоянның неше құлағы бар?* *4.Сиырдың неше құлағы бар?* *5.Бағдаршамның нше көзі бар?* *6.Піл үлкен бе,тышқан үлкен бе?* *7.Қоян жүйрік пе,тасбақа жүйрік пе?* *8.Аспанда қанша жұлдыз бар?* *9.Аспанда күн нешеу,ай нешеу?* *10.Тау үлкен бе,тас үлкенбе?* *Балаларды мадақтау* ***Қорытынды*** *-Балалар қонаққа не*

					келді? *-Қандай тапсырмалар орындадыңдар?* *Нешеге дейін санадық?* *Жарайсыңдар.* *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 15*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 20*** ***Боранды бақылау.***	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау****.***	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 14*** ***Торғайды бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.* *Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды*

	пысықтау.				*пысықтау*
Үйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – үйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - үйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Үйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа	***Қимылды ойын: «Қаракұс пен балапандар»*** ***Мақсаты:*** *жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу, көңілдерін көтеру.*	***Қимылды ойын: «Қуыспақ»*** ***Мақсаты:*** *балалардың көңл-күйін көтеру.* ***Ойынның барысы:*** *ойын 2-3 баламен ойналады. Тәрбиеші топтағы*	***Қимылды ойын: «Не жүреді және ұшады?»*** ***Мақсаты:*** *Әртүрлі қимылдар жасауға машықтану, қимылдардың үйлесімділігін дамыту, зейін және есту анализаторларын, қол мен*	*Қимылды ойын: «Шарларды жина»* *Ойын мақсаты :балалардың шарлардың түсін, формасын айыра білуге үйрету.* *Ойын барысы:Тәрбиеші жерге әртүрлі түсті шарлар*	***Қимылды ойын: «Алманы жұл»*** ***Ойын мақсаты :****балаларды секіруге үйрету.* ***Ойын барысы****: Тәрбиеші алма ағашы болып*

ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Ойынның барысы:*** *Педагог тауық болып, балалар балапан болып жем теруге шығады. Бір бала қарақұс болады. Жем теріп жүргенді қарақұс ұшып келеді. Барлық балапандар тауықтың ақанатының астына жасырынады.*	*ойыншықты қолданады. Ол ойыншықтың олармен ойнағысы келетінін айтады. Тәрбиеші балаларға сендерді қазір қуыршақ немесе қонжық қуады, сендер тығылыңдар деп айтады. Балалар тығылады. Ойыншық болса тауып алып балаларды құшақтап «Міне менің досымды таптым» деп өз сезімін білдіреді.*	*аяқ-қимылдарын дамыту.*	*мен доптарды шашып тастап, балаларға оларды жинап, қорапшаға салуды ұсынады.*	*тұрады, оның екі қолында алма немесе шар ұстап тұрады. Қолдарын баланың басына дейін созу- бұл желден қозғалған бұтақтар.Балаға алманы үзіп алуын ұсынады.*
Балалармен жеке жұмыс	*Ансарға Дидактикалық ойын: Ғажайып қалта» Мақсаты: Ойыншықтардың ажыратып тани білуге үйрету, ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.*	*Жасминге Саусақ ойын. «Саусақты демалту» Саусағымыз шаршады, (қолдарын үстел үстіне қояды) Демалуды қалады.(ары бері қозғайды) Саусақтарды жазайық, (қолдарын көтеріп, саусақтарын жазады) Бір, екі, үш, демалтып бір алайық. (саусақтарын жазып, қайтадан жұмады)*	*Бекарысқа Дидактикалық ойын: «Шарларды өз себетіне жинаймыз» Шарты: балалар шашылған шарларды өз түстерімен себетке жинайды.*	*Аянаға Диактикалықд ойын: « Күннің шуақтары» Шарты .балалар фетрден жасалған күнге шуақтарын жапсырады.*	*Улянаға Дидактикалық ойын: «Ойыншықты табайық?» Шарты: Құм ішінен ойыншықты іздейді. Тапқан ойыншықтың атауын айту. Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

		шкафтарын таза ұстау және жинау			
Серуен	***Картотека № 15 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 20 Боранды бақылау.***	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау**.***	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 14 Торғайды бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: *17.02 – 21.02.2025ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарағa ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперимент ал дық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека № 18 Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21 Дидактикалық ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20 Дидактикалық ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17 Дидактикалық ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15 Дидактикалық ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 3-аптасына арналған*	*Ақпан айының 3-аптасына арналған таңғы*	*Ақпан айының 3-аптасына арналған таңғы*	*Ақпан айының 3-аптасына арналған*	*Ақпан айының 3-аптасына арналған таңғы*

	таңғы жаттығу кешені.	*жаттығу кешені.*	*жаттығу кешені.*	*таңғы жаттығу кешені.*	*жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз, Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан.	*Өсеміз біз күліп-ойнап, Он саусақтың саласындай, Өсеміз біз күліп-ойнап, Бір үйдің баласындай.*	*Бақшамызға барғанда Жолыққан бар жандарға. Ертемен ақ пейілмен, «Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге.*	*«Арайлап таң атты» Арайлап таң атты, Күн шуағын шашты. Сәлем күн, сәлем жер Сәлем достар Бәріміз бірге болайық.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ой қозғау.«Қыс»*** *Сыртта боран зулайды, Қарды үйіріп қуалап. Әлсін - әлсін тыңдайды, Терезеден сығалап* ***Сұрақ –жауап.*** *Өлең не туралы айтылған? -Қазір қандай мезгіл? -Қыс мезгілінде*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар қараңдаршы бізге бір пакет келді. Онда не бар екенін көрейік. Балалар: Сурет! Тәрбиеші: Иә, қандай әдеміМұнда не көрсетілген? Балалар: Қыс, ағаштар, қар үйінділері! Тәрбиеші: Алыстан үйлер, ақ дала көрінеді. Суретте тағы нені көріп тұрсыңдар?*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту.Суретпен жұмыс.****Балалар, суреттерге қарайық. Қай жыл мезгілі көрсетілген? Көп қар мен айналаның бәрі қарлы ертегіге айналды! Қыс – жылдың тамаша мезгілі. Қыста бәрі қармен жабылады: үйлердің шатыры, жер, ағаштар, бәрі аппақ киім киген.*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Әжемнің ауылында (таза ауада)*** *Сапқа бір қатармен тұру,шеңбермен жүру. «Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз» Шеңбер бойымен жүру. Шеңбер бойымен сапқа тұру.* ***Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары*** ***Дене бітімінің арналған жаттығулар***	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту*** *Сендер қысты жақсы көресіңдер ме? Шана тебуді ұнатасыңдар ма? Ал қыста терезелердегі өрнектер өте әдемі, шынайы сурет үшін терезеге қарайық.* ***Ғажайып сәт.*** *Мұнда бір хат тұрған сияқты. Бұл біреуден келгенхабарлама ғой.* ***Педагог терезедегі жазуды оқиды.***

	қандай табиғат құбылыстары болады? Жұмбақтың шешуімен байланыстыру. *-Несімен ұнайды? Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Ой дамыту.*** ***Мнемотехника әдісімен жұмыс.*** ***Мнемо кесте.-*** *Суреттке өз ойынан әңгіме құрау.* *-Сұрақтарға жауап беру.* ***Б.Жақып «Сырғанақ»*** ***-Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.*** ***-Өлең мазмұнын ашу.*** ***-Жаттауға үйрету.*** *Біз тебеміз сырғанақ* *Таудан төмен сырғанап* *Бір шанада екеуміз* *Құламайды екенбіз.....* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Даланы сейсепке орады.**(Қар)* *Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *Сөздік жұмыс жүргізу.* *(сейсеп, ұлпа, құбылыс)*	*Балалар: Қоян отыр.* *Тәрбиеші: Иә, ол түлкінің бір жерде жүгіріп келе жатқанын, ал қоянның қасында бұтақтарда құстар отыр ма екенін білу үшін отырады және мұқият тыңдайды.* *Тәрбиеші: Сонымен қатар өлең де бар! Ал оны бізге қыстың өзі жіберді. Оны тыңдағыларың келе ме?* ***Өлең «Қыс мезгілі»*** *Далада қар борайды,* *Ақ мамыққа орайды* *Мұз болады, қатады* *Жып жылтыр боп жатады.* *Аралайды бақшаны,* *Үзілмейді жақсы әні.* *Гүлденеді бақшалар,* *Жауса жаусын ақша қар.* *Өлеңдегі қар бүршіктері қалай аталады?* *Балалар: Ақ мамықтар!* ***Шығармашылық орталық.*** *Мына ақ мамықтар бөлініп қалыпты, қане оны бірінші құрастырып алайық, сосын бір-біріне жапсырайық.* ***Дидактикалық ойын: «Ақ мамық, ақ ұлпалар»*** ***Шарты:** Қиылып, бөлініп қалған ұлпа қарларды өрнегімен келтіріп құрастыру, бір-біріне жапсыру.* *Тәрбиеші: Енді сендер балалар емес, қар ұлпалары екендеріңді елестетіңдер.* ***Қимылды ойын: «Қар ұлпалары ұшады»***	*- Қыста ауа райы қалай өзгерді (суық болды)* *- Қар туралы не айта аласыңдар (суық, үлпілдек, жұмсақ)* *- Өсімдіктер, жәндіктер, жануарлар қалай қыстайды (қыста ұйқыға кетеді)* *- Сендер қыстың қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер **(боран, қар жауады, аяз)*** ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.* ***(Қар)*** *Қолы мен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады көп.* ***(Аяз)*** *Қыста шыны боп қатады,* *Жылыды су боп жатады.* ***(Мұз)*** *Мүлгіп тұрған бақ тыныш,* *Оранып ты ақ күміс.* ***(Қырау)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға, тым әйбат!* ***(Мұз)*** *Тікен, тікен, тік біткен.* *Қысы, жазы бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Ой қозғау.*** *- Балалар, қыста қандай Ойындарды ұнатасыңдар?* ***(шанамен сырғанау, аққала жасау, қарда ойнау).*** *Осы ойын түрлерін жасап көрейік.* ***Балаларды топқа бөлу.***	***«Әжеммен бірге кім тұрады?*** ***1.Тауықтар қанатын қағады.*** *Б.қ.: аяқтар табан өлшеміндей қашықтықта, қолды төмен түсіреді. Қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***2.Қаздар қиқулайды:*** *аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде.* *1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5рет.* ***3.Марғаулар керіледі.*** *Б.қ.: төрттағандап тұрады.* *1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны иіктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***4.Күшіктер ойнайды.*** *Б.қ.: шалқасынан жатады. 1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды.* ***5.Құлыншақтар секіреді.*** *Бір орында тұрып секіру* *Тыныс алу жаттығуы* *«Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі»* *Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы.* *«Әжемізге бау-бақшада көмектесейік»* *1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см,*	***«Құрметті балалар! Танысқаныма қуаныштымын! Мен сендерді қысқы орманға саяхатқа шақырамын. Сізді қызықты тапсырмалар мен кездесулер күтуде! «Қыс»*** *- Бұл тамаша! Қыс бізді өз орманда серуендеуге шақырады. Ал, оның бізге не дайындағанын көрейік.* ***Серуенге немен барамыз?*** *Мен шанамен баруды ұсынамын. Біздің мына шанамыздың бір бөлігі жоқ. Оны табу керек.* ***Дидактикалық ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты: Шананың бөлігін құрастыру.*** ***1- аялдама. Дидактикалық ойын: «Іздер»*** *- Балалар, аң жүгіріп өткенде қарда не қалады?* ***(Іздер.)*** *- Бұл орманда көптеген жануарлар мекендейді, олар қанша із қалдырды, нағыз жануарлардың іздерін осы жерден іздейік. Осы жолдардан өтіп, не қалдырғанын білейік.* ***Шарты:** Кілем үстіне жабайы аңдардың сұлбасы мен ізі бейнеленген карточкалар: қоян, түлкі, қасқыр, тиін, аю, киік* ***Әдемі музыка естіледі.*** *Балалар жануардың іздері бейнеленген жолдармен және оның сұлбасының*

	Дәстүрден тыс сурет салу әдісімен *щетканы пайдаланып, шашырату әдісімен сурет салу. Сурет салу техникасын түсіндіру. Ұжымдық жұмыс жасауды және дәстүрден тыс әдіспен жұмыс жасауды үйрету.* ***Балаларды қар, мұз, аяз, атауларымен топқа бөлу.*** ***1-топ*** *Шаңғының суретін құрастыру. Сипаттама беру* ***2-топ*** *Шананың суретін жапсыру Сипаттама беру.* ***3-топ*** *Аққаланы мүсіндеу.* ***Тақпақ*** ***Қысқы күн*** ***Жапалақтап ала қар*** ***Жауды күнде қайталап,*** ***Қырға шықты балалар,*** ***Шаңғыларын арқалап.*** ***Қортынды балаларды мадақтау.***	*Ұшайық. Қалай ұшамыз? Балалар: Тыныш, жай, ақырын!* ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар біз ағаштарға қар суретін салсақ, қыс бұдан да қызық бола ма? Бұтақтарға ақ қар салуды білеміз бе? Балалар: жоқ!* *Қылқаламдар болмаған кезде, саусақтарыңмен қарды салуға болады, енді мен сендерге қалай сурет салатынын көрсетемін: біз саусақты гуашьға батырамыз, бірақ барлығы емес, осылай қар ұлпасын саламыз.* *Ал қар бүршіктері бұтақ пен жерге түсті. Ал енді үлкен қар үйінділерін салайық. Айтшы, қар үйінділерін қайда саламыз? Жерде. Мен қалай сурет салатынымды қараңыз: саусақ жоғары, содан кейін төмен жүгірді, саусақ біркелкі жоғары және төмен сырғиды.* *Сурет салу кезінде тыныш музыка ойнайды.* ***Рефлексия:*** *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, қазір біздің ағаштар қандай күйде? Балалар: олар жылы, ыңғайлы, одан да әдемі болып кетті. Тәрбиеші: сендердің көмектеріңе Рақет айтып жатыр. Балаларды мадақтау.*	***Дидактикалық ойын: «Менің сүйікті ойындарым»*** ***1-топ:*** *Аққала жапсыру.* ***2-топ:*** *Шана құрастыру.* ***Дидактикалық ойын: «Қар үйіндісі»*** ***Шарты:*** *Қиылған суреттен құрастырып қар үйіндісін шығару.* ***Ой қозғау.*** *- Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақпақтар тыңдау.* ***Уақыт мол бөлеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,*** ***Шымыр болар денеміз.*** ***Дидактикалық ойын:«Керісінше айт»*** *- жазда ыстық күн, қыста суық күн - жазда күн ұзақ, ал қыста - (қысқа) - жазда күн жылынады, ал қыста - (жылынбайды) - көктемде өзендегі мұз жұқа, ал қыста - (қалың) - кейбір мұз айдындары ұзын, ал басқалары (қысқа) - Қар жұмсақ, ал мұз (қатты) (қар бүршіктері түседі)* *Балаларды мадақтау*	*ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру. 2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тауық пен балапандар».*** *Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.*	*соңында жүреді. Таңдалған жолмен жүріп, олар оның бойымен қай жануардың өткенін, кімнің ізі екенін болжауға тырысады, содан кейін оны болжағандарын тексереді. Педагог балаларға силуэттері бар карточкалар қыстың белгілері екенін айтады.* ***Ой қозғау.*** *- Сенің жолыңызбен не жүгірді? Бұл ненің ізі? Мысалы: «Менің жолыммен түлкі жүрді (жүгірді) Бұл түлкі ізі», т.б.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Трафаретте бастыру әдісі арқылы аңдардың ізін салу.* ***2 – аялдама:*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Артық не бар?»*** ***Мұқият тыңдау*** *-Қар ұшқыны, от, қар үйіндісі, мұз. Не артық? Неліктен?* ***- Қоян, түлкі, тиін, аю.*** *Не артық? Аю артық. Аю қысқы ұйықтайды, бірақ басқалары ұйықтамайды. Шығармашылық бұрыш.* ***Дидактикалық ойын: «Қар үйінділері»*** *Көк қағаз бетіне қиылған қар үйінділерін жапсыру.* ***3 – аялдама:*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қайсысы қайда тұрады?»*** *АҚТ техно жұмыс. Экранда жануарлардың баспаналары бейнеленген:*

					шұңқыр, бұта, дің.. ***Мысалы:*** *«Бұл тиін ол ағаштың діңіне ұя салады, осылай мына қуыста екендейді.* *Сөйлем құрап айту.* ***Музыкалық сергіту.*** ***4-аялдама. «Құстар»*** ***Аудио дыбыс.*** ***Дидактикалық ойын: «Ненің даусы»*** ***Шарты:*** *Құстардың даусын, қысқы тіршілігін айту.* *Біз құстарға қоректендіргіш-терді қоямыз* *Біз оларға тамақ береміз, олар қуанғаннан ән салады.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дидактикалық ойын:«Құстарды тамақтандырамыз»*** ***Шарты: Ермексаздан дән жасау.*** ***Қыс келеді.*** *Сәлем балалар! Сендерге менің орманымды аралау ұнады ма? Менің ойындарым ұнады ма? Ал қайсысы көбірек ұнады? Мен де ойнағанды жақсы көремін, мен де билегенді жақсы көремін, бірге билейік.* *Сау болыңдар балалар келесі жылы тағыда осылай кездесеміз.* ***Қорытындылау.*** *- Міне, біздің қысқы орман арқылы саяхатымыз аяқталды. Бүгін біз*

					ертегідегі қысқы орманда тамаша серуен жасадық, ал енді үйге қайтатын кез келді. Қыстың бізге қалдырған тәттісін алайық. *Топқа қайту.*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*

Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!»* *- құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және	***Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.*** 	***Бейнетаспа көрсету.*** *Бейнетаспадан не көрдіңдер?* *Неліктен бұларды үй*	***Тәжірибе «Су — мөлдір»*** *● Балалардың алдына екі шыны ыдыс тұрады: біреуіне су, ал екіншісіне сүт құйылған. Екі ыдысқа да қасық салып, қайсысынан көрінетінін, қайсысынан көрінбейтінін бақылайды. Суы бар ыдыстан қасықты көруге болады, ал сүт тұрған ыдыстан қасық*	***Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не?* *Жаз болса жайнап,* *Саясында ән салып.* *Құстар жүрген сайрап,* *Салқын түссе-шешіліп,* *Қалады өзі жайрап.* *(ағаш)* ***1 .Ой қозғау*** *Қыс мезгілі және қысқы*	***Ұйқас тауып ойнайық !*** *Өлеңнің басы беріледі,әрі қарай ұйқасын табу.* *1. Қағазға қайшы өтпеді* *Соғанда Балнұр* *……..(өкпелі)* *2.Жоғалды қара қарындаш* *Ондайы* *енді……(табылмас)* *3.Атам кеше құс атты* *Біреуін*

басқалары)	*1. Орман, тоғай ішінеде қатты айғайлауға, шулауға болмайды. Аңдар мен құстарды үркітіп аламыз.* *2. Бұта мен ағаш бұтақтарын сындыруға болмайды.* *3. Гүлдерді жұлуға болмайды. Қызылға жасыл гүлдерге сүйсіне қарау керек.* *4. Алау жағуға болмайды. Өрт шығу қаупі бар.* *5. Балық аулап, оны үйге алып қайтуға болмайды, сонымен қатар, көбелек, құс олардың балапандарын аулауға болмайды. Жануарлардың балаларына тиісуге болмайды. Олар қорғансыз екенін естен шығармауға болмайды.* *6. Орман, тоғай ішінде қоқыстарды тастама. Жануарлар темір банкі, сынған құмыраларды басып, аяқтарын жарақаттайды.* *7. Жәндіктерді аяғыңмен басып жаншыма, таптама.*	*жануарлары дейміз?* *Үй жануарлары қайда тұрады?* *Олардың төлдері қалай аталады?* ***Балаларды 2 топқа бөлу.****1 - топпен «Жануарлардың төлдерін тап» ойыны (суреттен үй жануарларын төлдерын сәйкестендіреді)* *2 – топпен «Жануарларды мекеніне орналастыр» ойыны* ***4.Дидактикалық ойын:*** *« Даусынан таны »* *Сиқырлы үнтаспаны тыңдату (жануарлардың дауысынан не екенің табады)*	*көрінбейді. Яғни, «Су – мөлдір, сүт мөлдір емес».* *● Балаларға бояу беріп, судыңда түсін өзгертуге болатынын да тәжірибе жүзінде біледі.* 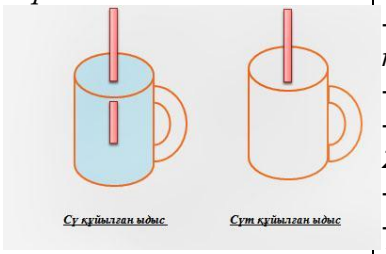 ***II Тәжірибе «Суда дәм жоқ»*** *Балалар түтікше арқылы су ішіп көреді. Онда дәм бар ма? Оларға салыстыру үшін шырынның дәмін көрулерін ұсынады. Суға қант қосып, дәмінде өзгертуге болады. Балалар өз ойларын айтады, неліктен судың дәмі өзгергендігін.*	*ағаштар келбеті туралы түсінік беру.* *- Сұрақ – жауап.* *- Қандай ағаш түрлерін білесіңдер?* *-Атау.* *-Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар?* *-Қазір ағаштар қандай?* *-Неліктен?* ***2.Үлгіні талдау.*** *- Қай мезілдің ағашы?* *-Түсі қандай?* *Неліктен қысқы ағаштар жалаңаш?* ***3. Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу.Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* *Балалардың өз бетінше жұмыс жасауы.* *Қадағалау, көмектесу.* ***Педагог жетекшілігімен ойын «Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.* ***Балаларды мадақтау.***	*маған……. (ұстатты)* *4. Тоскауылдан қат-қабат* *Енді қалай …….* *(аттамақ)* *Бестік алсаң жарайсың* *Білмесең жерге ……. (қарайсың)* *6Қар жауады ……..(жапалақтап)* *…….. жүр шапалақтап,(балалар)*
Балалармен жеке жұмыс	***Дидактикалық ойын: «Бұл қай мезгіл?***	***Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға екі*	***“Аққала” дидактикалық ойыны.***	***Дидактикалық ойын: «Бұны қай кезде киеді?»***	***Қонжықтар.*** ***Міндеті:****Заттардың*

	Мақсаты: *Сурет бойынша қыс мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айта алады.*	*суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету;*	*Мақсаты: Геометриялық пішіндерден аққала құрастыра білу. Аққаланың бөліктеріндегі пішіндерді атау*	***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін сурет арқылы айта алады.*	*мөлшерін , шамасын салыстыру.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:*24.02 – 28.02.2025ж*

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарағa ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 18 Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21 Дидактикалық ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20 Дидактикалық ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17 Дидактикалық ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15 Дидактикалық ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу*	*Ақпан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*

	кешені.				
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				
	Мына аспан астында *Жақсы дос көп табылар* *Мен де соның бірімін,* *Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан* *Өзімді көрермін.* *Бақыттан жайнаған.* *Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге,* *Шаттық толы шеңберге,* *Қол ұстасып келдік біз,* *Жан достармыз енді біз.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Миға шабуыл*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтарды шешу*** *Қанаты жоқ, ұшады,* *Аяғы жоқ, жетеді.* *Аузы жоқ, ұлиды* ***(Боран).*** *Арыстан арқырады,* *Орман жарқырады* ***(Найзағай).*** *Қанаты жоқ – ұшады,* *Аяғы жоқ – қашады* ***(Жел).*** *Қыста ғана болады,* *Ұстасаң, қолың тоңады* ***(Қар)***	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау.*** *Балалар, сендер балабақшаға келгенде бүгінгі таңның қандай екенін байқаған боларсыңдар. Ауасы мөлдір, жеңіл, таза. Күн жарық және жылы. Аспан биік және көкшіл. Осы таңғажайып таңда көңіл-күйлерің қандай? (Жақсы, көңілді және қуаныштыл).* ***Қызығушылықты ояту.*** *Иә, бүгін шуақты және қуаныштыл күн. Біздің тобымызда қуаныш неге артқанын білесіңдер ма ?* *Қуаныш жол бойымен*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* *Музыка:* ***(Маман жоспарымен)*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Бұл әдемі, қуанышты әуен сияқты.* *Не болды, не болып жатыр екен?* *Әуе шары ұшып келеді* *Сәлемдемеге салынған күн. Сәлемдемеде хат бар* *-Балалар, мына әдемі шармен Көктем бізге хабар мен пакет жіберді* ***Хабарламаны оқиды.*** *«Құрметті балалар, мен сендерге өзімнің досым және көмекшім, нәзік*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау.*** ***Б.Серікбаев «Көктем келді»*** *-Күн , неге күркірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Жаңбыр, неге сірікірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Бұлақ, неге сылдырлайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Құлын, неге құлдырайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Гүлдер, неге жайнайды?* *-Көктем келді,көктем*	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Ойлан тап»*** ***Бұл қай кезде болады?*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қар еріп , су ағады,* *Сарқырап сайға толады.* *Күн ұзарып жылиды,* *Бұл қай кезде болады? (көктем)* *Әрине, дұрыс айтасыңдар балалар! Қазір көктем мезгілі.* ***Суретпен жұмыс.*** *Көктем мезгілі туралы түсінік беру.* *-Көктемде табиғатта*

	Дидактикалық актикалық ойын: «Табиғат құбылыстары» ***Шарты:*** *Табиғат құбылыстарына анықтама беру. табиғат құбылыстары – әр маусымда болатын табиғи өзгерістер (жаңбыр, қар, жел, боран, найзағай т.б.).* ***Жыл мезгілдері туралы бейнефильмдер тамашалау.*** ***1 – ші терезені ашу.*** *– Балалар, суреттен нені байқадыңдар? Жазда күн ыстық болады. Жаз бойы балалар демалады. Жаз мезгілінде жеміс-жидектер пісе басайды. Жаз мезгілінде айнала жасыл желекке еніп, әртүрлі гүлге толады.* ***Дидактикалық ойын: «Жаз көрінісі»*** ***Шарты:*** *А3 форматта жаз мезгілін құрастыру.* ***Сергіту сәті. Музыкамен.*** ***2 – ші терезені ашу. Күз туралы бейнефильмді тамашалау.*** *Күзде күн суыта бастайды. Күз*	*жүгірді,* *Қуаныш барлық терезелерді ашты,* *Қуаныш барлық балаларды оятты,* *Қуаныш бізге жылулық берді.* ***Бұл не қылған қуаныш екенін білгілерің келе ма?*** *Біздің қуанышты көңіл-күйімізді қолдау үшін музыкалық шығарманы тыңдайық.* ***«Көктем» музыкасын тыңдау.*** *Сендерге бұл музыка ұнады ма? (балалардың жауаптары) маған да ұнады.* *Балалар, бұл музыка қай мезгіл туралы деп ойлайсыңдар?* ***Балалар: Көктем туралы.*** ***Неге олай ойлайсыз?*** *Өйткені музыкада тамшылар естіледі, ал көктемде тамшылар болады.* *Дұрыс, тіпті музыка бізді көктемгі көңіл-күйге бөлей алады.* ***Тосын сәт*** *Есіктің арғы жағында дауыс естіледі.* *Ой, балалар, маған солай көрінді, әлде сендер де естідіңдер ме?* ***Педагог есіктен шығып, Қарғаны алып, топқа әкеледі*** *Балалар, қараңдаршы, бізге есіктің арғы жағында*	*көктем Күнін сыйлықтармен жіберемін. Ал менің сыйлықтарымды сіздердің ең еңбекқор және белсенділерің аласыңдар, сәттілік тілеймін!* *Тәрбиеші: Ақыры, қыстан кейін бізге көптен күткен, жылы да, жайма шуақ көктем келді. Сондықтан көктемде мен тек нәзік сөздер айтқым келеді.* ***Дидактикалық ойын:«Көктем аты»*** ***Көктем қандай?-шуақты*** ***Көктем –қуанышты*** ***Көктем.....*** *Балалар көктем бізге өте қиын тапсырма жіберіпті. Оны аяқтау үшін көктем мезгілінің қандай белгілерін білесіңдер?* *қар ериді, күн жарқырайды, құстар ұшады, бұлақтар ағады, жануарлардың төлдейді, алғашқы гүлдер гүлдейді, күн ұзарады және түн қысқарады, алғашқы қоныс аударатын құстар келеді, жылы жел соғады. Осы тапсырманы орындап көктемге түсіріп жіберейік.* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Дидактикалық ойын: «Көктемді безендір»*** ***Топтық жұмыс.*** ***А3 форматқа көктем мезгілін түсіру.*** *Ағып жатқан суды*	*келді!-* *Құстар, неге сайрайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та, жануарлар да не істеп жүр?* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.*** *Бұл айда күн жылынып, қар еріп,* *жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді.* *Жаңбыр жауып, күн күркірейді.* *Малдар төлдейді.* *Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады.* *Балалар көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық?* *Қандай мереке келе жатыр?* *8-Наурыз аналар мерекесі. Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі жаңа жылымыз бар.* ***Суреттерменжұмыс.*** *–Көктемдеқұстаркеледі. Көктемдекелетінқұстардықалайатайды? Көктемдекелетінқұстардыжылқұстарыдейді. Жылқұстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де*	*қандай өзгерістер болады?* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ Көктем*** ***2-топ Бәйшешек*** ***3-топ Күн*** ***1-тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Суреттер сөйлейді»*** ***Шарты:*** *Көктем туралы суретке қарап әңгіме құрастыру.* *Әр топ суретке қарап әңгіме құрайды.* ***2-тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Даусынан таны»*** *Құстардың даусын аудиодан тыңдап қай құстың даусы екенің айтады.* ***Сергіту сәті*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп - кішкентай ағаштар,* *Үлкен болып өседі.* ***3-тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Шебер қолдар»*** ***Шарты:*** *Әр топқа түсіндіру алдарына үлгісін көрсету.* *1 топ: Ағаштың бейнесін жапсыру* *2 топ: Ұяны қиылған пішіндерден ұя жапсру.* *3 топ: Құстың суретін бояту* ***4-тапсырма «Тыйым сөздер»*** *Әр топ жарыса тыйым сөздер айтады.* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Әр топты мадақтау.*

	мезгілінде жаңбыр жиі жауады. Күзде ағаштардың жапырақтары сарғаяды. Күзде егін піседі. Егінді адамдар жинайды.Күзде барлық жеміс-жидектер пісіп, жерге түседі. Жан-жануарлар да қысқа азық жинайды. ***Дидактикалық ойын: «Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан саңырауқұлақ мүсіндеу.* ***3 – ші терезені ашу. Көктем туралы бейнефильмді тамашалау.*** *– Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылысы болады? Көктемде күн жылына бастайды. Қар еріп жылғалардан су ағады. Жыл құстары өз мекендеріне ұшып келе бастайды. Келе сала ұя салып, балапан басып шығарады. Ағаш бұтақтары бүршік жарады. Құрт-құмырсқа, аралар оянады.* *– Күн күркіреп, жаңбыр жауады.* ***Дидактикалық ойын: «Бүршік жарған***	*айқайлады, бұл не ?* *Балалар: Қарға.* *Балалар Карға қатты уайымдап жатыр. Қарғаны құлағына әкеледі. Ол орманға ұшып келгенін және ол жерде әлі аязды және суық екенін айтады, ал қалада көктем келді, ал Карға бізден орманға көктемді шақыруға көмектесуімізді сұрайды. көмектесеміз бе?* *Қарғаға көмектесу үшін орманға жетуіміз керек, орманға қалай тез жетуге болады?* *Ал мен ұшақ жасап, ұшуды ұсынамын. (Балалар құрсаумен үштіктен тұрады). Біз қарғаны өзімізбен бірге аламыз. Ал орманға көктемді шақыру үшін ол туралы көп білу керекпіз.* *Сонымен біз орманға ұштық.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Ағаштардың макеттері, көктемнің белгілері бар суреттер орналастырылған.* ***Миға шабуыл*** ***Дидактикалық ойын: «Көктем немесе қыс?»*** *Қараңдар, балалар, біз қандай орманға ұштық? Балалар көктемнің белгілерін табады* *Балалар: Көктемгі орман, өйткені қар үйінділері жоқ, бұтақтарда қар еріген*	*жапсыру.* *Аспан әлемін құрастырып жапсыру.* *Гүлдердің ортасына саусақ арқылы ермексаздан күлте салу* *Ағаштарға мақта таяқшасымен бүршік салу.* *Осы тамаша көрініс Көктемге түсіріп жіберейік.* *Біз көктем жіберген сыйлықты ашайық* *Қорап ашылмайды.* *Қорап ашылу үшін көктем туралы тақпақ айту керек екен.* *Қане көктем туралы кім тақпақ айтады.* ***Тақпақ. Көктем*** ***Жасыл көктем келеді*** ***Самал беттен өбеді.*** ***Көкте бұлттар көбейсе*** ***Мөлдір тамшы төгеді.*** *Қорапты ашу.* *Ішінен көңілді смайлтер шығару.* *Әр балаға мадақтап таратып беру.*	*қамқор болуымызкерек.* ***Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»*** ***Шарты:*** *Суреттерден жыл құстарын ажыратып көрсету.* ***Көктем өрнегі*** ***Е.Өтетілеу ұлы.*** *Өлең жолдарын оқып, түсіндіру.* *Қар еріді,су ақты,* *Күндер кедлді шуақты.* *Байтақ дала келбеті* *Түкті кілем сияқты.* ***Дидактикалық ойын: «Жақсы мен жаман»*** ***Мақсаты:****Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру.* *1) Көшет отырғызу.* *2) Ағаштарды сындыру.* *3) Құстарға жем шашу.* *4) Құстың ұясын бұзу.* *5) Ағаштарға су құю.* *6) Гүлдерді жұлу.* *7) Құстарға ұя жасау.* ***Балаларды мадақтау.***	*Жұлдызшалар тарату.* *«1-ден 5-ке дейінгі сандық ойындар мектепке дейінгі балалардың математикалық түсінігін қалыптастыру»вар.бағ* ***№16 ҰІӘ*** ***Тақырыбы:****Кеңістікті бағдарлау. Жоғарыда – төменде, сол жағында – оң жағында. Шаршы* ***Мақсаты:*** *Кеңістіктік қатынастар (сол жағында, оң жағында, үстінде, алдында, ортасында) туралы ұғымдарын қалыптастыру; балалардың геометриялық пішіндер туралы білімін нығайту; ойлау дағдыларын және зейіндерін арттыру.* ***Ұйымдастыру кезеңі.*** *-Балалар, қанеки, есімізге түсірейікші жылдың неше мезгілі бар?* *-Жыл мезгілдерін атаңдаршы.* *-Қазір жылдың қай мезгілі? Аптаның қай күні?* *Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады?* ***«Цифрды тап» дидактикалық жаттығуы.*** *Үстелге 1-ден 4-ге дейінгі сандарды орналастыру.. Содан соң балаларды кезек-кезек тақтаға шақырып сандарды алып, ретімен қою керек.* ***Қызығушылықтарын ояту. Өлең оқу.***

	ағаштар» ***Шарты:*** *Дайын ағаш макетіне жасыл ермексаздан бүршік жапсыру.* ***4 – ші терезені ашу. Қыс туралы бейнефильмді тамашалау.*** *– Ал, қыста қандай құбылыс болады? Қыста күн суық болады. Қар жиі жауады. Ағаштардың бұтақтарын қар басып, бұтақтар иіліп тұрады. Айнала аппақ қарға оранады. Боран соғып, үскірік аяз болады. Аюлар апанында ұйқыға жатады. Өзендер мен көлдердің бетіне қалың мұз басады.* *– Қар жауады* ***Дидактикалық ойын: «Суреттіі қыс»*** ***Шарты:*** *Дәстүрден тыс май шаммен сурет салу.* ***Барысы:*** *Ақ қағазға майшаммен сурет салу, үстін көк бояумен бояу.* ***Дидактикалық ойын: «Бұл қай кезде болады?»*** ***Шарты:*** *Бөлмеде жыл мезгілдері бейнеленген орманның макеті тұр. Осы макетте төрт мезгілдің өзіне тән*	*жерлер көрінеді, күн нұрын шашады.* *Көктемнің тағы қандай белгілерін білесіңдер?* *Балалар. Мұздар тамшылайды, қар ериді, бүршіктер шығады, күн ұзарады, түн қысқарады.* *Ал енді көктемді шақыратын кез келді.* ***Дидактикалық ойын: «Ненің даусы?»*** ***Құстар дыбысының фонограммасы.*** *Балалар, тыңдаңдар, құстар қандай көңілді сайрап жатыр. Көктем бізді естіп, құстардың көңілді сайрауымен орманға келген шығар.* *Балалар, көктемде алғаш келетін құсты атаңдар.* *Құстар неге ұшып келеді?* *Қараңдаршы, балалар, біздің Қарғамыз жалықты.* *Мен Қарғаға сыйлық жасауды ұсынамын.* *Үстелге отырайық.* *Көктем суреттерін салып қарғаны көңілдендірейік.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Ұшып келген құстарға ұя құрастыру.*** ***2-топ: Ұяға құстар жапсыру.*** ***3-Топ: Құстарға жем жасау.*** ***4-топ: Көктем мезгіліндегі ағаштарға бүршік салу.*** *Қарға өте риза болды.* *Рақмет міне орманымызға көктемді әкелдіңдер рақмет*			*Аппақ,аппақ,жапалақтап,* *Қар жауады тынбастан.* *Қалың орман қар жамылған,* *Маужырайды түнгі аспан.* *-Балалар, өлеңде не туралы айтылады?* *Балалар мұқият тыңдайды және сұраққа жауап береді: Қар туралы.* *Балаларды мадақтау.* *Балалар қардың артында тапсымалар бар екен,орындаймыз ба?* ***1-тапсырма****: Қағаздың жоғарысына дөңгелекті, төменіне ұшбұрышты, оң жақ бұрышына шаршыны,сол жақ бұрышына сопақшаны орналастырыңдар.* *Балаларды мадақтау.* ***2-тапсырма*** *:«Топтағы заттардың қайсысының төрт бұрышы бар?» Кім тез айтады?* *Балаларды мадақтау.* ***Дәптермен жұмыс.*** *-Суретте Аязата қай жерде тұр?* *-Ақшақар ше?* *-Шырша қай жерде орналасқан?* *-Қоян қайда?* *Шыршаның төмен жағындағы ойыншықтарды сары, ортасындағыларын қызыл, жоғарыдағыны көк қарындашпен бояуды тапсыру.* ***Сергіту сәті.*** *Оң қолымда бес саусақ* *Сол қолымды бес саусақ*

	белгілері шатастырылып қойылған. Сол қатені түзеулері керек. ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау Балаларды мадақтау.*	*сендерге балалар. Ал біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Экипаждан орын алайық. Біз қозғалтқышты іске қосамыз. Біз ұшамыз. Міне, біз енді балабақшадамыз.* ***Қортынды.*** *Балалар, қалай ойлайсыңдар, біз Қарғаның көктемді шақыруына көмектестік пе? Балалар. Иә.*			*Қосссақ егер екеуін Болады екен он саусақ.* ***3-тапсырма.«Сөредегіойыншықтар»****ойыншықтардың қай жерде орналасқанын айтады. -Қане, доп қай жерде тұр? -Ол ненің қасында тұр? Неден жоғары, неден төмен, қай заттардың ортасында тұр? т,б Балаларды мадақтау.* ***4-тапсырма.Дидактикалық ойын: «Қандай пішінге ұқсайды?»***
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №7*** *Қараторғайдыбақылау*	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №19*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*

Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дидактикалық ойын: «Сипап сезу»*** ***Шарты:*** *Сипап сезу арқылы заттың санын анықтау» (балалардың көздерін байлап, қолдарымен сипау арқылы санын анықтау)* ***Дидактикалық ойын: «Заттарды салыстыр»***	***Дидактикалық ойын: «Топтастыр»*** *Қалың кітаптарды қызыл сөреге, ал жұқа кітаптарды сары сөреге қоямыз.* 	***Дидактикалық ойын:«Салыстыр»*** *Тақтадағы заттарды көлеміне қарай (үлкен, кіші) салыстыру* ***Дидактикалық ойын: «Ретімен қою»*** *Шарты: сөреге 2 аю, ал жоғарғы сөреге 3 қоян қою.* ***Ашық сұрақ*** *«Аю қанша? Қоян нешеу?*	***Дидактикалық ойын:«Көп ,аз»*** *Шарты:Таратылған қарандаштар,ойыншық-тарды,орындықтарды топтастыру* ***Дидактикалық ойын: «Шарлар ұшып жүр»*** *Балалар, бізге құыршақтар шарлар сыйлап жатыр, бірақ та оларда жіптері жоқ, біз*	***Дидактикалық ойын: «Оң мен солды ажырат»*** *Оң мен сол қолдарын айыру керек. Көкеніс пен жеміс осылардың қайсысы оң мен сол қолда екенін табу керек. Мадақтау.* ***Шығармашылық жұмыс. Дидактикалық ойын: «Машинаның жолдары»*** ***1-топ:Шаршы тобына*** *Тар жолда келе жатқан*

	Шарты: Суреттен ұзын- қысқа, көп- аз, биік- аласа, алыс-жақын, үлкен-кішкентай, астында-үстінде, жоғары-төмен ұғымдарын салыстыру ***Суретпен жұмыс*** ***Дидактикалық ойын: «Көше бойындағы жолдарды ата»*** *Шарты: Жіңішке , жалпақ жол туралы түсінік беру.*	*Қалың жұқа туралы түсінік беру.* 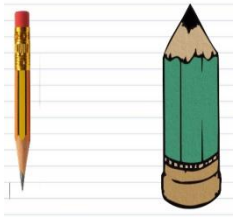 ***Дидактикалық ойын. «Көпір саламыз»*** ***Шарты:*** *Балалар таяқшалардан көпір жасайды Балалар, мына таяқшалардың қандай (жуан, жіңішке)?* 	*Қайсысы көп (аз): аю ма, әлде қоян ба? 2аз ба, әлде 3 аз ба?Олардың санын тең болуы үшіни не істеу керек?»* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:***.*Балалардың заттарды көрсетіп салыстыру, үстінде, астында деген түсініктерін дамыту*	*оларға «ұзын - қысқа» жіптерін түсіне сай тауып берейік.*	*машинаны қызлмен бояу* ***II-топ:Тіктөртбұрыш тобына*** *Кең жолда келе жатқан машинаны көк түспен бояу. Әр топ машинаны санау, түстерін атау.*
Балалармен жеке жұмыс	*Жасминге Картотека № 2* *Дидактикалық ойын: «Орнын тап»* *Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын атап, суреттен таба алады*	*Саянға Картотека №8* *Дидактикалық ойын: «Қуыршақ қонаққадайындалуда»* *Мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыра алады.*	*Ердаулетке Картотека №10* *Дидактикалық ойын: «Танып ал да, атын ата»* *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	*Альзираға Картотека №11* *Дидактикалық ойын:«Затты сипаттау»* *Мақсаты:Заттарды көріп сипаттай алады.*	*Егорьға Картотека №13* *Дидактикалық ойын:«Не жоқ?»* *Мақсаты: балалар жоқ затты тауып атын атап,сипаттама бере алады.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. *Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ*	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

	киімнің оң солын түсіндіру.	*жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*		*түсіндіру. Серуенге шығу.*	
Серуен	***Картотека №7*** *Қараторғайдыбақылау*	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №19*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-анараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:03.03 – 07.03.2025ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде ұлттық құндылық, қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылд ау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперимента дық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека №10. Дидактикалық ойын: «Жол әліппесі» Мақсаты:*** *балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.*	***Картотека № 4. Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.*	***Картотека №1 Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:*** *суреттен көрген заттары-ның аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінің айта алады.*	***Картотека № 4 «Құстар біздің досымыз» Ойын шарты:*** *суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.*	***Картотека № 5 «Нан дастарханға қалай келеді?» Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				

Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!*	*Біз гүлдерше өсеміз, Жапырағы жайқалған. Сабақтары салалы, Желмен бірге жайқалған.*	*Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыр ұіә*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін біздің топқа посылка келді. Онда не бар екенін білгілерің келеме?* *Балалар: Иә.* ***Тәрбиеші:*** *Енді ашып, ішінде не бар*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау.*** ***Б.Серікбаев «Көктем келді»*** *-Күн , неге күркірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Жаңбыр, неге сірікірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Бұлақ, неге*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Өз орныңа жылдам жет». Балаларға өз орнын табуға көмектеседі.* ***Қызығушылықтарын ояту. АҚТ технологиясымен***	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Аналарға сыйлайтын, Аралар бар жинайтын. Бұл немене, балалар, Үзуге адам қимайтын* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қандай гүлдерді білесіңдер?*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт.*** ***Аудио дыбыс.*** ***Торғай ұшып келеді. Хат әкеледі.****(қағаздан жасалған торғайды ағашқа байлап көрсету)* ***Тәрбиеші: (хатты оқиды)*** *Құрметті балалар мен көктем ханшайымымын. Бір зұлым сиқыршы келіп, менің*

	екенін білейік. *Педагог пакетті ашып, қораптан жапырақшалары жабық гүлді шығарады. Балалар, міне, тағы бір жазба.* *Педагог жазбаны ашып оқиды* *Сәлем балалар, қатты мұңайып, көктемді асыға күтемін, бірақ ол әлі келмеді. Көктемнің жолын табуға көмектесіңдерші. Бұл қар бүршігі.* ***Балалар Ақшақарға жапырақшаларды ашуға көмектесе ме?*** ***1-Жапырақшаның тапсырмасы.*** ***Дидактикалық ойын: «Суреттерді жина»*** *Қыс пен көктемнің бір-бірімен суреттері араласып кетті, суретті жинау керек.* ***2 - Жапырақшаның тапсырмасы.*** ***Дидактикалық ойын:«Көктемде не болады?»*** ***Шарты:*** *Бұл жапырақ бізді табиғатта көктемде не болатынын көруге*	*сылдырлайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Құлын, неге құлдырайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Гүлдер, неге жайнайды?* *-Көктем келді,көктем келді!-* *Құстар, неге сайрайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та, жануарлар да не істеп жүр?* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.*** *Бұл айда күн жылынып, қар еріп,* *жылғалардан су ағады.* *Бұтақтар* *бүршік жарып,* *жер көктейді.* *Жаңбыр жауып, күн күркірейді.* *Малдар төлдейді.* *Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады.* *Балалар* *көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық?* *Қандай мереке келе жатыр?* *8-Наурыз аналар мерекесі.* *Ұлыстың ұлы күні Наур*	***жұмыс. Аудио дыбыс.*** ***Дидактикалық ойын:«Ненің даусы?»*** ***Шарты:*** *Үнтаспадан құстардың сайраған дауысы, судың сылдырап аққан дауысы естіледі.* *-Ненің дауысын естіп тұрсыңдар?* *-Оны естігенде көз алдарыңа не елестейді.?* ***Ой қозғау.*** ***Сұрақ – жауап*** *-Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *-Көктем мезгілі сендерге ұнай ма?* ***Көктем өрнегі*** ***Е.Өтетілеу ұлы.*** *Өлең жолдарын оқып, түсіндіру.* *Қар еріді,су ақты,* *Күндер кедлді шуақты.* *Байтақ дала келбеті* *Түкті кілем сияқты.* ***Бір қадам әдісі арқылы өлеңді жаттау.*** ***Дидактикалық ойын: «Жақсы мен жаман»*** ***Мақсаты:****Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру.* *1) Көшет отырғызу.* *2) Ағаштарды сындыру.* *3) Құстарға жем шашу.* *4) Құстың ұясын бұзу.* *5) Ағаштарға су құю.* *6) Гүлдерді жұлу.* *7) Құстарға ұя жасау.*	*Гүлдердің адамдарға қандай пайдасы бар?* *Гүлдерді қалай күтіп баптаймыз?* *Гүлдерді тағы қандай мақсатта пайдаланамыз?* *Балалар гүл туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі туралы түсінік беру.*** ***Б.Османов «Гүлдердің таласы» ертегі*** *Ертегі желісі арқылы сұрақ – жауап* ***Сергіту сәті*** *Біз гүлдерше өсеміз* *Жапырағы жайқалған* *Сабақтары салалы* *Желге ырғалып шайқалған* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Гүлге не қажет?»*** *Гүлге арналған құралдарды тауып* *тақтаға іледі* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Гүлді ретімен орналастыр!»*** ***Шарты:*** *улестірмелі материалдар арқылы, гүлдерді атап, ретімен орналастыру.* *(тамыр, сабақ, жапырақ)* ***Дидактикалық ойын: «Гүлді ретімен орналастыр!»*** ***Шарты:*** *улестірмелі материалдар арқылы, гүлдерді атап, ретімен орналастыру* ***Дидактикалық ойын: ойын:*** ***«Гүлдерді топта»*** *Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл*	*айларымды араластырды. Маған көмек керек. Біз көктемге қалай көмектесе аламыз?* ***Көктемнің ағайынды үш айы қандай?*** ***Дидактикалық ойын: «Айлар шатасты»*** ***Шарты:*** *балалар тақтада жұмыс істейді.* *Адамдар бұл айларды қалай атайды?* ***Наурыз*** ***Сәуір*** ***мамыр*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қандай сөз жасырылған?»*** ***Шарты:*** *Пазлдармен жұмыс. Жасынған жұмбақты табу.* ***1.*** *Гуілдейді құлаққа* *Оны ешкім көрмейді.* ***(Жел)*** ***2.*** *Үстімізде шексіз көк әлем* ***(Аспан)*** ***3.*** *Сен бар әлемді жылытасың,* *Шаршауды еш білмейсің,* *Терезеден күллімдейсің,* *Сенсің кәдімгі... дейтін.* ***(Күн)*** ***4.****Гул гүл жайнап жер аспан* *Гүрілдейді сайда өзен* *Гүлжазира жарасқан* *Гүлдерімен қай кезең?* ***Көктем)*** ***Ақт технологиясымен жұмыс.*** *Көктем құбылыстары көктемнің суреті.* *әр түрлі кезеңдердегі көктем құбылыстарын бейнелейтін слайдтар көрсету: жануарлар, құстар, өсімдіктер*

	шақырады. ***Тақта №1*** *Балалар: Төбелерден мұздар тамшылайды. Осы тақырыпта суреттер құрастыру.* ***Тақта №2*** *Балалар: Қар еріп жатыр.* ***Тақпақ айту.*** *Көктем келді көгілдір,* *Жыл құстары сайрады.* *Қар еріді, қыс кетті,* *Жауқазындар көктеді.* ***№3 слайд.*** *Балалар: Гүлдер пайда бола бастады. Дәстүрден тыс, трафарет арқылы гүлдер суретін салу.* ***№4 слайд.*** *Балалар: Құстар ұшып келеді. Көктем фонына құстар суретін жапсыру.* ***№5 слайд*** *Балалар: Ағаштар бүршік жарды. Ағаш суретіне ермексаздың жасыл түсімен бүршік салу.* ***Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Бізде екі жапырақ дайын.*** ***Тәрбиеші: Үшінші***	*ыз мерекесі жаңа жыл ымыз бар.* ***Дидактикалық ойын: «Көктем гүлдері»*** ***Шарты:*** *Дәстүрден тыс трафарет арқылы гүлдер суретін салу, мақта таяқшасымен бояу.* ***Суреттермен жұмыс.*** *–Көктемдеқұстаркеледі. Көктемде келетін құстарды қалай атайды? Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді.* *Жыл құстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымыз керек.* ***Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»*** ***Шарты:*** *Суреттерден жыл құстарын ажыратып көрсету.* ***Дидактикалық ойын: «Ұя»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерден ұя құрастырып, жапсыру.* ***Жаңылтпаш айту.*** *Мағынасын түсіндіру. Құс қайтты, қыс келді,Қыс қайтты,құс келді.* *Балалар жай,жылдам қайталайды.* ***Дидактикалық ойын:«Құстар не істейді»***	*Балаларды мадақтау.* ***Дидактикалық ойын: «Көктем белгісі»*** ***Шарты:*** *Көктем мезгілінің суреттерін ретімен қою.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дидактикалық ойын: «Көктем өрнегі»*** ***Шарты:*** *Өз еркімен шығармашылық жұмыс Бақылау.* ***Қорытынды.*** *Балалар не туралы әңгімелестік? Көктем мезгілінде қандай ерекшеліктер болады екен?* .	*қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну.* ***ҰІӘ қорытындылау.*** *Балаларға жұлдызшаберу арқылы мадақтау*	***Ой қозғау.*** *көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады.* *-Аспан қандай? (балалардың жауаптары)* *-Ал күн? (балалардың жауаптары)* *-Қарға не болады? (балалардың жауаптары)* *Өзенде қандай өзгерістер болып жатыр? (балалардың жауаптары)* *- Ағаштар не болады? Неліктен көктемде құстар көп болады?* *- Құстар немен қоректенеді?* ***Үстелдегі жұмыс*** ***(Слайд: көктем туралы суреттер)*** *Балалар, суреттерге мұқият қарап, біреуі бойынша көктем туралы әңгіме құрастырыңдар.* ***Сергіту сәті*** ***Музыкамен «Көктем»*** ***Тәрбиеші: Мен сендерге осы музыканы қайта қосып беремін, ал сендер көңілді бұлт пен күн сәулесін жасаңдар.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дидактикалық ойын: «Көңілді көктем»*** ***1-топ:*** *Аспан әлемін құрастыру.* ***2-топ:*** *Аспан әлеміне күнге сәулелер жапсыру.* ***3- топ:*** *Бұлттың суретін ашық түспен бояу* ***Шарты:*** *аяқталмаған шығармамен жұмыс істейді; педагог қажет болған*

	гүл жапырақшаны ашу үшін көктем туралы әңгіме құрастыру керек. *Көктемнің белгілерін қараймыз. Барлық суреттерді пайдалана отырып,өз ойымызды айтамыз.* ***Тәрбиеші: Гүліміз жапырақшасын ашып қалды. Міне, соңғы гүл жапырақшасы ...*** *Қандай тамаша маусым - көктем. Көктем туралы музыка тыңдағыларың келе ме?* ***(музыка тыңдау)*** ***Музыка ұнады ма?*** ***Осы әдемі әуенді тыңдағанда не естідіңдер?*** ***Балалар:*** *Тамшылар шырылдап, мұз айдыны тамшылап, бұлақ сыбдыры, торғайлар қуана сайрап жатыр.* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, қараңдаршы, біздің гүл жапырақшаларын аштыы, оның көңілі көтерілді, өйткені оның қазір достары көп, көктемгі күннің шуағы қалай*	*Құстар ұшады.* *Құстар не істейді?* *Құстар ұя жасайды.* ***Дидактикалық ойын: «Құстарды тамақтандыр»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан құстарға дән жасау.* ***Жұмыс жасау жолдарын түсіндіру.*** ***Тақпақ. Көктем*** *Көкке бояп өңірді,* *Көктем келді көңілді.* *Бау – бақшада, орманда,* *Құстар әні көңілді.* ***Балаларды мадақтау.***			*жағдайда балаларға көмектеседі.* *Жарайсыңдар.* *Көктемде әр үйге күн нұрын шашып, одан әрқашан нұр мен жылу келсін.* *Осы жұмыстарымыздың бәрін көктемге түсіріп жіберейік.* ***Тақпақ: «Көктем»*** *Көктем болды алақай* *Қуанар барлық балақай.* *Көктемде жаңбыр болады,* *Бақшаға гүлдер толады.* ***Қорытынды:*** ***Балаларды мадақтау.***

	жарқырайды. ***Қортынды Балаларды мадақтау.***				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*

Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз – «қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау	***Санамақ*** *1-дегенім бесік* *Шықтым содан өсіп.* *2-дегенім елім* *Өзен,тауым,көлім.* *3-дегенім үміт.Үміт артар жігіт.* *4-дегенім төзім.*	*Әжелер мектебі негізінде, Әжемнің ертегісі* ***«Шалқан» (орыс халық ертегісі)*** ***«Сәлемдесу»*** *Күлімде, күн күлімде,* *Кешегіндей бүгінде,* *Қанат қақсын көгершін.*	*Әжелер мектебі негізінде, Әжемнің ертегісі* ***«Қасқыр мен жеті лақ»*** ***Ой қозғау.*** ***Сұрақ -жауап*** *Жеті лақ ертегісін түсіндіру.* *-Ешкінің төлін не дейміз?* *-Ол лақтарына не деп*	***Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.***	***Су жайлы видео ролик қараймыз*** *Балалар ал сендер білесіңдер ме су қайдан, қалай пайда болатынын? (балалардың жауаптары тыңдалады)* *Дұрыс айтасыңдар. Ендеше мен сендерге толығырақ түсіндіре кетейін. Су өмір*

және басқалары)	*Төзе білем өзім. 5-дегенім бақыт . Бағалайтын уақыт.* ***«Пішінді құрастыр»*** ***Шарты:****Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.*	***Қызығушылықты ояту.*** *Айгүл қуыршақтың келуі. -Балалар менде сендер сияқты балабақшада болғым келеді. Менімен дос боласыңдар ма? -Сендер көп ертегі білесіңдер -Ал,мен ешқандай ертегі білмеймін Балалар Айгүлмен дос боламыз ба? Ол осы топта қаласын ба? Ендеше Бәріміз бірге Шалқан ертегісін тамашалайық.* ***Дидактикалық ойын: «Қандай ертегі?»*** *Шарты: Суретте көрсеткен ертегіні атау* ***ІІІ. Ой дамыту.*** *Ертегі кейіпкерлерін саусақ театры арқылы көрсете отырып, түсіндіру. Ертегі желісінен сұрақтар қоя отырып жауап алу. -Ата не екті? -Шалқан қалай өсті? -Ата неге көмек сұрады? -Көмекке кімдер келді?* ***Дидактикалық ойын:«Ретімен қоямыз»*** *Шарты: Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу. Айгүл қуыршақтың рақмет айтып топ*	*ескертті? -Ешкі үйіне келгенде лақтары анасының келгенін қайдан біледі? -Қасқыр үйге қалай кірді?* ***Сөздік:*** *Төлі, маңырайды, лақ, жіңішке, аңдиды., қарақтарым, шырақ-тарым, пеш, ну орман.* ***Ой дамыту.*** ***Ертегіні сахналау.*** ***Дидактикалық ойын: «Әртістер»*** ***Шарты.*** *Берілген ролдерді сомдау. -Балаларды ролдерге бөлу. - Бет перделер кигізу. -Сөйлеу мәнерлерін қадағалау. -Қимыл -қозғалыстарын дұрыс жасай білуді түсіндіру.* ***Мига шабуыл*** ***Дидактикалық ойын:«Атын ата»*** ***Шарты:*** *ертегіде кездескен кейіпкерлердің аттарын атау. Жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата білу. -Неге олай ойлайсың?* ***Қортынды*** *-Сендер үлкен адамдар-дың айтқанын қаншалықты орындайсыңдар? -Не үшін ? Балаларды мадақтау.*	*1. Орман, тоғай ішінеде қатты айғайлауға, шулауға болмайды. Аңдар мен құстарды үркітіп аламыз. 2. Бұта мен ағаш бұтақтарын сындыруға болмайды. 3. Гүлдерді жұлуға болмайды. Қызылғ жасыл гүлдерге сүйсіне қарау керек. 4. Алау жағуға болмайды. Өрт шығу қаупі бар. 5. Балық аулап, оны үйге алып қайтуға болмайды, сонымен қатар, көбелек, құс олардың балапандарын аулауға болмайды. Жануарлардың балаларына тиісуге болмайды. Олар қорғансыз екенін естен шығармауға болмайды. 6. Орман, тоғай ішінде қоқыстарды тастама. Жануарлар темір банкі, сынған құмыраларды басып, аяқтарын жарақаттайды. 7. Жәндіктерді аяғыңмен басып жаншыма, таптама.*	*бойы айналымда болады. Ол жаңбырмен жерге түседі, арық болып ағып, өзенді құрайды, ал содан кейін қайтадан күн шуағымен бу болып аспанға көтеріліп, жербетіне жаңбыр болып, қайта оралады. Жаңбырдан аққан кішкентай сула рбірігіп, жылғалар болып, үлкен теңіз құрайды.* ***Табиғаттағы судың айналымы туралы сызба-нұсқасы*** 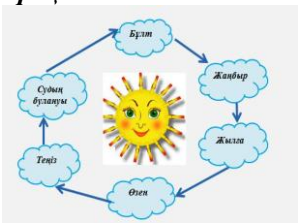 *3.Ал, енді сендермен бірігіп бірнеше тәжірибелер жүргізіп көрейік.* ***І Тәжірибе «Су — мөлдір»*** ● *Балалардың алдына екі шыны ыдыс тұрады: біреуіне су, ал екіншісіне сүт құйылған. Екі ыдысқа да қасық салып, қайсысынан көрінетінін, қайсысынан көрінбейтінін бақылайды. Суы бар ыдыстан қасықты көруге болады, ал сүт тұрған ыдыстан қасық көрінбейді. Яғни, «Су – мөлдір, сүт мөлдір емес».* ● *Балаларға бояу беріп, судыңда түсін өзгертуге болатынын да тәжірибе жүзінде біледі.*

		балаларымен қалуы. ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***			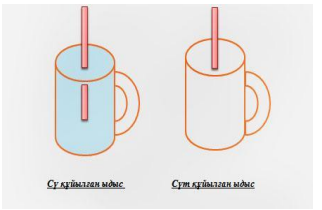
Балалармен жеке жұмыс	*Аянаға Түрлі түсті жолақшалар.* *Мақсаты:* *Балаларды ұзын – қысқа , түрлі – түсті жолақшаларды ажырата білуге үйрету.*	*Мединаға «Кілтті тап»* *Мақсаты: Балаларды түстерді , геометриялық пішіндерді ажырата білуге үйрету, көру , ойлау қабілеттерін арттыру.*	*Екатеринаға Дидактикалық ойын:* *«Көлеңкесін тап»* *Ойын шарты: Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*Жасминге Дидактикалық ойын:* *«Сиқырлы суреттер»* *Мақсаты: бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.*	*Азизиге Дидактикалық ойын:* *«Аңдарды табайық»* *Мақсаты: Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:11.03 – 14.03.2025ж

Күн тәртібі	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін қосу, ұлттық құндылықты бала бойына сіңіру.*			
	Мәдени- гигиеналық шараның орындалуынқадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.денеқызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балалардыата-анадан қабылдау барысында ден -саулығынаназар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анағабала денсаулығы туралы кеңес беру.*			
	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашы-лық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №3*** ***Дидактикалық ойын: «Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы біледі, мезгілдердің атауларын айта алады.*	***Картотека №11*** ***Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, мамандық иелерін ажырата алады.*	***Картотека №5*** ***Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ажырата алады.*	***Картотека №1*** ***Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:*** *суреттен көрген заттары-ның аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінің айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан			
Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпыдаму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*			
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*			

	Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерінтүсіндіру.*	*Әдептілік ережелерінтүсіндіру. Тамақ үстінде жан жағынаалаңдамауды, бір – біріне кедергікелтірмеуді үйрету.Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында тілдік мәдениетті дамыту*			
	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық*	*Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру ұіә.*			
	Дене шынықтыру *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін таңертең мен «.....» балабақшасының балаларына» деген жазуы бар конверт тауып алдым. Бұл сиқыршыдан келген болуы керек. Мен сендерді күтіп, конвертте не бар екенін көрейін деп шештім.* ***Конвертті ашу.*** ***Ой қозғау.*** *Қараңдаршы мұнда кітап бар екен. Бұл ертегі кітап екен.* *Онда қандай ертегі жасырылғанын білгіңіз келе ме? (Иә)* *Төрт мезгіл суреттерін шығару.* ***Сұрақ-жауап.*** *Әр мезгілдің суреті бойынша қандай мезгіл екенін сұрау.* ***Ертеде төрт мезгіл болған:***	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Ойлан тап»*** ***Бұл қай кезде болады?*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қар еріп , су ағады, Сарқырап сайға толады. Күн ұзарып жылиды, Бұл қай кезде болады? (көктем)* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Көктем мезгілі туралы түсінік беру.* *-Көктем мезгілінде қандай ерекшеліктер болады? Қар ериді, ағаштар бүршік жарады.*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау.*** ***Б.Серікбаев «Көктем келді»*** *-Күн , неге күркірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Жаңбыр, неге сірікірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Бұлақ, неге сылдырлайды? -Көктем келді,көктем келді! -Құлын, неге құлдырайды? -Көктем келді,көктем келді! -Гүлдер, неге жайнайды? -Көктем келді,көктем келді!- Құстар, неге сайрайды? -Көктем келді,көктем келді! Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та, жануарлар да не істеп жүр?* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.*** *Бұл айда күн жылынып, қар еріп,*	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс. Аудио дыбыс.*** ***Дидактикалық ойын:«Ненің даусы?»*** ***Шарты:*** *Үнтаспадан құстардың сайраған дауысы, судың сылдырап аққан дауысы естіледі. -Ненің дауысын естіп тұрсыңдар? -Оны естігенде көз алдарыңа не елестейді.?* ***Ой қозғау.*** ***Сұрақ – жауап*** *-Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? -Көктем мезгілі сендерге ұнай ма?* ***Көктем өрнегі***

	қыс, көктем, жаз, күз. *Олар бірге өмір сүріп, бүкіл әлемді кезекпен басқарды: үш ай - қыс, үш ай - көктем, үш ай - жаз және үш ай - күз. Бірақ бір күні Қыс өзін ең маңызды деп шешті және Көктемге жол бергісі келмеді. Өсімдіктер қар жамылғысының астында жата берген соң олар қатты уайымдайды. Құстардың ән айтуы тоқтайды. Адамдар суықтан шаршайды. Күз бен жаз мазалайды. Ал Көктем: Ешқандай уайымдамаңдар, менде суықты жеңуге көмектесетін керемет бар дейді.* *Ой балалар одан әрі ештеңе жоқ. Бірақ конвертте жарық , от және күн бейнеленген карточкалар бар. Осылардың қайсысы Көктемге көмектесетін керемет болуы мүмкін деп ойлайсыз? (Күн) Расында, күн – ең мейірімді я.* *Күн туралы не айта аламыз? Күн мейірімді, жылы, шуақты, күлімсіреп тұрады.* *Күн не үшін керек? Адамдарға, жануарлар, құстар, өсімдіктерге, ағаштарға керек.* ***Сергіту сәті.*** *Енді біз сендермен ойнаймыз, сендер кішкентай самалсыңдар, мен сендерге*	 *Құстар ұшып келеді* *-Құстарға қандай қамқорлық жасаймыз?* 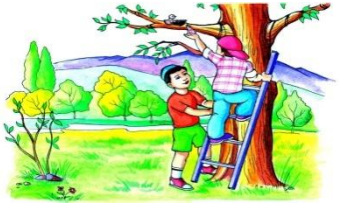 *-Көктем мезгілі қай мезгілден соң келеді?* ***Дидактикалық ойын: «Суретті жандандыр»*** *Көктем мезгілін суреттер арқылы жандандырасыңдар.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ.*** *Қыс мезгілімен көктем мезгілінің суреттерін өз орнына қою.* ***Дидактикалық ойын: «Көктем ағашы»Шарты:*** *Көктем мезгіліндегі ағашты салу.* ***Жұмыс барысы:*** *Сұрақ – жауап.*	*жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді. Жаңбыр жауып, күн күркірейді. Малдар төлдейді. Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады. Балалар көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық? Қандай мереке келе жатыр? 8-Наурыз аналар мерекесі. Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі ж аңа жылымыз бар.* ***Дидактикалық ойын: «Көктем гүлдері»*** ***Шарты:*** *Дәстүрден тыс трафарет арқылы гүлдер суретін салу, мақта таяқшасымен бояу.* ***Суреттерменжұмыс.*** *–Көктемдеқұстаркеледі.* *Көктемде келетін құстарды қалай атайды?* *Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді.* *Жыл құстары: қарлығаш, қараторғай.* *Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымызкерек.* ***Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»*** ***Шарты:*** *Суреттерден жыл құстарын ажыратып көрсету.* ***Дидактикалық ойын: «Ұя»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерден ұя құрастырып, жапсыру.* ***Жаңылтпаш айту.*** *Мағынасынтүсіндіру.* *Құс қайтты, қыс келді,Қысқайтты,құскелді.* *Балалар жай,жылдамқайталайды.* ***Дидактикалық ойын: «Құстар неістейді»***	***Е.Өтетілеу ұлы.*** *Өлең жолдарын оқып, түсіндіру.* *Қар еріді,су ақты,* *Күндер кедлді шуақты.* *Байтақ дала келбеті* *Түкті кілем сияқты.* ***Бір қадам әдісі арқылы өлеңді жаттау.*** ***Дидактикалық ойын: «Жақсы мен жаман»*** ***Мақсаты:****Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру.* *1) Көшет отырғызу.* *2) Ағаштарды сындыру.* *3) Құстарға жем шашу.* *4) Құстың ұясын бұзу.* *5) Ағаштарға су құю.* *6) Гүлдерді жұлу.* *7) Құстарға ұя жасау.* *Балаларды мадақтау.* ***Дидактикалық ойын: «Көктем белгісі»*** ***Шарты:*** *Көктем мезгілінің суреттерін ретімен қою.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дидактикалық ойын: «Көктем өрнегі»*** ***Шарты:*** *Өз еркімен шығармашылық жұмыс Бақылау.* ***Қорытынды.*** *Балалар не туралы әңгімелестік?* *Көктем мезгілінде қандай ерекшеліктер болады екен?*

	жел таңбасын көрсеткенде дыбыс шығарасыңдар *Тәрбиеші: Самал жел соқты, күн өзгерді. Бұл не? (көңілсіз, көңілсіз т.б.)* *Күн неге қабағын түйді? (оны бұлттар жауып тұрды)* *Тәрбиеші: Күнге көмектесейік, Аспандағы бұлттарды таратайық. Бұлттарға үрлейік* ***(мұрынмен тыныс алу – ауызбен шығару, ауызбен дем алу – ауыз арқылы шығару).*** *Бұлттарды қуу үшін біз тапсырмаларды орындауымыз керек.* ***Бірінші тапсырма.*** *Мына үлкен қара көк бұлтты қиып, онан будақ – будақ бұлттар жасаймыз. Солай бұлттарды таратамыз.* ***2- тапсырма: Қиған бұлттарды ашық түске бояймыз.*** *Міне бұлттар күннің бетін ашты. Шапалақ. Қуану. Қараңдаршы, біз аспандағы барлық бұлттарды тараттық. Күнге назар аударайық, ол әлі көңілсіз. Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге көңілсіз. Демк оның шуақтары жоғалып кеткен бе?* *Қане күннің шуақтарын құрастырып берейік.* *Алақай Күн бізге күлді?*	*Көктемде ағаштарда қандай өзгеріс болады?Неліктен бірінші бүршік шығады?Мақта таяқшасымен ағаш бұтағына бүршік салу.* ***2-топ:Дидактикалық ойын: «Суреттерді жина»*** ***Шарты:*** *Көктем мезгіліне байланысты суреттеі құрастырып, шыққан суретке сөйлем құрайды.* ***Суретке сөйлем құрау.*** ***Қортынды*** ***Мнемо кесте арқылы ұоқ қортындылау.*** 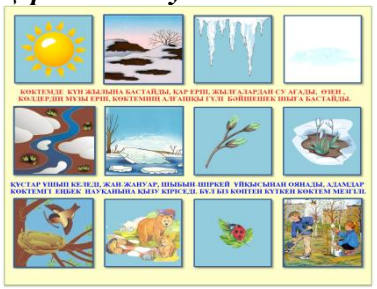 ***Балаларды мадақтау.***	*Құстарұшады.* *Құстарнеістейді?* *Құстаруяжасайды.* ***Дидактикалық ойын: «Құстарды тамақтандыр»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан құстарға дән жасау.* ***Жұмыс жасау жолдарын түсіндіру.*** ***Тақпақ. Көктем*** *Көкке бояп өңірді,* *Көктем келді көңілді.* *Бау – бақшада, орманда,* *Құстар әні көңілді.* ***Балаларды мадақтау.***	

	Дидактикалық ойын: «Көктемгі сөздердің отбасы» ***Доппен.*** *Мен саған допты лақтырып, сөзді атаймын, ал сендер допты ұстап алып, сол сөзді қайталайсыңдар, бірақ оның алдына көктем сөзінің қажетті түрін қой.* ***Мысалы,*** *күн – көктем күні; ауа райы көктемгі ауа райы,* ***Сөздер:*** *көңіл-күй, еріген, найзағай, жаңбыр, айлар, орман, шөп, аспан, гүлдер, ағаштар, күн, ауа-райы, бұлақ, т.б.* ***Ой дамыту.*** ***Мнемокестемен жұмыс.*** *Көктем келді. Күн жылынып, жарқырай бастады. Күн сәулесінде мұздар ери бастады. Бұлақтар ағып, өзендерде мұздар жылжи бастады. Алғашқы гүлдер пайда болды.* *Балалар, көктемнің алғашқы гүлдері қалай аталады? Оларды атаңыз. бәйшешек, лалагүл, т.б.)* *Ендеше көктемнің әрқашан қыстан кейін келетінінің басты себебі неде?* *Күн жоғары көтеріледі, жарқырайды және күшейеді. Барлығыңды көгалға шығып, шеңберге отыруға шақырамын.* ***Қортынды.*** *Айтшы, сендерге көктем ұнай ма? Енді әрқайсың*			

	көктемді не үшін жақсы көретіндеріңді айтып бересіңдер.			
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызметкөрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздікережелерін түсіндіру.*			
	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау***.**	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***			
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*			
	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өзсүлгілерінесүртін улерінталапету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысындасумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдалану,шашпай жуыну*			
	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегінашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезіндеқауіпсіздік шараларынтүсіндіру.			

	«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. ***Ұйқышашар жаттығу картотекасынан***			
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*			
	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столдадұрыс отыру, досатрынакедергі жасамауТамақтан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,* *Дөңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім шешеді?* ***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Дөңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?*	***Санамақ*** *1-дегенім бесік Шықтым содан өсіп.* *2-дегенім елім Өзен,тауым,көлім.* *3-дегенім үміт.Үміт артар жігіт.* *4-дегенім төзім. Төзе білем өзім.* *5-дегенім бақыт . Бағалайтын уақыт.* ***«Пішінді құрастыр»*** ***Шарты:****Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.*	***Дидактикалық ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *(үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата)* ***Шарты:*** *Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу.* *Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде.....*	***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру* ***«Бұл қай кезде болады»*** *Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын.* ***(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? **(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті- қолды жуыпТөсекті жинап тазалықты сақтап,Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез? **(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? **(Кеш)*** *Үйге келіп кино көріп* *Ойыншықтарды жинастырып* *Беті-қолды жуып,тісімді тазартып* *Ұйықтауға жатамын* *Бұл қай кез? **(Түн)***

Балалармен жеке жұмыс	*Айлинге Дидактикалық ойын: Сан жаттығу: Шарты: Қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау «Деньеш блогтары» Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауға дағдыланады.*	*Аңсарға Дидактикалық ойын: ойын: «Көлеңкесін тап» Ойын шарты: Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*Бекарысқа Дидактикалық ойын: «Артығын тап» Мақсаты:Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді. Күтілетін нәтиже: Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.*	*Тайсияға Дидактикалық ойын: «Шатастырма» Көктемде қар жауады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді? Көктемнің бірінші айы- наурыз Қыста жапырақтар сарғаяды? Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. Жаз ең суық жыл мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерінтүсіндіру.*			
	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау**.***	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***			
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут.Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*			
	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.03 – 20.03.2025ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека №6 Дидактикалық ойын: «Жыл мезгілдері» Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.*	***Картотека №8 «Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека №17 «Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 19 «Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №29 «Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				

Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Ұлттық құндылықты дәріптеу, бала сансында қалыптастыру мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Психологиялық сәт*** *Балалар, терезеден күн нұрын төгіп тұр екен. Күн көзінен қуат алып, бір – бірімізге жақсы сөздер айтайық.* ***Ой дамыту. АҚТ технол Мнемотехника әдісі арқылы «Көктем» мезгілін сипаттау.*** *Балалар қазір қандай мезгіл?*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)*** *** ***Тосын сәт*** *Ұлттық көйлек киген қуыршақтың қонаққа келуі. Қуыршақпен сәлемдесу* ***Сұрақ-жауап*** *-Балалар,бұл қуыршақтың есімін сендер білесіңдерме? -Олай болса,қуыршақтың өзінен сұрап көрейікші. -Балалар, қуыршақ есімін айтқысы келмесе,онда бәріміз бірге оның есімін*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Білмеспек келеді.*** *Мен барлық балалар сияқты өнерлі болғым келеді. Наурызда ұлттық аспаптырмен өлең айтқым келеді.Мен ұлттық аспаптарды білмеймін. -Сол үшін достарымнан*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт: АҚТ технологиясы.*** ***Қонаққа әже келеді.*** *Әже: — Сәлеметсіңдер ме балақандарым. Мен сендерге бүгін қазақтың дәстүрлері туралы айтып беремін.* ***Дидактикалық ойын: «Кімнің даусы»*** ***Шарты:*** *Жылаған бөбектің даусын ажырату.* ***Бесік туралы түсінік беру***	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Өлең оқу.*** ***Наурыз тойы.*** *Күн менен түн теңелді, Жер шуаққа кенелді, Соны тойлар ел енді. Наурыз тойы -салтымыз, Көгерсін деп халқымыз Көшеге тал егеді. Жарқырап тұр күніміз, Жайқалсын жас гүліміз,* ***Сұрақ-жауап:*** *Өлең не туралы айтылған? Наурыз мерекесі қай*

	Көктем мезгілінде келгенде табиғат қандай өзгеріске ұшырайды? *Көктем мезгілінде болатын мерекелерге тоқталу.* ***Ой дамыту.*** ***Наурыз туралы түсінік беру.*** *Мал төлдеп, табиғат оянатын кез.* *-Ата-бабамыз осы мерекені ауыл-ауылда тойлап, қазақтың ұлттық ойындары ойналады.* *Қазақтың кең дастарқаны жайылады.Қазақтың ұлттық киімдері киіледі. Алтыбақан, той-думан болады.* 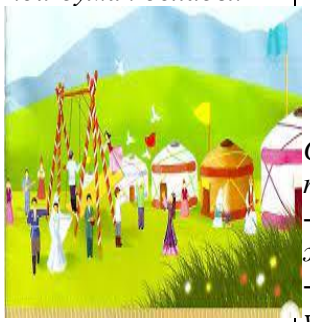 *Жеті тағамнан жасалатын наурыз көже пісіріледі.*	*кояйық.* *-Сұлушаш* ***Ой қозғау.*** *-Сұлушаш сендерге ұнадыма?* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қуыршақты сипатта»*** *Несі ұнады?(шашы,көйлегі, сырғасы, бөркі, камзолы, үкісі).* *-Сұлушашатың шашы қандай?(Қою қара шашты)* *-Оның шашы ұзын,әдемі* *-Ал Сұлушашымыздың көйлегі қандай?* *Бүрмелі,қазақтың ұлттық көйлегі. Слушаш көйлегіне ою-өрнек салып беруді өтініп тұр. Салып береміз бе?* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Ою-өрнек»*** ***Шарты:*** *Берілген үлгідегі көйлектегі оюды қызыл түске бояу.* *Сұлушаштың бөркіне тоқталу.* *-Бөрік киімнің қай түріне жатады?* *-Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған несі?* *-Бөріктің төбесіндегі үкісі неден жасалады?* *Үкі-орман құсы.*	*көмек сұрай келдім. Балалар көмектесеміз ба?* ***АКТ технологиясы*** ***Слайд.*** *Ұлттық аспаптар.* ***Домбыра, қобыз, жетігенмен таныстыру.*** *домбыраның құрылысын көрсету арқылы түсіндіру.* *- Домбыраның құрылысы көптеген бөліктерден т, Қобызды да ойнайық Домбыраны да тартайық Сыбызғыны сызылтып, Билеп-билеп алайық.* ***Қобызбен таныстыру.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Қай аспаптың үні?»*** *Шарты: Үнтаспа арқылы аспаптар үні беріледі (балалар естіген әуен қай аспап үні екенін ажыратып сол*	*Мынау бесік деп аталады. Бесікті таза ағаштан жасайды.* *Ең алдымен бесіктегі баланың бас жағына жұмсақ жүннен жасалған жастық саламыз. Ал мынау бөпенің үстіне жамылатын көрпесі. Мынау белбеуі,бала құлап қалмас үшін белінен және аяқ тұсынан осы белбеумен байлап қояды. Балалар ,қараңдаршы бесіктің де,төсеніштің де ортасы ойылып алып тасталған екен. Себебі сол жерде түбегі тұрады. Ал мынау шүмегі,осы шүмек арқылы баланың кіші дәреті түбекке құйылып, баланың денесі былғанбай таза болады.* ***Ой қозғау.*** *—Балалар,айтыңдаршы мынау қандай заттар? Айна, тарақ, пышақты не үшін бөпенің басына қояды**?** айна мен тарақты кішкентай бойжеткен қызымыз «әдемі болсын» деп* *Пышақты бала шошымас үшін жастығының астына қояды.* ***Бесікке салу дәстүрі.*** *Әже бесікке салуды көрсетеді.* *— Бөпеміздің ұйқысы тәтті болсын деп « Бесік жырын» айтайық:* *Әлди,әлди , ақ бөпем,* *Ақ бесікке жат бөпем.*	*мезгілде келеді?* *Балаларға Наурыз көже туралы түсінік беру.* 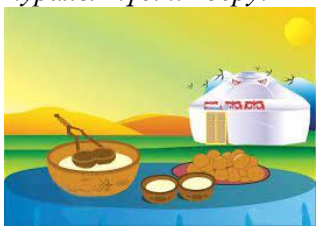 ***Дидактикалық ойын:*** ***«Наурыз дастарханы»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *құрт мүсіндеу* ***2-топ:*** *Дайын кесеге ою жапсыру.* ***3-топ:*** *Дайын киіз үйдің оюларын бояу.* ***Сұрақ –жауап*** *Қандай мереке туралы білдік?* *Қандай жұмыстар жасадық?* *Балаларды мадақтау.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Наурыз ережесі»*** *-Күн мен түн теңеледі--* *Ренжіскен адамдар достасады* *-7 түрлі дәмнен Наурыз көже дайындайды* *-Ұлттық ойындар ойналады.* *-Ешіммен ренжіспейді;* *-Жаман сөздер айтпайды;* *-Жаман қылықтар көрсетпейді.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Бөлігін тап»*** Шарты: Алтыбақан, киіз үй, бесік берілген

	 - Бір тал кесең, он тал ек- дескен қариялар бұлақ басына тал егеді *Міне, Наурыз мерекесінің ерекшелігі осылар.* ***Сергіту сәті.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Наурыз деген не?»*** *-Күн мен түн теңеледі-Ренжіскен адамдар достасады -7 түрлі дәмнен Наурыз көже дайындайды Ұлттық ойындар ойналады. -Ешкіммен ренжіспейді;-Жаман сөздер айтпайды; -Жаман қылықтар көрсетпейді.* ***Дидактикалық ойын: «Наурыздағы бауырсақ»*** ***Шарты:*** ***Бауырсақты әр түрлі***	*Үкінің-жүні үлпілдек.* *-Енді бәріміз үкінің дыбысын салайықшы.* ***Сергіту жаттығуы:*** *Сөйлемейсің сен неге,* *Тілің жоқ па, қуыршақ?* *Жуынбайсың сен неге,* *Кірің жоқ па,қуыршақ?* *Аяғың бар ма,сен неге?* *Жүре алмайсың,қуыршақ?* *Жұмсағанда сен неге,* *Тіл алмайсың, қуыршақ?* *Біз күлгенде күлмейсің,* *Аңқаусың ба,қуыршақ?* *Бізбен бірге жүрмейсің,* *Жалқаусың ба,қуыршақ?* ***(Р.Тышқанбаев)*** ***4. Ой дамыту.*** *Балалар қуыршаққа біз сыйлық жасаймыз ба. Оған әдемі камзол жасап берейік* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Сыйлық»*** ***1-топ.*** *Камзолға ою жапсыру* ***2-топ.*** *Етікке ою жапсыру.* *Сұрақ-жауап.* *Камзолды, етікті немен әсемдедік* *Түстері қандай?* ***Қуыршаққа сыйға береміз бе?***	*аспаптыңсуретін көтереді)* ***Ой қозғау.*** ***Топқа бөлу.*** ***Дидактикалық ойын:*** ***«Бөлігін тап»*** ***Шарты.*** *Берілген суреттегі аспаптардың бөлігін тауып құрастыру.* ***1-ші топ.*** *Домбыраның ішегін ұзыннан салу.* ***2-ші топ*** *Жетіген бөлігін тауып жапсыру* ***3-ші топ*** *Қобыз бөлігін тауып құрастыру.* ***Қорытынды.*** *Білмеспек ұлттық аспаптарымен танысқанына қуанып рахмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*	*Жылама бөпем, жылама,* *Жілік шағып берейін* *Бөпеміз ұйықтасын, бесікті тербетейін, ал сендер бөпеге арнап тілектеріңді білдіріңдер.* *Балалар тілек тілейді.* ***Тұсау кесер салтын көрсету.*** ***Әже:*** *Баланың тұсауын кесу үшін мына жіптерді дайындадым.* *Ақ жіп қостым – адалдыққа апарсын деп* *Жасыл жіп қостым – ғұмырлы, көсегесі көгерген азамат болсын деп* *Қызыл жіп қостым -..... қызылға оранған молшылықты болсын деп.* ***Әже.*** *Қаз – қаз балам, қаз балам.* *Қадам бассаң мәз болам.* *Құрмеуіңді шешкейсің* *Тұсауыңды кесейін-деп тұсау кеседі.* *Балалар: қаз - қаз, балам, қаз балам.* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Топтастыр»*** ***Шарты:*** *Суреттен наурыз мерекесіндегі салт-дәстүрді топтастырып жинақтау* ***Қорытынды*** ***Әже.*** *Балаларға бата беріп қоштасады.* *Бүгін қандай салт-дәстүрмен таныс болдық?* *— Бесіктің қандай жабдықтарын білесіңдер?* *Балаларды мадақтау.*	заттардың бөлігін тауып құрастыру. **Қимылды ойын: «Асық ату»** **Шарты:** Асық ойнауды үйрету. **Тақпақ.** *Наурыз келді еліме,* *Наурыз келді жеріме.* *Байлық, бақыт тілеймін,* *Бүкіл қазақ еліне.* **Қорытындылау** **Сұрақ-жауап** **Балаларды мадақтау.**

	шығармашылықта бере білу. ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ;*** *Ермексаздан бауырсақ мүсіндеу* ***2-топ:*** *Дастарханға бауырсақ жапсыру.* ***Қортынды*** ***Қимылды ойын «Тақия тастамақ»*** *ҰІӘ қорытындылау. Балаларды мадақтау*	*Рақмет балалар, мен бұл камзолды, аналар мейрамына және наурыз мейрамына киетін боламын. Рақмеет сендерге* *Сау болыңдар балалалр* ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап*** *Балаларды мадақтау.*			
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 1*** *Бақылау. Гүлдейтін ағаштарды бақылау.*	***Серуен № 2*** *Бақылау. Құстарды бақылау.*	***Серуен № 3*** *Бақылау. Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Бақылау. Ауа райын бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды,*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң*

	құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*		*ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 11*** *Майтабанның алдын алу.* *Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру,жүру орнымызға қарай жүгіру.* *Гимнастикалық жолдан жүру* *Жүрейік біз журейік* *Аяқты біз емдейік* *Аяқ қолым мықты болып* *Көпірлерден өтейік.*	***№ 12*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шығып бір алайық.* *Созылу*	***№13*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шығып бір алайық.*	***№ 14*** *Балапандар.* *Ояту* *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№15*** *Тыныс алу жаттығуы:* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.* *Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку.* *Табанды шынықтыру массаждары:*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа	***Сюжетті рөлді ойын «Дәрігер»*** ***Мақсаты:****балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады.*	***Сюжетті рольді ойын «Шалқан» ертегісі.*** ***Мақсаты:*** *Балалар ертегі кейіпкерлерін сомдауға дағдыланады*	***Дидактикалық ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры*	***Дидактикалық ойын: «Құыршақ қонаққа дайындалуда»*** ***Ойынның мақсаты:*** *ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей*	***Дидактикалық ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»*** ***Мақсаты:*** *заттың кез-келген ортақ атауы болатынын*

ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*Күтілетін нәтиже: Дәрігер, емделушінің ара-қатынасын түсініп, ойнай алады.*	*Күтілетін нәтиже: Өздеріне берілген ертегі кейіпкерлерін сомдай алады.*	*дамиды. Күтілетін нәтиже: Балалар ойынды ойнай отырып, қарым-қатынас дағдыларын түсінеді.*	*өлшемдерді түснеді. Күтілетін нәтиже: Ойын арқылы геометриялық ұғымдарды үйренеді.*	*түсінеді Күтілетін нәтиже: Суреттерді топтастыра отырып, ортақ атауларын атай алады.*
Балалармен жеке жұмыс	*Альзираға Дидактикалық ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?» Мақсаты: Балалар бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніне түсінеді. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі. (әлеумет саласы карт)*	*Улянаға «Біздің шаңырақ» Е.Өтетілеуов Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мынылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін еремін!*	*Мединаға Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!*	*Гүлімге Құстар туралы тақпақ Қарлығаш Адамзаттың жақыны Қарлығаш та ақылды Көгершін мен екеуі Жайлайды бір шатырды Торғай Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды Құс өкпелеп кетеді Бақшамызға қонбайды.*	*Екатеринаға Санамақ Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 1*** *Бақылау. Гүлдейтін ағаштарды бақылау.*	***Серуен № 2*** *Бақылау. Құстарды бақылау.*	***Серуен № 3*** *Бақылау. Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Бақылау. Ауа райын бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				

Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.03 – 28.03.2025ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде ұлттық құндылық, қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №8 «Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека № 19 «Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17 «Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27 «Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29 «Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 4-аптасына арналған*	*Наурыз айының 4-аптасына арналған*	*Наурыз айының 4-аптасына арналған таңғы*	*Наурыз айының 4-аптасына арналған*	*Наурыз айының 4-аптасына арналған*

	таңғы жаттығу кешені.	*таңғы жаттығу кешені.*	*жаттығу кешені.*	*таңғы жаттығу кешені.*	*таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.*				
	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Әжелер мектебі негізінде , әжемнің ертегісі.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмке тауып алдым. Және ол бос емес. Онда не бар екенін бірге көрейік».* ***Ой қозғау.*** *Педагог сөмкеден қиыршық тастарды алып, балалармен бірге қарайды. Сұрақтар:*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын. Орман* ***патшалығы*** *өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ертегілер туралы иллюстрациялық суреттер қарау.*** ***Ертегілер еліне саяхат.*** *Қане көзімізді жұмамыз. 1,2,3 ертегіге көш.* ***АҚТ технологиясы Шапалақ*** ***Ертегі көрсетілім.*** *ЕртедеӘже мен Әтеш орман шетіндегі шағын лашықта тұрды. Әжесі әтешке бұршақтан*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері у да шу. Ол не?****(түлкі)* *Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, ұйқыға бір тоймайды.****(мысық)* *Бұрап қойған сағаттай, Айқайлайды таң атпай.****(әтеш)*** ***«Мысық, әтеш және түлкі»*** *ертегісі.*	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ертегілер әлемі бұрышына саяхат.*** ***Суреттер қарау.*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***«Қыздың аты кім?» жаттығуы.*** *Балалардың алдында бес бөлікке бөлінген қағаз парағы, олардың әрқайсысы әртүрлі түсті - сары, қызыл, жасыл, көк, қызғылт сары. Балаларға трафарет-тегі дайын қыз бейнесіне кезекпен*

	«Барлық қиыршық тастар бірдей ме?» (жоқ). Олар қалай ерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Олар қандай сезімде? (тегіс). Қандай жерлерде қиыршық тастарды көп көруге болады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда). ***Дидактикалық ойын: «Үлкен кіші тастар»*** ***Шарты:*** *Тастарды үлкен және кіші қиыршық тастар деп бөлу.* ***Менің сүйікті бұрышым. Ертегі бұрышы.*** *Ертеде бір көлдің жағасында кішкентай тас болды. Су бетінде қалқып тұрған әдемі лалагүлдерге қарап: «Олар қандай бақытты, олар қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді деді тастар»* *Сәлден соң бір бала көл жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Тас қуанып: «Ақыры менің арманым орындалды! Мен жүземін алақай деп қуанды, бірақ салмағы тым ауыр болғандықтан жүзе алмайтын болып*	*ғажайыптарға толы!* ***Сендерді күтемін.!*** *Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.)* *Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз* *- егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?* ***Балалар схема бойынша ережелерді атайды.*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* *Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық* ***Дидактикалық ойын:«Поезд»*** ***Шарты:***	*бұршақты сұрыптап, бұршақты жуу. тапсырманы орындауды тапсырды* *- Әтеш бірден тапсырманы орындауға шешім қабылдады. Бірақ оған досы келді, олар ойнай бастады, ал әтеш тапсырманы ұмытып кетті. Досы ойнап болып кетіп қалды.* *(Әтеш дауысы естіледі)* *Тәрбиеші.* *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, әтеш неге айғайлап жатыр? Әжей әтешке қандай тапсырма берді?* *Балалар.* *- Әже корозға бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жууды тапсырды.* *Тәрбиеші.* *- Әтешке көмектесе аламыз ба?* *Балалар. Көмектесейік.* ***Әтешке тақпақ айтып берейік*** *Әтешке қарап ән салып,* *Әнші болған балапан.* *Әтеш болып шақырып,* *Соқшы, қане, алақан.* ***2. Ой қозғау.*** ***Дидактикалық ойын:«Әтешке көмек»*** *- Балалар, үстелге келіңдер, тапсырманы мұқият тыңдаңдар. Үлкен кеседен дәнді дақылдарды сұрыптау керек - бір табаққа горох, екіншісіне фасол салыңдар.*	***Түсіндіру.*** ***Сұрақ- жауап:*** *1. Ертегі кейіпкерлерін атаңдар.* *2. Әтеш қайтті?* *3. Түлкі не істеді?* *4. Қайсыкейіпкер қатты ұнады? Несімен?* *5. Қайсы ұнамады? Неліктен?* *6. Кім айтып береді?* ***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр.* ***Дидактикалық ойын:«Мысық»*** *- Әтешті кім құтқарды? мысық.* *Қызғылт сары геометриялық фигураларды орналастыр мысықтың түсті фигурасы.* ***Дидактикалық ойын «Мысық пен әтештің үйі»*** *- Әтешті терезеге қойыңыз. Түлкі оған жете алмайтындай етіп жапқыштарды жабыңыз. Түрлі түсті түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Әтешке арналған бұршақ»*** *– Міне, қанша бұршақ өсті. Бұршақ тауының*	*әр бөліктен қалпақ қиылып, қыздың атын Сары телпек, Қызыл телпек, жасыл телпек, т.б.атайды.* ***Сонымен ертегідегі қыз қайсысы? Қызыл телпек*** *Кішкентай Қызыл телпек басына қалпақ киген.* *Басымызға тағы не киюге болады?* *Қалпақ, кепка, орамал.* *Басымызға кигеннің бәрі «бас киім» деп аталады.* ***Дидактикалық ойын «Бас киім қандай пішінге ұқсайды?»*** *Парақта геометриялық фигуралар түріндегі қораптар сызылады, қалпақтардың силуэттік кескіндері пішіні сәйкес келетін қораптарға салынуы керек.* ***Дидактикалық ойын:«Шляпа»*** ***Шарты:*** *Жіп және қыстырғыш пайдалану арқылы, шляпадағы саңылаулардан жіпті өткізу, содан кейін шляпаның жиегіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын қыстыру.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»*** *-Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек.*

	шықты. Солай малтатас көлдің түбіне батып кеткен. Басында ол қатты ренжіді. Содан кейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршық тастар мен әдемі өсімдіктер бар екенін көрдім. Тас мұңайып, балықтармен достасып кетті. ***Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл.*** *«Малтатастарды ал. Қандай тастар ауыр, қайсысы жеңіл? Неліктен? (үлкендері кішілерінен ауыр). Бір қолыңызға тас, екінші қолыңызға қауырсын алыңыз. Не ауыр? (қиыршық тас)».* ***Сергіту сәті: «Құм, тас, су»*** *«Құм «дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «Су» дегенде толқын жасап қозғалу.* ***Тәжірибе№2*** *«Тастарды суға сал» ойын тапсырмасы. Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлық тастар батады ма? Неліктен? (қиыршық тастар ауыр). Қауырсын суға батады ма? Тексерейік. Неліктен қауырсын*	***Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.*** *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық? Түстері қандай? Вагондардағы орынымызға отырамыз.* *Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол)* *Біз* ***Орман станциясына*** *келдік ! Вагондардан түсейік! Енді жолмен жүреміз Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз* ***орман үйіне*** *, сиқырлы дана орманға келдік!* *Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық.* *Балаларға тапсырма диді.* ***1-тапсырма:*** *Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын*	***(Балалар горох пен фасолды өз бетімен ажыратады).*** *Барлығыңыз таңдадыңыз ба? Мына ыдыста не бар, мына ыдыста не бар? Бұршақ неге ұқсайды? Тәрбиеші.* *- Горох фасолға ұқсай ма? Тәрбиеші. Бұршақ кеселерін алыңыз да, менімен бірге жүріңіз. Әже бұршақпен не істеуді сұрады, есіңізде болсын* *Балалар. Ол бұршақты жууды өтінді.* ***Тәрбиеші.*** *Енді біз бұршақты жуамыз. Бұршақтарды стақан суға құйыңыз.* ***Тәжірибе бұрышы*** *Енді түтікшені алып, бір ұшын стақанға батырып, оны үрлейміз.* *-Бұршақ не болып жатыр? Балалар. Бұршақ билеп жатыр.* *Тәрбиеші.* *Ол қалай билейді?* *Балалар. Баяу.* *-Енді қатты үрлейік. Біздің бұршақ қалай билейді?* *Балалар. Бұршақ жылдам билеп жатыр.* *Біз ақырын соққан кезде Олай болса, ақырын үрлесең, бұршақ баяу билейді, қатты үрсең, тез билейді.* ***Ал енді ойнайық, мен тауық боламын, ал сендер***	*үстіне корозды отырғызып, оны желіммен жабыстырыңыз. Ал енді біз саусақтарымызбен көбірек бұршақ саламыз.* ***«Әтеш» сергіту сәті*** *Балалар «Әтеш» әніне тізелерін жоғары көтеріп, қолдарын бұлғап бөлмені айналып жүреді.* ***Дидактикалық ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.* *Бұршақ ойындары* *- Бұл бұршақ.* *Ыдыстарыңда қанша бұршақ бар? Көптеген. Енді саусақтарыңмен біреуін алыңыз. Бұл не?Бұршақ. Түрлі-түсті қағаздарды алдарыңа алыңдар. Сіздің кілеміңіз қандай түсті? Ал сенде? Сенде? Бұл қағаз барқыт қағаз деп аталады. Қағаздың үстіне алақаныңызды, ал енді саусақтарыңызды жүргізіңіз. Бұл қағаздың аты есіңізде ме? Барқыт.* *-Ал біз бір уыс бұршақ аламыз. Бұршақты барлық саусақтарыңызбен және алақаныңызбен ұстаңыз. Бұл бір уыс деп аталады. Табақтарыңыздан бір уыс*	*Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Бәліштерді орналастыр»*** *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себет саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз.* ***Сергіту сәті:«Жолда»*** *Балалар түзету жолымен жүреді. Олар туннельге енеді, орындық бойымен жүреді, бұдырлардан секіреді. («Қызыл телпек туралы» фильміндегі әнге).* ***Дидактикалық ойын: «Себет»*** *Балалар кәрзеңкеге бәліштер мен бөтелке май жапсырады.* ***Дидактикалық ойын:«Әжеге арналған пирогтар» мүсіні*** *Допты дөңгелек домалақпен мүсіндеп, оны тортқа тегістеп, салмасын салып, оны екіге*

	суға батпайды? ***Қорытынды:*** *Малтатас ауыр, сондықтан суға батады* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:****А3 форматта өзен суретін құрастыру.* ***2-топ:****Өзен суын бояу.* ***Тақпақ айту.*** ***«Ақ тас, қара тас,*** *Құлағымның суын аш!»* *Деп секеңдеп балалар,* *Алақанын соғады.* ***3-топ:*** *Өзенге балықтарқиып жапсыру* ***4-топ:*** *Өзенге тастар мүсіндеп жапсыру.* ***Тақпақ айту.*** ***Жарыстырып құлашты,*** *Тас атуға тоймайды.* *Қызықтырып су асты,* *Қайта жалақ ойнайды.* ***Балаларды мадақтау.***	*атаңдар* ***Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?(Ағаштар .)*** ***2-тапсырма:*** *Менің патшалығым қалай аталады ?* ***(Орман.)*** *Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып ,* ***орманның*** *әуенін тыңдайық.* *Орман дыбыстары естіледі* *(құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) .* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме****(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым-орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?****(Иә.)* *Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дидактикалық ойын:«Ретімен жаса»***	***балапан боласыңдар*** ***Сергіту сәті*** ***«Тауық серуендеуге шықты ... ..» әні*** *(Балалар музыкаға қимылдар жасайды)* ***Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта»*** ***Шарты:*** *Ірі және майда дәндерді ажырату.* *Әтеш балаларға рақмет айтады.* *Қорытынды бөлім* *Балалар, біз бүгін қандай жақсылық жасадық, бүгін неге көмектестік?* *Қайырымды істер үнемі жасалуы керек екен.* *Біз кереметпіз, өзімізді қошеметтеп алайық* *1,2,3 балабақшаға ұш* ***Балаларды мадақтау.***	*бұршақты алыңыз және оларды барқыт қағаз төсенішіне салыңыз.* *Мұнда біз тағы бір жаңа сөзді білдік - бір уыс.* *Алақаныңызды бұршақтың үстіне қойып, домалатыңыз.* *алға және артқа, айналмалы қозғалыста - шеңбер сызыңыз.* *«Қапшықты тарымен толтыр» жаттығуы* *- Балалар, қасықтарыңды алып мына дорбаларға мұқият тары салыңдар.* ***Тақпақтар*** *Оятпа, әтеш, сен бізді,* *Өзім де сездім, таң атты.* *Сенсіз- ақ білем мезгілді,* *Танимын енді сағатты* ***Мысық*** *Мынау тұрған мысық,* *Екі көзін қысып,* *Ұйықтап отыр маужырап,* *Сүт көжесін ішіп.* ***Түлкі*** ***Түлкі*** *деген қу ғой,* *Жүрген жері шу ғой.* *Жатып алып жағада,* *Іздегені ду ғой.* ***Сұрақ –жауап*** *Қандай ертегі үйрендік?* *Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?* *Балаларды мадақтау.* ***Қазақ тілі:*** *(Маман жоспарымен)*	*бүктейміз, шеттерін қысамыз.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпек пен қасқыр»*** *Қызыл телпек қандай жолмен жүрді? Ұзын жол бойымен. Қызыл телпекті ұзын жолға қойыңыз.* *Қасқыр қай жолмен жүрді? Қысқа жолда. Қасқырды қысқа жолға қойыңыз.* *Қай жолдың жанында көптеген гүлдер өседі? Ұзын жол бойымен. Ал қысқа жолдың жанында қанша гүл өседі? Екі гүл. Қай жерде көбірек гүлдер бар? Ұзын жол бойында.* *Қасқыр мен Қызыл телпек жолда демалғысы келді - олар діңгекке отырды.Үлкен діңгекке не отырды? Қасқыр. Ал кішкентай діңгекке кім отырды? Қызыл телпек.* *Қарындашпен сурет салу* ***Дидактикалық ойын: «Әженің үйіне жол»*** *Қасқыр, Қызыл телпек жүріп бара жатқан жолдың бойымен қарындашпен сызу.* ***Сергіту жаттығуы*** *Біздің алдымызда кең шалғын* *(қолды екі жаққа созу)* *Ал біздің үстімізде биік*

		Үстелде ***ағаш бөліктерінің*** *(тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,)* *аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.*** *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету.* *(біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар* ***ағаш тәжін құрайды*** *)* **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар, *Алдымен* жел еседі. *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* *Құстар ұшып жүреді,* *Орман ішін аралап.* *Аю жүреді қорбаңдап,* *Түлкі жүреді қулаңдап* *Қасқыр жұреді жалаңдап* *Қоян жүреді секіріп* *Біз жай жүрейік демалып.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі?* *Жануарлар мен*			*орман (қолыңды көтер)* *Қарағай сол жақта (қолдар солға)* *Оң жақта шырша (қолдар солға)* *Шулы орман (қолдарын бастың үстінде бұлғау)* *Кенет қатты күн күркіреді (алдыңда қол шапалақтау)* *Үйге тез жүгір (қолдармен бастарына «төбе» жасап, отыру)* ***Түйме ойыны «Әже көйлегі»*** *- Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Қолданба және саусақ суреті«Немереге арналған тәттілер»*** *Балалар суреттің фонына тәттілердің силуэт бейнелерін жабыстырады, содан кейін торттағы ақ нүктелерді саусақтарымен бояйды, олар жидектер.* ***Сұрақ-жауап*** ***Балаларды мадақтау.***

		құстардың. ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?****(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі.* *Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі.* *Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін***			

		саламыз. *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* ***Дидактикалық ойын: «Суретшілер»*** ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар? (Жапырақтары.)* ***Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ?*** *Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру. Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп*			

		тақпақ айтып берейік ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды Балаларды мадақтау.***			
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану	*Тамақтану алдында*	*Асты ұқыпты жеу, қасық,*	*Тамақт ан соң гигиеналық*	*Ұқыпты тамақтану*

	дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*шараларын ұйымдастыру.*	*әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен. Кереуетте жатып велосипед тебу. Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын*

	дағдыларын жетілдіру.	*сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*ескерту.*	*ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары*** *Өзі ашы, Бірақ,* *Дәмді етер асты.* *(Тұз)* *Ашы да болса құмарсың,* *Асыңа қосып тұрарсың.* *(Бұрыш)* *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады.* *(Пияз)* *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.* *(Қант)* *Ақ отаудың есігі де жоқ,* *Тесігі де жоқ.* *(Жұмыртқа)* ***Ыдыс-аяқтар жұмбақтар*** *Ыстықты суытпайды,* *Суықты жылытпайды.* *(Термос)* *Аузы төбесінде,* *Тұтқасы денесінде.* *(Құман)* *Түгел айтсақ не барын:* *Төрт құлақ та бір қарын.*	***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** *Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау.* ***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары*** *Өзі ашы, Бірақ,* *Дәмді етер асты.* ***(Тұз)*** *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады.* ***(Пияз)*** *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.* ***(Қант)*** ***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* ***(Күн)*** *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* ***(Жұлдыз)*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* ***(Су)*** ***Ой қозғау.*** ***Сұрақтар аялдамасы***	***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам»*** ***-Допқа өзі ұқсайтын,*** *Ерекше бірпішін бар.* *Атын оның атаңдар?* ***-Төртбұрышы бар,*** *Төрт қабырғасы бар.* *Бұл қай пішін?* ***-Атына сай балалар,*** *Үш бұрыш, үш жағы бар.* *Ол пішінді кім табар?* *Балаларды мадақтау.* ***Логикалық есептер.*** *-Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек?* *-Дөңгелекте неше бұрыш бар?* *-Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма,* *Неше торғай жетпейді?* *- Үй қандай пішіндерден тұрады?* *Құрт қандай пішіндерден тұрады?* *- Машина қандай пішіндерден тұрады?* ***Санамақ*** *Бір, екі, үш,* *Ал, кәнеки, үш.* *Төрт, бес, алты, жеті,* *Мынау – ауыл шеті.* *Сегіз, тоғыз, он,* *Ал, кәнеки, қон.* *Асықпа да саспа,* *Бірден қайта баста.*	***Санамақтар еліне саяхат*** ***Жеті ұл*** *Сәл демалып, тыным ал.* *Тақпақ тыңдап, ұғып ал.* *Апта деген ағайдың* *Жеті бірдей ұлы бар:* *Біріншісі – Дүйсенбі,* *Екіншісі – Сейсенбі,* *Үшіншісі – Сәрсенбі,* *Төртіншісі – Бейсенбі,* *Жұма деген – Бесінші ұл,* *Алтыншы ұл – Сенбі,* *Жетіншісі – Жексенбі.* ***Абдрахман Асылбек*** *Ал, санаңдар,* *Санаңдар,* *Бізге, достар,* *Қараңдар.* *Мен – үлкені* *Ардақпын,* *Дейді мамам:* *«Ардақтым!».* *Мен – өнерпаз Арманмын,* *Түрлі әуенге салғанмын.* *Мен – спортшы* *Албанмын,* *Озып, жүлде алғанмын.* *Мен – суретші Айнатпын,* *Үйдің ішін жайнаттым.* *Мен – кішкентай* *Әйбатпын,* *Бөпешімді ойнаттым.* *Санашы енді,* *Нешеуміз?* *Әрине,*	***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Қолы жоқ сурет салады,* *Тісі жоқ тістеп алады.* *(Аяз)* *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* *(Жұлдыз)* *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* *(Су)* *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* *(Күн)* *Ғажап көпір аспалы* *Айшықтап тұр аспанды.* *(Кемпірқосақ)* ***Шаруашылық құралдары туралы жұмбақтар*** *Тізіле өскен тісі бар,* *Көп істеген ісі бар.* *(Ара)* *Кішкене ғана келіншек,* *Төбесінде түйіншек.* *(Шеге)* *Жансыз жарады,* *Жанды ұрады.* *(Балта)* *Ұзын-ұзын қос таяқ,* *Өрмелейміз ұстап ап,* *Келте-келте көп таяқ.* *(Саты)* *Керегенің басында кетпен құйрық,* *Кесіп алса таусылмас кепкен құйрық.* *(Қайрақ)*

	(Қазан) *Өткір жүзді келеді,* *Өте қажет құрал ол.* *Тұтас затты бөледі,* *Ұсақтап та тұрар ол.* *(Пышақ)*	***Дидактикалық ойын:«Күз ерекшелігі»*** *Шарты: Суреттер көрсете отырып, сұрақ қою арқылы жауап алу* *Көк майсалы көрікті* *Алқаптағы көп егін* *Бұл күндері киіпті* *Сары жібек көйлегін.* *Жел тынымсыз гуілдеп,* *Болып кетті тым бұзық.* *Шуылдайды тал, терек,* *Жапырағын жұлғызып.*		*Біз – бесеуміз.*	
Балалармен жеке жұмыс	*Аянаға Картотека № 3* *Дидактикалық ойын: «Құстар біздің досымыз»* *Мақсаты: Балалар суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді..*	*Аңсарға Картотека №5* *Дидактикалық ойын: «Өзім және отбасым»* *Мақсаты: Отбасынд ағы қарым-қатынас мәдениеті туралы түсініп өз ойын айта алады.*	*Бекарысқа Картотека № 2* *Дидактикалық ойын: «Балабақша»* *Мақсаты: балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдардыдұрыс атап, ажырата алады*	*Азизге Картотека № 4* *Дидактикалық ойын: «Бұны қай кезде киеді?»* *Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін сурет арқылы көрсете біледі*	*Жасминге Картотека № 1* *Дидактикалық ойын: «Бұл қай мезгіл?»* *Мақсаты: күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтуды үйренеді*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. *Киімдерін дұрыс кие*	*Серуенге шығу.* *Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза*

	білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*жүруге дағдыландыру.*	*Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 31.03 – 04.04. 2025ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және	***«От – дос, от – жау»*** ***Мақсат:*** *Отпен ұқыпты ұстаса пайда, абайсызда зиян келтіретіні туралы білімдерін бекіту; өрт қауіпсіздігі туралы білімдерін тереңдету*	***«Тыйым салынған және рұқсат етілген»*** ***Мақсаты.*** *Өрт қауіпсіздігінің негізгі талаптары туралы білімдерін бекіту; әрекеттеріңізге жеке жауапкершілікті арттыру.*	***«Суретші нені араластырды»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың зейінін, ойлауын, есте сақтауын, қиялын, сөйлеуін дамыту.*	***«Өрт кезінде өзін қалай ұстау керек»*** ***Мақсаты:*** *Өрт кезінде өзін-өзі ұстау ережелері туралы білімдерін бекіту. Қиял, логикалық ойлау, ұсақ мотори каны дамыту. Табандылыққа тәрбиелеу.*	***«Телефондағы диалогтар»*** ***Мақсаты:****Балаларды телефонда нөмірді дұрыс теруге және сұрақтарға нақты және нақты жауап беруге үйрету.*

басқалары)	*Өрт қауіпсіздігі ойындар картотекасынан*				
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.*	*Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!*	***Н. Айтов. «Тату – тәтті тұрамыз»*** *Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз. Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз**.***	*Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұйа.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Миға шабуыл Жұмбақ жасыру.***	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Балалармен әңгімеесу*** *Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Көктем мезгілінің ерекшеліктері қандай?* ***Ой дамыту.***	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту.*** ***АКТ технолоойиясы.*** ***Слайдпен жұмыс.***	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *(Слайд арқылы гүлдер туралы әңгімелеу).* ***Топқа бөліну***	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, балабақшаның электрондық поштасына Көктем ханшайымынан хат*

	Жұмбақ жасыру: *Аналарға сыйлайтын,* *Аралар бар жинайтын.* *Бұл немене, балалар,* *Үзуге адам қимайтын* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *(Слайд арқылы гүлдер туралы әңгімелеу).* *Балалар, қандай гүлдерді білесіңдер?* *Гүлдердің адамдарға қандай пайдасы бар?* *Гүлдерді қалай күтіп баптаймыз?* *Гүлдерді тағы қандай мақсатта пайдаланамыз?* ***Сұрақ-жауап*** *Мына гүлге не жетіспейді?* *Толық бояуы жоқ.* *Қандай түстермен бояу керек?* ***Дидактикалық ойын: «Гүлді әсемде»*** ***Шарты:*** *Гүлді түсіне сай бояу арқылы толықтыру.* 	***Менің сүйікті бұрышым.*** *Гүлдер туралы иллюстациялар қарау.* *Балалар,мына суретке қараңдаршы* *-Ненің суретін көріп тұрсыңдар?* *-Гүлдер нешеге бөлінеді?* *-Гүлдің қандай пайдасы бар?* *-Гүлдер адамдарға не сыйлайды?* *-Көктемде қандай гүлдер өседі?* *Гүлдерді қалай күту керек білесіңдер ме?* *-Гүлдер әдемі болып өсу үшін не керек?* ***Ой қозғау.*** *- Енді осы суреттер арқылы өлең құрастырайық* *Гүлдер,гүлдер шоқ гүлдер* *Қызыл гүлдер,көк гүлдер* *Бақшамызға сән бердің* *Суарайын мен сені* ***АКТ технологиясы.*** *Гүлдің құрлысымен таныстыру.* ***Дидактикалық ойын: "Гүлдерді түстеріне қарай ажырат"*** ***Шарты:*** *Тақтадағы гүлдердің сыңарын стол*	*Өсімдіктер туралы түсінік беру.* *Табиғат бұрышына саяхат.* ***Практикалық жұмыс:*** ***Дидактикалық ойын:«Гүлдерді күтеміз»*** ***Шарты:*** *Табиғат бұрышындағы гүлдерге күтім жасау жолдарын ретімен айту.* ***Сұрақтар ілмегі:*** *Сонымен балалар өсімдік жақсы өсу үшін қалай күту керек екен?* *Өсімдіктердің адам өміріндегі маңызы қандай?* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар* *Үп-үлкен болып өседі* ***Дидактикалық ойын: «Ағашқа не керек?»*** *Шарты. Суреттерді ұсыну.(күн, құстар, тамшы, жер, тұқымдар, т.б.).* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *-Мен ағашқа күнді беремін. Ол жарқырайды, бізді жылытады және*	***Алдын ала жүргізілген жұмыс бойынша.*** ***1 – топ:*** *Бәйшешектен білеміз,* *Көктем келіп қалғанын.* *Мәз боламыз, күлеміз,* *Көрсек гүлін жарғанын.* ***2 - ші топ:*** *Алғаш рет күркіреп,* *Ағыл – тегіл жауса күн.* *Қырға шығар дүркіреп,* *Көктем басы – жауқазын.* ***3 - ші топ:*** *Үлбіреген бақбақ,* *Үлпілдеген аппақ.* *Уф! – десем, бақбақ,* *Ұшасың ғой қаптап.* ***Дидактикалық ойын: «Ретімен орналастыр»*** *Шарты: Гүлді өсу ретімен жапсыру.* 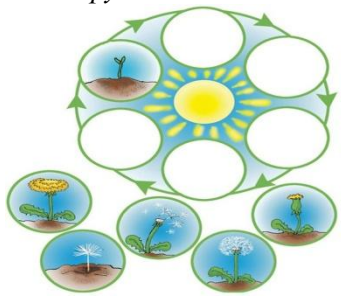 ***Сергіту сәті:*** *Гүлдер, гүлдер көк гүлдер,* *Қызыл гүлдер, көп гүлдер* *Өсе берші нұрланып,* *Өсе берші ырғалып* ***Дидактикалық ойын: «Өсімдік қалай өседі?»*** *Шарты: Өсімдіктің өсіру жолдарын атау.*	*келді, онда көктем гүлдері желмен ұшып араласып кетіпті. Соған көмек керек екен.* ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қолы жоқ, аяғы жоқ-* *қозғалады,* *Ауызы жоқ тыныс алады,* *қоректенеді,* *Бұл не болды?* *Сұрақ- жауап жұмбақтың шешуіне байланысты.* *Гүлдер қай мезгілде шығады?* *Балалар: Бұл көктемде болады.* *Бізге бірнеше тапсырмаларды орындау керек, дайынсыңдар ма?* ***Дидактикалық ойын: «Қоңырау» Шарты:*** *көктем белгілерін еске түсіріп, атау керек.* *Балалар бір-біріне қоңырауды беріп, соғады, көктем белгілерін атайды.* *Ағаштарда бүршіктер пайда болады, содан кейін жапырақтары шығады.* *Күн қазірдің жылынады,* *Құстар ұшып келеді;* *Жасыл шөптер шығады;* *Жәндіктер оянады;* *Көктемгі гүлдер пайда болады.* ***Ой қозғау.*** *Жарайсыңдар, барлық белгілерді атадыңдар. Экранға қарайық (слайдта көктемнің алғашқы гүлдерінен басқа барлық белгілер көрсетілген), оңтүстіктен ұшып келген*

	Ой қозғау. ***Гүл туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?*** *Менің сүйікті бұрышым* *Ертегілер әлемі.* ***Б.Османов «Гүлдердің таласы» ертегі*** ***Ертегі туралы түсінік беру.*** *Ертегі желісі арқылы сұрақ – жауап* ***Сергіту сәті*** *Біз гүлдерше өсеміз* *Жапырағы жайқалған* *Сабақтары салалы* *Желге ырғалып шайқалған* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Гүл егуге не қажет?»*** *Гүлге арналған құралдарды тақтаға іледі* ***Дидактикалық ойын: «Гүл өсу ретімен орналастыр!»*** ***Шарты:*** *Гүлдерді*	*үстінен тауып қасына жапсыру.* ***Дидактикалық ойын: «Ретімен қой»*** ***Шарты:*** *Берілген суреттегі гүлді өсу ретімен құрастыру* 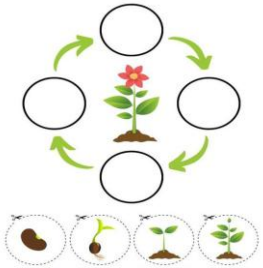 *Қандай гүл шықты?* *Түсі қандай?* ***Сергіту сәті:*** *Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді)* *Су құямын гүлге(қолмен су құяды)* *Гүл күткенді біледі(тербеледі)* *Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды)* *Күнде гүлін ашады* *Жұпарын маған шашады(қолын желпейді)* ***Дидактикалық ойын:ойын: «Гүлдерді топта»*** *Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну.* ***Дидактикалық ойын:«Су құйғышты***	*жапырақтары жасылға айналады.* *Ағашқа күнді жапсыру.* ***2-топ:*** *Мен ағашқа құс беремін. Ол ағашты құрттардан тазалайды, ән салады.құстарды ермексаздан жасап ағашқа жапсыру.* ***3-топ:*** *Мен ағашқа бір тамшы су беремін. Ол ішіп, жапырақтары жайқалып үлкен болып өседі. Суды бояп, ағашқа жапсыру.* ***4-топ:*** *Мен ағашқа жер – топырақ беремін, ағаш жақсы өссін, ол тамақтансын деп. Топырақтың суретін құрастырып ағаш түбіне қою.* ***ҰІӘ қорытындылау.*** *Сұрақ-жауап. Бас бармақ әдісі бойынша қорытындылау.* *Жақсылықты қолдаймыз,* *Табиғатты қорғаймыз* *Тал егеміз бақтарға* *Айналасын қоршаймыз*	 ***Дидактикалық ойын:«Суреттер сөйлейді»*** *Шарты: Берілген суретке сөйлем құрау.*	*құстар, ағаштарда жапырақтар пайда болды, бұлақтар ағады, жас шөптер. Бірақ мен көктем гүлдерін көрмеймін. Көктемгі гүлдердің бейнесін өзіміз жасауымыз керек екен.* ***Дидактикалық ойын:«Көктем гүлдерін тауып ата»*** *Шарты: Көптеген әдемі гүлдер әкеледі. Біз бұл гүлдердің атын білеміз бе? Балалар көктемгі гүлдердің иллюстрацияларын тауып, оларды атайды.* *Гүлдерді көктем алаңқайына жапсырады.* ***Дидактикалық ойын:«Ортақ белгісі не?»*** ***Шарты:*** *Гүлдердің ортақ белгісін атау.* *Гүлдердің сабағы, жапырақшалары, жапырақтары, тамырлары бар.* ***Сұрақ олар ұқсас па?*** ***Ал айырмашылығы неде?*** *Олардың жапырақшалары мен жапырақтары әртүрлі.* ***Жапырақшалардың айырмашылығы неде?*** *Пішіні мен түсі.* ***Дидактикалық ойын:«Толықтыр»*** ***Шарты:*** *Суреттегі босорынды ермексазбен толықтыру.*

	өсу жолы бойынша ретімен жапсыру. ***Дидактикалық ойын:«Гүлді толықтыр»*** *Шарты: берілген гүлді ермексазбен толықтыру.* ***ҰІӘ қорытындылау.*** *Балаларға жұлдызшаберу арқылы мадақтау* *Сұрақ – жауап.* *Балаларды мадақтау.*	***әсемде»*** *Шарты: Әр су құйғыштың сыртындағы гүлді өз қалаған түспен бояу.* ***Қорытынды :*** *Балалар біз бүгін не туралы әңгімелестік?* *Егерде, көңіл-күйлері көтеріңкі болса, қызыл гүлді алуды, көңіл-күйлері болмай тұрса, көк гүлдерді таңдауды ұсынады.* *Балаларды мадақтау.*		 *Суретте гүлге суды не үшін құйып жатыр?* *Неліктен аралар гүлдің жанында жүр?* *Ара гүлден не жинайды?* *Шөптің түсі қандай?* *Қай мезгілде шөптер жасыл болып шығады?* *Су құйғыштың түсі қандай?* ***Шығармашылық бұрыш*** *Өз еркімен жұмыс* *Балаларды топқа бөлу.* ***Суретшілер тобы*** ***Мүсіншілер тобы*** ***Бақылау.***	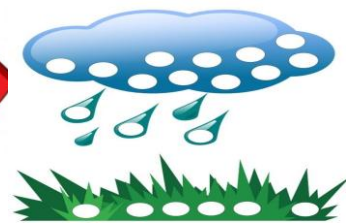 ***Суретке тақпақ айту.*** *Жау, жау жаңбыр* *Жау жаңбыр.* *Егін шығып мол өссін,* *Жау, жау жаңбыр* *Жау жаңбыр.* *Жерге әдемі гүл өссін.* ***Өздік жұмыс*** ***Дидактикалық ойын:«Көктем гүлінің бейнесі»*** *Шарты: мақта жастықшаларды пайдалана отырып, көктем гүлдерінің бейнесін жасау.* *Жұмыс барысын түсіндіру.* *Жасалған жұмыстарды көктем мезгіліне түсіріп жіберу.* ***Қорытындылау.*** *Экранда көктем пайда болады* *Тәрбиеші: Қараңдар, көктем күліп тұр, гүлдерің оған қатты ұнады, ол сендерге өте риза.* ***№29 ҰІӘ*** ***Тақырыбы:*** *Заттарды қалыңдығы бойынша салыстыру* ***Мақсаты:*** *заттарды қалыңдығы бойынша салыстыруды үйрету. Көру арқылы алынған ақпаратты пайдаланып, жұмбақ шешуге*

					баулу; көре білу, логикалық ойлауын дамыту; тапсырмаларды ынтамен орындауға тәрбиелеу. ***Ұйымдастыру кезеңі. Қызығушылықтарын ояту. Тосын сәт.*** *Буратино: Сәлеметсіздер ме, балалар! Балалар, осы жер «Ғажайып білім әлемі» ме?* *Жоқ, Буратино, бұл жер – балабақша.* *Буратино: Балалар, мен алтын кілтімді жоғалтып алдым, кім алып кеткенін білмеймін. Маған көмектесіңдерші. Кілтімді іздеп келе жатып, жолда ақ тиінді көріп едім, кілтіңді «Ғажайып білім әлеміне» барсаң табасың деді. Мен «Ғажайып білім әлеміне» қалай барсам екен, баратын жолды таба алмай адасып, осы топқа кіріп кетіппін. Маған баратын жолды көрсетіп жібересіңдер ме?* *(Балалардың жауаптары.)* *- Олай болса балалар Буратиноны ертіп, жол көрсетіп, «Ғажайып білім әлеміне» біз де саяхатқа шығып қайтайық. Саяхатқа шығамыз ба?* *- Балалар, саяхат кезінде бізге әртүрлі қиындықтар кездеседі, сол қиындықтарды бірге жеңе білейік. Ол үшін бір-бірімізді сыйлап, тыңдауымыз керек. Балалар, қане, енді паровозға мініп, жолға шығайық.* ***«Ғажайып білім әлеміне» саяхат.***

					- Балалар, міне, біз 1-ші аялдамаға да келіп қалыппыз. ***Бірінші аялдама: Тиіннің аялдамасы*** *- Балалар, мына ағашқа не болды?* *- Бұл ағаш қай мезгілді бейнелейді?* *- Тиін бізге жерге түскен жапырақтарды ретімен жина дейді.* *- 1 – 5- ке дейін тура және кері санау.* ***Екінші аялдама: Қасқырдың аялдамасы*** *Мақсаты: Балаларды топтай білуге және оларды санай білу дағдыларын қалыптастыру.* *- Қасқырдың туған күніне арнап достар оған кітаптар сатып әкелді. Сол кітаптарды оған топтастыруға көмектесейік. Қалың кітаптарды қызыл сөреге, ал жұқа кітаптарды сары сөреге қоямыз. Сызық арқылы қос. Қалың жұқа туралы түсінік беру.*

					Үшінші аялдама: «Бау-бақша» аялдамасы *- Қане, балалар, бақшаға барайық. Алдымызда көлшік жатыр ғой, одан қалай өтеміз? Аяғымызды ластамай, батпаққа батпай, көлшіктен ақырындап, абайлап өту үшін не керек?* *Көпір керек* *Балалар, мына жерде таяқшалар жатыр екен, енді осы таяқшалардан көпір жасайық. Балалар, мына таяқшалардың қандай (жуан, жіңішке)?* *(Балалардың жауаптары.) Енді осы түрлі-түсті таяқшалардан көпір жасайық.* *(Балалар таяқшалардан көпір жасайды* ***Математикалық жұмбақтар.*** *1.Қазда бар екі аяқ* *Тауықта бар екі аяқ* *Екеуін қосып санасақ* *Болады сонда қанша аяқ (4)* *2.Алма ағашында 5 алма өсіп тұрды. Жел соғып біреуі үзіліп түсті.* *Қанша алма қалды. (4)* *3.Ержан дүкеннен 3 сағыз алды, жолда 1 — ін досына берді, Ермекте неше сағыз қалды?* ***Сергіту сәті.*** ***4-ші аялдама:*** *Дидактикалық ойын: «Кім жылдам, дұрыс құрастырады?»*

					 Балалар тапсырманы орындайды. **Буратино:** Алақай, алақай менің кілтім табылды. Балалар, қараңдаршы, біз алтын қақпаға да келіп қалыппыз. «Ғажайып білім әлемі» деген осы жер. «Ғажайып білім әлемі» бізге ең бастысы білім сыйлады. Біз бәріміз бірігіп, қызықты тапсырмалар орындадық, Буратиноға кілтін табуға көмектестік. **Буратино:** Балалар, сендерге көп-көп рахмет. Сендер маған

					«Ғажайып білім әлеміне» баратын жолды көрсетіп, алтын кілтімді табуға көмектестіңдер, көптеген тапсырмалар орындадыңдар. Өмірде тек білімді емес, қайырымды балалар екендеріңді көрсеттіңдер. Буратино балалармен қоштасып кетеді. Міне, балалар, Буратиноға көп көмек көрсеттіңдер. Кілтін табуға көмектестіңдер. Өздеріңнің ұшқыр ойларыңды , тапқырлықтарыңды, қиындықтан қорықпайтындарыңды көрсеттіңдер.Осымен «Ғажайып білім әлеміне» саяхатымыз аяқталды, енді өзіміздің тобымызға оралайық. **Қорытынды.** - Балалар сендерге саяхат ұнады ма? - Сендер саяхатқа қайда бардыңдар? - Біздер кімге көмектестік? - Өте жақсы, балалар. Мадақтау.
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №1*** ***Ауа райын бақылау***	***Картотека № 9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақта өсетін ағаштардың*	***Картотека № 17*** *Ауладағы сиреньдерді*	***Картотека № 20*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк*

			гүлденуін бақылау	*бақылау***.**	*шөпті бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№1. Ояну*** *Қандай ғажап керемет, Әсем есік ашылды. Түрлі - түсті бояулар, Аспанда жайылып шашылды Ұйқым шайдай ашылды*	***№2. Ояну*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***№3 Ояну*** *Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылып бір алайық.*	***№4 Ояну*** *Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттанып ойнайық.*	***№5.Ояну*** *Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				

	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дидактикалық ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** ***Ой қозғау.*** *Дидактикалық ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»* *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын,*	***Менің зымыраған көңілді добым.*** *Жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады.* *Көңілді добым, о , менің,* *Домалап қайда жөнелдің?* *Қызыл, сары, көгілдір,* *Жел аяқсың-ау өзің бір!* *Бұдан кейін доп қашып кетеді, тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын жаңа доппен қайта басталады. Балалар ойынды әбден үйреніп игергенде, бәріне де доп сияқты секіруді ұсынуға болады.*	***Көбелек*** *Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып, алақанмен сипау.* *Монотопия* *Симметриялық салу*	***Күн мен жаңбыр.*** *Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлменің қабырғасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды. Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. «Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: «Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер», - дейді, ойын қайта басталады.*	***Қимылды ойын:*** *Менің зымыраған көңілді добым. Ойнаушы балалар тобы (5-6 адам) жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады.* ***Көңілді добым, о , менің,*** ***Домалап қайда жөнелдің?*** ***Қызыл, сары, көгілдір,*** ***Жел аяқсың-ау өзің бір!***

	жарығын береді. *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.* ***Шапалақ әдісі.***				
Балалармен жеке жұмыс	*Саянға* *Мнемотехника әдісі* *Тақырыбы: Киімдер* *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	*Улянаға АҚТ технологиясы-мен жұмыс* *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	*Ердаулетке Ойын – жаттығу* *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балалар тазалық туралы үйренеді..* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.*	*Азизге Отан туралы мақал-мәтелдер.* *Отан — елдің анасы* *Ел - ердің анасы* *Туған жердей жерболмас,* *Туғанелдей елболмас.*	*Мединаға «Шарларды жина»* *Ойын мақсаты:* *шарлардың түсін, формасын айыра білуге үйрету.* *Ойын барысы:Тәрбиеші жерге әртүрлі түсті шарлар мен доптарды шашып тастап, оларды жинап, қорапшаға салуды ұсынады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №1*** ***Ауа райын бақылау***	***Картотека № 9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылау*	***Картотека № 17*** *Ауладағы сиреньдерді бақылау**.***	***Картотека № 20*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				

қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:07.04 – 11.04..2025ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден -саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***«Не артық?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.*	***«Бағдаршам не дейді?»*** ***Мақсаты:*** *Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша*	***«Бола ма, әлде болмай ма?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету.*	***«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.*	***«Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.*

		жүргіншілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.			
	Қауіпсіздік ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*Мына аспан астында* *Жақсы дос көп табылар* *Мен де соның бірімін,* *Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан* *Өзімді көрермін.* *Бақыттан жайнаған.* *Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге,* *Шаттық толы шеңберге,* *Қол ұстасып келдік біз,* *Жан достармыз енді біз.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау.*** *Балалар, біздің тобымызда не өзгерді?* *Не пайда болды?*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Көңілді музыка естіледі.* *Балалар! Бүгін мен сізді қызықты саяхатқа шақырғым келеді және қайда*	***Дене шынықтыру:*** ***(****Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт.*** *Музыкалық дыбыстар.* *- Ой, балалар, бізге тағы қонақтар келген сияқты. Кім екенін*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Тосын сәт*** *Балалар, бүгін бізге ерекше қонақ келді, Лунтик біздің балабақшаға ұшып келіп, Ғарыш орталығына саяхат жасауды ұсынады.* ***Ой қозғау.*** *Сендер ғарышкер болғыларың*	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау. АҚТ жұмыс.*** *Ғарыш және ғарышкер туралы түсінік беру.* *-Ғарыш дегеніміз не?* *-Ғарышкер дегеніміз кім?* *-Қандай әуе көліктерін білесіңдер?* *- Мына суретте ең алғаш*

	Балалар: жұлдызды аспан, үлкен жұлдыз және бірнеше кішкентай жұлдыздар бейнеленген плакаттың пайда болғанын айту. *Қалай ойлайсыңдар, бұл жұлдызды аспан неліктен пайда болды?* *Қандай мерекені тойлаймыз? Осы айда адам ғарышқа алғаш рет ұшты, Сондықтан ғарышкерлер күні тойланады.* ***Тосын сәт.*** *Ой, балалар, мына жұлдызда бізге жазу жазылған! Мұнда былай делінген:* ***«Балалар, бізге жұлдызды аспанды зымырандар мен ғарышкерлермен безендіруге көмектесіңдер, жұлдызшамен белгіленген тапсырмаларды орындаңдар. Тапсырмаларды ретімен орындаңыздар. Құрметпен, жұлдыздар».*** *Балалар, тапсырмаларды орындаймыз ба? Б:*	*екенін болжауға болады.* ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам»*** *Аспанда жұлдыз жарқырап,* *Ай мен Күні толып тұр.* *Құс жолы көкте сарқырап,* *Ғаламшарлар төніп тұр.* ***(Ғарыш)*** *Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! Бұл ғарыш. Бұл өте үлкен. Бұл көптеген жұлдыздардан, планеталардан, тұратын тұтас ғарыш жүйесі.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар, сендерге мереке ұнай ма? Қандай мерекелерді білесіңдер? Ғарыштың да мерекесі бар, ол сәуірде тойланады. Оның қалай аталатынын кім біледі?* *-Дұрыс Ғарышкерлер күні.* *- Ендеше, кеңістіктің*	*көрейік.* ***АҚТ технолог жұмыс.*** *Лунтик пайда болады.* *Лунтик: - Ой-ой! Сәлем балалар! Мен Лунтикпін, мен айда тұрамын, ал ғарыш - менің үйім. Сендерді көргеніме өте қуаныштымын! Менің сендерге айтатын және көрсететін нәрсем бар.* *Лунтик: – Ғарыш дегеніміз – жерден тыс жатқан орасан зор әлем. Ғарыштық әлем көптеген планеталармен, кометалар және басқа аспан денелерімен толтырылған.* *Міне көрдіңдер ме? Ғаламда бір тату отбасы тұрады - бұл күн жүйесі. Ортасында ыстық жұлдыз жарқырайды - бұл Күн ана. Күн сондай мерімді, сендерге де шуағын шашып тұрады.* *Мұнда әр түрлі қашықтықта планета бар - бұл оның балалары және олардың барлығы әртүрлі.*	*келе ме? Ғарышкер болу үшін тек күшті, батыл және төзімді ғана емес, сонымен қатар дамыған білімді болу керек. Бұл саяхатқа шығу үшін біз бірқатар тапсырмаларды орындауымыз керек.* *Қане көзімізді жұмып, кері санақты бастау:* *3-2-1 деп айтамыз.* ***№ 1-тапсырма*** ***Дидактикалық ойын:«Ғарышкер костюмінің құрылымын зерттеу»*** *Лунтик бізге ерекше костюм әкелді, соған қарайық.* *Ғарышкердің киімі қалай аталады? Скафандр.* ***Сөздік жұмыс: скафандр*** *скафандр иллюстрациясын қарау және оның құрылымын зерттеу.* *Ғарышкер ғарышта жүргенде зымыран ішінен шығады, өйткені олар жұмыстарын жасайды, зерттейді, әр түрлі планетаны зерттеп ашық аспанда жүреді.Бірақ балалар аспанда ауа жоқ, өте ыстық, ал ғарышкерлерге скафандр көмектеседі, арнайы ауасы бар, ыстықтан қорғайтын киім.Скафандр– адамды Ғарышкердің басында күннен қорғайтын дулыға бар. Дулығада кіріктірілген рация,*	*ғарышқа ұшқан адам Юрий Гагарин.* *-Ғарышқа қазақтардан кімдер бірінші болып ұшты?* *-Олар не себептен ғарышқа ұшады?* *(Аспан кеңістігін зерттейді)* *-Ғарыш айлағы қай қалада орналасқан?* *-Оны қалай атаймыз?* ***Сергіту сәті.*** *Ал балалар тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Оңға қарай бұрылып,* *Солға қарай бұрылып,* *Бір отырып, бір тұрып,* *Бой сергітіп алайық* ***Ой дамыту.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дидактикалық ойын:«Ғарыш әлемі»*** ***1-топ*** ***«Жұлдызды аспан әлемі»*** *Ойын шарты: балалардың алдына аспанда болатын және жерде болатын денелердің арасынан тек аспанда болатын денелерді тауып, жапсыру. Мысалы: гүл жерде, ай аспанда т.б.* ***2-топ*** ***Үлестірмелі материалмен жұмыс: «Зымыран құрастыру.*** *Геометриялық фигуралардан зымыран құрастыру. Зымыран туралы әңгімелеу.* ***Дидактикалық ойын:«Көлеңкесін тап»***

	Иә! *Олай болса жан-жағымызға қарап, бірінші тапсырма бар жұлдызшаны іздейік.* *Балалар: Міне, ол!* ***Тапсырма мынау:*** ***Дидактикалық ойын:«Ғарышкерді тап»*** ***Шарты:*** *Алдымызда 3 портрет тұр. Сендер олардан ғарышкерлерді табу керексіңдер. (ғарышкердің, полицейдің, матростың портреттері ұсынылады)* *Неліктен бұл портретті таңдағанын түсіндіру.* ***Миға шабуыл*** *Сендердің ойларыңша ғарышкер қандай болуы керек?* *Ғарышкердің денсаулығы жақсы болуы керек. Ол күшті, төзімді болуы керек, өйткені ғарышқа ұшу кезінде адам үлкен жүктемелерді бастан кешіреді.* *Ғарышкерлер өте ақылды адамдар, олар әртүрлі аспаптармен жұмыс істей алады және біледі.*	*не екенін білгілерің келе ме?* *-Олай болса дайындал, біз ғарыш айлағына барамыз, ол жерден ғажайып аппаратты ұшырады. Бұл машина қалай аталады және оның қандай бөлшектерден тұратынын кім біледі?* ***Дидактикалық ойын:«Зымыран»*** ***Шарты:*** *Педагог балаларды геометриялық модульдер (немесе фигуралар) жинағы жатқан жерге әкеліп, олардан ғарыштық зымыранды құрастыруды ұсынады.* 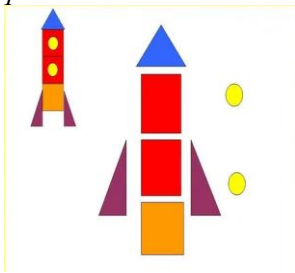 *Мұқият қарап, айтыңдаршы, зымыранды қандай геометриялық пішіндерден құрастырдыңдар?* *Тәрбиеші: - Керемет зымыран шықты, ұшуға дайындалайық,*	 *Ол туралы үлкен топқа барғанда жақсы білетін боласыңдар.* *Барлық планеталардың ішіндегі ең мейірімді және жомарты – Жер. Бұл көк планета сендердің ортақ үйлерің. Мұнда адамдар, жануарлар, балықтар, құстар - бәрі бір шаңырақтың астында тұрасыңдар. Бұл планета бәрінен де бақытты, сондықтан оны қорғап, ренжітпеу керек.* ***Балалар сендерге Лунтиктің әңгімесі ұнады ма?*** *- Ғарышта қаншама қызықты нәрселерді көруге болады: галактикалар, жұлдыздар, кометалар. Және қандай әдемі планеталар. Олар қандай түсті болады?* *-Жарайсыңдар, менің қайтатын кезім келді, мен тапсырма қалдырам соны орындап, маған түсіріп жіберіңдер.* ***Дидактикалық ойын: «Қандай түс»***	*антенна, бейнекамера және микрофон бар. Қолда қорғаныс қолғаптары мен сағаттар, аяқтарда арнайы қорғаныс етіктері.* ***№2-тапсырма*** ***Дидактикалық ойын:«Ғарыш кемесі»*** ***Шарты:*** *Пішіндерден зымыран бөліктерін біріктіріп жапсыру.* *- Балалар, сендер қандай әдемі зымыран жасадыңдар, айтыңдаршы, оның жобасын жасағанда қандай геометриялық пішіндерді пайдаландыңдар?* ***№3 тапсырма*** ***«Сөйлем құра» - сөйлеудің грамматикалық құрылымы бойынша жұмыс*** *Ай дегеніміз не ?* *Ай – жердің серігі* *Жер дегеніміз не?* *Жер – планета.* *Жер – біздің үйіміз, ал күн жүйесі – біздің туған қаламыз. Бұл шуақты қалада басқа планеталар бар.* *Күн үлкен ыстық жұлдыз, ол планеталарды жылытып, жарықтандырады.* ***Ұжымдық жұмыс.*** *Үлкен форматта салынған дөңгелекке күннің шуағын бояу.* *Лунтик: жарайсыңдар, тапсырманы ептілікпен орындадыңдар.* ***Ең алғаш ғарышқа ұшқан не?*** *Иттер: Белка мен Стрелка* *Адамдардан кім ұшты?*	 ***АҚТ технол*** ***Қазақ ғарышкерлері.*** ***Слайдпен жұмыс.*** *Ғарышқа қазақ ғарышкерлері де ұшқан.* *Т. Әубәкіров және Т. Мұсабаев Еліміздің мақтаныштары. ержүрек, батыр, халық қаһармандары.* **Тоқтар біздің ғарышкер** *Шыққан алғаш қазақтан,* *Тоқтар біздің Ғарышкер.* *Бір апта аса Ғарышта, Болған нағыз намысты ер.* **Ғарышкерді білеміз** *Ғарышқа ұшқан қазақтан,* *Ғарышкерді білеміз.* *Тоқтар, Талғат, Айдын деп,* *Айтып, мақтап жүреміз* ***Қортынды*** *Балаларды мадақтау.*

	Жарайсыңдар. Біз тапсырманы орындадық. ***Енді келесі жұлдызшаны іздеу керек.*** *Балалар, сендер керемет екенсіңдер – екінші жұлдызшаны таптыңдар. Мен тапсырманы оқимын.* ***«Сергіту жаттығуын орындаңдар, келесі тапсырма үшін күш алыңдар»*** *Сергіту сәті: Музыкамен. Кім келесі жұлдызшаны байқаса, оны алсын.* ***Үшінші тапсырма:*** *Сендер болашақ ғарышкер болам десеңдер, Ғарыш кемесін жасаңдар. Біз ғарышқа немен ұша аламыз? Дұрыс зымыранмен. біз енді зымыран жасаймыз.* ***Балаларды топқа бөлу. Дидактикалық ойын:«Ғарыш кемесі»*** ***1- топ: Шарты.*** *Берілген фонға зымыран бөліктерін жапсыру.*	*кері санауды бастаймыз 5,4,3,2,1, ұшыру.* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Ой дамыту.*** *-Ғарышта жұмыс істейтін адамдардың мамандығы қалай аталады? - Алғашқы ғарышкер кім болды? Юрий Алексеевич Гагарин тұңғыш рет ғарышқа жол ашты. Бұл 12 сәуірі болатын. Содан бері жыл сайын 12 сәуір ғарышкерлер күні ретінде тойланады. Балалар ең бірінші ғарышқа адамнан бұрын қаһарманға айналған екі кішкентай ит ұшты. Оның аты Белка және Стрелка болды.* *Міне осы иттердің көмегімен ғалымдар адамның ғарышқа ұшып, онда белгілі бір уақыт ішінде қала алатынын білді.* ***Сергіту сәті. Ғарыш музыкасымен.***	***Шарты:*** *Зымыранның боялмаған бөлігін бояу.* *Жарайсыңдар. Лунтикке түсіріп жіберейік.* ***Қортынды*** ***Тақпақ. Мен ғарышкер боламын.*** *Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын Сені көзбен шоламын Мен ғарышкер боламын. Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (нұсқаушы торғайдың бейнесі бар бетперде-шапканы киеді). Шеңбер бойымен тұру. «Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сырттай бақылайды. Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді*	*Ю.гагарин. Ғарышкерлер ұшу кезінде не істейтінін білесіңдер ма? Бақылаулар жүргізеді, Жер бетін, Айды және басқа планеталарды зерттейді. Олар жақындап келе жатқан дауылдар, табиғи апаттар туралы хабарлайды, ауа райы болжамын жаңартады* ***№4 тапсырма*** ***«Ауада қалықтау»*** ***релаксациялық жаттығулар*** *- Мен Жерге оралуды ұсынамын. Міне, біз балабақшадамыз. Саяхат барысында біз көптеген қызықты нәрселерді көрдік. Бүгінгі әңгімемізді, жаңадан үйренгенімізді еске түсіріп,Дидактикалық ойын:* ***«Суретті жина»*** *ойынын ойнауды ұсынамын. Барлығы конверт алып, суретін жинап, не істегенін айтады. Балаларға бөлінген суреттер ұсынылады: Ю. Гагарин, «Зымыран», иттер «Белка мен Стрелка»,. Планеталар.* ***Қортынды*** *Балалар, сендерге біздің ғарыш әлеміне саяхатымыз ұнады ма? Бүгін қызықты білгендеріңіз туралы аналар мен әкелеріңізге айтуды ұмытпаңыз.* ***Тақпақ*** *Мен Ғарышкер боламын Ғарышкер менде боламын, Боламын десем боламын. Көктің жүзін барлаймын Үлкен ғалым боламын.*	

	 2-топ: Зымыранды бояу. 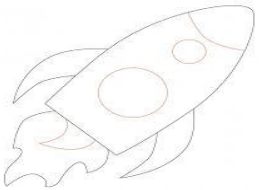 ***3-Топ Дьенеш блоктарымен зымыран құрастыру.*** 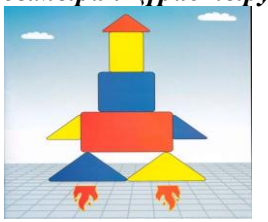 *Қараңдаршы, біздің жұмысымыз қаншалықты қызықты болды! Ал біздің зымырандардың қаншасы жұлдыздарға ұшты?* ***Балалар 5-ші жұлдызды табады.*** ***Тапсырма:Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр»*** ***Жұмбақ шешу.*** *Аспанда бір алып құс* *Ызғып ұшып барады.* *Қарап тұрсаң, ғажайып,*	***Ой қозғау.*** *- Балалар, қалай ойлайсыңдар нағыз ғарышкер қандай болуы керек? Ғарышкерлердің өмірі спортпен тығыз байланысты. Ғарыш кемесінің бортында болса да, олар міндетті түрде жаттығулар жасайды.* ***Ғарышқа қазақ ғарышкерлері де ұшқан.*** *Т. Әубәкіров және Т. Мұсабаев* *Еліміздің мақтаныштары. ержүрек, батыр, халық қаһармандары.* ***Тақпақ.«Тоқтар – тұңғыш ғарышкер»*** *Тоқтар – тұңғыш ғарышкер Арман қуып жасынан.* *Көктен көзін алмаған,* *Ұшқыш болды жас ұлан.* ***Қортынды .Сұрақ-жауап*** *Ғарышкер дегенді қалай түсінеміз?* *- Біздер қандай ғаламда тұрамыз?* *- Ғарышқа сынақ ретінде бірінші болып қай жануар ұшты?* *- Ғарышқа ұшқан орыс азаматы кім?*	*орындайды.* *«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-торғай» оянды,* *Чик-чирик, чик-чирик.* *Бұл не шу? Бұл нешу?* *Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар.* *Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады. Сосын қайта оянады.* *Бір ғана сәтке көз ілікті,* *Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар,* *Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***І.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз.* ***2.«Қанатымызды жаямыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды* *жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ.,*	*Балаларды мадақтау.*	

	*Соңында із қалады.**(Зымыран)* *Ұшқыш емес, бірақ ол* *Аспанда қалықтап ұшады* *Оны кім деп ойлайсыңдар?* ***(Ғарышкер)*** ***Қорытынды:*** *Тәрбиеші: Балалар, басқа жұлдыздар бар ма?* *Соңғы жұлдызша онда былай делінген:* ***«Жарайсыңдар балалар, сендер барлық тапсырмаларды орындадыңдар!*** *Сендерге ұнады ма?* *Келесі кездескенше! құрметпен жұлдыздар!* ***Тақпақ*** *Аспан, аспан, арайлым,* *Саған жиі қараймын,* *Сені көзбен шоламын,* *Мен ғарышкер боламын* ***Балаларды мадақтау.***	*- Қазақ елінен кімдер ғарышқа ұшты?* *Балаларды мадақтау.*	*сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз.* ***3.«Жуынамыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз.* ***4.«Дән тауып алайық».*** *Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз..* ***5.«Ұшуды үйренеміз».*** *Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру. 6.«Біз өсеміз».* *Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде.* ***Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,*** *б.қ. – тынысшығарамыз.* *Негізгі қимылдың түрлері:* *1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді. «Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-біріміздің қалмай ұшамыз».* *2.Бөренеден (сәкіден) секіру.* *«Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік».* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен***		

			балалар» *Бірлесіп бірге ұшамыз,* *Бір-біріміздің қалмаймыз.* *Бір сапқа тұрып бәріміз* *Алыс жаққа барамыз.* *Онда дәмді дәндер бар,* *Сендерге арнап сақталды.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 4*** *Аспанды бақылау*	***Картотека №11*** ***Ағаштарға бақылау жасау***	***Картотека №14*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақбақтың өсуін бақылау*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*

		жеуді үйрету.			
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық,	***Дидактикалық ойын:«Көп және біреу»***	***Дидактикалық ойын: «Құлыншақты***	***Дәстүрден тыс сурет салу Тосын сәт. «Торғайға көмек»***	***Шығармашылық орталық Дидактикалық***	***«Ненің баласы?» Мақсаты:*** *Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы*

сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*Ойынның мақсаты: көп және біреу қатынас-тарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру.* ***Тәжірибе: «Кішкентай ғалымдар»*** *Үлкендеутабақшаға су құйып, оғандоптарды салу арқылыдоптардыңжеңілекенінбалаларғакөрсетіп, түсіндіру.* ***Сұрақ-жауап:****Балалар доп жеңілме ауырма, жәнесуғабатама, батпай ма? Осыны біліп көру үшін қазір біз сендермен тәжірибе жасаймыз: допты суға салайық. Қане, қараңдаршыдопсуға батама, жоқ па? Батпайдыекен. Қалайойлайсыңдар неге, батпайды? Балаларқараңдаршыдоп су бетіндежеңілмегөлдеауырма? Балалар: Жеңіл* ***Қортынды:****Доп су бетіндежеңілболады. Ішінеауатолтырылған.Сондықтанолұрсаңсекіреді, тепсеңқашады*	***дұрыс қой»****Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ). Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер. Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну – Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба? - Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма*	*Торғай ұшып келеді. Балалардан көмек сұрайды. Досым жоқ. Маған дос торғайлар керек дейді. Көмектесеміз бе?* ***Торғайға көмек*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру. Трафаретпен жұмыс жасауды түсіндіру. Балалардың өз бетінше жұмысы. Бақылау.*	***ойын:«Ағаштан жасалған заттарды ата»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:****Жатын бөледегі кроватты мүсіндеу.* ***2-Топ:*** *Үш аюдың ыдысын жапсыру.* ***3-Топ:*** *Ағаштарды бастыру әдісі арқылы салу.* ***4-топ:*** *Қиынды суреттерден ағаштан жасалған заттарды құрастыру* *Еркін ойын* *Жанама бақылау.*	*түсініктерін бекіту; үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту.* ***Шығармашылық. Дидактикалық ойын:«Төлдерге қора жасаймыз»*** *Шарты: Ермексаздан созу тәсілі арқылы қора жасау*

Балалармен жеке жұмыс	*Саянға Дидактикалық ойын:«Орнын тап» Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.*	*Мединаға Дидактикалық ойын:«Балабақша» Мақсаты: балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі*	*Аңсарға Дидактикалық ойын: «Не қайда тұрады?» Мақсаты: Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	*Бекарысқа Дидактикалық ойын: Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	*Азизге Дидактикалық ойын: «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 4*** *Аспанды бақылау*	***Картотека №11 Ағаштарға бақылау жасау***	***Картотека №14*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақбақтың өсуін бақылау*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:14.04 – 18.04.2025ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 1 Дидактикалық ойын: «Көкөніс пен жемісті ажырат» Мақсаты:*** *табиғат құбылыстарымен байланыстыра отырып, жемістердің өсуін, пісіп жетілуімен танысады.*	***Картотека № 5 Дидактикалық ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе отырып, диалогты сөйлеуді үйренеді.*	***Картотека №9 Дидактикалық ойын:«Бақша да ма,бау да ма?»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер айырмашылықтарын түсініп, айта алады.*	***Картотека №10 Дидактикалық ойын: Танып ал да, атын ата Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №11 Дидактикалық ойын: «Затты сипаттау»*** *Мақсаты:Заттарды көріп сипаттау арқылы балаларқоршаған орта жайлы түсіне біледі.*

Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*Бала, бала , балақай, Қол соғайық алақай, Бір, екі, үш деп атайық, Саусақтарды тартайық Жалқау бала болмайық,*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз*	*Жабырқауды білмейміз ЖалқаулықтысүймеймізБіз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру – нан қасиеттерін түсіндіру мақсатында ,кіріктірілген ұіә*				
	Қазақ тілі: *(Маман жоспарымен)*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтар*** *Беттескен қос табақ Ортасында бас табақ Көз бен шоққа ораса Дәм піседі тамаша Ұзын мұртты сарылар Қойынында наны бар*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту*** ***Өлең жолдарын оқу*** *Қырға шықсаң өрлеп, Мұның аты-Еңбек Кесте тіксең зерлеп Мұның аты-Еңбек*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Миға шабул.*** ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ұзын мұртты срылар, Қойынында дәні бар. Ол не?* ***Суретпен жұмыс.*** *Бидаймен таныстыру.*	***Музыка*** *(Маман жоспарымен)* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Қандай ертегілер білеміз? Экраннан ертегілер кейіпкерлерін көрсету. Сұрақ-жауап Балалар, бүгін бізге қай ертегінің бас кейіпкері*

- Келесі суретте егін алқабы.

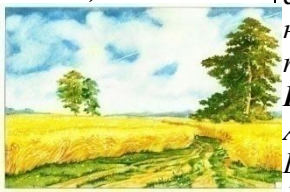

- Келесі суреттеегінді орып жүрген комбайн. Ол бидайды тазартып көлікке салып береді.

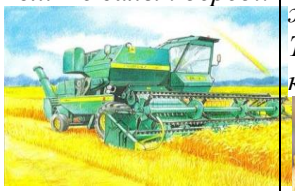

- Келесі суретте диірменде бидайдан ұн тартып шығарады. (ұнды көрсету)

Бидай.

Ой қозғау.

Балалар сендер еретгі тыңдағанды жақсы көресіңдер. Біз еретегілер бұрышына нан туралы ертегі тамашалайық.

Нан қайдан келеді? Акт технологиясы.

Бір күні Тышқан нан дүкеніне кірді. Сөреге жаңа піскен сап - сары бөлкелер үйіліп тур екен. Піскен нан иісіне қызыққан Тышқан тұмсығын жыбыр - жыбыр тартты. Төмендегі бір бөлкені кеміре бастады.

Осы кезде күзетші келіп қалады. Тышқан зып беріп, тысқа атып шықты. Бірақ алысқа ұзамады. «Апырай, қайдан келді екен осыншама нан. Біліп алып шыққан жеріне кірсем, ә!» - деп

Сабағыңа жөндеп,
Әзірленсең –Еңбек
Гүл отырғызсаң терлеп,
Мұның аты-Еңбек
Қиындықтың бәрін,
Еңбек қана жеңбек
Өлең не туралы айтылған?
Балалрдың жауабы.

Ой дамыту

Суретпен жұмыс.

Суретте не көріп тұрсыңдар?

Қандай жұмыс жүргізіп жатыр?

- Үйдің ауласына не отырғызып жатыр?

-Көктем мезгілінде адамдар айналаны бәрін тазартады.

- Ағаштар, гүлдер отырғызады.

Бұны бір сөзбен көктемгі еңбек дейміз.

Ағаштар мен гүлдер әдемі болып өсу үшін қандай қамқорлық көрсете аламыз?

- Иә, балалар, ағаштардың, гүлдердің түбін қопсытып, суғарып, арам шөптерін жұлып отырамыз.

Ой қозғау.

Қосжан Мүсіреповтың «Алтын астық» өлеңін оқып беру.

Көктемде егін егетін,
Күзде жиып теретін,
Біздің дала – бай дала,
Алтын астық айнала.
Ел егінді жинайды,
Қырманға дән сыймайды.
Біздің дала – бай дала,
Алтын астық айнала.

Сұрақ – жауап

Осы оқыған өлең шумақтарында не жайлы айтылған?

Сендерге өлең ұнады ма?

Ой қозғау.

«Алтын дән» дегенді қалай түсінесіңдер?

Астықшылар егін жинау науқаны қызып тұрған кезде таңертеңнен кешке дейін жұмыс істейді. Уақытты өткізіп жіберсең, астық ыдырайды, өнім жоғалады. Комбайндардан жүк машиналарына астық құйылып, оны элеваторларға астық тасиды. Онда оны көптеген жылдар бойы сақтауға болады. Еліміздің жәшіктері қонаққа келді екен, қараңдаршы!

(үстелдің үстінде бауырсақты домалату)

Бұл ертегіні бәріміз де білеміз, есімізге түсіріп көрейікші.

Ертегіні қуыршақ театры арқылы көрсету және дауыс ырғағын келтіріп айтып беру

Ертегі желісінен сұрақ-жауап.

бауырсақтың пішіні қандай?

Бауырсақтың түсі қандай?

Жан-жаққа қараңдаршы, топта домалақ пішінді қандай заттар бар?

Табиғат бұрышындағы күнді көрсету.

Бауырсаққа тағы не ұқсайды?

Доп, Алма т.б

Сергіту сәті.

Алма, алма, көп алма,
Қызыл, сары, көк алма.
Теріп, теріп алайық,
Себеттерге салайық.

Дидактикалық ойын:«Жаңа піскен бауырсақ»

Шарты: Бауырсақты бояу.

Ой қозғау.

	- Иә, тартылған ұнды наубайханаға апарып, сол наубайханада нанның әр түрін пісіреді. Ал, мына суретте нан дүкен сөрелерінде өз сатып алушыларын күтуде. - Сонда нан дастарханға оңай жолмен келеді ма екен? Көптеген еңбекпен келеді екен. **Сөздік жұмыс:** комбайыншы, тракторшы, наубайхана, элеватор. **Ой қозғау** **Нанға байланысты мақал – мәтелдер үйрету, түсіндіру.** 1. Нан бар жерде ән бар	қызығып кетті. Тесіктен сақтана сығалады. - Нан, нан, сен қайдан келдің? - деді сыбырлап. - Сатушыдан сұра, - деді нан. Тышқан сатушыға келді. - Сатушы, сатушы, нан қайдан келеді? - Наубайшыдан сұра, - деді сатушы. Тышқан тымпыңдап наубайханаға келді. Мұнда көп адам нан пісіріп жатыр екен. - Нан қайдан келеді? - деді бір наубайшыға келіп. - Диірменшіден сұра, - деді наубайшы. Тышқан диірменшіге	 Айналамызды таза ұстауға-біздің басты міндетіміз, себебі айнала таза болса, біз демалатын ауа да таза болады. Ағаштар көп болса, ауа таза болады. **-Тағы қандай жұмыстар жүргізіліп жатыр?** Далада жер жыртып егін егуге дайындайды Біздің ата –аналарымыз бақшада қандай жұмыстар жүргізеді? Олардың бізге қандай пайдасы бар? **Сергіту сәті:** Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Бір отырып, бір тұрып, Біз тынығып алайық. Ой қозғау. - Ауладағы шашылып	алтын нанға толы. **Сергіту сәті:** Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса – баспаңдар. Теріп алып қәстерлеп, Торғайларға тастаңдар. **Дидактикалық ойын:«Кім не істейді?»** **Шарты:** Суреттегі мамандық иесінің не істейтінін жанына жұмыс түрін қойып айтып шығу. Диқаншы-егін егеді, баптайды Трактороршы- жер жыртады Диірменші-ұн тартады Наубайшы -нан пісіреді **Дидактикалық ойын:«Тәтті тоқаштар»** **1- «Тоқаш» тобы.** Тоқаш суретін қиып жапсыру **2-«Бауырсақ» тобы** Бауырсақты мүсіндеу **3-«Бөлке нан» тобы** Бөлке нанның суретін салу **Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.** **Тиым сөздер:** Нанды бір қолмен үзбе! Нанды жерге тастама!	Нан туралы тыйым сөздер үйрету. Дәнді шашпа, нанды баспа. Нан— тамақтың атасы Мағынасын түсіндіру. **Қортынды** **Сұрақ-жауап** Балаларды мадақтау.

	2. Дәнді шашпа, нанды баспа. *3. Ас атасы – нан* ***Сергіту сәті:*** *Көктемде жерді жыртамыз,* *Тегістейміз тырмалап.* *Дәндерді оған егеміз,* *Жайқалып, көктеп шықсын деп.* *Күз болғанда орады* *Нанға біздер тойсын деп* ***Қортынды.*** *- Бүгінгі оқу қызметімізде не туралы айттық?* *- Нан біздің дастарханымызға оңай келеді ма екен?* *- Иә, ол үшін көптеген адамдар еңбек етеді екен.* *Балалрды мадақтау!* *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап Топ-топ-топ,* *топ-топ-топ. Кәне қол, кәне аяқ?* *Ойнайықшы біз аздап* *(Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады). Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшы біз аздап.* *Негізгі бөлім* *Жалпы даму жаттығулары*	*келді. Диірмен тасы тынымсыз шыр көбелек айналады. Екі адам үн тартып тур. Ұн төгіліп аққан бұлақша құйылып жатыр. Көзді ашып - жұмғанша қап - қап ұн пайда болады. Тышқан иненің көзіндей танауын тыржиып, таңдана қарап тұрды да:* *- Диірменші, диірменші, нан қайдан келеді - деп сұрады.* *- Комбайншыдан сұра, - деді қырманшы қарт.* *Тышқан далада егін орып жүрген комбайншыға келді.* *- Комбайншы, комбайншы, нан қайдан келеді? - деп сұрады.* *- Көктемде трактормшы жер жыртады, тұқым себуші тұқым себеді. Егіншілер оны күтіп*	*жатқан қоқыстарды қайда саламыз? - Балалар, қоқыстарды, арнайы қоқыс жәшігіне саламыз.* ***Дидактикалық ойын:«Қоқыстарды жинаймыз»*** ***Мақсаты:*** *Жерде жатқан қоқыстарды қайда тастау керектігін түсіндіру* ***Шарты:***.*Қоқыс салатын жәшікке қоқыстарды жапсыру.* ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап*** ***Балаларды мадақтау.***	*Нанды текке лақтырма!* ***Қорытынды.*** ***Біз не білдік?*** *Нанның бидайдан өседі* *Нанды қастерлеу керек* *Нан-адамның тіршілік қорегі* *Нан-дастарханға еңбекпен келеді* *Қандай өлең шумағымен таныстық?* *Алтын астық деп не үшін айтамыз?* *Балаларды мадақтау*	

	Таяқшамен ***Б.қ.: «Мысық оянды »*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Кілем қағу»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау «тук-тук-тук»- деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Шалтай-балтай»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, таяқша төменде қолдарымен ұстау, оңға, солға бұрылу. / 5рет қай/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5 рет қайталау/*	*баптайды. Көп еңбек сіңіреді. Міне, қалың астық - сол көп еңбектің жемісі. Нан еңбек арқылы табылады, - деді комбайншы.* *- Ой, мұның азап қой. Мен шалқайып жатып - ақ таба беремін, - деп құтың - құтың етті Тышқан.* *- Әне, Мысық келе жатыр, - деді комбайншы. Сол - ақ екен Тышқан бір ескі інге зып берді* ***Балалар ертегі ұнады ма?*** ***Ертегі желісінен сұрақ-жауап.***			

	Б.қ.: «Көңілді таяқша» ***5.*** *Таяқшаны айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/ Маршпен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру.(таяқшаны үстел үстіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:шәй нектік дыбысын салу(ш-ш-ш).*** *Терең тыныс алып, демді шығару. Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***1.«Қояндар» – алға қарай екі аяқпен секіру****. Өз жұбына қарай секіріп барып, оған қолын тигізіп, жылдам өз орнына тұру. Нұсқау – екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілу.* ***2.«Аюлар» –тіке бағытта төрт аяқтап еңбектеу.*** *Аюлар ойнап жүреді – «Аюлар!» деген команда берілгенде, орындарын ауыстырып, залдың қарсы жағына қарай еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:***				

	«Балапандар». *Кішкентай балапанға айналуды ұсынады.*				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды*

	орындыққа іліп қоюды пысықтау.			*жатуға кеңес беру.*	*пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дидактикалық ойын:*** ***«Құлыпты аш»*** *Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Сиқырлы суреттер»*** ***Мақсаты:*** *бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.*	***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем,* *Отан-анам!»* *«Туған ел!» деп,* *«Туған жер!» деп,* *Ол бекерге аталмаған...* *Атам,Әжем,Әкем,Анам –* *Төртеуі де «Отан!» маған.* *Төртеуі де «Ботам!» дейді,* *«Ер азамат атан!» дейді .*	***Дидактикалық ойын:«Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .* *Шеңбер бойымен тұру.* ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, біз бүгін кімге қонаққа баратынымызды табыңдаршы.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*

				Көп болса да аяғы, Тек жорғалап жүреді. Денесі жасыл буылтық, Жапырақ оныңқорегі. ***(Жұлдызқұрт)*** ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***«Көбелектер»*** ***«Көбелектер ұшады»*** *– б.қ., аяқтар сәл алшақ қойылған, қолдар төменде. Қолдыекі жаққа созып, құлашын сермейді, төмен түсіреді. 5 рет қайталайды.* ***«Көбелектер су ішеді»****– б.қ.,алдыңғыдай. Еңкейеді, қолын артқа апарады, түзеледІ.. 4 рет қайталайды.* ***«Көбелектер отырды»*** *– б.қ., алдыңғыдай. Отырады, қолды тізенің үстінеқояды, түзеледІ.. 5 ретқайталайды.* ***«Көбелектер алаңқайға ұшып кетті»*** *– б.қ., аяқтары бірге, қолдары дене бітімінің бойында. Бір орында секіру, қолды құлаштапсермеу.* ***Қимылдың негізгі түрлері: «Жұлдызқұрт» ойынын ойнайық.*** *1.«Жұлдызқұртты аттап өт» гимнастикалық сәкіде жұлдызқұрттан аттап өту. (Жұлдызқұрт балаларға кедергі жасап сәкіде жатады).*	

				2.Доға астынан өт. (доға астына жорғалау) *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жұлдызқұрт»* *Балалар бірінің артынан бірі «жұлдызқұрт» болып тізбектеліп тұрады* *Бірінші ойыншы «басы», соңғысы – құйрығы.* *Музыка ырғағымен жұлдызқұрт алға қарай жорғалайды, басы әртүрлі би қимылдарын көрсетеді (қолымен, денесімен, аяғымен, басымен), басқалары бұл қимылдарды қайталауға тырысады. «Бас» шаршаған кезде, артында тұрған келесі ойыншыға бұрылып, оның басынан сипайды, ал өзі тізбектің соңына барып тұрады*	
Балалармен жеке жұмыс	*Екатеринаға «Жол картасын бейнеле»* *Ойынның мақсаты: жоғары–төмен ұғымдарын пысықтау. Байқағыштықты, зейін, қиялды дамыту.*	*Егорьға «Айырмашылығын тап»* *Мақсаты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету*	*Азизге Кеңістікті бағдарлау.* *Мақсаты: балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай білуді үйрету.*	*Тайсияға «Дауыстап санау»* *Ойынның мақсаты: Дауыстап санауға, қорытынды санды есте сақтауға үйрету.*	*Уляна «Өз орныңды тап»* *Мақсаты: Цифрлардың сандар қатарындағы орны, көрші сандар туралы білімдерін нақтылау.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

	түсіндіру.	*олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*			
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:21.04 – 25.04.2025ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперимента дық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***«Не артық?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.*	***«Бағдаршам не дейді?»*** ***Мақсаты:*** *Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргіншілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.*	***«Бола ма, әлде болмай ма?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету. Берілген карточкадағы іс - әрекеттерді жасауға бола ма, әлде болмай ма және неліктен болмайтынын әңгімелей отырып, қауіпсіздік ережелерін*	***«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.*	***«Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.*

			бекіту.		
	Қауіпсіздік ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*Мына аспан астында* *Жақсы дос көп табылар* *Мен де соның бірімін,* *Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан* *Өзімді көрермін.* *Бақытпан жайнаған.* *Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге,* *Шаттық толы шеңберге,* *Қол ұстасып келдік біз,* *Жан достармыз енді біз.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұіә.*				
	Қазақ тілі: *(Маман жоспарымен)* ***Ой қозғау*** ***Ашық сұрақ әдісі*** *Қазір қай жыл мезгілі?Көктемде айналамызда қандай өзгерістер болады? Көктемде жәндіктер оянып, жер бетіне шығады екен.* *Ал, қандай*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Дидактикалық ойын:*** ***«Кім жылдам?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Гүлдерге қонады* *Шырынын сорады* *Түр-түсі сары ала* *Бұл не сонда?* ***Сұрақ –жауап.*** *Жұмбақта не жайлы айтылған.* *Аралардың үйін (Омарта) дейміз.*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Саяхатқа бару.*** ***Топ ішіне білім дағдылары бойынша саяхат жасау.*** ***Коммуникация.*** *Мына жәндіктер қалай аталады? (Көбелек, ара, инелік, өрмекші, құмырсқа, қоңыз)* *Бұл жәндіктердің пайдасы*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *- Бүгін біз орман алқабының кішкентай тұрғындары – жәндіктерге қонаққа барамыз. Саяхатқа дайындалу:* ***Кинезиологиялық жаттығу «Айқасқан қадамдар»*** *Біз аяқтарымызды жоғары көтеріп, орман алқабына шықтық,*	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт.*** ***АҚТ технология жұмыс.*** ***Экраннан ата шығады.*** *-Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен ұзақ жол жүріп келдім.Өзіммен бірге сендерге бір қызықты әңгіме ала келдім.* ***Ы.Алтынсариннің «Өрмекші,құмырсқа және қарлығаш»*** *деген әңгімесін*

	жәндіктерді білесіңдер? ***Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***1****.Екі басы жұдырықтай* *Ортасы қылдырықтай****/құмырсқа/*** ***2****..Ызыңдап ән салып* *Лас жерге қонады.****/шыбын/*** ***3****.Тоқыған ауы – шыбынның жауы* ***/өрмекші /*** ***4.****Гүлдерге қонады.* *Шырынын сорады* *Түрі – түсі сары – ала* *Бұл не ?****/ара /*** ***5.****Өзі кілем түрінде,* *Құдды қырдың гүліндей,* *Гүлге қонса кетеді,* *Айырмасы білінбей.* ***/көбелек /*** ***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** ***Слайд.*** *Жәндіктер туралы түсіндіру.* ***Сұрақ жауап.*** *Жәндіктердің аяғы нешеу?* *Олар ұісті сезе ме?* *Ұша алатын (секіретін, жорғалайтын) жәндіктерді атаңдар.*	*Аралар дәмді не арқылы сезеді?* *Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, зиянды жәндік пе?* ***АҚТ технолог жұмыс.*** ***Дидактикалық ойын:«Аралар»*** ***Шарты:*** *аралар сияқты дыбыс шығарып, қимылдар жасау арқылы омартаға жету.* *Бастамас бұрын балалармен пікірталас жүргізу.* ***(Слайд арқылы)*** *Гүлзардағы гүлдерден қандай араларды көрдіңдер?* *Олар қалай ызылдайды?* *Аралар гүлдерден бал жинайды. Оны аю жақсы көреді. Ол омартадағы балды жеуге тырысады. Аралар оны жолатпайды.(балалар ыз-ыз-ызыңдағанын келтіреді)* ***Кинезиологиялық жаттығу.*** ***Дидактикалық ойын:«Аралар қалай ұшады?»*** ***Көзге жаттығу:*** *Аралар сендермен ойнағысы келеді. Сендер олардың ызыңдап қалай ұшатынын байқап, көздеріңмен ілесіп отырыңдар. Аралар жоғары, төмен, оңға,*	*қандай?* *-Көбелек гүлдерді тозандандырады* *-Қоңыз өсімдіктердің жапырағын зиянды құрттардан тазартып, емдейді.* *- Құмырсқа еңбеккор, илеуіне қонған құстардың үстіндегі бүргелерін тазартады.* *-Ара гүлдердің шырынынан бал жинайды. Қоңыздар топырақты қазып шіріген заттарды ыдыратып табиғат тазалығын сақтауға үлес қосады.* *Жәндіктер туралы кім тақпақтар біледі?* ***Алдын ала жүргізілген жұмыс бойынша.*** ***«Таным» орталығы*** ***Дидактикалық ойын:«Жәндіктер»*** ***Шарты:*** *Жәндіктердің бейнесін құрастыру. Балалардың алдарында конвертті ашып, жәндіктерді бейнесін құрастыруға үйрету.* ***Денсаулық саласы*** ***Қимылмен көрсету.*** ***Дидактикалық ойын:«Жәндіктер қалай дыбыстайды?»*** ***Ара*** *– ызылдайды ыззз-ызз* ***Шыбын*** *– ызыңдайды* ***Шегіртке*** *– шырылдайды.* ***Бақа*** *– бақылдайды, құрылдайды.* ***Әлеумет орталығы.*** ***Дидактикалық ойын:«Не***	*Шөптер мен бұталар арқылы, діңгек бұтақтары арқылы.* *Енті сүрінбей жүреміз* ***Тосын сәт*** *Балалар жасыл дастарханмен жабылған үстелге келеді, оның үстінде тек гүлдер мен хат бар. Педагог балалардың назарын алаңқайда ешкімнің жоқтығына аударады.* *– Қараңдаршы, ашық жерде ешкім жоқ, мен бірде-бір жәндік көрмеймін. Тек хат тұр, қызық кімнен екен?* ***Ол хатты оқиды:*** ***«Қымбатты балалар, біз қиыншылыққа тап болдық, бізді зұлым өрмекші сиқырлады, көмек керек»*** *-Ал жәндіктерге көмектесу үшін сіз бен біз де жәндікке айналамыз. Менде бізге көмектесетін сиқырлы гүл бар. Сиқырлы гүлді алып, сөздерді айту. Көзімізді жұмамыз, гүл гүл, бізді жәндіктерге айналдыр! Міне, біз жәндіктерге айналып, орман алқабына ұшамыз.* ***Өрмекшінің бірінші тапсырмасы:*** *«Жұмбақтарды шешіп, суреттерді құрастыр»* ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»*** ***Шарты:Жұмбақтың шешуінен шыққан***	*айтып бермекші екен.* *Мұқият тыңдайық.* ***Әңгіме бойынша сұрақ жауап.*** *Әңгіме де не туралы айтылған?* *-Әңгімедегі кейіпкерлер қандай?* *-Әңгімеде нелер туралы айтылған?* *-Өрмекші,құмырысқа, қарлығаш не істеп жүр екен?* ***Сергіту сәті:*** *Қарлығашқа ұқсайық* *Қане, қанат қағайық* *Ұшып – ұшып алайық* *Орнымызға қонайық.* ***Сахналау.*** ***Дидактикалық ойын:«Әртістер»*** ***Шарты: Қасық театры ертегіні сомдау.*** *Балалар рөлдерге бөлініп,ертегіні қасық театры арқылы сахналайды. Тәрбиеші жүргізушу сөзін өзі айтады.* *Балалар,бүгін кімнің әңгімесін тыңдадық?* *Әңгіме қалай аталады?* *Олай болса біз атамызға рахмет айтып, осы әңгімедегі кейіпкерлерді сыйға тартсақ қалай болады.* ***Балаларды 3 топқа бөлу.*** ***Дидактикалық ойын:«Шебер қолдар»*** *1-топ. құмырсқаны жапсырады* *2- топ өрмекшіні*

	Ең мазасыз жәндікті кім біледі? Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, әлде зиянды жәндік пе? ***Дидактикалық ойын:«Жұбын тап»*** ***Шарты:*** *Балаларға әртүрлі суреттер бейнеленген карточкалар таратады. Сәйкес суретті жәндіктің жаңына жапсыру.* ***Сергіту сәті:*** *Көкбелектер ұшады* *Айнала құлпырады* *Гүлдер бүршік жарады* *Бәрі жақсы болады.* ***Дыбыстық жаттығу.*** *құ-құ-құ - еңбек сүйгіш құмырсқа* *лік-лік-лік – ұшып жүргенінелік* *кө-кө-кө – гүлге қонды көбелек* *қо-қо-қо-қоңыз* ***Дидактикалық ойын:«Жұмбақ сурет»*** *Бір балаға жәндіктің суретін беріп, оны суреттетеді. Қалған балалар оның қай жәндік екенін табады.* *Балалар қызығушылықпен ойнайды.*	*солға ұшады.* ***Дидактикалық ойын:«Аралар әлемі»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттер арқылы араның бейнесін құрастыру.* ***Ой дамыту:*** *Егер жәндіктер жер бетінен мүлдем жойылып кетсе не болар еді?* *Олар жазда көп бола ма?* *Жәндіктер қайда қыстайды?* *Кейбіреулері құрт, қуыршаққа айналады.* *Кейбіреулері тасалау жерге тығылып, ұйқыға кетеді.* *Көктем шыққанда оянады.* ***Дидактикалық ойын: «Араны гүлге қондыр*** ***Шарты:*** *Гүлге араларды жапсыру»* ***Ара*** **Қадыр Мырза Әли** *Қызғалдақтың қасына* *Қойып едім қондырмай,* *Бізін сұғып басыма,* *Шақты ара оңдырмай.* ***Балаларды бағалау.*** ***Дидактикалық жаттығу: «Гүлдерді жина»*** *(әуен қосылы тұрады. Балалар түстеріне қарай гүлдерді жинайды.)*	***артық»*** *Шарты: Суреттегі артық затты табу.* *Сұрақ-жауап Не үшін? Жәндәктер қайда өмір сүреді?* *Сұраққа толық жауап беру.* ***Шығармашылық орталық.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** ***Дидактикалық ойын:Көбелекті гүлге қондыр.*** *Шарты: Берілген гүлдерге көбелектерді жапсыру.* ***2-Топ:*** ***Дидактикалық ойын:«Аралар әлемі»*** ***Шарты:*** *Араларды бояу.* *Қызығушылықты ояту.* ***«Көбелектерді топқа бөл» ойыны (кілемде).*** *Қараңдаршы, бізге қандай әдемі көбелектер ұшып келді.* ***1-топ:*** *көбелектерді ненің негізінде орналастырдың?* *Біз көбелектерді пішінге келтірдік.* ***2-топ:*** *сендер көбелектерді ненің негізінде орналастырдыңдар?* *Біз көбелектерді түстеріне қарай сұрыптадық.* *Тәрбиеші:* *Ал көбелектерді тағы қандай бөлуге болады?* *- Өлшеміне қарай.* ***3-топ:*** *Көбелектерді өлшеміне байланысты топтау.*	***жәндікті құрастыру.*** *Жұмбақты айту, балалар шешіп, суреттін тауып, тақтаға іледі.* *Қалған балалар алдарындағы суретті құрастырады.* ***Инелік*** *1. Жұмбақтың жауабын табуға қандай сөздер көмектесті? Жауап.* *2.Хош иісті гүлдердің шырынын ішеді,* *Бізге балауыз бен бал береді.* ***(ара).*** *Оның ара екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті?* *3. Екі басы жұдырықтай Ортасы қылдырықтай* ***/құмырсқа/*** *- Оның құмырсқа екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті?* *- Суретте бейнеленгендерді бір сөзбен қалай атауға болады?* *Барлық жәндіктердің басты ерекшелігі неде? (Барлық жәндіктердің 6 аяғы бар.)* ***2- Тапсырма*** ***Ой қозғау.*** ***- Жыртқыш жәндіктерді атаңдар (инелік, шегіртке, ледибука)*** *Неліктен оларды жыртқыштар деп атайды? (Өйткені олар басқа жәндіктерді аулайды.)* ***- Пайдалы жәндіктерді ата.(көбелек, ара,***	*мүсіндейді,* *3- топ қарлығаштың суретін бояйды.* *Дайын жұмыстарын атаға сыйлайды.* *Атамен қоштасу.* ***Қортынды.*** *Балаларды мадаақтау.*

	Қорытынды. *Бүгін біз нелер жайлы айттық?* *Оларды біз сөзбен қалай атаймыз?* *Білетін жәндіктерді атаңдар?* *Балалардың жауаптары.* *Мадақтау.*	*Кенет дауыс естіліп, бұл кімдер шулап жүрген деді.* ***Балалар:*** *Бұл біз балабақшада келдік* ***Сиқырлы дауыс:*** *Неге шулап жүрсіңдер? Орманға тыныштық керек.* ***Тәрбиеші****: Сиқырлы дауыс бізді бір жолға кешіріңізші.* ***Сиқырлы дауыс****: Екі тапсырмам бар.Орындасаңдар үйлеріне жіберемін* ***Жұмбақ жасыру:*** *Тыру-тыру тырналар* *Тауға қарай жорғалар* *(аралар)* *Қызыл көйлек кигені* *Ұсақ қызыл түймелі* *(қанқызы)* *Гүл ұшып , гүлге қонады* *Гүл бақшам гүлге қонады.* *(көбелек)* *Екі басы жұдырықтай,* *Белі қылдырықтай* *(Құмырсқа)* ***Сергіту сәті:*** *Қане қанат жасайық* *Көбелекке ұқайық* *Көбелек боп ұшайық.* *Ұшып-ұшып алайық* *Гүлдерге ақырын қонайық* ***Дидактикалық ойын: «Не өзгерді?»*** ***Міндеті:*** *Балалардың таным қабілеттерін арттыру.*	***Релаксация. «Көбелек ұшады»*** *Балалар, бүгін біз көп саяхаттадық, шаршадық. Біраз демалып алайық.* *Кілемшеге жатып, көзімізді жұмып, жәндіктер болайық* ***Саяхаттан оралу*** ***Қортынды*** *Сұрақ – жауап* *Қайда бардық?* *Нелер көрдік?* *Балаларды мадақтау* *- Саған қай ойын қатты ұнады?* *-Бүгін бәрің тамаша болдыңдар!*	***құмырсқа).*** *- Ара, көбелек, құмырсқа қандай пайда әкеледі?* *Ара гүлдерді тозаңдандырады, бізге бал мен балауыз береді.* *Құмырсқалар орман арқылы көптеген өсімдіктердің тұқымын тасымалдайды.* *Көбелектер гүлдерді тозаңдандырады* ***- Зиянды жәндіктерді*** *ата.* *Шыбын микробтарды тасымалдайды, құрт өсімдік жапырақтарын жейді, маса адамның қанын сорады.* *- Жарайсыңдар, олар барлық жұмбақтарды шешті, ал біз инелік пен араны және шегіртке мен қоңызды құтқарып алдық,* ***3- ші тапсырмасы.*** ***Дидактикалық ойын:«Төртіншісі артық»*** *- Суреттерге мұқият қарап, мұнда қай сурет артық екенін айт және неліктен олай ойлайсың?* ***1.сурет*** *паук, өйткені ол жәндіктерге жатпайды.* ***2-сурет.*** *құмырсқа, өйткені ол ұшпайды, ал қалған жәндіктер ұшады.* ***3-сурет****. көбелек, өйткені ол ұшады, ал қалған жәндіктер ұшпайды.* ***4-сурет.*** *көбелек, өйткені қалған жәндіктер жыртқыш.* ***- Міне, біз құмырсқаны құтқардық (құмырсқа***	

		Ормандағы сиқырлы дауыс иесімен қоштасу. Балалар тапсырмаларды орындап, балабақшаға келеді. ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап:*** *Балалар біз қайда барып келдік?* *Онда біз не істедік?* *Жұмбақтардың жауаптарын айтып беріңдерші?* *Жұмбақтарды кім жасырды?* *Ормаға барғанда не істеуге болмайды?* *Қорытындылау.* *Балаларды бағалау.*		***пайда болады).*** *Тәрбиеші: Сонымен біздің саяхатымыз аяқталды, сендер жәндіктерге көмектестіңдер Жәндіктер барлығыңызға рахмет айтты. Жәндіктерді алып, оларды біздің орман алқабына орналастырып, жабыстырайық. Қараңдаршы, шалғынның қандай әдемі болып кеткенін. Құмырсқалар мен қоңыздар жер басып, шегірткелер шөпке секіріп, көбелектер мен инеліктер ұшсын, біз өмір сүретін әлем әрқашан көгілдір жасыл болып қала берсін! Ал біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Бірақ алдымен біз қайтадан балаға айналуымыз керек. сиқырлы гүлді алып, біз гүлміз, көмектес, бізді балаға айналдыр!* ***Қортынды*** *- Сендерге саяхат ұнады ма?*	
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 9*** ***Күннің көзін***	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*

	бақылау.		*бақылау*		
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№4*** *Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан арыламыз. Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Үйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.*

	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дид ойын*** ***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Суретте бейнеленген негізгі белгілері бойынша әр жыл мезгілдері жайлы түсінеді. Балалар жыл мезгілдерін ретін дұрыс көрсете біледі.* ***Жүргізілу барысы:*** *Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.* ***Ресурстар:*** *Жыл мезгілдері көрсетілген суреттер, майда қима суреттер .*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Әдемі өрнектер»*** ***Мақсаты:*** *Балалар геометриялық пішіндер мен түстер және түсті таңдай біледі.* ***Ресурстар:****Геометриялық пішіндер, дайын өрнектер.* ***Жүргізілу барысы:*** *Дайын өрнектерге қарап отырып, берілген геометриялық пішіндерден қағаз бетінде геометриялық пішіндерден өрнек құрастырады.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы қоршаған орта жайлы біледі.* ***Ресурстар:*** *Саңырауқұлақтар, себет* ***Ойынның барысы:*** *Баланы шеңберге отырғызады бірнеше саңырауқұлақ себеттің ішінде болады. Балаларға саңырауқұлақтың қайда өсетінін, қайда болатынын түсіндіре отырып, ортаға екі баланы шығарып ойын ережесін түсіндіру.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Сиқырлы түстер»*** ***Мақсаты:*** *ойын барысында балалар түстер мен реңктерге қызығушылық танытып, табиғат сұлулығын қабылдай алады.* ***Ресурстар:****түрлі түсті карточкалар.* ***Ойын барысы:*** *балаларға түрлі-түсті квадраттармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Керемет орман»*** ***Ойынның мақсаты:*** *балалар өз қиялында схемалық бейнелеуіне сүйене отырып бейне орналастыра алады.* ***Ресурстар:*** *бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы.*
Балалармен жеке жұмыс	*Жасминге Достық* *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз*	*Саянға Тақпақ жаттау.* *Отан Е.Өтетілеуұлы* *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.*	*Улянаға Санамақ* *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,*	*Тайсияға Отан* *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Шығысыңнан арайлы,* *Күліп атқан құба таң.*	*Альзираға Туған өлкем .* ӨтебайТұрманжанов *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!*

	жарасқан		*Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз*	*Сененбақыттарайды* *БаршамызғаҰлы Отан.*	*Алтын дәнді даласы бар,* *Ақ күмістей қаласы бар.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 9*** ***Күннің көзін бақылау.***	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:28.04 – 02.05.2025ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарағa ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №13 «Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №15 Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека № 16 «Үй жануарлары»*** *Ойын шарты: Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту.*	***Картотека № 17 «Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 18 «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу*	*Сәуір айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*

	кешені.				
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	*Аспан ашық , көгілдір, Күн шуағын төгіп тұр Қол ұстасқан біздерді Тереземнен көріп тұр.*	*Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды*	*Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда к.н күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын.*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	Жарық болсын күніміз Жарқын болсын үніміз Елін сүйіп ер жетер Біз болашақ гүліміз
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.					
	Қазақ тілі: *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия Ендеше мына пішіндерден автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ой қозғау.*** *Автобусты қандай пішіндерден құрастырдық?*	***Дене шынықтыру:*** *(Маман жоспарымен)* ***Дидактикалық ойын « Апандағы аю»*** ***Міне, алдарыңызда сурет. Онда не бар? Шырша, оның астында аюдың ұясы.*** *(Балалар мәтін бойынша сәйкес силуэт суреттерін*	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* *Ойын массажы «Кірпі серуендейді» Кірпі орман арқылы, орман арқылы жолсыз жүреді Ол тікенектерімен қорғанады (Тікенді доппен аяққа, қолға, денеге массаж жасаймыз)* ***Тыныс алу жаттығуы «Жапыраққа үрлеу»***	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* ***Ертегілер әлемі бұрышына саяхат.*** *Екі ашкөз аю еретгісін АҚТ технологиясы бойынша түсіндіру.* ***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Қара көлеңкеге өз суретін жапсыру* 	***Музыка:*** *(Маман жоспарымен)* ***Қызығушылықты ояту. Хат келу*** *Құрметті балалар біз сіздерді өзіміздің Циркке қонаққа шақырамыз Балалар саяхатқа барған ұнай ма? Ендеше мына сиқырлытаяқшамен цикркке барамыз.* ***Дидактикалық ойын:«Цирк шатырының құрылысы»*** *Балалар геометриялық пішіндерден цирк шатырын салады. Пішіндердің*

	Түстері қандай? ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ****(екі қолынмен аузын жауып) Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді.* ***Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар.*** *Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер. Жарайды.* *Балалар мына қалташаларды алып*	*өңдейді). Аю серуендеуге шықты. Міне қонаққа күн де келді. Күнді қолымызға алып, оны парақтың жоғарғы жағына жапсырамыз. Аю ағашқа көтерілді. Жоғары шыға бергенде ол құлап қалды. Аю: «ж-й-й» деп айқайлады. Аспанда бұлт пайда болды. Ол күнді жауып тастады. Ауа райы бұзылып, аю ұясында бүйіріне жатып қалды. Осы кезде бұлттан жаңбыр жауды:* *Саусақ жаттығуы. «тамшы-тамшы-тамшы». Жаңбыр тамшылары сияқты саусақтарыңызды үстелге соғамыз.* *Жаңбырдан кейін саңырауқұлақтар өсіп шықты. Екі саңырауқұлақ. ағаштың қасына өстті. Ордан аю шықты, ол саңырауқұлақтарды жинады. Жаңбырдан кейін ағаштың астында қанша саңырауқұлақ өсті? Екі саңырауқұлақ.* ***Дидактикалық ойын: «Менің аюым»***	*- Орманда кірпі жүгіріп өтті, тоқтады, тыңдады. Кенет ағаштан күзгі жапырақ түсіп, дәл кірпінің үстіне қонды. Кірпінің үстіне жапырақ қою.Жел соғып, жапырақты жұлып әкетті. Кірпіден бір жапырақ түсіп қалды.* ***Дидактикалық ойын:«Кірпіге төсек жасап берейік»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндермен көрпені жамау.* *Аудио қосу.* ***Дидактикалық ойын:«Кірпіге тәрелкені безендір»*** *саусақ суреті* ***Шарты:*** *Балалар табақты дақтармен безендіреді, оларды дөңгелек пішіннің шетіне ішкі шеңберге кіргізбей орналастырады. Міне енді кірпіде қандай әдемі табақ бар.* *Сергіту сәті: «Кірпі орманға серуендеуге кетті»* *Кірпі жүрді, жүрді, жүрді,* *(Жаяу жүру)* *Ол саңырауқұлақ тапты. (Әр бала бір саңырауқұлақ алады)* *Отырып, тамақтанып, әрі қарай жүрді.* *(Отырып жүру)* *Кірпі жүрді, жүрді,*	 *- Парақтың екі жағына бір-бірден екі аюды қойыңыз. Қарашы, міне, сыр, міне, күн. Олардың пішіні қандай? Дөңгелек. Олардың мөлшері қандай? Бірдей. Олар қандай түсті? Сары. Күнді аспанға салып, Сырды діңгекке сал.* ***Дидактикалық ойын «Қонжықтарға арналған сэндвичтер»*** *Ермексаздан нан тілімдерін алу. Ең үлкен кесек, ортаңғы бөлік, кіші бөлік қайда?* 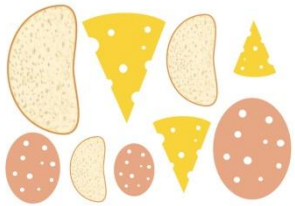 *Енді нанның үстіне сәйкес өлшемдегі ірімшікті салу. Және шұжықтың бөліктері.* ***Сергіту сәті.«Тар және кең жолмен жүру»*** *Жай қадамдармен тар жолмен жүріңіз. Ал кең*	*(шеңбер, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) және олардың түсін атау.* 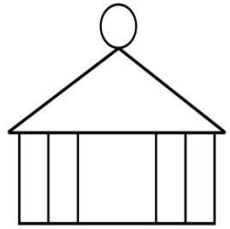 ***Дидактикалық ойын: «Цирк аренасында»*** *-Пілді үлкен тұғырға отырғызайық. Ал енді арыстанды шағын шкафқа орналастырайық. Жылқыны айналуға жіберейік. Маймылды әткеншекке отырғызу. Санау таяқшаларынан баспалдақ құрастыру.* 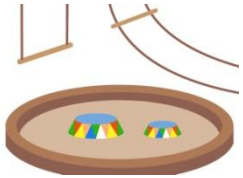 *- Циркте сайқымазақ бар. Ол күлкілі және бәрін күлдіруге тырысады.* ***Дидактикалық ойын: «Сайқымазақ »*** *-Қарашы, бұл сайқымазақ. Оны оны әдемі етейік. Сайқымазақтың шашын, қалпақ* ***жапсыру.***

	тапсырма орындаймыз ***1-қалташадағы тапсырма:*** *Орман бізге не үшін керек?* *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.* *Жарайсыңдар!* ***2-қалташадағы тапсырма:*** ***Дидактикалық ойын:«Қасқырға бутерброд»*** ***Шарты:*** *Ал қасқыр бутербродты жақсы көреді. Ол әртүрлі салмасы бар бутербродтарды көп жейді. Енді біз қасқыр бутербродтары немен толтырылғанын анықтаймыз. Атау.* 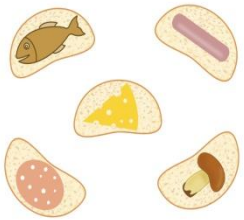	*Қарындашпен сурет салу Аюдың құлағын, табанын, аузын сары түспен бояу.* ***«Аюды қолыңа ал» биі*** *Аю қонжықтарын алыпғ олармен билейік.* *балалар әннің сөзіне сәйкес музыкаға қимыл жасайды.* ***«Аю мен бал» дидактикалық ойыны*** ***Алдарыңызда суретте аюлар.*** *Қанша аю? Үш аю. Аюлар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Әртүрлі. Және олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? Ең үлкен аю, екіншісі кішірек, үшіншісі ең кішкентай.* ***Дидактикалық ойын:«Аю мен бөшкелер»*** *Міне, бал бөшкелері. Олардың қаншасы. Санау? Үш бөшке. Әр аюға бір бөшке. Тек оларды аюларға дұрыс таратып беру керек. Ең үлкен аю балдың ең үлкен бөшкесін*	*жүрді,* *(Жаяу)* *Ол жапырақ тапты.* *(әр бала бір жапырақ алады)* *Қуанып секірді* ***Дидактикалық ойын:«Үлкен және кішкентай саңырауқұлақтарды жина» ойыны*** *- Қараңдаршы, жаңбырдан кейін орманда қанша саңырауқұлақ өсті. Үлкен саңырауқұлақтар бар, кішкентайлары бар. Саңырауқұлақтарды көп жинап алайық, бірақ оларды әртүрлі себеттерге саламыз: үлкен саңырауқұлақтар үлкен себетке, ал кішкентай саңырауқұлақтар кішкентай себетке.* ***Дидактикалық ойын:«Бұршақ қосылған бәліш»*** *Тұзды қамырдан модельдеу* *Домалақ пішінді қамырдан балалар торт жасайды (оны жоғарыдан алақандарымен басады). Содан кейін бұршақтар тортқа басылады.* *Балаларды мадақтау.*	*жолмен адымдап қадамдар жасаңыз.* ***Дидактикалық ойын «Суреттегі бөліктерді біріктір»*** *«Міне, кесілген ірімшік.* 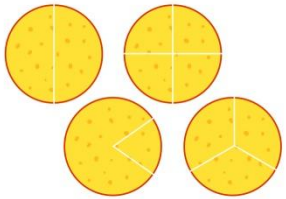 *Бөлшектерді тұтас шеңбер алу үшін қосыңыз.* ***Дидактикалық ойын:«Қонжықтарға жол салу» құрылысы*** *Суретте жол ойыншық аюды үйге апаратындай етіп орналастырыңыз. Жол ағаштардың арасынан өте алмайды. Ағаштардың айналасынан жолды айналып өту керек..* ***Би жаттығуы: «Біздің қонжықтар осылай билейді»*** *Балалар әннің сөзіне сай музыка әуенімен қимылдар жасайды. (Сәйкес аудио жазба ойнатылады.)* ***Дидактикалық ойын: «Екі ашкөз аюдың күшігі»*** *- Суретте неше діңгек бар? Аю балалары? бұлттар?*	***Дидактикалық ойын:«Көңілді сайқымазақ» қысқышпен ойын*** *-Ал енді тағы бір сайқымазақ безендіруге көмектесеміз. Оған әдемі киім қыстырғыш жағасын жасайық.* *– Біздің циркте мықты жігіт өнер көрсетеді. Ол өте күшті және үлкен салмақты көтере алады.* ***«Ауыр жеңіл» эксперименті*** ***Шарты:*** *Қапшықтарды қолдарыңызға ұстап, қайсысы жеңіл, қайсысы ауыр екенін айтыңыз. Балаларға мақта мен малтатас салынған сөмкелер ұсынылады.* ***Дидактикалық ойын: «Күшті цирк» Түймелермен ойын*** *- Мына суретте цирктегі күшті адам ауыр гірлер мен штанганы көтеріп тұр. Түймелерді түсі мен өлшемі бойынша ермексазбен әсемде* ***Сергіту сәті музыкамен. Циркте*** *жаттықтырушылар*

	Ермексазды жұмсарту, есу арқылы ішіне салмасын салып бутерброд дайындаймыз. ***3-қалташадағы тапсырма:*** ***Дидактикалық ойын: «Кірпі және саңырауқұлақтар»*** *- Кірпі саңырауқұлақтарды жақсы көреді. Үлкен саңырауқұлақтарды үлкен кірпіге, ал кішкентай саңырауқұлақты кішкентай кірпіге жабыстырамыз* *4- қалташадағы тапсырма*	*алады, ал ең кішкентай аю ең кішкентай бөшкеге ие болады. Сондықтан аюларға бал бөшкелерін дұрыс бөлу керек.* *Жаттығу Аюды ботқамен тамақтандырамыз.* *Ал аюлар ботқаны балмен жақсы жейді. Мұнда аюларды ботқамен тамақтандырыңыз.* *Балалар қасықпен кастрюльден жарма алып, аюлардың аузына салады.* ***(Картоннан жасалған аюдың макеті, аузы ойылған саңылауларына жарма құяды.)*** ***Қим ойын: «Аюмен ойнау»*** *Аю түрлі-түсті доптармен ойнағанды жақсы көреді.* *«Допты аюға домалат», «Доптарды түсі бойынша сұрыптап, шеңберге жина» жаттығулары («Үш аю» әніне).* ***«Аюға арналған үй» дизайны*** ***Балалар құрылыс материалдарынан аюға үй салады.***		 *Бірақ аспандағы ақ шеңбердің орнына біз қазір күнді саламыз.* *Қарындаштарыңызды алып, шеңберді боя.* *Енді біз аюларды тамақтандыруымыз керек.* 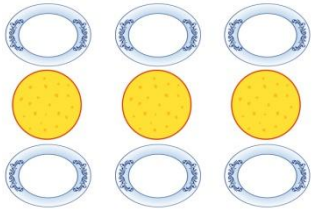 *Әрбір діңгекке табақ жапсыру.* *Ірімшік шеңберін екіге бөліңіз. Содан кейін әрбір аюды тамақтандыру үшін әрбір жартысын бөлек табаққа жабыстырыңыз.* *«Бөшкеге бал толтырыңыз» суреті* *- Алдарыңызда бос бөшкелер жатыр. Оларды дәмді және пайдалы балмен толтырайық.* *- Қылқаламдарды сары бояуға батырып,*	*әрқашан өздерінің үйретілген жануарларымен бірге өнер көрсетеді.* ***Дидактикалық ойын «Тордағы жануарлар»*** *Қойылымнан кейін жануарлар өз торларына оралады. Жануарларды торға салуға көмектесіңіз. Ұзын жирафты биік торға салыңыз, содан кейін зебра мен маймылға қолайлы торларды таңдаңыз.* ***Дидактикалық ойын:«Пілдерді биіктікте орналастыр»*** ***Шарты:*** *Балалар картоннан пілдердің үлкенінен кішісіне қарай суреттерін орналастырады.* 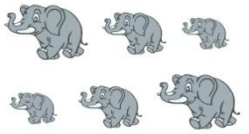 ***Қим ойын:«Үйретілген жануарлар» жаттығуы*** *Балалар, егер қаласа, жануарларға арналған қалпақтарды киіп, тәрбиеші-бағдарламашының бұйрығын орындайды: тұру, отыру, жату, жорғалау, отты құрсау сақинасына жорғалау, орындық бойымен жүру, кедергіден өту.* ***Құрылыс материалынан құрылыс «Ат қоршаулары»*** *Санағыштан балалар қоршаулар жасайды: аласа – бір сырықтан, орташа – екі сырықтан, биік – бірінің*

		Тақпақ : Аю *Сенген қайрат, күшіне* *Қоңыр аю-қорбаңбай,* *Жасыл тоғай ішінде* *Жүреді еркін қорғанбай.* *Балаларды мадақтау.* ***Қазақ тілі*** ***Менің достарым*** ***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?»* *Достар қандай болу керек?* *Мейрімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* *Ендеше соны іспен көрсетейік* ***І.2. Қызығушылықты ояту.*** ***Балаларды топқа бөлу, дамытушы ойындар.*** ***Достық үйін құрастыру.*** ***1-топ Мейрімділік үйі. М.Монтессори технологиясы бойынша үй құрастыру.*** *Сипаттама беру. Әр бала айту.* *Біздің үйіміз мейрімділік үйі депаталады.* *Біз бір-бірімізге мейрімдіміз.* *Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз* *Мейрімділік үйі көңілді болады.* *Дос деп ең жақын адамды айтамыз.* ***2 –топ. Ақылдылар үйі.***		*бөшкелерді балмен толтырыңыз - бөшкенің үстіне бояу.*	*үстіне бірін төселген үш сырықтан.* ***Цирктегі жылан «Жылан»*** *- Қорапты ашып, одан жыланды алыңыз. Жыланның ұзындығы қанша? Жылан ұзын. Жіпті тарт, жыланның қалай жорғалағанын көрсет. Еденге жайылған «жыланға» балалар кеуделерімен жатып, қолдары мен аяқтарын тербетеді, содан кейін аударылады, шалқасынан жатады, қолдары мен аяқтарын жоғары көтереді. Жыланның жүруі, жорғалауы, секіруі.* ***Сендерге цирк ұнады ма?*** *Біздің қайтатын уақытымыз болды.* *Сиқырлы таяқшаның көмегімен бақшаға қайту.*

		Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру. *Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз* *Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен, ойласып жасадық* ***3 – топ. Қамқоршылар үйі*** ***Таяқшамен үй жасау. Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз* *Достарымызбен барлығын бөлісеміз* *Достарымызға жақсылық жасаймыз* ***Сылдырмақ үні.*** ***Шеңберге шақыру*** *Балалар достық әлемінде қандай* ***Қортынды.***			
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №17*** *Шырша және қарағайды салыстыра бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына*

	киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз – «қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.****«Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.				

	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Қызыл телпекке көмек*** ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»*** *-Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Бәліштерді орналастыр»*** *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себеттегі саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз.*	***Дидактикалық ойын:«Аюды шомылдырамыз»*** ***Аюға қолды дұрыс жууды, көрсету.*** *Ойыншық қонжықты шомылу үшін душқа жіберейік. Душ суға толып кетті, душтан суды шығару үшін біздің көмегіміз қажет. Қарындаштарды алып, су ағындарын - түзу сызықтарды сызу. Суды аюдың құлағына, табандарына, қарнына және мұрнына құю. Аю тап -таза болсын.* ***Дидактикалық ойын:«Жаңа көйлек»*** *Аю қазір тап-таза болды. Аю жаңа көйлек киіп серуендегісі келеді. Бірақ аю өрнекті жейделерді жақсы көреді, алоның көйлегі ақ, өрнексіз.* *Енді аюға өрнектері бар*	***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** ***Балалар жануарлардың түрлі-түсті силуэт бейнелерін өздерінің қара түсті көлеңкелеріне қолданады.*** ***«Шарларға арналған жіптер» суреті*** *- Біздің жануарлар шарларды өте жақсы көреді. Міне, олар қанша шарды үрледі. Олар ұшып кетпес үшін оларға жіп байлау керек.*	***Жұмбақ айтам өзіңе*** ***Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»*** ***Жануарлар туралы жұмбақтар.*** ***Дидактикалық ойын «Анықтаманы тап»*** *Осы жануарлардың бәрі біздің жанымызда қалада тұрады ма? Айтыңызшы, бұл жануарларды қаланың қай жерінен көруге болады? Хайуанаттар бағында, циркте. Аю, қоян, қасқыр және түлкі қайда мекендейді? Бұл жануарлар орманда тұрады, сондықтан оларды орман жануарлары деп атайды. Барлық орман тұрғындары өз ережелері бар бір үлкен орман отбасы сияқты өмір сүреді. Және барлығы оларға бағынады. Олар бір-біріне тәуелді болғандықтан бір-бірінсіз өмір сүре алмайды. Балалар, сендердің отбасыларыңмен тұратын үйлерің бар ма? Әр жануардың да орманда өз үйі бар. Тек осы үйлердің айырмашылығы бар. Кімге ыңғайлы болса, сол жерде*	***Дидактикалық ойын:« Аюға ірімшік»*** ***Тұзды қамырдан модельдеу*** *Шарты: Тұзды қамырдан шар жасау, алақанмен басу. Енді қарындаштың артқы жағымен ірімшікте дөңгелек тесіктер жасау. Енді пышақтарды алып, ірімшікті кесектерге кесуге болады.* ***«Аюларды төсекке жатқыз» дидактикалық ойыны*** *- Үлкен аюды үлкен төсекке, ал кішкентайды кішкентайға жатқыз. Педагог балалардың назарын жастық пен көрпенің шаршы пішінді екеніне аударып, «шаршы» сөзін қайталауды ұсынады.* .

		әдемі көйлек жасаймыз. Ал біз бастыру арқылы өрнек саламыз. ***Бастыру арқылы сурет салу техникасын көрсету, түсіндіру.***		*тұрады.* ***«Жануар қайда тұрады» дидактикалық ойыны*** *Аю – апанда ,ұя Түлкі – інде(шұңқырда). Қоян - ... бұтаның астында. Тиін –ағаштың діңінде. Қасқырдың үйі ұя деп аталады. Әр жануардың өзіндік мінезі бар.* ***«Жануарлар мінезі» дидактикалық ойыны*** *Қасқыр ашулы Қоян қорқақ Түлкі қу. Аю айбатты* ***«Жануарлардың қозғалысы»*** *Балалар өлең мәтініне сәйкес қимылдар жасайды. «Орман жануарлары» суретін салу Балалар, сендерде бояйтын суреттер бар ма? Оларда кім бейнеленген? Сурет аяқталды ма? Суретші нені аяқтамады? Бізге суретшіден тапсырма түлкі - құйрығын, аюдың - табанын, қоянның - құлағын аяқтау*	
Балалармен жеке жұмыс	*Аянаға Дидактикалық ойын:Ғажайып қалта» Мақсаты: Ойыншықтардың ажыратып тани*	*Алиге Дидактикалық ойын. «Аңдарды табайық» Мақсаты: Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.*	*Алисаға Дидактикалық ойын. «Қуыршақты оятпа» Мақсаты: Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.*	*Тайсияға Мынау қай пішін? Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу.*	*Егорьға «Үлкен-кіші» Мақсаты: Түстер туралы білімдерін бекіту,заттарды көлеміне қарай айыра білуге үйрету.*

	білуге үйрету, ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №17*** *Шырша және қарағайды салыстыра бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:05.05– 08.05.2025 ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Бейсенбі**
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.		
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден -саулығына назар аудару
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.		
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**«Қандай белгіні тап?»** **Міндеттері:** Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану қабілеттерін дамыту.	**«Бағдаршам»** **Мақсаты:** Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қиылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.	**«Көлікпен саяхаттау»** **Мақсаты:** балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы білімдерін бекіту.
	Жолда жүру ережесіне арналған ойындар картотекасынан		
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген		
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту		

	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз	Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз.	Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз. Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз**.**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Ұлттық құндылық мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет.		
	Қазақ тілі: (Маман жоспарымен) **Қызығушылықтарын ояту** **Менің сүйікті бұрышым** Ертегілер әлемі **Ой қозғау.** Балалар бұл жерде нелерді көріп тұрмыз. Гүлдерді. Гүлдер туралы ертегі тыңдағыларың келе ме? **Ертегі «Гүлдер мен жыл мезгілдері»** Бір кездері жыл мезгілдері ең жақсы гүлдер менде бар деп дауласады. **Көктем** - Менің гүлдерім ең әдемі, - дейді . Күн жылынып, қар еріп, менің әдемі гүлдерім шыға бастайды дейді Көктем. - Жоқ, - деп Жаз оған қарсылық білдірді. - Сенің гүлдерің бар, шынында да, олар әдемі, бірақ менікі ғана жақсы! Жазда күн сәулесінен тоқылған қалпағын бұлған, гүлдер әр жерге шашып өсіп, табиғатқа сән береді деді. Жел соғады, самал еседі. Ара хош иісті гүлдерден тәтті шырын жинайды. **Ал , күз қызғаныштан** «Менің гүлдерім бұдан да әдемі » - деді . Мысалы бақбақ қайтадан гүлдейді. **Ал енді Қыс туралы не деуге болады?**	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Қызығушылықты ояту**. **Психологиялық сәт** «Жүрек жылуы» **Ой қозғау.** Отан деген не? - Отан деген сөзді қалай түсінесің? Ал біздің Отанымыздың бас қаласы қалай аталады? Балалар, айтындаршы біздің Қазақстанның жері қандай? рәмәздерін білесіңдер ме? **Ой дамыту.** АКТ технологиясы. Әңгімелеу Отан туралы. Балаларға саяхат туралы хабарлау. Сұрақ-жауап Саяхатқа немен шыққан ұнайды? Автобус пен поездың айырмашылығы неде? Автобуспен саяхатты таңдау **«Достық аялдамасы»** -Балалар сендерге жалғыз ойнаған немесе көппен ойнаған ұнай ма?-Неліктен дос керек деп ойлайсыңдар?- Біз білетін достық ережесі қандай еді? - жолдастарыңа көмектес. -қолыңнан келген істі өзгеге үйрет. **2. «Отбасы аялдамасы»** **Ой дамыту** **Суретпен жұмыс.**	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Қызығушылықты ояту.** **Өлең оқу Ж. Тұрбеков.** **Туған елім**. Туған өлке – кең далам, Мәңгілік бақыт орнаған. Сайраңдаймыз саяңда Ерікті ұлан – біз балаң. **ІІІ.Ой қозғау** Ашық сұрақтар Өлең не туралы айтылған? Туған өлке, Отан, туған жер деген сөздерді қалай түсінеміз? Біз қандай мемлекетте тұрамыз? Біздің Отанымыз не? ҚР рәміздерін ата ? Оларға сипаттама беру Астанамыз қалай аталады? Сендер қай обылыста тұрасыңдар? **Ой дамыту.** **АКТ технологиясы.** **Суретпен жұмыс. Слайд қарау.** Отан туралы суретке қарап әңгімелеп береді. Мадақтау Көңілді смайлктер беру. Отан туралы тақпақ жаттау. –Мағынасын түсіндіру. Отан деген Атамекен

	Орманды да, шалғынды да қар басып қалды; егістіктер, жолдар, төбелер қармен жабылды. Тек қысқы бақ қардан да, аяздан да қорықпайды. Олар үйлерде әйнектің артында гүлдейді. - Адамдарөыс болса да үйде бау-бақша өсіреді, Мұнда гүлдер ең әдемі, - деп мақтанады Қыс. **Осылай жыл мезгілдері кімнің гүлдері жақсы екендігі туралы әлі де таласуда.** **Ой қозғау.** **Тәрбиеші:** Балалар, қалай ойлайсыңдар, қандай гүлдер ең әдемі? Б: Гүлдердің бәрі әдемі. -Енді ойын ойнайық. Көктем Жаз Күз Қыс. **Дидактикалық ойын: «Сен қайда, қандай , гүлде тұрасың?»** **Шарты:** Гүлдерді жыл мезгілдеріне қарай орналастыру.	- Балалар отбасы деген не? - Ең алдымен отбасында не болуы керек? Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек -Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек. **3. «Бақыт аялдамасы»** Міне, балалар соңғы аялдамаға да келіп жеттік. Яғни, біз бақыт аялдамасында тұрмыз. Біздің ата-анамыз жанымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз. **Бекіту кезеңі:** (алдын ала жүргізілген жұмыс) **Бәрі бірге** Бейбіт елдің ұланы, Оттай лаулап жанамыз. Бұл бақыттың ұраны, Біз бақытты баламыз. **Балаларды мадақтау.**	Отан деген-туған жер. Отан –ана, Отан-үлкен Қазақстан туған ел. Отанды жас ,кәріміз де Туған жер деп сүйеміз Өйткені онда бәріміз де Туып өмір сүреміз. **Дидактикалық ойын: «Туған жерді гүлдендір»** Шарты: Ортақ ағашқа тілек айтып гүлдер ілу. Балаларды мадақтау. **Тілек шоғы.** Балалар кішкентай жүрекшелерді жер шарына тілек айтып жапсырады 1. Еліміз аман болсын! 2. Әр қашан күн күлім деп тұрсын! 3. Көк туымыз биік болсын! 4. Аспанымыз ашық болсын! **Қазақ тілі:** (Маман жоспарымен)
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.		
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.
Серуен	**Серуен № 7** Ауа райына бақылау жасау	**Картотека №8** Көктемгі ауа райын бақылау	**Картотека №14** Ағаштарға бақылау жасау
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Көктемгі серуен картотекасынан**		
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.		
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну		
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді	Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.

	жетілдіру.	үйрету.	
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	**№9** Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	**№10** Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	**№ 15** Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**		
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.		
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Кітап бұрышы Ертегілер елінде.** **Көркем әдебиет.** «Жеті лақ» ертегін суреттер арқылы қарау, ертегі кейіпкерлерін атау. Ертегі желісін түсіндіру.. Бет перде кейіп ертегіні сомдау. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. **Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлері»** **1-Топ: Ешкі мен лақтарды бояу.** **2-топ: Қасқырды мүсіндеу.**	**Кел, тыңдайық ертегі.** **«Балапандар» ертегісі** **Мақсаты:** Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу. **«Қонаққа барамыз»** Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.	**Дидактикалық ойын** «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды. **Дидактикалық ойын: «Мүсіншілер»** Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра алады.
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын:** **«Өзім және отбасым»** **Мақсаты:** Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.	**Дидактикалық ойын:** **«Жыл мезгілдері»** **Ресурстар:** Жыл мезгілдері көрсетілген суреттер, майда қима суреттер . **Жүргізілу барысы:** Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.	**Дидактикалық ойын: «Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз»** **Ойынның барысы:** Баланы шеңберге отырғызады бірнеше саңырауқұлақ себеттің ішінде болады. Балаларға саңырауқұлақ-тың қайда өсетінін, қайда болатынын түсіндіре отырып, ортаға екі баланы шығарып ойын ережесін түсіндіру.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.		

	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	**Серуен № 7** Ауа райына бақылау жасау	**Картотека №8** Көктемгі ауа райын бақылау	**Картотека №14** Ағаштарға бақылау жасау
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Таңғы серуенді бекіту.**		
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.		
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.05– 16..05.2025 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейне	**«Не артық?»** **Мақсаты:** Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге	**«Бағдаршам не дейді?»** **Мақсаты:** Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргіншілердің іс -	**«Бола ма, әлде болмай ма?»** **Мақсаты:** Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету.	**«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары** **Мақсаты:** Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.	**«Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз»** **Мақсаты:** Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.

леу, дербес және басқалары)	үйрету.	әрекеттерімен таныстыру, бекіту.	Берілген карточкадағы іс - әрекеттерді жасауға бола ма, әлде болмай ма және неліктен болмайтынын әңгімелей отырып, қауіпсіздік ережелерін бекіту.		
	Қауіпсіздік ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.	Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Бала, бала , балақай, Қол соғайық алақай, Бір, екі, үш деп атайық, Саусақтарды тартайық Жалқау бала болмайық,	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!	Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!	Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз	Жабырқауды білмейміз ЖалқаулықтысүймеймізБіз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	«Smart bala» жобасы - «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.				
	Қазақ тілі: *(Маман жоспарымен)* **Ой қозғау.** **Сұрақ-жауап.** Балалар табиғат дегеніміз не? Табиғат нешеге	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* **Ой қозғау.** **Дидактикалық ойын: «Шатастырма»** 1.Көктемде қар жауады. 2. Қазір жаз мезгілі? 3.Көктемде қар ериді?	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Музыка:** (Маман жоспарымен) **Қызығушылықты ояту.** **Дидактикалық ойын: «Кім**	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Қызығушылықты ояту** **Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»** Жұмбақ жасыру Дәміде жоқ,түсі жоқ, Пайдаланбас кісі жоқ. **СУ**	**Музыка:** **(Маман жоспарымен)** **Қызығушылықтарын ояту.** **Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»** Жұмбақ жасыру.

	бөлінеді? Табиғат екіге бөлінеді. **Өлі, тірі табиғат.** Қалай ойлайсыңдар тірі табиғатқа не жатады? -Дұрыс адамдар, құстар,жануарлар. өсімдіктер,ағаштар Яғни, көбиетін, қоректенетін, өсетіндер жанды табиғатқа жатады. Ал жансыз табиғатқа не жатады? **Дидакикалық ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру:** Жер бетінде жатады Онымен ойнайсың Әр түрлі мүсін жасайсың. **Құм** **Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.** **Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.** Ал ғалымдар деген кім? Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз. **Саяхат** Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен. Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр. Қане біз алдымыздағы құмнан осындай	4Қыста жапырақтар сарғая ды? 5.Жаз ең суық жыл мезгілі? 7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? **Ой дамыту:** **Дидактикалық ойын: «Бұл не?»** Шарты: Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау. -Глобустың пішіні қандай? -Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді? -Біздің жерімізде құрғақ жер көп пе, су көп пе? Жер ғаламшары туралы түсінік беру. Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді. **Дидактикалық ойын: «Табиғатты аялайық»** Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді. Жасыл шөпті жұлуға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді. Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді. Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ. Гүлді жұлуға болмайды, гүлді аялау керек. Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі. Құсты атуға болмайды, құс	**жылдам?»** Жұмбақ жасыру Бір жерінде ыстық, Бір жерінде суық Бір жерінде күн, Бір жерінде түн Кереметалыпнеткен. **(Жер шары)** ***Тыныштық сәті:*** Та биғат құбылыстарын ың дыбыстарын тың дау. Сұрақ-жауап Ненің дыбысы деп о йлайсыңдар? Табиғат – бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер және су, орман мен жануа рлар. Табиғат ншеге бөлінед? Атау. **Ой дамыту.** *тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру.* ***1-аялдама Су*** Сылдырапағыпжатқан не ? -Дұрысбұл су. -Ал судыңқандайпайдасы бар? Су өлітабиғатқажатады,а лбізадамдар суды ішемізбізгепайдасыөт екөп. Демек өлі табиғат пен тірі табиғат бір-бірімен	**Ой дамыту. АҚТ технологиясы.** -Су туралы түсінік беру. -Сұрақ-жауап. --Су қандай зат? -Оның қандай пайдасы бар? -Судың қасиеттері қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? (ішеді, жуынады) - Суды адамдардан басқа тағы нелер пайдаланады (жануарлар, өсімдіктер) -Су аға ма? Неліктен? Өйткені ол сұйық.. **Сергіту сәті.** Ал балалар тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды созайық, Су ішінде қалықтап, Қәне, жүзіп алайық, Оңға, солға бір қарап, Денемізді бұрайық **Балаларды топқа бөлу.** **Дидактикалық ойын: «Зерттеушілер»** **Тәжірибе жасау** **1-топ. Сүт пен суға тәжірибе** Қайсысы көрінетінін, қайсысы көрінбейті-нін бақылайды. **"Су - мөлдір"** **2- топ. Суға қант пен тұз қосып тәжірибе.** Суға қант пен тұз қосу және судың өзі дәмін татады. **"Суда дәм жоқ"** **3-топ Бояулармен.** Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан түс пайда болғанын бақылау. **"Су - түссіз"** **4- топ. Су және ванилин**	Жұрттың бәрі сүйеді, Бірақ қарай алмайды. (Күн) **Балалардың білімін нығайту.** Күз белгілерін атап берулерін сұрау. Бүгін ауа райы қандай болып тұрғанын анықтау **Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс.** **Күн туралы түсінік беру.** Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылуды күннен алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге тік қарауға, ұзақ күюге, баскиімсіз жүруге болмайтынын ескерту. **Дидактикалық ойын «Дәл сондайын тап»** Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды. **Сергіту сәті.** Күн шығыстан жарқырап шықты, (қолдарын жоғары көтереді, созады) Күн батысқа батты. (Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді). Тамаша,тамаша, Күнжайнадыжаңаша. Бәрімізгекөңілді Бұлөміртамаша! (Қолсоғады. жымияды). Бала үні. **4.Шығармашылық орталықта жұмыс жасау.** **Дидактикалық ойын:«Күн құрастыр»**

	төбешік жасап көрейік Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік. Ал құмды не үшін пайдалануға болады? Құрылыста,ыдысжасағанда ,шыны,айна. Балалар сендер ғалымдар боласыңдар. **Тәжірибе алаңы.** **Тәжрибе№1** **1-нұсқа.** Ыдыстағы құмды тутікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады. **2-нұсқа.** Қасықтың көмегімен төбешік жасау. Құм қандай? Сусылдақ, жылжымалы. **Сергіту сәті:** Күн болып жанайық Мөлдір судай ағайық Гүл болып жайнайық Терең-терең домалап Жүргіріп-жүгіріп алайық. **Тәжірибе№3** Енді стакандағы суға «воронка» қасықпен құм салайық,не байқадық тесіктен өтіп кетті су сияқты ия. Яғни құм сусымалы және ол суға батып кетті ,ол ауыр екенін байқадық **Ой қозғау.** **Дидактикалық**	— адамның досы. Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз. **Сергіту сәті.** Біз кішкентай баламыз, Өсіп-өсіп толамыз. Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз. **6.Ой толғаныс.** Сұрақ – жауап. -Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?Табиғат байлықтары на нелер жатады? -Оны қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не?	тығыз байланысы бар ма? **Сергіту сәті.** **2-аялдама** **Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру** Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің? Ол не ?**АУА** - Ауа не үшін керек? - Ауаның түсі қандай? - Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады **Дидактикалық ойын:«Зерттеушілер»** **1-тәжірбие:** Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді **2-тәжірбие:** Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік. - ауасызтыныс алуға бола ма? **Қортынды** От та, суда, ауа да	**Яғни:"Судың иісі жоқ"** **Рефлекция** **Сұрақ-жауап** **Су қандай? Балалардың жауабы.** **Ө Тұрманжанов «Табиғатты аялайық»** Сүйейік табиғатты, аялайық! Біз де онан жақсылықты аямайық! Анадай табиғаттың аясында Жадырап жас балаша дем алайық!	Шарты: Бөлшектерден күн құрастырады. Балаларды мадақтау. **Қорытынды.** Сұрақ жауап арқылы қорытындылау. Балаларды мадақтау.

	ойын: «Тілші» **Шарты:** Балаларға микрофонды беріп ұіә алған білімдерін тексеру. Сендерге саяхат ұнадыма? **Балаларды мадақтау** «Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады. **1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру.** Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды. 2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу. Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» –** допты бір-бірінің қолына ұстату.		Жан-жануарбарлығы Ормантеңізтауларда Табиғаттыңбайлығы. Бала үні. **Балаларды мадақтау**		
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.

			жөндеуді қадағалау.		
Серуен	**Картотека №8** Көктемгі ауа райын бақылау	**Картотека №9** Құстарды бақылау.	**Картотека №16** Бұталарды бақылау.	**Картотека №19** Қараторғайларды бақылау.	**Картотека №20** Ұяларды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Көктемгі серуен картотекасынан**				
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	**Жаттығу кешені № 16** Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	**Жаттығу кешені № 17** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**Жаттығу кешені № 18** Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	**Жаттығу кешені № 19** Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	**Жаттығу кешені №20** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін	Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы	Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң

	құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	ауыздарын шаюды қадағалау
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжеттірөлдік, үстел үстібаспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Дидактикалық ойын: «Құлыпты аш»** Мақсаты:логикалық ойлай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады. Күтілетін нәтиже: Балалар жыл мезгілдерінің атауларын атап,оларды бір-бірінен ажырата біледі. Еркін ойын	**Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады. Еркін ойын	**Отан» Ж. Әбдірашев.** «Отан – әжем, Отан-анам!» «Туған ел!» деп, «Туған жер!» деп, Ол бекерге аталмаған... Атам,Әжем,Әкем,Ана м – Төртеуі де «Отан!» маған. Төртеуі де «Ботам!» дейді, «Ер азамат атан!» дейді .. Еркін ойын Жанама бақылау.	**Дидактикалық ойын: «Жаңбырлы ауа-райы»** Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады. Еркін ойын Жанама бақылау.	**Мен де балғын гүлмін** **Автор. М. Байсариева** Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін! Еркін ойын Жанама бақылау.
Балалармен жеке жұмыс	Саянға Дидактикалық ойын:«Орнын тап» Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.	Аянаға Дидактикалық ойын:«Балабақша» Мақсаты: балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі	Алисаға Дидактикалық ойын: «Не қайда тұрады?» Мақсаты: Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.	Егорь Дидактикалық ойын: Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.	Алиге Дидактикалық ойын: «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау

Серуен	**Картотека №8** Көктемгі ауа райын бақылау	**Картотека №9** Құстарды бақылау.	**Картотека №16** Бұталарды бақылау.	**Картотека №19** Қараторғайларды бақылау.	**Картотека №20** Ұяларды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Таңғы серуенді бекіту.**				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-анараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Бекітілді **:**
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.05– 23.05.2025 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**«Қандай белгіні тап?»** **Міндеттері:** Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану қабілеттерін дамыту.	**«Бағдаршам»** **Мақсаты:** Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қиылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.	**«Керемет жаяу жүргінші кім?»** **Міндеттері:** балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту (жол белгілері, жаяу жүргіншілер өткелі); табандылыққа, зейінділікке тәрбиелеу.	**«Көлікпен саяхаттау»** **Мақсаты:** балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы білімдерін бекіту.	**«Дұрыс белгіні табыңыз»** **Мақсаты:** Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.

	Жолда жүру ережесіне арналған ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.	Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!	Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.	Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі Барлық бала саяласын	Достарым, кең тұрыңдар, Бақыт сонда ұғыңдар. Қол ұстасып , күліпдеп Шаттық шеңбер құрыңдар	Аманбысың ,алтын күн! Аманбысың, жарқын күн! Маған жылу, жарық бер, Қуаныш пен шаттық бер
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Жол қозғалыс және қауіпсіздік ережелерін түсіндіру мақсатында ұіә.				
	Қазақ тілі: *(Маман жоспарымен)* **Кіріспе бөлімі:** Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Шеңбер бойымен еркін жүру. Шеңбер бойымен тұру. / шеңберге тұрарда себеттен бір доп алу **Негізгі бөлім: Жалпы даму**	***Дене шынықтыру*** *(Маман жоспарымен)* **Қызығушылықты ояту Өлең оқу.** «Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді апам. Апам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге. «Жолың болсын!» - дейді олар Ұшырасқан кісіге. Осы сөзде байқадым	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Музыка:** (Маман жоспарымен) **Психологиялық сәт.** Балалар, қазір көзімізді жұмып елестетейік, біз әртүрлі **көліктерді айдап келе жатырмыз ,** көліктеріміз өзімізге ұнай ма? **Тосын сәт.** Қараңдаршы бізге суретші телеграмма жіберді. Ол суреттер салған . Балалар, қараңдаршы мына суреттер	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Дидактикалық ойын: «Менің даусы?»**(бейне таспадан машиналардың гүрілдеген дауыстары естіледі) -Балалар бұл менің дауысы? Дұрыс айтасыңдар бұл машинаның дауысы бұл машинамен келген кім екен бәріміз есік жаққа қарайықшы. **2.Тосын сәт.** - Балалар, бізге қонаққа	**Музыка:** (Маман жоспарымен) **Қызығушылықты ояту.** Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян! **Қоян:** Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктің астынан қорап тауып алдым, оның қасында хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан

	жаттығулары. **Доппен** **Б.қ.: «Жоғары – төмен»** **1.** Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5рет қайталау./ **Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»** **2.** Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу, әр бұрылған сайын « көрдім» деп айту. /5 рет қайталау./ **Б.қ.: «Дәл тигіз»** **3.** Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/ **Б. қ.: «Доп қашты»** **4.** Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/ Шеңбер бойы маршпен жүру.Еркін жүру.(допты себетке қою)	Қуат барын, күш барын «Жолың болсын!» - айтамын, Алыс жолға шықса кім. **Ой қозғау.** Өлең не туралы айтылған? Жолаушы деген кім? Алыс жолға адамдар немен шығады? Көлік дегеніміз не? Көліктің қандай түрлері бар? Көліктерге не жатады? Көліктердің қандай пайдасы бар? **Миға шабуыл** 1. Құс сияқты құс емес, Жүрседе тым биікте. Қақпайды бір қанатын, Жүрседе тым биікте . **(Ұшақ)** 2. Қос күрекпен еседі, Су көлігі деседі. **(Қайық)** 3.Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды . **(Жеңіл көлік)** Балаларды мадақтау. **Менің сүйікті бұрышым** **Суреттер көрмесі.** **«Көңілді көліктер»** Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді: Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық Темір жол көліктері – Поезд Ал, жерде жүретін көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл	дұрыс салынған ба? Балалар: Жоқ. Ол нені салғысы келді? Балалар: көліктерді. Ол не ұмытты? **Балалар:**дөңгелектерін. Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе? Қандай көліктер салғысы келді? **Миға шабуыл** 1. Құс сияқты құс емес, Жүрседе тым биікте. Қақпайды бір қанатын, Жүрседе тым биікте . **(Ұшақ)** 2. Қос күрекпен еседі, Су көлігі деседі. **(Қайық)** 3.Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды . **(Жеңіл көлік)** **Шығармашылық бұрыш.** **Дидактикалық ойын:«Аяқталмаған суреттер»** Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау. Балаларды мадақтау. **Менің сүйікті бұрышым** **Суреттер көрмесі.** **«Көңілді көліктер»** Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді: Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық Темір жол көліктері – Поезд Ал, жерде жүретін	қонжық келіп тұр.Ол бізден көмек сұрап келіпті. -Кәне қонжықпен амандасайық. Қонжық:Балалар маған машинаның түрлері және олардың пайдасы туралы айтып беріңдерші? **3.Ой дамыту.** **АКТ көліктер.** Қазір көліктердің түрлері өте көп оларды бірнеше топқа бөлуге болады мысалы:суда жүзетін,жерде жүретін,әуеде ұшатын және жер асты көліктері. **Жерде жүретін көліктерге:** Жеңіл көлік,велосипед, пойыз, автобус,троллейбус, жүк көлігі. **Әуеде ұшатын көлік түрлеріне:** Ұшақ,тік ұшақ,зымыран. **Суда жүзетін көлік түрлеріне:** Кеме,қайық жатады. **4. Сергіту жаттығуы** 1,2,3,4-машинаны жүргізуді бейнелейміз. 1,2,3,4-велосипед тебуді бейнелейміз. Тез,тез тебеміз. **Дидактикалық ойын:«Ұшады, жүреді, жүзеді»** Шарты: Көліктің түрлері туралы айтылады. Жүретін көлік болса, қолдарымен дөңгелетіп айналдырады,	хатты оқи алмаймын. **Ой қозғау.** Балалар, қоянға көмектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік. **Хатты оқу.** «Сәлем менің қымбатты достарым!» Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласындар. Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар. **Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»** Төрт аяғы дөңгелек Қозғалады орнынан, Жүреді ол дөңгелеп, Жүйіткиді желменен, Дауысы бар гүрілдек. **Жауабы: Машина.** Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар. Қоян: Ішінде не бар, көрейінші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады? Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз. **Дидактикалық ойын «Суреттерді жина»**

	Тыныс алу жаттығулары: «ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Негізгі қимылдарды орындау: **1.Допты екі қолымен бастан асыра лақтыру.** Бүгілген қолдарды жылдам әрі жігерлі қимылмен алға-жоғарыға қарай созып, доптың ұшу траекториясына дұрыс бағыт беру. **2.Орнында тұрып ұзындыққа секіру** (30 см қашықтыққа) – аяқтың итеріліуін қолдың қимылымен сәйкестендіру. **Ойын жаттығуы:** «Өзеннен секіріп өт!» – өзеннің енін 30 см матадан құрастыру. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Әткеншек». Демалып, әткеншек тебуге ұсыныс жасайды. Әрең, әрең, әрең Әткеншектер айналды. Содан кейін бәрі жылдам, жылдам	және ауыр көліктер. Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз. Машина, автобус т.б **Сергіту сәті.** **Мәшине жүргізу.** Қолыңды қойда рөлге, Моторға қосыл гуілде. Дөңгелекке жел толтыр, Машинаға тез отыр. Басқышты басамыз, Жүреміз енді зулаймыз. **Балаларды пішіндер арқылы орталыққа бөлеу** **1- орталықтағы** балаларға Балаларға тапсырманы түсіндіру, жасалу жолдарын көрсету. өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру. **2- орталықтағы** балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру. **3-орталық** жол үстіне машина суретін жапсыру. **4- орталық** зебра жол мүсіндеу. **Сұрақ-жауап** Жасаған жұмыстарыңда қандай геометриялық пішіндер қолданылды? Бағдаршамда неше түс бар? **Ойын: «Сақ бол!»** **Шарты:** Қызыл көзін жағады.	көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл және ауыр көліктер. Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз. Машина, автобус т.б Балаларды мадақтау.	әуе көлігі болса, қолдарын жоғары көтереді, су көлігі болса, қолдарын үшбұрыштап, көрсетеді. **Ой қозғау.** Топқа бөлу. Қызыл, сары, жасыл текшелермен **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы текше»** Шарты:Әр топтан бір бастаушы педагогтан текше алады, әр текшеде әр түрлі көлік түрлері бар, сол көлік түрлерін топ болып құрастыру. **Қорытындылау**. -Балалар біз бүгін қандай көлік түрлерімен таныстық? -Ол көліктер не үшін қажет? Қонжықпен қоштасу.	**Шарты:** Қиынды суреттерді құрастыру. Суретте не бейнеленген? Балалар: Ұшақ. Дұрыс Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады. - Сендер ұшақпен ұшқыларын келеді ме? Балалар : Иә. Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар. **Сергіту сәті.** Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа. Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді. Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау. Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа. Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру. Біз қонамыз – тізені бүгу. Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар. **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Шарты:** Балалар көліктің суретін жинайды. **Ой дамыту.** -Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді?

	шыркөбелек айналды. Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім тоқташы. 1-2, 1-2, міне, осымен ойын бітті. **Қызығушылықты ояту.** Енді біз әртүрлі **көлікпен саяхатқа шығамыз .** Мен барлығыңа қиынды суреттерді таратамын, ал сендер оларды жинап, кім қандай **көлікпен** саяхаттайтынын айтады. **Дидактикалық ойын: «Суреттерді жинаймыз»** **Шарты: Көліктің** суреттері беріледі Балалар суретті жинап, атын айтады және осы **көлік түрі туралы әңгімелейді** . **Психологиялық сәт.** Балалар, қазір көзімізді жұмып елестетейік, біз әртүрлі **көліктерді айдап келе жатырмыз** , көліктеріміз өзімізге ұнай ма? **Тосын сәт.**	(қозғалмай тұру) Сары көзін жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру). **Балаларды мадақтау.**			-Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық. **Дидактикалық ойын: «Бұл не?»** **Шарты:** Балалар кеменің суретін жинайды. Сұрақ – жауап Кеме қандай көлік түріне жатады? Кемені қайдан көруге болады? Кеме машина жолмее жүре алама? Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады. Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. **1-топ:** Дайын кеме суретін бояу. **2-топ:** Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру. «Құрметті достар» Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек. Ұшақты, машинаны және кемені бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады. **Дидактикалық ойын:«Кім жылдам»** **Шарты:** Жұмбақ шешуін тауып, қорапты жабу. Жүктер мен адамдарға

	Қараңдаршы бізге суретші телеграмма жіберді. Ол суреттер салған . Балалар, қараңдаршы мына суреттер дұрыс салынған ба? Балалар: Жоқ. Ол нені салғысы келді? Балалар: көліктерді. Ол не ұмытты? **Балалар:**дөңгелектерін. Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе? **Шығармашылық бұрыш.** **Дидактикалық ойын:** **«Аяқталмаған суреттер»** Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау. **Сергіту сәті.** Біз ауада ұшамыз, (қолдар екі жаққа, дене алға еңкейтілген) Кемеде тұрмыз, (дене алға еңкейтілген, қол маңдайда, алысқа қараймыз) Көлікпен біз жылдам, жылдам				қызмет етеді, Түрлері көп жүретін Көкте зулап, суда шулап, Құрлықта зырғып жүреді. Жауабын кім біледі **(Көлік)** қорап жабылады. Педагог қоянға бұрылып: Қоян, балалар саған көмектесті ме? Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін. **Қош бол достар.** **Сау бол, қоян.** **Қортынды:** Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемені қалай атауға болады? Балалар: Көлік. Жарайсыңдар.

	жүреміз, (қолдар рульді ұстайды, рульді бұрыңыз) Пойыз бар жылдамдықпен жүгіреді (қолды шынтақтан бүгіп, пойыз қозғалысы) **Дидактикалық ойын : «Кім нені басқарады»** **Шарты:** ойын доп арқылы жүзеге асырылады Мақсаты : Грамматикалық құрылымды жетілдіру, тақырыптық суреттерді пайдалану - Ұшақпен кім ұшады? (ұшқыш) - Көлікті кім жүргізеді? (жүргізуші) -Зымыранды кім басқарады? (ғарышкер) -Кемені кім басқарады? (капитан) -Тікұшақты кім басқарады? (ұшқыш) - Автобусты кім жүргізеді? (жүргізуші) - Пойызды кім жүргізеді? (жүргізуші) - Сіз атаған нәрсені бір сөзбен қалай				

	атауға болады? (мамандықтар) **Біз не туралы әңгімелестік?** **Көлік** түрлері туралы әңгімелестік Балаларды мадақтау.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	**Картотека №15** Бақбақтың өсуін бақылау	**Картотека №16** Бұталарды бақылау.	**Серуен № 7** Ауа райына бақылау жасау	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Көктемгі серуен картотекасынан**				
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды

	орындыққа іліп қоюды пысықтау.			жатуға кеңес беру.	пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№ 12. Ояну Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз	№13. Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	№14. Ояну Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	№15. Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	№16 Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Балық** Балықтар туралы толық түсінік беру, балықты бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету. **Тұзбен салу. Бояулар,қылқалам, су ыдысы, қол сүлгі**	**Жазғы ағаштар.** Графикалық техниканың жаңа түрімен - «өсімдік басуымен» таныстыру. Композиция, түстерді қабылдау сезімдерін дамыту	**«Жаңбырлы ауа-райы»** Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен танысу үшін біз қағаздың бүкіл бетіне нүктелік, ритмикалық және біркелкі қолдану қабілетін қалыптастырамыз.	**«Жұлдызды аспан»** Түнгі аспанға балауыз шам арқылы бейне беру.	**Әдемі гүлдер щетка әдісі** Тіс щеткасы мен тамшыларды шашырату техникасын енгізу. бояуды кішкене алуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу
Балалармен жеке жұмыс	Саянға Дидактикалық ойын: «Не артық?» Мақсаты: Суретте тұрған артық затты	Алисаға Дидактикалық ойын: «Гүлдер біздің досымыз» Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-	Егорь Дидактикалық ойын: «Құстарға көмектесеміз?» Мақсаты: Балалар құстар туралы түсіне отырып, құстарға қамқорлықпен	Алиге Дидактикалық ойын: «Қоянға көмектесеміз» Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі	Аңсарға Дидактикалық ойын: «Жеке атауын ата» Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке

	таба біледі.	баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.	қарауды біледі. .	тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.	атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау
Серуен	**Картотека №15** Бақбақтың өсуін бақылау	**Картотека №16** Бұталарды бақылау.	**Серуен № 7** Ауа райына бақылау жасау	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Таңғы серуенді бекіту.**				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-анараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Бекітілді :
Әдіскер: Асанова Л.М
Тәрбиешілер: Машарик К.К
Асанова Л.М

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №1 «Күншуақ» бөбекжай-балабақшасы
Топ: «Ақбөбек» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.05– 30.05.2025 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.	Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Картотека № 18 Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»** **Мақсаты:** суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.	**Картотека № 21 Дидактикалық ойын: «Балық аулау»** **Мақсаты:** сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.	**Картотека № 20 Дидактикалық ойын: «Орнын тап»** Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.	**Картотека № 17 Дидактикалық ойын: «Жеке атауын ата»** Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.	**Картотека № 15 Дидактикалық ойын: «Құстарға көмектесеміз?»** Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айының 4-аптасына арналған	Мамыр айының 4-аптасына арналған таңғы	Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу	Мамыр айының 4-аптасына арналған таңғы	Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу

	таңғы жаттығу кешені.	жаттығу кешені.	кешені.	жаттығу кешені.	кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.	Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!	Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру – жаз мезгілінің қасиеттерін ,кіріктірілген ұіә түсіндіру.				
	Қазақ тілі: *(Маман жоспарымен)* **Кіріспе бөлім** Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер? Жарайсыңдар. Біз оларға еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-қозғалысты біз сәтті орындаймыз. Оңға бұрылып бір қатармен сапқа	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен**)** **«Құм, тас, су».** «Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу. Су дегенде толқын жасап қалу. **Суретшілер тобы.** **Топтық жұмыс** **Дидактикалық ойын:«Кім тапқыр?»** Шарты: Дайын үлгідегі суреттен тірі табиғатты жасыл, өлі табиғатты қызылмен бояу**.** Дайын жұмыстарды табиғат анаға жолдау. **Шапалақ әдісі.**	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Музыка:** (Маман жоспарымен) **Психологиялық дайындық** Күн шуағын жинаймын. Достарыма сыйлаймын. Сұрақ-жауап **Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ шешу.** Күн ысып, Жеміс - жидек пісіп, Ел егінін орады, Бұл қай кезде болады? (Жаз) Қазір қандай мезгіл? Күн қандай болып тұр? Жаз мезгілі ұнайма?	**Дене шынықтыру** (Маман жоспарымен) **Ой қозғау.Мнемотехника әдісі** Жаз мезгілі туралы түсінік беру. -Жазда дала қандай болады? -Ауа райы қандай болады? -Жаз мезгілін не үшін жақсы көресіңдер? **Ой дамыту.** **Сурет арқылы тақпақ жаттату:** Тірек –сызбаны пайдаланып жаз туралы тақпақ оқу. Алақай, алақай, Қуанды балақай. Жадырап жаз келді.	**Музыка:** (Маман жоспарымен**)** **Қызығушылықты ояту**. **Тренинг ойын – «Табиғатпен сырласу».** **Авторы Г.Таласбаева.** **АҚТ технол.** **-**Сыйқырлы орындық арқылы табиғатқа саяхатқа бару. -Елестету. (көзді жұму) - мөп-мөлдір ағып жатқан сулар, жайнап өсіп тұрған гүлдер, құстар, тамаша табиғат. **1. Бұлаққа кездесу.** **Дидактикалық ойын: «Ненің дыбысы»** Шарты: аудиодан шыққан дыбысты ажырату.

	тұрады. Бір қатармен сапта жүру. Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын беліне қояды – «түлкі ақырын таяп келеді», табанының ішкі жағымен жүру – «аю талтаңдап келеді», кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді. Алға қарай секіру – «қояндар секіреді». Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып келеді». Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланша жүру – «жылан жорғалайды». Шеңбер бойымен тұру. **Негізгі бөлім.** **Жалпы даму жаттығулары** **Түлкіге арналған қолғап.** Б.қ.: аяқтар табан қашықтығына сәйкес. 1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет. **Тиін інінде.** Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді, 2 – б.қ. 4–5 рет. **Құндыздар отын**	**Рефлекция** **Балаларды мадақтау.** Табиғат туралы түсінік беру. - Бір жылда неше жыл мезгілдері бар? -Атау. -Бір-бірінен қандай айырмашылық-тары бар? -Қазір қандай мезгіл? **Ой қозғау.** **-Аспан мен жерді не деп атаймыз?** **-Табиғат дейміз.** Табиғат туралы түсінік беру. -Табиғат нешеге бөлінеді? -Тірі және өлі табиғат. -Тірі табиғатқа нелер жатады? -Өлі табиғатқа нелер жатады? Мазмұн арқылы саралау. Блум таксономиясы. **Дидактикалық ойын: «Ненің даусы?»** Шарты: Аудиодан табиғат құбылыстарының даусын ажырату. **Жаңа тақырып.** -Қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер? -Әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстарын ата? -Бір –бірінен айыр-машылығы неде? -Табиғат құбылыстары жайлы ақпаратты қайдан аламыз? **Дидактикалық ойын: «Топтастыр»** **Шарты:** әр жыл мезгілінің	**1. Ой қозғау.** **Суретпен жұмыс.** **Жаз мезгілі туралы түсінік беру.** 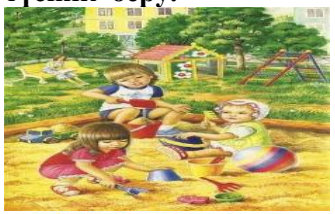 **Сұрақ –жауап.** **Ой дамыту.** **Н. Айтовтың «Жаз»** Жазым келді жарқылдап, Қазым келді қаңқылдап. Гүлге қонды көбелек, Қос қанаты қалтылдап. Өлең жолдарын қайталау арқылы жаттау. **Дидактикалық ойын: «Топтастыр»** Шарты: берілген суреттерден әр жыл мезгіліне тән суреттерді топтастыру **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	Ойнаймыз ,алақай. **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі Кіп - кішкене балақан Үп - үлкен боп өседі. **Дидактикалық ойын: «Жаз мезгілін көрсет»** **Шарты:** Суреттен жаз мезгілін тауып көрсетіп, өз ойларын айту.**Дидактикалық ойын: «Жаздық киімдер»** Шарты: Берілген суреттерден жаздық киімдерді бөліп жинау. **Қорытынды.** **Сұрақ- жауап** Балаларды мадақтау. **Қазақ тілі:** (Маман жоспарымен)	-Бұлақтан су ішеміз. Ол үшін: Алға иілу, алу, ішу, тамсану. (рахат-ай) **Дидактикалық ойын:«Қандай ағаш?»** Алма ағашына кездесу. Ағаштан алманы алып жеу. Оң аяқ алға, сол аяқтың өкшесін көтеру, алу, қырт етіп тістеу, тәттісін-ай\ **2.Раушан гүліне кездесу.** **Дидактикалық ойын: «Хош иісті гүл»** Алға иілу, алу, иіскеу, қажет емес ауаны сыртқа шығару. **3. Миға шабул** Сұрақ – жауап. -Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек? -Табиғат байлықтарына нелер жатады? -Оны қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не? **Сергіту сәті: «Құбылыстар»** **4.Ой қозғау.** **Табиғат туралы тиым сөздер.** -Көк шөпті жұлма. -Құстың ұясын бұзба -Тал, шыбықпен ойнама. -Суды ластама -Құстарға тас лақтырма **Рефлекция** **Дидактикалық ойын: «Шатастырма»** 1. Көктемде қар жауады. 2. Қазір күз мезгілі?

	жаруда. Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет. **Ал, кірпіде – саңырауқұлақ.** Б.қ.: аяқты табан қашықтығына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген. 1 – отырады, қолын еденге тірейді, 2 – тұрады, б.қ.,4 рет қайталау. **Қоянға арналған пималар.** Б.қ.: түрегеп тұрады, қолдарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді. Қимылдың негізгі түрлері: 1.Қолды белде ұстап, текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен)жүру. Түлкі келеді көпірмен, Құйрығы оның бұлғаңдап. Қолындағысын түсірмей Серуендейді масайрап. **2.Сәкі үстінде төрттағандап еңбектеу.** Маймақ аяқ аюлар	табиғат құбылыстарының суретін топтап жинау. **Қортынды** **Сұрақ-жауап.**			3 .Қыста жапырақтар сарғаяды? 4. Жаз ең суық жылмезгілі? Балаларды мадақтау. **ҰІӘ** **Тақырыбы:** Бекіту. Сан мен цифрды сәйкестендіру. **Мақсаты:** 1-ден 5- ке дейінгі сан және цифрлар туралы білімдерін бекіту.Балаларға 5 заттың сәйкестігін анықтауды және заттарды бес-бестен бір топқа біріктіруді үйрету;логикалық жұмбақтарды шешуге үйрету. Баланың зейінін дамыту. **Ұйымдастыру кезеңі.** - Балалар, неше жыл мезгілдері бар? - Дұрыс, қане жыл мезгілдерін атаңдаршы? - Балалар қазір жылдың қай мезгілі ? -Көктем мезгіліне жататын айларды атап беріңдерші? - Қазір қай ай? - Ал, бір аптада неше күн бар? (7) **Қызығушылықтарын ояту.** **Тосын сәт. Білмеспек келеді.** Тапсырмаларды орындауға көмек сұрайды. **1-Тапсырма**.«Дұрыстап қос» ойыны Балаларға цифр жазылған шаршы мен карточкаларды

	Орманда жүр серуендеп. Бөренеден ол жылдам,Ептілікпен аттады. Қабырғасын ауыртпай Керіліп ол алды. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар мен қасқыр». **Қызығушылықтарын ояту.** **Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»** Жұмбақ жасыру. Жұрттың бәрі сүйеді, Бірақ қарай алмайды. (Күн) **Балалардың білімін нығайту.** Күз белгілерін атап берулерін сұрау. Бүгін ауа райы қандай болып тұрғанын анықтау **Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс.** **Күн туралы түсінік беру.** Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылуды күннен алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге тік қарауға, ұзақ күюге, баскиімсіз жүруге болмайтынын ескерту. **Дидактикалық**				ондағы заттар мен дөңгелектер саны, сол цифрға келетіндей етіп сызықпен қосу туралы тапсырма береу. 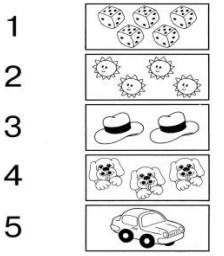 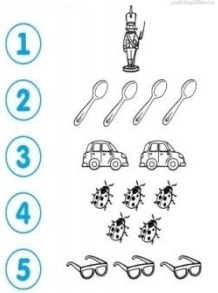 Балалар тапсырманы орындайды. **2-Тапсырма:** «Адасқан сандар» 1 – ден 5 – ке дейін санаймыз. - Қане балалар, біз алдымен 5 – ке дейін санайық. (карточка таратып, сандарды ретімен қойып шығамыз) 1, 2, 3, 4, 5. - Ойланайық бір мезет, Абайлайық, қарайық, Санды енді тізбелеп, Кері қарай санайық. Енді кері санайық. 5, 4, 3, 2, 1. (сандардың емлесін тауып дұрыс орналастыру). **3-Тапсырма :**Тақтамен жұмыс.

	ойын: «Дәл сондайын тап» Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды. **Сергіту сәті.** Күн шығыстан жарқырап шықты, (қолдарын жоғары көтереді, созады) Күн батысқа батты. (Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді). Тамаша,тамаша, Күнжайнадыжаңаша. Бәрімізгекөңілді Бұлөміртамаша! (Қолсоғады. жымияды). Бала үні. **4.Шығармашылық орталықта жұмыс жасау.** **Дидактикалық ойын: «Күн құрастыр»** **Шарты:** Бөлшектерден күн құрастырады. Балаларды мадақтау. **Қорытынды.** Сұрақ жауап арқылы қорытындылау. Балаларды мадақтау.				Енді қай санды жоғалттым ойынын ойнайық. 1,2,…..4,5. 1,…..3,4,5. 1,2,3,4,…. **3-Тапсырма: «Көршісін тап».** Тақта алдында жұмыс. ...2... ...4... ...3 ... ...5... ...1... Қажет сандарды тауып өз орындарына дұрыс орналастыру қажет. Қалған балалар үстел үстінде өз бетінше жұмыс жүргізу. **Сергіту сәті:** 1 дегенде тұрайық, 2,3,4 алақанды соғайық Оң жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық. **Қорытынды.** Білмеспек балалардың тапсырмаларды орындағанына қуанып,балалармен қоштасады. Сұрақ жауап арқылықорытындылау. -Балалар, қандай тапсырмалар орындадыңдар? -Жарайсыңдар! Білмеспекке көп көмек көрсеттіңдер. Балаларға жұлдызша тара
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				

	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	**Серуен № 7** Ауа райына бақылау жасау	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Көктемгі серуен картотекасынан**				
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту	Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	**№4** Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан	**№ 5** Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.	**№ 6** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.	**№7** Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	**№10** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.

	арыламыз. Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.				
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.	Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.	Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.	Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**«Біздің шаңырақ»** **Е.Өтетілеуов** Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мынылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін еремін!	**Мен де балғын гүлмін** **Автор. М. Байсариева** Арасында гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!	**Дидактикалық ойын:** Үстел -үсті ойыны пазл: **«Өз үйіне орналастыр»** **Мақсаты:**логикалық ойлау қабілетін дамыту. Шарты: Әр жануарды өз үйіне орналастыру.	**Сейфолла Оспановтың** **«Бақыт деген не өзі?»** Бақыт деген, шырағым Мынау әсем тұрағың. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні далаңның. «Ботам» деуі әжеңнің, Тыныштығы әлемнің.	**Мнемотехника әдісі** **Қ. Әбдилдина. «Ауылда»** **Ауылда.** **«Ауыл деген не?» десем** Ата - әжем екен ғой, Ата- әжем тұрған соң, Аты – атамекен ғой Мейірім де ауыл да, Пейілің де ауылда. Жанға дауа ауасы, Сейілің де ауылда
Балалармен жеке жұмыс	**Екатеринаға Дидактикалық ойын:«Орнын тап»** **Мақсаты:** балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.	**Егорьға Дидактикалық ойын:«Балабақша»** **Мақсаты:** балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі	**Тайсияға Дидактикалық ойын:** **«Не қайда тұрады?»** **Мақсаты:** Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.	**Аянаға Дидактикалық ойын:** **Танып ал да, атын ата** **Мақсаты:** заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.	**Дидактикалық ойын:** **«Әдемі гүл»** Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау

	киімнің оң солын түсіндіру.	байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау		түсіндіру. Серуенге шығу.	
Серуен	**Серуен № 7** Ауа райына бақылау жасау	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жануын бақылау	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Таңғы серуенді бекіту.**				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-анараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.